

GENOCIDA KVĚTENY ŠUMAVY

Někdejší situace a výroba "divočiny"

"Zelená střecha Evropy" s jedinečnou květenou kulturní humidní Šumavy, zejména rašelinišť a extenzivních horských květnatých luk (úpolíny, hořce, hořečky, terestrické orchideje...).

V kvasu "sametové revoluce" vznikl velmi rozsáhlý Národní park Šumava, koncepčně orientovaný L. Mikem z EK, kde ochrana dochovaných hodnot, proklamovaná předběžná opatrnost a světově vědecký ekosystémový asistenční management byly nahrazeny bezzásahovostí - ochranou přírodních procesů k výrobě divočiny.

Dlouhodobá dezinformační mediální kampaň

Sofistikovanou dezinformační mediální kampaň od doby vzniku NPŠ vede lukrativně placené Hnutí DUHA (J. Bláha).

Doktrína bezzásahovosti

Základem likvidace dochovaných hodnot Šumavy je doktrína, že kulturní Šumava se má na většině území stát bezzásahovou divočinou s chráněnými přírodními procesy, tedy větrné polomy, povodně, eroze, sucha, požáry, epidemické choroby a škůdci, vymírání druhů ... a to vše bez zásahu.

Ideologie přírodní evoluce

Požadavkem Jihočeské univerzity se Šumava stala experimentálním územím - dle prohlášení býv. ministra životního prostředí B. Moldana. Doktrína "příroda si sama nejlépe pomůže" se stala ideologií, neboť zamezila oponenturu a jinověrci, pokud nekolaborovali, byli odstraněni z významných pozic, granty jsou využívány pro ideologické záměry. Schopný manažér R. Brabec (Hnutí ANO) prosadil v zákoně o ochraně přírody a krajiny místo tradiční ochrany přírodních a krajinných hodnot bezzásahovou ochranu přírodních procesů. K vyhnání lidí je zneužíván tetřev.

Znalci přírody

Ti kdo dlouhodobě žili v přírodě, na kterou byli více či méně odkázáni a případně poznali přírodu na podstatné části naší Země se mohou označovat za znalce přírody a jejich zákonitostí, takže dokáží predikovat další vývoj. Obvykle to ale nejsou úzkoprofiloví vědci (např. na houby, na hmyz aj.), kteří chtějí experimentovat.

Fatální dopady

Základnou přeměny Šumavy na divočinu bylo zneužití kůrovce k co nejrychlejší a co nejrozsáhlejší "transformaci na divočinu" avšak se zničujícím dopadem ekologického rozvratu. Šumava se stala chráněnou množárnou kůrovce, odkud došlo k postupné apokalyptické likvidaci smrkových porostů v širokém okolí. Dnes je kůrvec na Šumavě chráněn více, než dochované jedinečné přírodní a kulturní hodnoty vč. pralesových torz. **Současně jsou likvidovány republikově či mezinárodně chráněné hodnoty nejen Národního parku Šumava, ale i CHOPAV, Ramsarské úmluvy, Evropsky významné lokality a Biosférické rezervace UNESCO! Někdejší jedinečná biodiverzita je soustavně likvidována, což dokládá následný taxonomický přehled.**

Odpovědnost

Politickým prosazením bezzásahovosti je genocida květeny Šumavy. Podkladem pro zamezení vzniklých a vzrůstajících bilionových škod musí být nezbytné vyhodnocení a analýza současné situace, předcházející požadovanému rychlému naoktrojování nové zonace. Doposud dokonce nebyl zpracován závazný Plán péče, ale bezzásahovost a zneprístupňování se stále rozšiřuje, proto MŽP ho chce výhledově formálně nahradit Zásadami péče!

UDRŽITELNÝ VÝVOJ SVĚTOVÝCH REGIONŮ? - EURASIE

Ekologické vazby vývoje lidské populace a vegetace

Chceme-li zachránit ohrožené druhy a uchovat funkční krajinu, musíme vycházet z ekosystémového přístupu, tj. vedle ochrany přírody současně spravovat půdu, vodu i živé organismy. Vyhlásit určité území za národní park, byť sebelépe naplánovaný, nikdy nestačí. Nezbytnou součástí rovnice je člověk, potřebné je, aby území bylo pod ochranou místních komunit, které lidé mohou dokonce v udržitelném rozsahu využívat, což přispěje i lidem, kteří jsou závislí na službách či produktech spjatých s daným ekosystémem.

Puls Země – Obrazová zpráva o globálních trendech, National Geographic, Washington D.C. 2008

Bez skutečně vědecké ekosystémového asistenčního managementu, tj. koncepční lidské pomoci, vycházející z poznání a uplatnění ekologických vazeb a zákonitostí, nedochází k žádoucí obnově zlikvidovaných lesních porostů. Ve středozevní Evropě po likvidaci někdejších stálozelených lesů z dubů, vavřínů, cedrů či borovic, došlo v lepším případě ke vzniku trnitých křovinatých porostů macchií a garrigue, v horších ke zpolopouštění až zpouštění a současně k fatálnímu zhoršení hydrické situace (zejména ve Španělsku) a nepříznivým změnám stanovištních biotických i mezoklimatických podmínek. Přitom ČR se klimaticky rychle přibližuje mediteránním podmínkám. Ideologický fundamentalismus bezzásahovosti ve zkulturněné krajině vzhledem ke globálním změnám a narůstajícím stresovým podmínkám přispívá k degradačním procesům odlesnění – deforestaci, zpouštění – desertifikaci a dalšímu odpřírodnění – denaturaci. Bez vědoucího asistenčního ekosystémového přístupu řízené sukcese dnes vznikají pouze degradovaná společenstva a nemůže plošně vzniknout druhově, věkově a prostorově různorodý „přírodní“ les či jiné ekologicky hodnotné společenstvo. Pokud byla dlouhodobá přírodní skladba lesních biotopů významně antropogenně pozměněna, není samovolnými přírodními procesy již možný návrat bez lidské ekosystémové asistence tam, kde byla zásadně narušena ekologická stabilita. Svět nám poskytuje dostatek příkladů, které dokládají, že v těchto případech nelze bezzásahovostí dosáhnout návratu k někdejším vyváženým přírodním společenstvům. Po vykácení či vypálení, případně přechodném využívání sekundárními kulturami a posléze „přenechání“ přírodním procesům však samovolnými přírodními procesy, tj. bez asistenční biotopové činnosti člověka, nedochází vlivem vzrůstajících stresových faktorů k obnově přirozených porostů, nanejvýš mikrolokálně, za podmínění vhodné předchozí a současné predispozice, ostatní jsou kulisy falešné „virtuální“ divočiny, které jsou trvale ekologicky neudržitelné.

K nejohroženějším biotopům a druhům Šumavy patří zejména rostliny následujících biotopů:

- **rašeliniště:** jedná se o pestré škále unikátních druhů, např.: aldrovandka / Aldrovana, kyhanka / Andromeda, rosnatky / Drosera, šichy / Empetrum, klikva / Oxycoccus, vložyně / Vaccinium uliginosum, rojovník / Ledum, blatnice / Scheuchzeria, tučnice / Pinguicula, suchopýrek / Trichophorum, korálce / Corallorhiza, prstnatec májový rašelinný / Dactylorhiza majalis susp. Turfosa, bublínatky / Utricularia, přičemž můžeme bezprostředně sledovat jejich zánik na Šumavě v důsledku jejich vysušování vlivem výroby přírodní divočiny pomocí likvidace hřebenových smrčů

- **mokřady:** jejich podíl se rychle snížil zejména někdejším soustavným velkoplošným melioračním odvodněním a dále vysycháním, přičemž jejich paleta rovněž rychle se omezuje, např.: mařice / Cladium, vachta / Menyanthes, zábělník / Comarum, d'áblík / Calla, kosatec / Iris, ostřice / Carex, úpolín / Trollius, řeřišnice / Amara, rdesno / Polygonum,

- **nízkostébelné luční porosty** s blokovou sukcesí po opuštění kosení či pastvy, takže dochází k likvidaci podmínek pro širokou paletu nízkých bylin, vč. cenných atraktivních terestrických orchidejí. hořečků, ... aj., takže květnaté horské louky sukcesně bezzásahově zarůstají smrčnou.

CHRÁNĚNÉ, OHROŽENÉ A VYHYNULÉ ROSTLIN ŠUMAVY a ČR

Vymezení ohrožení a ochrany taxonů

C1 kriticky ohrožené - critically endangered (CR)

C2 silně ohrožené - endangered (EN)

C3 ohrožené - vulnerable (VU)

C4a vzácnější vyžadující pozornost

C4b vzácnější, málo prostudované, vyžadující pozornost

§ chráněné legislativou státu

NAT chráněné legislativou Evropské unie (NATURA)

ostatní zkratky jsou specifikované ve jmenované publikaci

modře pojednané taxony - převážně mimo Šumavu

Poznámka

zeleně značený text je z publikace "Šumava a její perspektivy aneb Šumava pro její milovníky II (Čist krajinu a objevovat utajované pravdy)", která obsahuje m.j. podrobný výčet a vyhodnocení rostlinných a živočišných taxonů a biotopů (v době vydání byl odvolán J. Mánek ze Správy NPŠ a publikace nebyla dále distribuována)

VÝTRUSNÉ (KAPRAĎOROSTY) / SPORPPHYTA (PTERIDOPHYTA)

Isoetes – šidlatka, isoetes, asi 10 druhů, vodní, mnohdy jako glaciální relikty v ledovcových jezerech pod vodní hladinou

- echinospora – ostnovýtrusná, cirkumboreální, Skandinávie, **ČR C1**, Šumava dnes jediná lokalita Plešné jezero - do 2 m, přežívá jen díky záchrannému managementu vědeckého ústavu, Správa NPŠ má zajišťovat monitoring a management (dle Plánu péče), citlivý na toxické Al ionty, **§CZ(C1)**, §PI, NAT

- lacustris – jezerní, cirkumboreální, v. Asie, Skandinávie, **ČR C1**, Šumava dnes jediná lokalita Černé jezero, 3-8m, citlivý na toxické Al ionty, nutná ochrana celé vodní hladiny, **§CZ(C1)**, §D, §PI, §RUS

Huperzia – vranec, huperzije, chvostník, Lycopodiaceae, Huperziaceae, cca 300 druhů, vytr. rostl, alpské TTP, cirkumpolárně

- selago – jedlový, cirkumboreální, cirkumpolární, Eurasie, Skandinávie, hory Evropy, SAm, **ČR C1**, roztroušeně horské vlhké jehličnaté lesy, alpské louky, na Šumavě likvidován bezzásahovostí a vysoušením, §CZ(C3)

Diphasiastrum (Diphasium, Lycopodium) – **plavuník, dyfasiastrum**, asi 10 druhů, boreální obl, cirkumpolárně, Eurasie, potřebuje narušený půdní povrch a nezapojenou vegetaci

- alpinum – alpský, cirkumboreální, cirkumpolární, Evropa – Island, GB, Skandinávie, Alpy, Karpaty, Apeniny, Balkán, Sibiř, Ural, v Asie, SAm, **ČR C3** – hory - Šumava aj, vzácně, převážně již zlikvidován bezzásahovým sukcesním zarůstáním – potřebuje drobné zrašňování půd, TTP, **§CZ(C2)**, §SK,

horské smilkové pastviny obvykle nad 1000 m, brusnicová společenstva, prosvětlené průseky, na Šumavě lze předpokládat zánik posledních lokalit suce., i níže - Alžbětín, Včelná pod Boubínem, Kyselov

- complanatum - p. zploštělý, **A1, C3 (C2)**, Šumava, lesní světliny, lesní paseky a vřesoviště, na Šumavě dochází k zániku posledních lokalit suce., skokanské můstky na Zadově, Pravětín, Kašperskohorsko aj., **ohr** suce souvislým zalesněním a eutrofizací

- complanatum – zploštělý, cirkumboreální, Skandinávie, v Asie, **ČR C2** vzácně, světlé horské lesy, vřesoviště, převážně již zlikvidován bezzásahovým sukcesním zarůstáním – potřebuje drobné zrašňování půd, **§CZ(C3)**, §SK,

- tristachium – cypřiškovitý, trojklasý, cirkumboreální, **ČR C1**, vřesoviště, i Šumava, likvidován bezzásahovou sukcesí, potřebuje zrašňování půd. **§CZ(C1)**, většina šumavských lokalit již zanikla (Železná Ruda u myslivny pod Špičákem, u Černého jezera, poslední lokalita je lesní průsek na vrchu Poušť u Včelné pod Boubínem)

- x issleri (alpinum x complanatum) – Isslerův, cirkumboreální, **ČR C2**, vzácně, hory Šumava, vřesoviště, lesy, převážně již zlikvidován bezzásahovým sukcesním zarůstáním – potřebuje zrašňování půd, **§CZ(C2)**, §SK, lesní světliny, rostlina je vázána na narušená stanoviště, kde je méně zapojená konkurenční vegetace, na Šumavě např. lesní průseky, lyžařské sjezdovky, býv. záтарыs vzhledem k nedostatku světlých nik v lesních komplexech, na Šumavě dochází k zániku posledních lokalit suce, u Hofmanek, Kubovy Huti, **ohr**

postupující suke a silným zastíněním

- x oellgardii (alipnum x tristachium) – Ollgardův, **ČR C1**, ojediněle lesy, vřesoviště, hory - Šumava, likvidován bezzásahovou sukcesí, potřebuje zraňování půd, na Šumavě vymizel suke (býv. u Srní, na Tetřevu u Filipovy Huti, mezi Prášilským jezerem a Poledníkem)

- x zeilleri – Zeillerův (complanatum x tristachium), cirkumboreální, **ČR C1** vzácně Šumava, světlé lesy, na Šumavě převážně již zlikvidován bezzásahovým sukcesním zarůstáním – potřebuje drobné zraňování půd, §CZ(C3), lesní průseky, vřesoviště, na Šumavě dochází k zániku posledních lokalit (býv. u Javorné, Sedla nad Křemelnou, Srní, Kašperských Hor, Javoří Pila a lokálně na Šumavských pláních), Pod Popelní horou

Lycopodiella – plavuňka, lykopodyela, asi 10 druhů, vlhké stinné písčiny

- inundata – zaplavovaná, cirkumboreální, **ČR C1**, vlhčí místa s obnaženým povrchem, vlhké písčiny, Šumava býv. pastviny, mizí spolu s vysycháním lokalit a jejich bezzásahovou sukcesí, Správa NPŠ má zajišťovat monitoring a management (dle Plánu péče), §CZ(C1), §SK, §IRL, NAT

Lycopodium – plavuň, lykopodyum, asi 100 druhů, vytrv., chladné temperátní i trop. oblasti, deštné a mlžné lesy, s. polokoule, okr

- annotium – pučivá, cirkumboreální, Skandinávie, **ČR C3**, vlhkomilnější, horské smrkové lesy a kyselé bučiny, acidofilní cesty, na Šumavě zanikají poslední lokality bezzásahovou sukcesí a aridizací, §CZ(C3), §SK, NAT

- clavatum – vidlačka, (Ground Pine), cirkumboreální, Skandinávie, **ČR C3**, sušší louky, lesní cesty, likvidována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C3), §SK, stř. a v. Asie, okr Čína

Selaginella (Lycopodioides) – vraneček, selaginela, vranečkovec, vranečka, cca 700 druhů, stáloz.

oddenkaté trvalky, horské, vlhké lokality, trop. obl. i mírný pás, Eurasie, Afrika, okr, §Pl – všechny druhy

- helvetica – švýcarský, cirkumboreální, Švýcarsko, v. Asie, **ČR C1**, dnes vyhynulý, mokré TTP, mokravé skalky, §CZ(C1), §SK, §Pl

Asplenium (inc. Cetarach - kyvor, Phyllitis - jelení jazyk, bindas)– **sleziník, asplenium**, přes 700 druhů, všechny kontinenty

- adiantum-nigrum – netíkovitý, černý, cirkumboreálně, Středozemí, z. Evropa vč. ČR, Kavkaz, Írán, stř. Asie, Himálaj, s. Afrika, SAM, Austrálie, **ČR C1**, suťové lesy, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), §SK, §Pl (ochrana stanoviště do 30 m)

- adulterinum – nepravý (klamný), cirkumboreálně, **ČR C1**, hadce, jen několik lokalit – PR Drahotínský les na Domažlicku, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), §Pl (ochrana stanoviště do 30 m), §SK, NAT,

- cetarach (Cetarach officinarum) ssp. cetarach – lékařský (kyvor l.) pravý, cirkumboreální, Malá až stř. Asie, Kavkaz, z. Himálaj, zdomácněla Argentina stř. a j. Evropa, Středozemí, Řecko, **ČR C1**, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), §D, okr Evropa

- cuneifolium - hadcový, (klínolistý) cirkumboreálně, **ČR C2**, hadce, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §CZ(C2), §SK, §D, §Pl (ochrana stanoviště do 30 m)

- scolopendrium (Phyllitis scolopendrium) – celolistý, cirkumboreální, Evropa, Středozemí. Azory, Kanárské ovy, zavlaž. stř. Asie, Čína, Írán, stř. a v. Asie, **ČR C1**, vlhké skály, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), §SK, §D, §CH, §Pl, okr. Evropa, ČR, SRN, H, Řecko,

- septentrionale - severní, zastíněné vlhčí skály, **ČR C3**, Šumava, ohrožen bezzásahovou sukcesí

- trichomanes ssp. hastatum – červený hrálovitý, **ČR C1**, zastíněné vlhčí skály, Šumava, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1),

- trichomanes ssp. pachyrachis – červený zakřivený, cirkumboreálně, **ČR C1**, štěrbině obohacených pískovc. skal, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1)

Blechnum – žebrovice, blechnum, asi 200 druhů, vlhké temperátní až trop pásmo, jen 1 taxon v mírném pásmu s. polokoule

- spicant – různolistá, cirkumboreálně, cirkumpolární, Eurasie, Skandinávie, Kavkaz, Kamčatka, Japonsko, SAM, Kanárské ovy, Maroko, Sýrie, Turecko, ČR pohraniční hory, vlhké horské lesy, subatlantický druh, na Šumavě likvidována bezzásahovostí a aridizací (výskyt pouze u zakazovaných cest), ČR(C4a), §SK, §Pl, okr. Evropa, ČR, SRN, H

Cryptogramma – jinořadec, netík, kryptograma, až 10 druhů, (Pteridaceae), hory Eurasie, SAM

- crispa – kadeřavý, cirkumboreální, SAM Skalisté hory, Skandinávie, Island, hory Eurasie, **ČR C1**, vlhké lokality s obnaženým povrchem, na Šumavě již převážně vyhynul, §CZ(C1), §SK, §D, §Pl, §IRL

Dryopteris (Nephrodium) – kaprad', dryopteris, zaječí packa, asi 200 druhů, terestr., temperátní vlhké oblasti s. polokoule

- *cristata* – hřebenitá, cirkumboreální, **ČR C1**, boreální prvek, rašelinné TTP, rákosiny, olšiny, mokřady, ohrožen bezzásahovým sukcesním zalesněním, na Šumavě již vyhynul, §CZ(C1), §SK, §D, na Lipensku zatopen

- *expansa* – podobná, cirkumpolárně, Skandinávie, ČR vzácnější, vlhké chladné lesy, pohraniční pohoří, na Šumavě ojediněle, ohrožen vysycháním v důsledku uschnutí hřebenových smrčů, ČR(C4b)

- *remota* – tuhá, od GB přes Pyeneje, Alpy na Kavkaz, ČR Předšumaví a Šumava, stinné humózní lesy, **§CZ(C1) - zřejmě vyhynul**

Polystichum – kapradina, **polystychum**, asi 200 druhů, stález., zemní, po celém světě, §D – všechny původní druhy, §Pl – všechny druhy, okr

- *aculeatum* – laločnatá, cirkumboreální, Euroasie, stř a v Asie, SRN, H, ČR lesní světliny, vzácně Šumava, likvidována bezzásahovou sukcesí, ČR(C4a), §D, okr. Evropa,

- *braunii* – Braunova, plevinatá, cirkumboreální, Evropa – Pyreneje, Alpy, Karpaty, Skandinávie, v. Asie, **ČR C2**, stinné suťové lesy, likvidována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C2), §D, §CH,

- *lonchitis* – hrálovitá, (Mountain Hollyfern), cirkumboreální, hory Eurasie, Skandinávie, Írán, stř. Asie, SAM, **ČR C2**, lesní světliny, Šumava, likvidována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), §D, na Šumavě vyhynul, vlhké suťové půdy, rulové skalky, křeče a světlé horské lesy, mezi Modravou a Břežníkem, u Lipna, býv. Královský hvozď, výskyt u býv. Kyselova

- *setiferum* – bodlinkatá, osténkatá, Eurasie – Turecko, Kavkaz, Írán, Madeira, Kanárské ostrovy, ČR asi vyhynula, §CH, okr. Evropa, SRN, H

Trichomanes – vláskatec, **trichomanes**, asi 200 druhů, Evropa, stř. a JAm

- *speciosum* – tajemný, Makaronésie, j. Evropa, **ČR C1**, jen s. Čechy, vlhké písčince, ohrožen bezzásahovým sukcesním zarůstáním, §CZ(C1), §Pl (ochrana stanoviště do 100 m), §IRL, Bern, Smar, NAT

Matteuccia – pérovník, **mateucije**

- *pensylvanica* - pensylvánský, okr. Evropa, ČR, SRN, H

- *struthiopteris* agg. – pštrosí, cirkumboreální, pův s Eurasie, s SAM, sec - Eurasie - Belgie, Porýní, Skandinávie, Rusko, Kamčatka, Čína, SAM, Aljaška, **ČR C3**, aluvia potoků lužní lesy, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §CZ(C3), §SK, §D, §CH, §Pl, okr. Evropa, ČR, SRN, H, okr

Botrychium (incl Sceptridium - vratičkovce) – **vratička, botrychium**, asi 20 druhů, téměř kosmopolitní, boreální a subarktická Eurasie, SAM, §CH – všechny druhy, §Pl – všechny druhy

- *lunaria* – měsíční, cirkumboreálně, téměř kosmopolitní, boreální a subarktická, Eurasie vč. ČR, Skandinávie, Grónsko, v. Asie, Amerika, sz. Afrika, Austrálie, NZ, **ČR C2**, vzácně hory, Šumava TTP, likvidována bezzásahovým suc. zarůstáním, §CZ(C3), §D, §CH, §Pl

- *matricariifolium* – heřmánkolistá, cirkumboreálně, Evropa, SAM, **ČR C1**, suché TTP, zejména na Šumavě, avšak likvidována bezzásahovým sukcesním zarůstáním, §CZ(C1), §SK, §D, §CH, §Pl, Bern

- *multifidum* – mnohoklánná, cirkumboreálně, Skandinávie, Rusko, **ČR C1**, vzácně suché podhorské TTP, na Šumavě neznámá, likvidována bezzásahovým sukcesním zarůstáním, §CZ(C1), §D, §CH, §Pl, Bern

- *simplex* – jednoduchá, Skandinávie, ČR, smilkové TTP, vřesoviště, smilk. porosty Borová Lada, na Šumavě již vyhynula, §D, §CH, §Pl, §RUS, Bern, Smar, NAT

Ophioglossum – hadí jazyk, (hadilka), **ofioglossum**, asi 50 druhů, tropy, ale i mírný pás, vlhké lokality, Eurasie, SAM, Afrika, Makaronésie, cirkumpolárně, okr

- *vulgatum* – obecný, cirkumboreální, cirkumpolárně, Eurasie, Írán, stř. a v. Asie, SAM, Afrika, Makaronésie, **ČR C1**, zcela ojediněle vlhké TTP, lužní lesy, likvidován bezzásahovým suc. zarůstáním, §CZ(C3), §SK, §Pl

Osmunda – podezřeň, **osmunda**, asi 12 druhů, opadavé zemní kapradiny, mokřady, břehy toků, Eurasie, Amerika, Afrika, okr

- *regalis* – královská, cirkumboreální, Evropa, Středozemí, Černomoří, Pobaltí, **ČR C1**, lesní mokřady a mokré TTP, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1) v ČR asi vyhynula, §D, §Pl, okr. Evropa, ČR, SRN, H

Polypodium – osladič, **polypodyum**, asi 75 druhů, převážně tropy Ameriky aj., okr

- *interjectum* – přehlížený, cirkumboreální, Eurasie, Irsko, Středozemí, Turecko, Gruzie, Írán, stř. Asie, **ČR C2**, skalní štěrbin, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §CZ(C2), §SK

- *vulgare* - obecný, vlhký, zastíněné lokality, zatím z nejběžnějších kapradin Šumavy

Salvinia – **nepukalka, salvinýje**, 12 druhů, stojaté a pomalu tekoucí vody, tropy a subtr, Eurasie, trop. Afrika, stř. a JAm, Austrálie, okr

- *natans* – vzplývající, plovoucí, cirkumboreální, Eurasie, j. Evropa, Malá Asie, Alžírsko, Kaspik, Indonésie, Japonsko, jv. a v. Asie, **ČR C1** stojaté vody, ohrožována vysoušením a bezzásahovostí, §CZ(C1), §SK, §D,

§PI, Bern, okr Evropa

Thelypteris – kapradiník, thelypteris, asi 25 druhů, hlavně tropy Asie a Ameriky

- palustris – bahenní, bažinný, cirkumboreální, celý svět ?, Írán, stř. a v. Asie, , mírná Eurasie, SAM, **ČR C2**, olšiny, vrbiny, ohrožen bezzásahovou sukcesí, na Šumavě již vyhynul, §CZ(C3), okr Evropa

Athyrium – papratka, athyrium

- filix-femina – samičí, Skalisté hory, Skandinávie, ČR, vlhké lesy, na Šumavě bezzásahově vytěšňována např. exp Calamagrostis villosus, okr. ČR, SRN, H

Woodsia – vúdšije, kapradinka, 35 druhů, mírný pás s. polokoule, §D – všechny původní druhy

- alpina – alpská, Evropa, býv. ČR - vyhynula, Skandinávie, stinné skály, §SK, §D,

- ilvensis – skalní, cirkumboreální, Evropa, Skandinávie, Grónsko, **ČR C1**, sutě, skály, Šumava - Povydrí, hyne vysušováním a bezzásahovostí, **§CZ(C2)**, §D, §PI, na většině lokalit vymizela, býv. Šumavské pláně, pouze údolí Vydry a Křemelné

JEHLIČNANY / PINOPHYTA

Cupressaceae / Cypřišovitě, nově sem přiřčena Taxodiaceae (celkem 29 rodů), po celém světě

Juniperus – jalovec, junyperus, (Juniper arča), asi 60 druhů, s. polokoule, hory subtr až subarktic. pásmo, suché stráně a lesy, stález., symbol Ľan-šanu, hojně okr

- communis var. communis – obecný pravý, cirkumboreální, cirkumpolární, arko-alpínský druh s. polokoule, Eurasie - téměř celá Evropa, Rusko, s. Čína, Skandinávie, z. a stř. Asie, Pákistán., s. Afrika, SAM, heliofilní, **ČR C3**, pastviska, na Šumavě prakticky vymizel zánikem pastvin – na Šumavě likvidován bezzásahovou sukcesí, okr, Evropa

- communis ssp. saxatilis (alpina) – obecný nízký, cirkumboreální, Rusko – Kamčatka, **ČR C1**, Jizerské hory, Krkonoše, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §CZ(C2), okr. ČR, SRN, H

Pinaceae / Borovicovitě, 11 / 250

Abies – jedle, abies, 50 druhů, neopadavé jehličnany, většinou hory chladných oblastí, mírné pásmo s.

polokoule, zejména Čína a SAM, několik druhů z trop velehor stř. Ameriky a j. Asie

- alba – bělokorá, cirkumboreálně, hory stř. a j. Evropa, Rusko, ČR, lesy, Šumava - vlhčí lokality, **ČR(C4b)**, okr Evropa, v ČR 0,9 %, přirozeně 19,8 %, v r. 1850 13 %, na Šumavě dnes vzácně jen 0,9 %, ojediněle vystupuje nad 1100 m n.m. (Skalova jedle na Jezerní hoře 1338 m, u Stifterova pomníku pod Plechým – 1310 m, pod vrcholem Boubína cca 1240 m, pod vrcholem Plesné cca 1200 m, na Kvildsku a Modravsku), vlhčí stanoviště, snáší i podmáčené a zrašelinělé polohy oproti buku, dnes u pozůstalých jedinců a porostů dochází po imisním chřadnutí k regeneraci a zmlazování, avšak mladé stromky obvykle nemají naději dorůst, pěkné porosty většinou mimo NP a CHKO, např. u Kašperku v lesích Města Kašperk, na Želivském vrchu v lesích Městyse Dešenice aj., ohr poškozováním či likvidaci nadměrnými stavy vysoké zvěře, což zásadně omezuje její regeneraci, Mo, Mn: potřebné je jejich doplnění, záchranný program na zachování genofondu s horní hranice výskytu

Picea – smrk, picea, přes 100 druhů, chladný a mírný pás s. polokoule

- abies - ztepilý, na Šumavě likvidovány hřebenové smrčiny ideologií bezzásahovosti - ochranou kůrovce, přičemž ze šumavské množárny v důsledků vzrůstajících stresových faktorů klimatických změn (zejména sucho a teplo) došlo k apokalyptickému odumírání lesů s převažujícím smrkem. Nejdůležitější hospodářská dřevina střední a severní Evropy, hlavní dřevina dřevařského průmyslu, v ČR dnes zastoupena 53,1 %, přirozené zastoupení by tvořilo 11,2 %, na Šumavě dnes 83,7 %, v r. 1850 to bylo 51 %. Nejkomplexnější vyhodnocení rozšíření, charakteristik a nároků smrku je v kompendiu prof. P. Svobody - *Lesní dřeviny a jejich porosty I,II,III*, které byť je přes půlstoletí staré, je stále aktuálnější. Bylo by potřebné, aby nelesníci, kteří se halasně vyjadřují k problematice lesních porostů, si nejprve ji prostudovali. Snad jen pár výteků: „Strom s průběžným kmenem (až 50 m), stáří 200 - 300, ojediněle 400 - 500, někdy 800 let (pak je opravdu možno hovořit o pralese), koruna je proměnlivá dle stanoviště. Kořenová soustava obvykle plochá, rozložená ve vrchních horizontech půdy, takže smrk nemá většinou pevnější kotvení a značně trpí vývraty, v umělých porostech půdu značně vyčerpává. V nepříznivých podmínkách se rozmnožuje i vegetativně, přízemní větve zakořeňují a tvoří se rodiny smrčků. Smrk má rozlehlý areál, zaujímající velkou část Euroasie. Snáší nízké teploty, avšak je citlivý k vysokým teplotám, zvláště suchosti vzduchu. V suchých letech odumírají i staré stromy, zvláště na lehce vysychajících půdách. Snáší však i nadbytečnou vlhkost. Vlivem uspořádání větví

stéká déšť k okapu koruny, kde jsou nejbohatěji vyvinuty savé kořínky. Silný opad jehličí překáží vývoji bylinného patra a to má také vliv na složení fauny. Smrkový nálet v matečném porostu se dlouho udrží, často skoro bez přírůstu, a neztrácí schopnost dalšího růstu po uvolnění a zlepšení životních podmínek (tj. příklad „úspěšné“ nařízené přirozené obnovy kalamitních smrčín). Smrk je dřevina neobyčejně proměnlivá, ale také velmi plastická, proto nejsou u něj tak silně vyhraněny klimaty jako třeba u borovice. V oblasti Šumavy roste smrk ztepilý horský hercynský šumavský (*Picea excelsa montana hercynica bavarica*). Čisté porosty tvořil smrk na Šumavě jen v nejvyšších polohách (se spodní hranicí cca 1200 m, horní hranice 1300 - 1400 m). Šumavské lesy se původně zmlazovaly skoro výlučně přirozeně. Po větrné kalamitě v r. 1868, která přešla v kalamitu kůrovcovou, byly zničeny porosty vysokých poloh a začalo se zalesňovat většinou sítí i z jiných proveniencí. Původní šumavský smrk měl výborné vlastnosti, skýtal prvotřídní užitkové dřevo, které se vyváželo po Vltavě. Po světě proslulo zejména šumavské ozvučené dřevo. „Doprovodné dřeviny tvoří buk lesní a jedle bělokora (tzv. hercynská směs), klen, na hranici lesa jeřáb ptačí, příp. kleč, v Alpách a Karpatech také modřín, limba, olše zelená aj.

Pinus – borovice, pinus, (*Pine*), **Pinaceae**, asi 120 druhů, nejpočetnější rod nahosemenných, hlavní rozvoj ve třetihorách, chladný a mírný pás s. polokoule, od polárního kruhu, hlavně SAm, Mexiko, Evropa, s. Afrika, jv. Asie - Himálaj až Sumatra, Tajwan, dřevo, okr

- mugo – borovice kleč (kosodřevina), **C2, E**, vrchoviště, rašeliniště, středoevropský endemit, na Šumavě vzácně, ledovcové kary Černého a Plešného jezera, nad horní hranicí lesa Velký Javor, Velká Mokrůvka, Třístoličník, Trojmezná, Plechý, Plešné jezero, Roklan, Luzný, Šumavské pláně pod Antiglem, Pod ptačí skálou, rašeliništní lokality (až k hranici cca 750 m, níže převládá blatka), **ohr suk. zalesňováním** vyššími dřevinami, chorobami a škůdci, hybridizací s blatkou – *P. pseudopumilio*

- mugo Frauental – b. kleč úzcekorunná, Frauental, lokálně

- sylvestris – b. lesní, světlomilná, prosazuje se zejména na písčitých půdách, dále na suchých, suťových, skalnatých a mělkých lokalitách, balvanité svahy i na okrajích rašelin. V ČR zejména v mezofytiku, v ČR 17,2 %. přirozeně 3,4 %, na Šumavě 4,3%, v r. 1850 2 %, významný klimatyp hercynské borovice a výškový ekotyp tzv. „stožeké“ borovice se ojediněle vyskytuje v povodí horní Vltavy (na kyselých smrkových bučinách, oglejených smrkových jedlinách a jedlových smrčínách). Šumava: písky v podhůří, u Plešného jezera

- uncinata ssp. rotundata - blatka, cirkumboreální, středoevropský endemit, **ČR C2**, na Šumavě ohrožena aridizací

- x ascendens (x pseudopumilio x uncinata) - cirkumboreální, vystoupavá, hory stř. Evropy, Alpy, Apeniny, **ČR (C4a)** - Šumava, ohrožována aridizací

- x celakovskirum (mugo x sylvestris) - Čelakovských, **ČR C1** Šumava, ohrožována aridizací, vzácný hybrid, kamenné moře pod Plešným jezerem, Trojmezenská hornatina

- x digenea (*P. rotundata* x *P. sylvestris*), ojedinělý hybrid, nebezpečí že vytěsni blatku (genetická eroze)

- x pseudopumilio (mugo x rotundata) – rašelinná, **ČR** – šumavská rašeliniště, ohrožována aridizací po odumření hřebenových smrčín, ČR(C4a)

- x rotundata (mugo x uncinata) – bažinná, stř. Evropa, **ČR** - Šumava, přechodová rašeliniště, ohrožována aridizací po odumření hřebenových smrčín, středoevropský endemit rašelinišť Šumavy, dominantní údolní vrchoviště, světlé blátkové bory (750 – 900 m) připomínají severskou tajgu, horní hranice rozšíření v montánním stupni oreofytika, rašeliništní a podmačené půdy předhůří Šumavy, světlé blátkové bory, výše v údolních rašeliništích (kde postupně převládá kleč), Šumavské pláně, kotlina horní Křemelné, Červené blato u Šalmanovic v Třeboňské pánvi, **ohr postupujícím vysoušením, v současnosti vytěsňuje pozůstalé travní porosty, ale i rašeliniště**

Taxaceae / Tisovité, 6/30

Taxus – tis, taxus, asi 8 druhů, s. polokoule, keř. stromy, mírný pás od stř. Ameriky po Sumatru, na Zemi již před 200 mil.let, lidé z něj již před 150 tis. lety luky a kopí, jed, ale míšek / arilus jedlý, cenné pevné a pružné dřevo, dlouhověký, okr

- baccata – červený (obecný), cirkumboreální, Eurasie, j. Skandinávie, stř. Evropa, hory j. Evropy, Kavkaz, Malá Asie, z. Asie, s. Afrika, **ČR C2**, suťové stinné lesy, podrost listnáčů na skaln. stráních, Alpy, v ČR dříve likvidován pro otravy nezkušených domácích zvířat koní a skotu, příp. dětí, změnami lesního obhospodařování (nejvíce zůstal na stráních Berounky), zmlazování omezeno vysokými stavy spárkaté zvěře, Šumava - Královský hvozd, Český les, Netřeb, lokálně snaha o jeho obnovu - CHKO Lužické hory, **§CZ(C3)**, §SK, §D, §Pl, §RUS, okr. v cv Evropa, **ČR**, SRN, H, pomalu rostoucí, v minulosti používán

kuče, luky, i pivní pípy, likvidován protože byl jedovatý pro koně (ne však pro losy či jeleny), na Šumavě vyhynulý taxon, býval Královský hvozd, Boletice, u Chrobol na Prachaticku, sec - lokálně novodobě vysazován, na Čerchově také prakticky vymizel, na Netřebu se počty snižují a repatriace nebyla dostatečně úspěšná (v údolí Berounky u Týřova jsou významnější lokality, 500 let starý tis je v Scheurecku), potřebný Mo, příp. Ma

KRYTOSEMENNÉ ROSTLINY / MAGNOLIOPHYTA (ANGIOSPERMOPHYTA)

Nymphaeaceae / Leknínovitě, 6 / 100, Eurasie, Amerika, vodní rostliny,

Nuphar – stulík, nufar, asi 25 druhů, oddenkaté vodní rostliny, temperát. oblasti s. polokoule, Eurasie, SAM, okr, §CH – všechny druhy

- lutea – žlutý, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, téměř celá Evropa kromě velké části Španělska a Norska, NSR, **ČR(C4a)**, Malá Asie, Sibiř, chudší vodní plochy, §SK, §D, §CH, §PI, okr Evropa, ČR

- pumila – malý, (European cow Lily), téměř celá Evropa až Sibiř, Skandinávie, stř. a v. Asie, **ČR C1**, tůně, relikv Šumava - Hornovltavská kotlina - slepá ramena Vltavy, mizí spolu s mokřady vlivem bezzásahové sukcese, Správa NPŠ má zajišťovat monitoring a management (dle Plánu péče), **§CZ(C1)**, §D, §CH, §PI, NAT, okr Evropa, ČR, Čína

Nymphaea – leknín, nymfea, asi 50 druhů, oddenkaté vodní rostliny, po celém světě, zejména tropy, téměř celá Evropa, cirkumboreální, okr, posvátná, symbol sex nenasytnosti, ale kořen zabíjí lásky

- alba – bílý, Írán, stř. Asie, téměř celá Evropa kromě velké části Španělska, na severu po Švédsko, NSR, Kavkaz, Středozeří, **ČR C2**, vodní plochy, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C1)**, §SK, §D, §CH, §PI, okr Evropa, ČR často vysazován (i nepůvodní druhy v cv), Čína

- candida – bělostný, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, Sibiř, Evropa, Kavkaz, **ČR C1**, zcela ojediněle vodní plochy, Šumava převážně vyhynul, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C2)**, §D, §PI, okr ČR

JEDNODĚLOŽNÉ ROSTLINY / Liliopsida (Monocotyledonopsida)

Alliaceae / Česnekovitě, 30 / 600, celý svět, jen málo v Austrálii, řada pěstována jako zeleniny,

dnes jsou součástí Amaryllidaceae či Liliaceae

Allium – česnek, cibule, pažitka, pór, **allium**, asi 700 druhů, s. polokoule, hlavně Asie, užitkově a okr

- angulosum – hranatý, stř. a j. Evropa, RF, Itálie, Balkán, chybí GB a Irsko, **ČR C2** vzácně ojediněle, vlhké slatinné TTP, ohrožován succ. bezzásahovostí, **§CZ(C2)**, §D

- carinatum – kýlnatý, cirkumboreálně, j. a stř. Evropa, Středozeří, Malá Asie, Turecko, H, Alpy, Pyreneje, **ČR C1**, sušší slatinné TTP, alpský migrant, na Šumavě mizí spolu se zánikem TTP, §H, BZ Teplice

- rotundum ssp rotundum – kulovitý prvý, j. a stř. Evropa, v. Středozeří, Makaronésie, stř. a v. Asie, Evropa, Írán, **ČR C3**, teplé křovinaté stráně, likvidován bezzásahovým sukcesním zarůstáním

- senescens ssp. senescens - šerý pravý, (chlumní, horský), Středozeří, Sibiř, Dálný východ, Rusko, Mongolsko, s. Čína, Korea, intr. Ukrajina, skalní stepi, **ČR(C4a)**

- sphaerocephalon ssp sphaerocephalon – kulatohlavý pravý, cirkumboreálně, Středozeří, s. Afrika, Malá Asie, Rusko, Uzbekistán, **ČR C2**, křovinaté stráně, ohrožován bezzásahovou sukcesí, BZ Teplice

- strictum – tuhý, (stažený), cirkumboreálně, Írán, stř. a v. Asie, Sibiř, **ČR C2**, skalní stepi, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C2)**, §SK, §UA

- ursinum ssp ursinum – medvědí pravý, cirkumboreálně, hory téměř celé Evropy kromě většiny Španělska, Skandinávie a Řecka, **ČR(C4a)**, listnaté vlhké humózní lesy, intr. Rusko, Kazachstán, Uzbekistán, okr. Evropa, ČR, SRN, H, léč. afridziak

- victorialis – hadí, cirkumboreálně, Eurasie, subalpínské TTP, Středozeří, Alpy, od Kavkazu po Čínu a Japonsko, Írán, stř. a v. Asie, intr. Rusko, Kazachstán, Uzbekistán. SAM (Aleuty), **ČR C3**, Krkonoše, Hrubý Jeseník, Beskydy, ohrožován bezzásahovou sukcesí, roztroušeně, **§CZ(C3)**, v některých zemích také chráněn, §H, BZ Teplice

- vineale – viničný, Eurasie, z., j. a stř. Evropa, Středozeří, od Kavkazu po Čínu, **ČR C3**, aluviální TTP, ohrožován bezzásahovou sukcesí, BZ Teplice

Amaryllidaceae / Amaryllkovitě, 60 / 800, tropy a subtr, málo mírné pásmo,

vč. Agapantaceae / Kalokvětě (1 rod), **nově přičleněna Alliaceae** (uvedena samostatně)

Galanthus – sněženka, galantus, 19 druhů, drobné cibuloviny, Evropa a z.Asie, okr

- nivalis – podsnežník, (předjarní, Snow Drop, porodník), cirkumboreální, teplejší stř., j. a jv. Evropa, kromě Španělska a Portugalska, Předkavkazí, **ČR C2**, vzácně Pošumaví, lužní lesy, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C3), §Pl, §RUS, okr. ČR, SRN, H, okr. Čína, Evropa, ČR

Leucojum – bledule, leukojum, asi 10 druhů, cibuln. trvalky, kvetou na jaře či na podzim, Eurasie, Středozeří vč. s. Afriky, okr. §D – všechny evropské druhy

- aestivum ssp. aestivum – letní pravá, cirkumboreální, j. Evropa, Malá Asie, Kavkaz, Írán, stř. Asie, ČR, zdomácněla v GB a RF, **ČR C1**, vlhké TTP, ohrožována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), §D, §CH, §RUS, okr. Evropa, ČR, SRN, H, Čína

- vernum ssp. vernum – jarní pravá, (Snow Flake), cirkumboreální, stř. a j. Evropa, Zakarpatsko, Kavkaz, zdomácněla stř. Evropa a GB, **ČR C1**, vlhké TTP, ohrožena bezzásahovou sukcesí, §CZ(C3), §D, §Pl, okr. Evropa, ČR, SRN, H, Čína

Araceae / Árónovité, 110 / 3300, převážně vodní a mokřadní rostliny, hlavně tropy a subtr, méně mírné pásmo, převážně bahenní, mokřadní a vodní rostliny (obv. páchnoucí s kětím toulcem a palicí), vč. **Acoraceae / Puškvorcovité**, dnes se přiřazují **Lemnaceae / Okřehkovité** (uvedeny zvlášť)

Arum – árón, arum, 20 druhů hlízn. rostlin, Středozeří, Asie, okr. jed, hlízy údajně afrodiziakálně

- maculatum – plamatý, (hadí bylina), cirkumboreálně, j. a stř. Evropa (po j. Švédsko), Ukrajina, Kavkaz, **ČR C3**, ojediněle, vlhké lužní lesy, postupně mizí, škrobn velké stonk. hlízy, §CZ(C3), §Pl, okr. intr. Eurasie

Calla – d'áblík, kala, richardyje, 1 druh, chladnější obl. mírného pásma s. polokoule, mokřady, okr

- palustris - bahenní, cirkumboreálně, stř., s., z. Evropa, ČR, v. Asie, a SAM. Aljaška, **ČR C3**, mokřady, bažiny, tůň, v ČR likvidován vysušováním, §CZ(C3), §D, §CH, okr. občas vysazován, intr. Eurasie, jed,

Anthericaceae / Běložářkovité

Anthericum – běložářka, anterikum, (Asphodelaceae), 30 druhů tropy a subtr Středozeří, j. Afriky, SAM, ale i Evropa, okr

- liliago – liliovitá, cirkumboreálně, **ČR C1**, říční údolí, ohrožována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C3),

- ramosum - větevnatá, cirkumboreálně, **ČR(C4a)**

Asphodelaceae – Asfodelovité, asi 15 rodů a 785 druhů, Středozeří, Asie, Afrika, Austrálie a NZ,

vč. **Aloaceae / Áloeovité** - sukulentní byliny s vytrvávajícími oddenky, přizemní listová růžice, dnes vše jako **Xanthorrhoeaceae / Žlutokapovité**

Anthericum – běložářka, anterikum, (Asphodelaceae, Asparagaceae), 30 druhů tropy a subtr, Středozeří, j. Afriky, SAM, ale i Evropa, okr

- liliago – liliovitá (Bernard's Lily), z., j. a stř. Evropa po j. Švédsko, s. Afrika, Malá Asie, **ČR C3**, slunné stráně, říční údolí, ohrožována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C3), §D, §Pl, okr., Čína

- ramosum – větevnatá, z., j. a stř. Evropa, cirkumboreálně, **ČR(C4a)**, Kavkaz, okr., vzácně slunné stráně, ohrožena bezzásahovým sukcesním zarůstáním, §D

Cyperaceae (Kobresiaceae, Scirpaceae) / Šáchorovité, 110 / 5400, „trávnité“ rostliny, po celém světě

Blysmus – skřípinka, blysmus, 2 druhy, Eurasie, sz Afrika, vlhké TTP

- compressus – smáčknutá, cirkumboreálně, Írán, stř. Asie, téměř celá Evropa, vlhké slatinné TTP, ČR vzácně, **ČR C2**, na Šumavě vyhynula - likvidována bezzásahovým sukcesním zarůstáním

Bolboschoenus (Scirpus) – kamyšník, bolboschenus, 16 druhů, mokřady, zaplavované terénní deprese, slaniska, Středozeří, v. Afrika, z. a stř. Asie po Pákistán a Indii, vzájemná hybridizace

- laticarpus – širokoplodý, cirkumboreálně, hybridogenní, litorál a obnažená dna, **ČR(C4a)** vzácně nižší polohy

- maritimus – přímořský, (s.l.), cirkumboreálně, Írán, stř. Asie, zřídka Evropa, Řecko, **ČR C2** - slaniska, bažiny, nižší a teplejší území, exp, okr

- yagara – vrcholičnatý, (přimořský), cirkumboreálně, Írán, stř. a v. Asie, vodní plochy, **ČR C2** roztroušeně, vzácně, Třeboňsko, Šumava, likvidována bezzásahovým sukcesním zarůstáním

Carex (incl Vigna - tuřice) – ostřice, karex, Cyperaceae, asi 1500 druhů, trvalky, mírné a vysokohorské pásmo, okr

- acuta ssp. intermedia - štíhlá prostřední, vlhké TTP, **ČR(C4a)**

- alba – bílá, cirkumboreální, Evropa, Středozeří, **ČR C1**, vzácně, slunné TTP, světlé lesy, Ca, likvidována

bezzásahou sukcesí, §CZ(C1), nenáročná, výběžkatá, snese sucho, hustá

- appropinquata – odchýlná, cirkumboreální, Evropa, Skandinávie, Sibiř, **ČR C3**, rašelinné a slatinné TTP vzácně, na Šumavě likvidována aridizací a bezzásahovou sukcesí, §CZ(C3)

- aterrima – nejtmavší, cirkumboreální, hory Evropy, **ČR C2**, horské vyšší nivy, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §CZ(C2)

- atrata – tmavá, cirkumboreální, cirkumpolární, SAM, Grónsko, Evropa, Island, Skandinávie, Pyreneje, Dinaridy, Ural, Kola, Írán, stř. a v. Asie, Karpaty, **ČR C1** – ne Šumava, skalnaté svahy, TTP, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1)

- bigelowii ssp dacica – Bigelowova tuhá, cirkumboreální, cirkumpolární, GB, Island, Skandinávie, Alpy, Sudety, Karpaty, SAM, **ČR C2**, horské TTP, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §CZ(C2), §SK,

- bohémica (cyperoides) – šachorovitá, (t. česká), cirkumboreální, Eurasie, hlavně stř. Evropa, evrop. Rusko, Arménie, Kazachstán, Sibiř, Dálný východ, obnažené písčité břehy vod, lokálně, **ČR(C4a)**, i Šumava, likvidována bezzásahovou sukcesí

- bucharanii - Buchananova, NZ, 50 cm, hustě trsnatá, okr Evropa, cv Viridis, exot partie, lehký zimní kryt

- buekii – Buekova, (banátská), cirkumboreální, Evropa, **ČR** břehy vod, i Šumava, **ČR(C4a)**

- buxbaumii (polygama) – Buxbaumova, cirkumboreální, Evropa, Írán, stř. Asie, tajgová rašeliniště, Skandinávie, SAM, **ČR C1**, vzácně, horské mokřady, likvidována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1),

- capillaris – vláskovitá, boreálně cirkumboreální, Eurasie, Skandinávie, v. Asie, **ČR C1**, skalní terasy, likvidována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1)

- cespitosa – trsnatá, Eurasie, Skandinávie, v. Asie, **ČR(C4a)**, lokálně Šumava, vlhké TTP, olšiny, likvidována bezzásahovou sukcesí

- curvata - křivoplaká, cirkumboreální, vlhké TTP, **ČR C3**, likvidována bezzásahovou sukcesí

- davalliana – Davalova, cirkumboreální, hlavně Evropa, Írán, stř. Asie, Středozemí, **ČR C2**, slatinné a rašelinné TTP, vzácně Šumava, likvidována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C3), §RUS

- depressa ssp. trassilvanica – zakrslá sedmihradská, cirkumboreální, Karpaty, Balkán, pastviny, **§CZ(C1)**

- derelicta - krkonošská, cirkumboreální, end **ČR** - Krkonoše, **§CZ(C1)**

- diandra – přiohlá, (dvoumužná), cirkumboreální, Eurasie, Evropa, Skandinávie, v. Asie, SAM, Pákistán, **ČR C2**, vzácně j. a s, Čechy, rašelinné TTP, na Šumavě likvidována bezzásahovou sukcesí, §SK,

- dioica – dvoudomá, cirkumboreální, SAM, Eurasie, Skandinávie, **ČR**, slatinné a rašelinné TTP, hlavně Šumava, ohrožena bezzásahovou sukcesí a aridizací, Správa NPŠ má zajišťovat monitoring a management, §CZ(C1), §SK, NAT

- distans - oddálená, cirkumboreální, Evropa, **ČR** - hlavně Polabí a Pomoraví, **§CZ(C3)**, Středozemí, Írán, stř. Asie

- disticha – dvouřadá, cirkumboreální, Evropa, v. Asie, vlhké TTP, **ČR** lokálně (**C4a**), zavl SAM

- divulsa – přetřhovaná, cirkumboreální, Evropa, Írán, stř. Asie, Pákistán, **ČR C3**, list. lesy a paseky, **§CZ(C3)**, §PI

- elata ssp elata – vyvýšená pravá, cirkumboreální, Evropa, **ČR C2** lokálně, mokřady, břehy vod, na Šumavě likvidována bezzásahovou sukcesí a aridizací, okr. ČR, SRN, H, Středozemí

- flava – rusá, (žlutá), cirkumboreální, Evropa, Skandinávie, Středozemí, roztroušeně, mokré rašel. TTP, hustě trsn, 10-60 cm, i Šumava, **ČR(C4a)**, likvidována aridizací a bezzásahovou sukcesí

- fritschii - Fritschova, doubravní, cirkumboreální, Evropa, Středozemí, **ČR Č2**, likvidována aridizací a bezzásahovou sukcesí, §SK

- hartmanii – Hartmanova, cirkumboreální, Evropa, **ČR C3**, TTP, mokřady, olšiny, lokálně, na Šumavě likvidována bezzásahovou sukcesí a aridizací, ČR(C4a), §SK

- hordeistichos – ječmenovitá, cirkumboreální, Evropa, Středozemí, Írán, stř. Asie, **ČR C2**, zasolené TTP, likvidována aridizací a bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1)

- hostiana – Hostova, lemovaná, cirkumboreální, Skandinávie, Středozemí, SAM, Evropa, hory, **ČR** - hlavně Polabí, slatinné TTP, na Šumavě již vyhynula, likvidována aridizací a bezzásahovou sukcesí, §CZ(C2)

- humilis – nízká, cirkumboreální, Eurasie, Středozemí, Írán, stř. a v. Asie, slunné stepní a skalnaté stráně, 5-15 cm, hustě trsn, sucho, Ca, **ČR(C4a)**, vzácně

- chordorrhiza – šlahounovitá, výběžkatá, cirkumboreální, Eurasie, s. a stř. Evropa, Skandinávie, Sibiř, SAM, tajgová rašeliniště, **ČR C1**, rašelinné TTP, Šumava, likvidace bezzásahovým sukcesním zarůstáním a aridizací, Správa NPŠ má zajišťovat monitoring a management (dle Plánu péče), §CZ(C1), §SK, §PI, NAT

- lasiocarpa – plstnatoplodá, cirkumboreální, Eurasie, Írán, stř. a v. Asie, Skandinávie, SAM, **ČR C2**, lokálně, mokré, rašelinné TTP, bujně roste 30-120 cm, krátce výběžk, Šumava - likvidována bezzásahovou

sukcesí, §CZ(C2), §SK, okr k vodě

- leersii (leersiana) – mnoholistá, cirkumboreální, Skandinávie, Balkán, Turecko, ČR(C4a), vzácně, paseky, doubravy

- lepidocarpa – šupinoplodá, cirkumboreální, Evropa, SAM, slatinné TTP, ČR C2, roztroušeně, likvidována aridizací a bezzásahovostí, §CZ(C2)

- limosa – bažinná, (mokřadní), cirkumboreální, Eurasie, v. Asie, Evropa, Alpy, Pyreneje, Kavkaz, Skandinávie, SAM, ČR C2 Šumava vzácně, rašel. TTP, likvidována bezzásahovou sukcesí §CZ(C2), §SK, §PI

- magellanica ssp magellanica – vrchovištní pravá, (magelanská), cirkumboreální, ČR vymizela, §PI, v. Asie

- magellanica ssp. irrigua – vrchovištní zaplavovaná, arktickopinský druh, chudé vrchovištní lokality, ČR vzácně, likvidována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C2), §SK

- melanostachya – černoklasá, cirkumboreální, Eurasie, ČR C2, zaplavované TTP, likvidována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C2)

- michelii – Micheliova, cirkumboreální, lesostep, jv, Evropa, Balkán, ČR C3, velmi vzácně, Ca

- obtusata – přítupá, cirkumboreální, centrum Sibiř, Ural až Čukotka, také Evropa, SAM, ČR C1, vzácně, likvidována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1)

- oederi – pozdní, vlhké písčité lokality, ČR Polabí, Třeboňsko, lokálně, ohrožení bezzásahovou sukcesí

- ornithopoda – ptačí nožka, cirkumboreální, Evropa, Skandinávie, Karpaty, ČR C2, travnaté a křovinaté stráně, světlé lesy, prameniště, Ca, 5-20 cm, trsnatá, vzácně, §CZ(C2), okr Evropa

- otomana – Chaberova, paseky, vrchoviny a hory, ČR(C4a), lokálně

- otrubae – Otrubova, cirkumboreální, Středozemí vč. s. Afriky, j. Evropa, Přední a stř. Asie, Írán, Pákistán, ČR vzácně (C4a), mokřady, okr Evropa

- paniculata ssp paniculata – latnatá pravá, cirkumboreální, téměř celá Evropa, Středozemí, j. Evropa, Předkavkazí, slatinné TTP, Ca, ČR vzácně (C4a), Šumava, likvidována bezzásahovostí a aridizací

- pauciflora – chudokvětá, cirkumboreální, arktická část s. polokoule, Evropa, Skandinávie, ČR C3, horská rašelinná TTP, Šumava lokálně, likvidována aridizací, §SK

- paupercula – chudá, vrchovištní, Skandinávie, ČR C2, Šumava rašeliniště likvidována vysycháním a bezzásahovou sukcesí, §CZ(C2)

- pediformis – tlapkátá, cirkumboreální, Eurasie, Skandinávie, až Dálný východ, ČR C3, suťové lesy, světlé dubohabřiny, ohrožována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C3), §SK

- pendula (pendulata) – převíslá, (visutá), cirkumboreální, Evropa, břehy lesních potoků, lesní prameniště, Šumava, C1, rychle mizí bezzásahovostí, ČR(C4a), vyšší 80.120 cm, trsnatá, stáloz, okr, Evropa, polostín, vlhko, okr Evropa

- pseudobrizzoides – písčomilná, cirkumboreální, Evropa, písčiny, ČR C1, ohrožována bezzásahovou sukcesí

- pseudocyperus – nedošáchor, cirkumboreální, Eurasie, Středozemí, Evropa, Írán, stř. Asie, Pákistán, ČR(C4a), lokálně, SAM, NZ, břehy vod, bažinaté olšiny, eutr mokřady, okr Evropa

- pulicaris – blešní, cirkumboreální, subatlantický, Evropa, rašelinné bezkolencové TTP, ČR C2 - Šumava, likvidována aridizací a bezzásahovou sukcesí, ČMV, Slavkovský les, lokálně, §CZ(C3), §SK, §PI,

- rupestris – skalní, cirkumpolární, Grónsko, Skandinávie, Špicberky, Alpy, Karpaty, Balkán, hory v. Asie, s. Rusko, SAM, ČR C1 - Krkonoše, Hrubý Jeseník, ne Šumava, skalní terásy, Ca, ohrožena bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), §SK

- secalina – žitná, cirkumboreální, Eurasie, Írán, stř. Asie, SAM, ČR C2, zasolené TTP, ohrožována aridizací a bezzásahovou sukcesí, §CZ(C2), §SK, §PI, Bern

- serotina ssp. pseudoscandinavica – pozdní krkonošská, §CZ(C1)

- stenophylla – úzkolistá, cirkumboreální, Eurasie, Írán, stř. Asie, Rusko, Pákistán, stepní TTP, ČR C1, zcela vzácně, Šumava, likvidována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1)

- strigosa – hubená, (hřebíkatá), cirkumboreální, Evropa, Středozemí, lužní lesy, §CZ(C2)

- supina – drobná, rozložená, cirkumboreální, Eurasie, stř. Evropa, Kavkaz, z. Sibiř, j. evr. Ruska, stř. Asie, ČR C3, §PI

- umbrosa – stinná, cirkumboreální, hlavně stř. Evropa, slatinné TTP, ČR C3, lokálně Šumava, likvidována bezzásahovou sukcesí, trsn, 30-50 cm, IV-VI, §SK, §RUS

- vaginata – pochvatá, cirkumboreální, boreální, hlavně Skandinávie, Pyreneje, Alpy, Sudety, ČR hojně, horská prameniště, ohrožována vysycháním a bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1),

Cladium – mařice, kladyum, slatiné mokřady

- mariscus – pilovitá, cirkumboreální , pův Evropa, max mírné pásmo, dnes celý svět, **ČR C1** Polabí, slatinné mokřady, likvidována aridizací, §CZ(C1), §SK, §Pl , §RUS, okr Evropa
- Cyperus** (inc Pycreus - šáchorek, Dichostylis - trojradka)– **šáchor, cyperus**, šáchorek, asi 600 druhů, mokřady, hlavně subtr a tropy celého světa, okr
- fuscus – hnědý, (tmavý), cirkumboreální, **ČR C3**, střídavě zaplavované, obnažená dna rybníků, ohrožován aridizací a bezzásahovou sukcesí, okr ČR
- michelianus (Dichostylis m.) – Micheliův, (trojradka Micheliova), cirkumboreální, Pákistán, v. Asie , jednoletá, **ČR C1**, periodicky zaplavované lokality a obnažená dna rybníků, ohrožen likvidací mokřadů, §CZ(C1), § SK
- Eleocharis (Heleocharis) – bahnička, eleocharis**, palach, cca 150 druhů, oddenk. bažinné rostliny, břehy vod, většina světa, okr
- quinqueflora – chudokvětá, **ČR C1**, slatiny, býv Šumava. rašeliniště Šmauzy, likvidován bezzásahovostí, §CZ (C1)
- mamillata ssp mamilagta – bradavkatá pravá, cirkumboreální,, ČR břehy vod, mokřady, hlavně podhůří, vzácnější, **ČR C3**, na Šumavě ohrožen bezzásahovým sukcesním zarůstáním (P. Koutecký - Duha uvádí: ohrožen šířením vzrůstnějších rostlin a dřevin , popř. absencí obhospodařování, tedy likvidací bezlesí požadovanou bezzásahovou sukcesí), **ČR(C4a)**
- mamillata ssp. austriaca – bradavkatá rakouská, ČR vzácně, mokřady, ohrožen bezzásahovým sukcesním zarůstáním
- ovata – vejčitá, cirkumboreální, obnažená dna rybníků, mokřady, ČR vzácnější, hlavně Pošumaví a ČMV, vysušováním převážně již vymizela, ČR (C4a)
- quinqueflora – chudokvětá, (malokvětá, pětikvětá), cirkumboreální, Írán, stř. Asie, Pákistán, Skandinávie, **ČR C2** roztroušeně, slatinné a rašelinné TTP, Šumava vysušováním převážně již vymizela, §CZ(C2), §SK,
- uniglumis ssp uniglumis – jednoplevá pravá, subkontinentálně boreální, cirkumpolárně na s. polokouli, Írán, stř. a v. Asie, Mongolsko, Pákistán, **ČR C2**, slatinné TTP, likvidována převážně sukcesním zarůstáním
- Eriophorum – suchopýr, erioforum**, asi 20 druhů, mokřadní, oddenkaté, rychle rostoucí, Eurasie, SAm, okr
- gracile – štíhlý, cirkumboreální, Evropa, Skandinávie, Sibiř, SAm. **ČR C1**, velmi vzácně, na Šumavě ohrožen vysoušením a sukcesním zarůstáním, §CZ(C1), §SK, §Pl , §CH, §IRL,
- latifolium – široolistý, cirkumboreální, Evropa, Skandinávie, Kavkaz, Malá Asie, Dálný východ, **ČR C2** - po celém území, slatinné a rašel. TTP, zejména na Šumavě mizí vysoušením a sukcesním zarůstáním, okr Evropa, ČR
- Isolepis – bezosetka, izolepis** , asi 70 druhů, rákos. byliny, tropy, Afrika, Austrálie, okr
- setacea – štetinovitá, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, Pákistán, stř. a j. Evropa, **ČR C3**, vlhké půdy, obnažená dna, i Šumava, ohrožena bezzásahovým zarůstáním mokřadů, §SK
- Rhynchospora – hrotnosemenka, rhynchospora**, bezosetka, přechodová rašeliniště, slatiny, Evropa
- alba – bílá, cirkumboreální, Evropa, Sibiř, SAm, téměř celá Evropa, **ČR C1**, přechodová rašeliniště, slatiny, na Šumavě již vyhynul, §CZ(C2), SK, okr, zlikvidována v Hornovltavské kotlině Lipnem (Černá v Pošumaví, Dolní Vltavice), Třeboňsko (Staré jezero v Chlumu u Třeboně)
- fusca – hnědá, cirkumboreální, stř. a s. Evropa, Pyreneje, **ČR C1**, přechodová rašeliniště, likvidována vysoušením, §CZ(C1), §Pl , §RUS
- Scirpoides (Holoschoenus) – kamýšek, scirpoides**, 3 druhy, oddenkatá trvalka, dužnatý kořen, vlhké, písčité pobřežní oblasti, vlhké TTP, Eurasie
- holoschoenus – obecný, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, Pákistán, stř. a j. Evropa, **ČR C2**, vlhké TTP, ohrožován vysoušením a bezzásahovou sukcesí
- radicans – kořenující, cirkumboreální, v. Asie, **ČR C3**, okraje vod, na Šumavě býv. lokality zanikají succe zarůstáním, Srní
- Schoenoplectus (Scirpus) – skřípinec, schenoplectus**, asi 80 druhů, stáloz. oddenkaté byliny, břehy vod, zasolené mokřady, Eurasie, SAm, okr
- lacustris – jezerní, cirkumboreální, celý svět, Evropa, Kavkaz, Sibiř, Pákistán, SAm. ČR, břehy mělkých vod, vysoké, VI-IX, i nižší Šumava, kde ohrožován bezzásahovou sukcesí, ČR (C4a), okr, i pro ČOV
- radicans - kořenující, **ČR C1** ojediněle Šumava, ohrožován bezzásahovou sukcesí
- supinus – poléhavý, nízký, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, Pákistán, obnažené břehy vod, ČR - vyhynul, **§SK**
- tabernaemontani - Tabernaemontanův, (Bul rush, dvojbliznový), cirkumboreální, pův. Amerika, Írán, stř. a

v. Asie, Německo, **ČR C2**, zasolené mokřady, VII-VIII, zplaněl u Fr. Lázní, ohrožen vysoušením, **§CZ(C2)**, okr, Čína, ČR, cv Zebrinus

- triquetus – trojhranný, cirkumboreální, u vodních ploch, Pákistán, stř. a v. Asie, **ČR - vyhynul**, **§SK**, okr Čína

Schoenus – šášina, **schenus**, 80 druhů, kosmopolitní, slatinné TTP

- ferrugineus – rezavá, cirkumboreální, **ČR C1**, slatinné TTP, ohrožována vysoušením a bezzásahovostí, **§CZ(C1)**, **§SK**, **§PI**

- nigricans – načernalá, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, Pákistán, téměř celá Evropa, **ČR C1**, slatinné TTP, ohrožována vysoušením a bezzásahovostí, **§CZ(C1)**, **§PI**

Trichophorum (Baeothryon) – **suchopýrek**, **trichoforum**, 8 druhů, rašelinné TTP, Skandinávie,

- alpinum – alpský, cirkumboreální, Evropa, Skandinávie, Sibiř, v. Asie, SAM, **ČR C1**, rašelinné TTP, alpský migrant, Šumava mizí spolu s vysycháním rašelinišť a pramenišť, Správa NPS má zajišťovat monitoring a management (dle Plánu péče), **§CZ(C2)**, **§SK**, **NAT**, okr, na většině šumavských lokalit již vymizel se zánikem obhospodařování slatinných luk, Modravské slatě, Buková slat'

- caespitosum – trsnatý, cirkumboreální, holoarktický boreálně alpský druh, Evropa, rašelinné TTP, **ČR C3**, Šumava vrchovištní rašeliniště, na Šumavě likvidován aridizací, díky bezzásahovému odumření hřebenových smrčů, **§SK**, nejvyšší polohy Šumavy - Šumavské pláně

Hyacinthaceae / Hyacintovitě, 70 / 1000, cibulnaté nebo oddenkaté byliny, Eurasie, málo JAm

Muscari (incl Leopoldia - modravec) – **modřeneček**, **muskari**, asi 50 druhů, mořské pobřeží, kamenité svahy, stepi, Středozeří až jz. Asie, Evropa, s. Afrika, Malá a Přední Asie, stř. Asie, okr, **§D** – všechny evropské druhy

- botryoides – širolistý, cirkumboreální, j. a stř. Evropa, **ČR C1**, vzácně, asi vymizel, lesní kraje, ohrožován bezzásahovým suk. zarůstáním, **§D**, okr. Evropa, ČR, SRN, H, Čína

- comosum – chocholatý, cirkumboreální, jv. Evropa, ČR, slunné křovinaté stráně, plevel polí, **§CZ(C3)**, **§D**, **§PI**, okr. Evropa, Čína

- neglectum (racemosum) – hroznatý, přehlížený, cirkumboreální, Středozeří, zdomácněl stř. Evropa, Pákistán, **ČR C2**, slunné stráně, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C2)**, **§SK**, **§D**, okr. Evropa

- tenuiflorum (Leopoldia) – tenkokvětý, cirkumboreální, **ČR C2**, slunné křovinaté stráně, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C3)**, **§D**

Ornithogalum (incl Loncomelos - snědovla, Honorius - snědovec) – **snědeček**, **ornithogalum**, asi 200 druhů, cibuloviny, Středozeří, Eurasie, trop. a j. Afrika, Arábie, okr, **§PI** – všechny druhy

- angustifolium (umbellatum) - chocholičnatý, **ČR C3**, křovinaté TTP, ohrožován suk. zarůstáním,

- boucheanum – hřebenitý, (Bucheův), Evropa, Balkán, Moldávie, Malá Asie, evr. Rusko, **ČR C2**, rumiště, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **§PI**, okr

- brevistylum – jehlancovitý, cirkumboreální, **ČR C2**, slunné stráně, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **§PI**, Bern

- boucheanum – hřebenitý, (Bucheův), Evropa, Balkán, Moldávie, Malá Asie, evr. Rusko, **ČR C2**, rumiště, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **§PI**

- pyrenaicum ssp sphaerocarpon – pyrenejský kulatoplodý, cirkumboreální, **ČR C1**, sušší TTP, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **§PI**, okr

- umbellatum – rozkladitý, (chocholičnatý), cirkumboreální, j. a stř. Evropa, Ukrajina, s. Afrika, ČR neznámý, rumiště, Čína, **§PI**, okr. ČR, SRN, H

Scilla (incl Chionodoxa - ladoníčka) – **ladoníčka**, **scilla**, asi 90 druhů, Eurasie, j. Afrika, **§D** – všechny druhy

- bifolia var. bohémica - dvoulístá česká, **ČR C1**, stenoendemit Čech, lužní lesy, ohrožena bezzásahovostí

- bifolia (drunensis) ssp. bukkensis - dvoulístá (severní) chlumní (bukovská), Slovensko, Maďarsko, Rumunsko, **ČR C1**, křoviny, ohrožena bezzásahovostí, **§CZ(C2)**, **§SK**

- bifolia var. drunensis - dvoulístá rakouská, **ČR C1**, Morava, ohrožena bezzásahovostí, **§D**

- bifolia ssp. rara - dvoulístá vzácná, **ČR C1**, end Morava, ohrožena bezzásahovostí

- bifolia ssp. spetana - dvoulístá Spetova, Slovensko, Rakousko, Maďarsko, Chorvatsko, Srbsko, **ČR C1**, Morava, ohrožena bezzásahovostí

- kladnii – karpatská, cirkumboreální, **ČR C1**, vlhčí křoviny, ohrožena bezzásahovostí, **§CZ(C2)**

- vindobonensis – vídeňská, cirkumboreální, **ČR C1**, vlhké křoviny, ohrožena bezzásahovostí, **§CZ(C2)**, **§SK**, **§D**

Hydrocharitaceae (incl. Najadaceae / Řečankovitě) / **Vodňankovitě**, 17 / 76, vodní rostliny

Najas (incl. Caulinia- řečanečka) – **řečanka**

- minor – menší, **ČR C1**, ohrožena aridizací a bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C1)**

Hydrocharis – **vodňanka**, **hydrocharis**, žabí květ, 2 druhy, vodní rostliny, mělké vody a mokřady, Eurasie, Afrika

- morsus-ranae - žabí, **ČR C2**, stojaté vody, ohrožována vysoušením a bezzásahovou sukcesí,

Stratiotes – **řezan**, **stratyotes**, 1 druh, ponořená vodní rostlina, stojaté a pomalu tekoucí vody, tůň, Eurasie (vč. ČR), okr

- aloides - pilovitý, **ČR C2**, ohrožen vysycháním, **§CZ(C2)**

Iridaceae / Kosatcovitě, 92 / 2000 druhů, centrum diverzity Středozeří, Blízký východ a střední Asie, Capensis 670 druhů, byliny až keře, celý svět mimo chladná pásma

Crocus – **šafrán**, **krokus**, asi 80 druhů, hlízn. trvalky, Středozeří, Eurasie, §D – všechny druhy

- albiflorus – bělokvětý, cirkumboreální, hory stř. a j. Evropy, Pyreneje, Alpy až Albánie, **ČR C1** vzácně Šumava - likvidován bezzásahovým sukcesním zarůstáním TTP, Správa NPŠ má zajišťovat monitoring a management (dle Plánu péče), **§CZ(C2)**, §D, §U, **NAT**, okr.

- heuffelianus – karpatský, Heufelův, Slovensko, Maďarsko, Rumunsko, Ukrajina, **ČR C1**, horské TTP, ohrožen sukcesní bezzásahovostí, **§CZ(C2)**, §SK, §U, §UA, okr.

Gladolus – **mečík**, **gladiolus**, asi 180 druhů, hlízn. trvalky, j., sz. a v. Afrika, Madagaskar, Arábie, Středozeří, z. Asie, okr, §CH – všechny druhy

- imbricatus – střežovitý, obecný, cirkumboreální, stř. a v. Evropa, Středozeří, Krym, Kavkaz, Kazachstán, **ČR C2**, vlhké TTP, ohrožován vysoušením a bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C2)**, §SK, §Pl, okr Evropa

- palustris – bahenní, cirkumboreální, periodicky vlhké travnaté lokality, slatinné TTP, evropsko-kontinentální druh, býv. většina Evropy, dnes stř. a jv. Evropa, ČR, s. Itálie, Balkán, evr. Rusko, Bělorusko, **ČR C1**, ČR již jen 3 lokality, **§CZ(C1)**, §SK, §CH, §Pl, §RUS, **NAT**, okr

Iris – **kosatec**, **iris**, asi 300 druhů, Středozeří, Eurasie, SAm, okr, §D – všechny druhy kromě ...

- aphylla ssp. bohemica - bezlistý český, **ČR C1**, end ČR Český kras, České středohoří, Kokořínský důl

- aphylla ssp. hungarica – maďarský, cirkumboreální, **ČR C2**, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C2)**, §SK, §D, **NAT**

- graminea ssp. graminea – trávovitý, (trávolistý) pravý, cirkumboreální, Rusko, **ČR C1**, křovinaté a travnaté stráně, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C2)**, §SK, §D,

- humilis ssp. arenaria – písčný skalní, j. Rusko, Ukrajina, Rumunsko, Maďarsko, Rakousko, Slovensko, **ČR C1**, jediná lokalita j. Morava, písčité a kamenité drénované půdy, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C1)**, §D, **NAT**

- humilis ssp. arenaria – písčný skalní, písčité a kamenité drénované půdy, j. Rusko, Ukrajina, Rumunsko, Maďarsko, Rakousko, Slovensko, **ČR C1**, jediná lokalita j. Morava, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C1)**, §D, **NAT**

- pumila ssp. pumila – nízký pravý, cirkumboreální, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C2)**, §SK, Rusko, okr Evropa

- sibirica – sibiřský, cirkumboreální, stř. Evropa, Skandinávie, ČR, Kavkaz, Sibiř, Rusko, Čína, Tibet, vlhké a rašelinné TTP, potřebuje lokální narušení půd, Šumava, **ČR C2**, i Šumava, v ČR likvidován vysušováním a bezzásahovým sukcesním zarůstáním, **§CZ(C2)**, §SK, §D, §CH, §Pl, okr Evropa, ČR

- spuria ssp. spuria – žlutofialový, (pochybný) pravý, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, Rusko, Sibiř, mokré i zasolené TTP, ČR vymizel, §SK, §D, okr Čína, Pákistán

- variegata – různobarvý, pestrý, dvojbarevný, cirkumboreální, stř. a jv. Evropa, Balkán, Moldávie, stepi, **ČR C2**, slunné křovinaté stráně, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C2)**, §SK, §D

Juncaceae / Sítinovitě, 8 / 430, byliny, celý svět, tropy jen v horách

Juncus – **sítina**, **junkus**, asi 300 druhů, oddenk. rostl, mokřady, po celém světě, okr

- acutiflorus (acutiformis) – ostrokvětá, cirkumboreální, Evropa, bažiny, **ČR C1**, zamokřené TTP, Šumava vzácně, ohrožována bezzásahovou sukcesí a vysoušením, §SK

- alpinoarticulatus – alpská, cirkumboreální, v. Asie, Skandinávie, **ČR C3**, SAm, rašelinné TTP, na Šumavě ohrožována bezzásahovou sukcesí a vysoušením

- atratus – tmavá, (černající), cirkumboreální, Evropa, Středozeří, **ČR C1**, mokřady, ohrožována

bezzásahovou sukcesí a vysoušením, §CZ(C1), §SK

- capitatus – srboulkatá, hlavatá, cirkumboreální, s, stf. Evropa, méně Středozeří, i Amerika, Austrálie, **ČR C1**, oligotrofní vlhké písčiny, ohrožována bezzásahovou sukcesí a vysoušením, §CZ(C1), §SK

- gerardii – Gerardova, (slanisková), cirkumboreální, Eurasie, Evropa, **ČR C1**, v **ČR** téměř vymizela, ohrožována bezzásahovou sukcesí a vysoušením, §CZ(C2), §SK, Řecko, SAm

- minutulus – drobounká, písčité lada, **ČR C1**, na Šumavě vyhynula

- sphaerocephalus (sphaerocarpus) – kulatoplodá, cirkumboreální, Eurasie, Středozeří, Írán, stf. Asie, **ČR C1**, vlhké lokality, břehy vod, ohrožována bezzásahovou sukcesí a vysoušením, §CZ(C1), §SK

- subnodulosus - slatinná, cirkumboreální, z. Evropa, sec SAm, NZ, **ČR C1**, ohrožována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), §SK

- tenageia – rybníční, cirkumboreální, vlhké písčiny, **ČR C1**, na Šumavě již vyhynula, ohrožována bezzásahovou sukcesí a vysoušením, §CZ(C1)

- trifidus – trojklanná, arkticko-alpínský, cirkumboreální, cirkumpolární, Evropa - Skandinávie, Island, GB, Pyreneje, Alpy, Karpaty, Balkán, **ČR C1**, kamenité horské stráně, Šumava (kar Černého jezera, Ostrý)

Luzula – bika, luzula, asi 80 druhů, stáloz. trávovité trvalky, oddenky či výběžky, slatiny, horské TTP, mírné pásmo obou polokoulí, okr

- spicata ssp spicata – klasnatá pravá, cirkumboreální, Skandinávie, Pákistán, Tatry, **ČR C1**, smilkové TTP, hole, Krkonoše, stáloz, VI-VIII, ohrožována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1),

- sudetica – sudetská, cirkumboreální, Skandinávie, **ČR C3**, vzácně, na Šumavě ohrožena bezzásahovou sukcesí

Juncaginaceae / Bařičkovité, 4 / 20, temperátní oblasti

Triglochin – bařička, triglochin, 2 druhy, oddenk. trvalka, přímoří, slatiny, mokřady, rašeliniště, Eurasie, přesah do Ameriky

- maritimum (maritima) – přímořská, cirkumboreální, pobřeží Evropy, Pákistán, **ČR C1** slatiny, nezvěstná, §CZ(C1), §SK

- palustris - bahenní, cirkumboreální, Evropa, Skandinávie, v. Asie, Pákistán, **ČR C2**, mokřady, rašeliniště, slatiny, ojed, Šumava, mizí díky vysušování, ohrožena bezzásahovostí, většina šumavských lokalit zanikla, ohr ukončením obhospodařování TTP, vysoušením

Lemnaceae / Okřehkovité, 5 / 30, vodní rostliny, celý svět,

dnes přiřazeny k Araceae / Áronovité

Lemna – okřehek, lemna, závitka, drobníčka, vodní čička, 15 druhů

- trisulca – trojbrázdý, Eurasie, Pákistán, Amerika, Afrika, Sibiř, **ČR C3**, eutrof. rybníky, ohrožen vysušováním

Wolffia – drobníčka, volfije, tůň, ČR

- arrhiza – bezkořenná, Evropa, jv. Asie, Pákistán, Thajsko, Indočína, Afrika, Austrálie, **ČR C1**, tůň, okřehkovitá zelenina, ohrožována bezzásahovou sukcesí, §SK, okr ČR

Liliaceae / Liliovité, 280 / 4200 , hlavně s. polokoule, Eurasie, přesah do s. Afrika, SAm, cibul. byliny

Erythronium – kandík, erythronium, 25 druhů, cibulovina, horské TTP, většina SAm i Asie, Evropa (pouze dens-canis), okr

- dens-canis – psí zub, (Dog tooth Violet), cirkumboreální, hlavně Pyrenejský poloostrov, hory j. Evropa od Španělska do Ukrajiny, j, Alpy, listnaté lesy, **ČR C1** - Medník (spor zda původní či vysazen např. mnichy ze sázavského kláštera), v někdejší bučině sukcesně likvidován bezzásahovostí, ale i trháním obyvatel, (vysazen zám. park Letohrad), §CZ(C1), §SK, §CH, okr, Evropa, Čína

Gagea – křivatec, gagea, asi 100 druhů, drobná jarní cibulovina, Středozeří, Eurasie, SAm, s. Afrika, okr

- bohémica ssp bohémica – český pravý, cirkumboreální, výslunné stráně, **ČR C2**, end., ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C2), §SK

- bohémica ssp saxatilis – český skalní, cirkumboreální, výslunné stráně, **ČR C2**, end., ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C2)

- minima – nejmenší, cirkumboreální, **ČR C1**, eutrof. teplé okraje listn. lesů, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §SK

- pusilla – nizoučkový, cirkumboreální, **ČR C2**, slunné stráně, skalní stepi, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §SK

- villosa (arvensis) – rolní, cirkumboreální, **ČR C2**, vzácně, slunná rumišť, ohrožován zarůstáním lokalit, okr., Evropa, ČR

Lilium – lilie, **lilium**, asi 100 druhů, cibulnaté trvalky, Euroasie po Filipíny, SAM, §D – všechny druhy
- bulbiferum ssp bulbiferum – cibulkonosná pravá, cirkumboreální, pův asi hory stř. a j. Evropy, Alpy, Maďarsko, **ČR C2**, křovinaté stráně, i u lyž. sjezdovky, Šumava - likvidována bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C2)**, §SK, §PI, okr. ČR, SRN, H, BZ Teplice

- martagon – zlatohlavá, (zlatohlávek), cirkumboreální, jihosibiřský florelement, euroasijský druh, j. jv. a v. Asie, hory stř., v. a jv. Evropa, Skandinávie až Středozemí, Rusko, z. Čína, Mongolsko, GB zplanělá, **ČR C4a**, horské TTP, Šumava, likvidována bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C3)**, §CH, §PI, §RUS, SRN, H, okr. Evropa, ČR

Streptopus – čípek, **streptopus**, babí jahoda, 10 druhů, j. a stř. Evropa, v. Asie, Himálaj, Tichý oceán, SAM

- amplexifolius – objímavý, cirkumboreální, stř. a j. Evropa, Sibiř, Dálný východ, Japonsko, v. Asie, SAM, **ČR C2** - Šumava, alpský migrant, pohraniční hory, lesní světliny, likvidován bezzásahovou sukcesí, §PI, okr.

Melanthiaceae (incl. Trilliaceae / Triliovité) / **Kýchavcovité** (Medovcovité) 16 / 170, byliny s oddenky, příp. hlízy, Eurasie, Amerika, pojetí čeledi bylo značně měněno

Veratrum – kýchavice, **veratrum**, asi 45 druhů, vysoké trvalky, jedovaté černé oddenky, vlhké lokality, celá s. polokoule, Eurasie, Sibiř, SAM, okr

- album ssp album – bílá pravá, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, Eurasie, hory z., stř. a j. Evropa, Alpy, Skandinávie, Iberký poloostrov, Kavkaz, Altaj, Japonsko, **ČR C1** i Šumava, pastviny s prameništěm, likvidována vysušováním, **§CZ(C3)**, §PI, okr. Evropa, na Šumavě postupně mizí, jv Šumava, Novohradské hory, i sec, má sníženou schopnost generativního rozmnožování, neboť kvete až po více letech vegetativního růstu, na zastíněných stanovištích vytváří jen zakrslé sterilní rostliny

- album ssp. lobelianum – b. Lobelova, cirkumboreální, **ČR(C4a)**, i Šumava a Novohr. hory

- nigrum – černá, (Black false Hellebore), cirkumboreální, Írán, stř. Asie, stř. Evropa až Tichý oceán, **ČR C1**, suché TTP, Karpaty, ohrožena bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C1)**, §PI (do 50 m), okr. Evropa, Čína

Nartheciaceae / Liliovcovité, 5 / 40, jv Asie, SAM, Evropa

Narthecium – liliovec, **nartecium**, **kostimilka**, (dříve Melanthiaceae), 6 druhů, vlhké slatinné TTP, Evropa - s. oblasti, Zakavkazí, i ČR, v. Asie, SAM - z USA, okr

- ossifragum – kostilomka, cirkumboreální, z., s. i stř. Evropa, Skandinávie, **ČR (vyhynulá)**, vlhké slatinné TTP, §D, okr. ČR

Orchidaceae / Vstavačovité, 900 / 30 tis. druhů, pův. vlhké tropy – epif. ve stromech, §CH – všechny druhy

Anacamptis (Orchis p.p.) – **rudohlávek**, **anakamptys**, vstavač, asi 5 druhů, Středozemí, Eurasie, Hebridy, stepní TTP, křovinaté stráně, okr

- coriophora - štěničný, vlhké TTP, **ČR vyhynul**

- morio - kukačka, krátkostébelné TTP, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C1)**

- palustris - bahenní, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou sukcesí,

- pyramidalis – jehlancovitý, cirkumboreálně, Středozemí, západ j. Evropy a stř. Evropa, Hebridy, Krym, Kavkaz, Řížský záliv, Írán, **ČR C1**, stepní TTP, křovinaté stráně, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C2)**, §SK, §RUS, okr.

Cephalanthera – okrotice, **cefalantera**, 14 druhů, Středozemí, Eurasie, okr, §PI – všechny druhy

- damasonium, (alba) – bílá, cirkumboreální, Středozemí, j., stř. a v. Evropa, Alžírsko, Sicílie, Kréta, Turecko, Malá Asie, Kavkaz, Krym, Írán, stř. Asie, **ČR C1**, křoviny a světlé lesy, Ca, Šumava, likvidována bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C3)** §SK, §PI, §RUS, okr, CITES

- longifolia – dlouholistá, (mečolistá), cirkumboreální, hlavně j. a stř. Evropa, s. Afrika, Kavkaz, Malá a Přední Asie, Írán, stř. Asie, z. Himálaj, Tibet, Pákistán, **ČR C3**, křoviny a světlé lesy, vzácně Ca, ohrožována bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C3)**, §SK, §PI, §RUS, §IRL, okr, CITES

- rubra – červená, cirkumboreální, Evropa stř., v. a částečně j., s. Afrika, Rusko, Kavkaz, Sýrie, Írán, stř. Asie, Malá a Přední Asie, Kréta, Kypr, Turkmenistán, Írán, **ČR C2**, křovinaté stráně, Ca, ohrožována bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C2)**, §SK, §PI, §RUS, okr

Coeloglossum – vemeníček, **celoglossum**, dutojazyček, cirkumpolární, téměř celá Evropa, nízké kosené

TTP, světlé lesy, Španělsko, Itálie, Řecko, Skandinávie, ČR, Turecko, Rusko, Kavkaz, hory. stř. Asie, Čína, Dálný východ, SAM

- viride – zelený, cirkumboreální, cirkumpolární, téměř celá Evropa, Španělsko, Itálie, Řecko, Alpy, Skandinávie, Turecko, Rusko, Kavkaz, hory. stř. Asie, Írán, Dálný východ, SAM, **ČR C1**, nízké kosené TTP, světlé lesy, hory, Šumava převážně likvidován bezzásahovým sukcesním zarůstáním, **§CZ(C2)**, **§SK**, **§PI**, CITES

Corallorhiza – korálice, koralorhiza, cirkumboreální, Evropa, Skandinávie, ČR, Řecko, Přední Asie, Rusko, Čína, stinné humózní vlhké lesy

- trifida – trojkланá, cirkumboreální, drobná, závislá na mykorhize, s. a stř. Evropa, Skandinávie, Alpy, Pyreneje, Apeniny, Balkán, ČR, Řecko, Přední Asie, Rusko, Sibiř, v. Asie, **ČR C2**, Šumava, stinné humózní vlhké lesy, málo zapojená vegetace, likvidována bezzásahovou sukcesí a aridizací, **§CZ(C2)**, **§SK**, **§PI**, CITES

Cypripedium – střevočník, cypripedium, asi 50 druhů, terestr. orchidej, temperát obl. Eurasie, Čína, jv. Asie – Borneo, Sumatra, Filipíny, SAM, JAM

- calceolus – pantoflíček, (European lady Slipper), cirkumboreální, dlouhověká, atraktivní květ, humózní keřn. lesy, eutrofní bučiny, Ca, Eurasie, hlavně s. a stř. Evropa, Pyreneje, Abruzzo, Dinaridy, Rodopy, Alpy, Skandinávie, ČR, Slovinsko, Rusko, Krym, Kavkaz, Středozemí chybí, **ČR C1**- roztroušeně mimo jz. Čech, ohrožen bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C2)**, **§SK**, **§PI**, **§RUS**, Bern, Smar, **NAT**, okr., Čína, CITES

Dactylorhiza (Orchis p.p.) – **prstnatec, daktylorhiza**, asi 35 druhů, hlíz., opadavé terestr., Eurasie, Čína, SAM, Aljaška, sz. Afrika, **§PI** – všechny druhy

- bohémica – český, cirkumboreální, **ČR C1**, slatiny, end ČR, likvidován bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C1)**, **§PI**

- carpatica – karpatský, **ČR C1**, end Bílé Karpaty, likvidován bezzásahovou sukcesí

- curvifolia – Russowův, cirkumboreální, slatiny, ČR vyhynul, **§PI**

- fuchsii (longibracteata) ssp fuchsii – Fuchsův pravý, cirkumboreální, hory a podhůří Evropy, Skandinávie, Sibiř, značně variabilní, další ssp GB, Irsko, **ČR(C4a)**, podmačené a zrašelinělé TTP, likvidován bezzásahovou sukcesí a aridizací, **§CZ(C3)**, **§SK**, **§PI**, okr, CITES

- fuchsii ssp. psychophilla – Fuchsův chladnomilný, cirkumboreální, arkticko-alpínská Evropa, i **ČR C2**, svahová prameniště, likvidován bezzásahovou sukcesí a aridizací, **§CZ(C3)**

- fuchsii ssp. soana – Fuchsův Soův, cirkumboreální, end stř. Evropa, Bílé Karpaty, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou sukcesí a aridizací, **§CZ(C3)**, **§SK**

- incarnata ssp incarnata – pleťový, (bleděčervený) pravý, cirkumboreální, hlavně stř. a s. Evropa, Skandinávie, Pobaltí, ČR, Černomoří, Krym, Írán, stř. Asie, Arbaždžán, Sibiř, Jakutsko, Dahurie, **ČR C1** slatiny, břehy vod, vlhké TTP, na Šumavě likvidován bezzásahovou sukcesí (např. Vltavská kotlina či Nemanická niva, avšak navrženou "ochranou" pak patří k nejrychleji mizejícím kriticky ohroženým druhům naší přírody!), **§CZ(C2)**, **§SK**, **§PI**, okr, CITES

- incarnata ssp. pulchella – pleťový pozdní (strmolistý), **ČR C1**, likvidován bezzásahovou sukcesí a aridizací, **§CZ(C2)**, **§SK**

- incarnata ssp. serotina - pleťový pozdní, cirkumboreální, s. a stř. Evropa, **ČR Dokesko**, **ČR C1**, likvidován bezzásahovou sukcesí a aridizací, **§CZ(C2)**

- maculata ssp maculata – plamatý pravý, cirkumboreální, téměř celá Evropa, Středozemí, Skandinávie, Island, Laponsko, Kola, GB, Portugalsko, Španělsko, RF, SRN, Dánsko, Maroko, Sibiř, **ČR C1**, vlhké TTP, likvidován bezzásahovým sukcesním zarůstáním, **§CZ(C1)**, **§SK**, **§PI**, okr

- maculata ssp. transsilvanica – plamatý (skvrnitý) sedmihradský, cirkumboreální, z. Karpaty, **ČR C1** Beskydy, Bílé Karpaty, likvidován bezzásahovým sukcesním zarůstáním, **§CZ(C1)**, **§SK**,

- majalis ssp. majalis – májový pravý, cirkumboreální, téměř celá Evropa – stř. a východní až Sibiř, GB, Irsko, Hebridy, Alpy, **ČR C3**, mokřadní (pcháčové) a rašel. TTP, Šumava, likvidován bezzásahovým sukcesním zarůstáním, **§CZ(C3)**, **§SK**, **§PI**, **§RUS**, CITES

- majalis ssp. turfosa – májový rašelinný, cirkumboreální, end Šumava, **ČR C1** – svahové rašeliniště u Kvildy, na Šumavě likvidována bezzásahovým sukcesním zarůstáním, Správa NPŠ má zajišťovat monitoring a management (Plán péče), **§CZ(C1)**, **NAT**, CITES

- sambucina (latifolia) – bezový, cirkumboreální, z. a stř. Evropa, Alpy, Skandinávie, Španělsko, Itálie, Karpaty, Ukrajina, Kavkaz, **ČR C2**, nízké podhorské pastviny a TTP, křoviny, Šumava, převážně zlikvidován bezzásahovým sukcesním zarůstáním, **§CZ(C2)**, **§SK**, **§PI**, **§RUS**, okr CITES

- sphagnicola – rašeliništní. NL, RF, Belgie, SRN

- *traunsteineri* ssp. *traunsternei* – Traunsteinerův pravý, cirkumboreální, Alpy, Švýcarsko, Rakousko, SRN, Slovinsko, Sibiř, **ČR C1**, rašeliniště, Šumava, převážně zlikvidován bezzásahovým sukcesním zarůstáním, Správa NPŠ má zajišťovat monitoring a management (dle Plánu péče), §CZ(C1), NAT, §RUS, CITES
- *traunsteineri* ssp. *carpatica* – Traunsteinerův karpatský, cirkumboreální, **ČR C1** Karpaty, likvidován bezzásahovou sukcesí, Krkonoše, §CZ(C1)
- *traunsteineri* ssp. *turfosa* – Traunsteinerův rašelinný, **ČR C1** end Šumava, likvidován bezzásahovou sukcesí, Krkonoše, §CZ(C1)
- *x braunii* (*fuchsii x majalis* ssp. *turfosa*) – Braunův, cirkumboreální, **ČR C3**, Šumava, ohrožován bezzásahovostí a aridizací
- *x silvae-gabretae* – šumavský, cirkumboreální, **ČR C3**, Šumava - Vltavský luh, GB, ohrožován bezzásahovostí

Epipactis – **kruštík, epipaktys**, řezulka, 48 druhů, terestr., mírné pásmo s. polokoule, Eurasie, Sibiř, Čína, Japonsko, Pákistán, Afghánistán, Afrika, Arábie, Amerika, okr. §PI – všechny druhy

- *albensis* – polabský, cirkumboreální, pozdní, **ČR C2**, stinné listn. lesy, ohrožen bezzásahovým zarůstáním, §CZ(C2), §SK, §PI
- *atrorubens* – tmavočervený, cirkumboreální, téměř celá Evropa, GB, Španělsko, RF, Itálie, Řecko, Peloponés, Skandinávie, ČR, Krym, Kavkaz, Rusko, Sibiř, Írán, stř. Asie, **ČR C2**, světlé křovinaté lesy, Ca, ohrožen bezzásahovým zarůstáním, §CZ(C3), §SK, §PI, CITES
- *futakii* – Futakův, **ČR C1**, Bílé Karpaty, ohrožen bezzásahovým zarůstáním, §CZ(C1), §SK
- *greuteri* – Greuterův, cirkumboreální, stinné lesy, Řecko, Slovinsko, Rakousko, Slovinsko, Rakousko, Slovensko, **ČR C2**, ohrožen bezzásahovým zarůstáním, §PI
- *helleborine* (*latifolia*) – šírolistý, cirkumboreální, Euroasie, téměř celá Evropa, Skandinávie, GB, NL, RF, Dánsko, SRN, Itálie, Řecko, Portugalsko, Španělsko, Sardinie, Švýcarsko, Itálie, Španělsko, Řecko, Irsko, Dánsko, Švédsko, Maďarsko, Chorvátsko, Slovinsko, Slovensko, Kavkaz, Malá, Přední a stř. a v. Asie, Turecko, Maroko, Izrael, Írán, Sibiř, Pákistán, Himálaj, Japonsko, SAm, ČR křoviny, na Šumavě býval hojný, likvidován bezzásahovou sukcesí, ČR(C4a), §SK, §PI, okr. CITES
- *leptochila* – ostrokvětý, cirkumboreální, **ČR C1**, křoviny, ohrožen bezzásahovým zarůstáním, §SK, §PI
- *leutei* – podhorský, **ČR C2** Bílé Karpaty, ohrožen bezzásahovým zarůstáním
- *microphylla* – drobnolistý, cirkumboreální, Španělsko, RF, SRN, Sardinie, Sicílie, Kréta, Kypr, SRN, Karpaty, Turecko, Kavkaz, Írán, stř. Asie, **ČR C2**, listn. lesy, ohrožen bezzásahovým zarůstáním, §CZ(C2), §SK, §PI
- *moravica* – moravský, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovostí
- *muelleri* – růžkatý, cirkumboreální, RF, SRN, Švýcarsko, Belgie, Pyreneje, Itálie, Maďarsko, Slovensko, Bílé Karpaty, **ČR C2**, světlé křovinaté lesy, Ca, ohrožován bezzásahovostí, §CZ(C2), §SK, §PI
- *neglecta* – přehlížený, **ČR C1**, stinné lesy, ohrožován bezzásahovostí, §SK
- *palustris* – bahenní, cirkumboreální, téměř celá Evropa - stř. a s. Evropa (mimo s. Skandinávii), j. Evropa Španělsko po Itálii, Kavkaz, Írán, Malá a stř. Asie, Sibiř, Čína, **ČR C1**, slatiny, prameniště, na Šumavě likvidován bezzásahovým sukcesním zarůstáním, §CZ(C2), §SK, §PI, okr. Evropa, CITES
- *pontica* – pontický, cirkumboreální, stinné listn. lesy, ohrožen bezzásahovým zarůstáním, §CZ(C1), §SK, §PI
- *purpurata* – modrofialový, cirkumboreální, stř. a z. Evropa (NL a Belgie chybí), **ČR C1**, Bílé Karpaty, stinné listn. lesy, ohrožen bezzásahovým zarůstáním, §CZ(C3), §SK, §PI
- *tallosii* – uherský, (Tallósův), cirkumboreální, **ČR C1**, stinné lesy, ohrožen bezzásahovým zarůstáním, §CZ(C1), §SK, §PI
- *voethii* – dlouholistý, cirkumboreální, **ČR C2**, stinné lesy, ohrožen bezzásahovým zarůstáním

Epipogium – **sklenobýl, epipogium**, nadbradec, 5 druhů, stř. Evropa, Skandinávie, Itálie, Řecko, ČR, Rusko, Čína, Asie, stinné vlhčí lesy

- *aphyllum* – bezlistý, cirkumboreální, s. a stř. Evropa, na jihu v horách, Skandinávie, Itálie, Řecko, Rusko, Asie, Pákistán, v. Asie, **ČR C1**, stinné vlhčí lesy, lesní prameniště, na Šumavě již vyhynul, ohrožen bezzásahovostí i přivalovými dešti, §CZ(C1), §SK, §PI, §RUS, CITES

Goodyera – **smrkovník, gudyera**, hranopelka, 80 druhů, stáloz. orchidej, Eurasie, Čína, Austrálie, SAm, (ne Afrika), okr

- *repens* – plazivý, cirkumboreální, cirkumpolární, Euroasie, stř. a s. Evropa, Alpy, Pyreneje, Balkán, Skandinávie, Írán, stř. Asie, Pákistán, SAm, **ČR C1**, vzácně - Ca Předšumaví, stinné lesy, ohrožen bezzásahovým zarůstáním, §CZ(C1), §SK, §PI, okr

Gymnadenia – pětiprstka, gymnadenyje, 16 druhů, Eurasie, Čína, SAm

- conopsea – žežulník, obecná, cirkumboreální, téměř celá Evropa, Španělsko, Itálie, Skandinávie, Eurasie, Írán, Kavkaz, Čína, Himálaj, v. Asie, **ČR C1**, nízké TTP, převážně likvidována bezzásahovou sukcesí - nezbytné pravidelné kosení či spásání optimálně po odplození a narušování drnu, Správa NPŠ má zajišťovat monitoring a management (podle Plánu péče), §CZ(C2), §SK, §PI, NAT, okr CITES

- conopsea ssp. montana – žežulník horská, **ČR C2**, hory, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C2)

- densiflora (conopsea ssp. densiflora) – hustokvětá, cirkumboreální, **ČR C1**, TTP, křovinaté lesy, ohrožen bezzásahovým zarůstáním, §CZ(C1), §SK

- odoratissima – vonná, cirkumboreální, TTP, Švédsko, Španělsko, Itálie, z a stř. Evropa, Karpaty, Ukrajina, evrop. Rusko, Řížský záliv, křovinaté lesy, Ca, ČR vyhynula, §SK, §PI, okr

Hammarbya – měkkyně, hamarbyje, asi 600 druhů, cirkumpolární, Amerika, Eurasie, okr

- paludosa – bažinná, cirkumboreální, cirkumpolární, Eurasie, SAm, RF, Itálie, Ukrajina, Bělorusko, Rusko, **ČR C1**, Třeboňsko, mechaté rašeliny, ohrožen bezzásahovým zarůstáním, §CZ(C1), §PI, §IRL

Herminium – tořiček, herminium, 40 druhů, Eurasie, Čína

- monorchis – jednohlízný, cirkumboreální, Eurasie, stř. Evropa, Alpy, Pyreneje, Apeniny, Balkán, RF, Španělsko, Kavkaz, Írán, stř. a v. Asie, Japonsko, Čína, Himálaj, **ČR C1**, TTP, nutná ochrana celého rašelinště, zejména jeho zvodnění, na Šumavě již vyhynul, §CZ(C1), §SK, §PI, okr, CITES

Himantoglossum – jazyček, himantoglossum, 6 druhů, Eurasie, s. Afrika

- adriaticum – jadranský, cirkumboreální, Itálie, Slovinsko, Chorvatsko, Rakousko, Maďarsko, Moldavsko, travnaté a křovinaté stráně, lesostepi, světlé šípákové doubravy, **ČR C1**, jediná lokalita v Podýjí, lokality likvidovány bezzásahovým opuštěním klasického obhospodařování, §CZ(C1), §SK, NAT

- jankae - východní, **ČR vyhynul**

Horminium – tořiček, horminyum

- monorchis - jednohlízný, TTP, **ČR vymizel**

Leucorchis (Pseudorchis) – běloprstka, leukorchis, Eurasie, GB, Skandinávie, po Sibiř, hory stř. Evropy, Pyreneje, Apeniny, Korsika, Balkán, **ČR býv. i Šumava**, TTP

- albida – horská, bělavá, Eurasie, GB, Skandinávie, po Sibiř, hory stř. Evropy, Pyreneje, Apeniny, Korsika, Balkán, **ČR C1**, TTP, ojediněle i Šumava, likvidována bezzásahovou sukcesí, Správa NPŠ má zajišťovat monitoring a management (dle Plánu péče), §CZ(C1), §PI, NAT

Limodorum – hnědenec, limodorum, volnuška, 2 druhy, Středozemí, j. i stř. Evropa, ČR, Krym, Kavkaz, Írán, s. Afrika - Maroko, Izrael, křoviny a světlé lesy, okr

- abortivum – zvrhlý, pochvatý, cirkumboreální, Středozemí, j. i stř. Evropa, Německo, Rakousko, Krym, Kavkaz, Írán, stř. Asie, s. Afriky, Izrael, **ČR C1**, Bílé Karpaty, Pavlovské vrchy, křoviny a světlé lesy, ohrožena bezzásahovým succ. zarůstáním, §CZ(C1), §SK, §RUS, okr

Liparis – hlízovec, liparis, asi 300 druhů, Eurasie, Čína, SAm

- loeselii – Loeselův, cirkumboreální, s. polokoule, Eurasie, stř a j. Evropa, Pyreneje, Apeniny, Balkán, Rusko, Bělorusko, Sibiř, Pobaltí, Skandinávie, Belgie, NL, Španělsko, RF, Korsika, Itálie, Řecko, USA, **ČR C1** – několik lokalit Českolipsko, slatiny a přechodová rašelinště, zaniká vysušováním či sukcesním zarůstáním, potřebuje travnaté vlhké lokality, §CZ(C1), §SK, §PI, §RUS, Bern, Smar, NAT, okr

Listera – bradáček, listera, 30 druhů, cirkumpolární

- cordata – srdčitý, cirkumboreální, cirkumpolární, Eurasie, s. a stř. Evropa, Pyreneje, Alpy, Karpaty, Černý les, Jura, Vogézy, Dinaridy, Rodopy, Kavkaz, Pyreneje, Balkán, Island, Skandinávie, **ČR C1**, podmačené rašel. smrčiny, TTP, křovinaté lesy, na Šumavě mizí bezzásahovou sukcesí spolu s vlhkými mýtinami, Správa NPŠ má zajišťovat monitoring a management (dle Plánu péče), okr, §CZ(C1), §SK, §PI, NAT

- ovata – vejčitý, cirkumboreální, Eurasie – Středozemí, téměř celá Evropa, Španělsko, Sicílie, Kréta, Turecko, Írán, stř. Asie, Kavkaz, Himálaj, Pákistán, ČR pohraniční pohoří, podmačené rašelinné smrčiny, na Šumavě likvidován bezzásahovostí, ČR(C4a), §PI, CITES

Malaxis – měkčilka, malaxis, asi 300 druhů, cirkumpolární, tropy Asie, Čína, Evropa – Alpy, Karpaty, ČR, stinné křoviny, lesní okraje, okr

- monophyllos – jednolistá, cirkumboreální, cirkumpolární, s. a stř. Evropa – Alpy, Karpaty, Černý les, **ČR C1**, Šumava, stinné křoviny, lesní okraje, likvidována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), §SK, §PI, CITES

Neottia – hlišník, neocije, křivočnělka, vstavač, téměř celá Evropa kromě vzdáleného severu a části Středozemí, Sicílie, ČR, Kavkaz, Sibiř, s. Afrika (Maroko), Persie, Himálaj, Čína

- nidus-avis – hnízdák, cirkumboreální, téměř celá Evropa kromě vzdáleného severu a části Středozemí,

Sicílie, Kavkaz, Sibiř, s. Afrika (Maroko), Persie, ČR křoviny a světlé lesy, Ca, na Šumavě likvidován bezzásahovostí, **ČR(C4a)**, §PI, CITES

- tridentata - trojzubý, **ČR C1**, stepní TTP, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C1)**

- ustulata var ustulata - osmahlý pravý, **ČR C1**, TTP, ČR dnes vzácně, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C1)**,

- ustulata var aestivalis - osmahlý letní, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C1)**,

Ophrys – tořič, ofrys, asi 60 druhů, terestr., Středozeří, s. Afrika, z. Asie, Evropa, okr

- apifera – včelonosný, cirkumboreální, stf. a j. Evropa – od Irska po Maroko, Středozeří, ČR, Libanon, Turecko, Izrael Krym, Kavkaz, Malá a Přední Asie, **ČR C1**, travnaté a křovinaté stráně, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C1)**, **§SK**, **§RUS**, okr

- holeserica ssp. holubyana – Holubyho, cirkumboreální, **ČR C1**, Bílé Karpaty, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C1)**, **§SK**

- insectifera (muscifera) – hmyzonosný, muchonosný, cirkumboreální, stf. Evropa, ale i většina Evropy, **ČR C1**, křovinaté lesy, Ca, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C1)**, **§SK**, **§PI**, **§RUS**, okr

- sphegodes (areneifera) – pavoukonosný, cirkumboreální, Středozeří po řecké ovy, stf. a j. Evropa, RF, SRN, Rakousko, Španělsko, RF, Kypr, Kréta, Sardinie, Korsika, Itálie, Řecko a ovy, Černá Hora, Albánie, Krym, Gruzie, Dalmácie, Dagestán, **ČR C1**, suché TTP, vyhynul - nově Bílé Karpaty, **§CZ(C1)**, **§SK**, okr

Orchis – vstavač, orchis, asi 35 druhů, opad. zemní orchideje, otevřené travnaté lokality, Středozeří, Eurasie, Čína, okr., téměř všechny ohrožovány bezzásahovým suc. zarůstáním, **§PI** – všechny druhy

- coriophora – štěničný, cirkumboreální, Írán, stf. Asie, Středozeří, j. a stf. Evropa – ČR, Portugalsko, Španělsko, SRN, Benelux, Polsko, Bělorusko, Rusko, s. Afrika – Maroko, Alžírsko, Tunisko, Írán, Izrael, slatinné TTP, ČR vyhynul, **§SK**, **§RUS**

- laxiflora – řídkokvětý, cirkumboreální, Středozeří – od Portugalsko, Španělska, RF, po Sicílie, Kréta, Kypr, stf. Evropa, **ČR C3**, ohrožován bezzásahovým suc. zarůstáním, **§PI**, okr

- longicornu – ostruhatý, z. Středozeří – Baleáry, Korsika, Sardinie, Sicílie, Malta, Tunisko, Alžírsko

- mascula ssp mascula – mužský pravý, j. a stf. Evropa, Španělsko, Portugalsko, Řecko, SRN, ovy, Itálie, Balkán, Maroko, Alžírsko, Tunisko, Kavkaz, Írán, Gruzie, Ázerbajdžán, TTP, křoviny, **ČR C1**, Šumava likvidován bezzásahovou sukcesí spolu s orchidejovými loukami, Správa NPŠ má zajišťovat monitoring a management, **§CZ(C2)**, **§SK**, **§PI**, **§RUS**, **NAT**, CITES

- mascula ssp. speciosa – mužský znamenáný, cirkumboreální, **§CZ(C2)**,

- militaris – vojenský, cirkumboreální, Írán, stf. Asie, hlavně j. a stf. Evropa, Skandinávie, Španělsko, Itálie, Řecko, Eurasie, Sibiř, Írán, Mongolsko, **ČR C2**, slatiny a sušší TTP, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C2)**, **§SK**, **§PI**, **§RUS**

- morio – obecný, kukačka, cirkumboreální, téměř celá Evropa, Portugalsko, Španělsko, Baleáry, RF, Albánie, Černá Hora, Ukrajina, s. Afrika - Maroko, Turecko, Sýrie, Libanon, Írán, Gruzie, Ázerbajdžán, **ČR C1**, nízké TTP, Šumava likvidován bezzásahovou sukcesí TTP, Správa NPŠ má zajišťovat monitoring a management (dle Plánu péče), **§CZ(C2)**, **§SK**, **§RUS**, **NAT**, CITES

- pallens – bledý, cirkumboreální, j. a stf. Evropa, Alpy, Vídeňská pánev, Přední Asie, Turecko, Krym – Ukrajina, Kavkaz, **ČR C2**, křoviny a světlé lesy, ohrožen bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C2)**, **§SK**, **§PI**, **§RUS**

- palustris – bahenní, cirkumboreální, stf. a j. Evropa, Středozeří, s. Afrika - Alžírsko, Přední Asie, Kavkaz, Írán, Irák, stf. Asie, Turkmenistán, Saudská Arábie, **ČR C1**, slatiny a mokřad. louky, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C1)**, **§SK**, **§PI**, **§RUS**

- purpurea – nachový, cirkumboreální, z. j. a stf. Evropa, GB, Dánsko, Polsko, Ukrajina, Rumunsko, Španělsko, Alžírsko, Turecko, Krym, Kavkaz, Gruzie, Ázerbajdžán, **ČR C2**, světlé křovin. lesy, ohrožován bezzásahovým suc. zarůstáním, **§CZ(C2)**, **§SK**, **§PI**, **§RUS**, okr

- tridentata – trojzubý, cirkumboreální, j. a stf. Evropa, Karpaty, Balkán, Turecko, Krym, Kavkaz, Kurdistan, Palestina, Malta, Kréta, Izrael, **ČR C1**, stepní TTP, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C1)**, **§SK**, **§PI**, **§RUS**

- ustulata – osmahlý, cirkumboreální, téměř celá Evropa, hlavně stf. a j., Španělsko, Itálie, Řecko, Dánsko, Švédsko, Pobaltí, Kavkaz, Sibiř, nízké TTP, **ČR C1** na Šumavě likvidován bezzásahovou sukcesí TTP, takže převážně již vyhynul, Správa NPŠ má zajišťovat monitoring a management (dle Plánu péče), **§CZ(C1)**, **§SK**, **§PI**, **§RUS**, **NAT**, okr, CITES

Platanthera – vemeník, platantera, asi 200 druhů, křovinaté lesy, Středozeří, Izrael, Eurasie až Grónsko a Čína, Kamčatka, s. Afrika, SAm až Aljaška, okr

algeriensis – alžírský, Alžírsko, Maroko, Atlas. Španělsko, Korsika, Sardinie

- bifolia – dvoulistý, cirkumboreální, Eurasie, Středozeří, téměř celá Evropa, Skandinávie, Španělsko, Itálie, Turecko, **ČR C3**, vlhčí TTP, křovinaté lesy, na Šumavě likvidován bezzásahovostí a vysoušením, §CZ(C3), §PI, okr, CITES

- chlorantha – zelenavý, cirkumboreální, téměř celá Evropa, v. Asie, **ČR C3**, TTP, křovinaté lesy, na Šumavě likvidován bezzásahovostí a vysoušením, §SK, §PI, CITES

Pseudorchis (Leucorchis) – **běloprstka, pseudorchis**

- albida – bělavá, (bělostná), cirkumboreální, hlavně hory Evropy, Rusko, **ČR C1**, Šumava většinou vyhynul bezzásahovou sukcesí, §CZ(C2), §SK, §IRL, CITES, horské TTP, okraje bučin, na většině lokalit Šumavy již vyhynul, výskyt jednoznačně podmíněn sec. "bezlesím", resp. existencí TTP, býv. PR Prameniště, Modrava, Březník, Rokyta, Filipova Huť, Bučina, Zhůří, ojedinele přežívající – Šmauzy, Malý Babylon, Kepelské mokřady, Zhůřská pláň, Malý Polec

Spiranthes – **švihlík, spirantes**, asi 300 druhů, malé orchideje, tropy a subtr zejména SAm, několik druhů Eurasie, ČR, okr

- aestivalis – letní, cirkumboreální, stř. j. a z. Evropa – NL, GB, Maroko, Balkán, Turecko, Rusko, ČR vyhynul, §SK, Bern, NAT, okr

- spiralis – krutiklas, cirkumboreální, j. a stř. a z. Evropa, GB, SRN, Dánsko, Polsko, Karpaty, Řecko, Kréta, Turecko, Libanon, Černomoří, Kavkaz, **ČR C1**, nízké TTP, na Šumavě již vyhynul (zánikem extenzivní pastvy či sekání), §CZ(C1), §SK, §PI, §RUS, okr

Traunsteinera – **hlavinka, traunsteinera**, 2 druhy, hory, Eurasie, i ČR, okr

- globosa – horská, hlavatá, cirkumboreální, hory stř. a j. Evropa, Pyreneje, Apeniny, Alpy, Sudety, Karpaty, Balkán, Krym, Kavkaz, **ČR C2** – ne Šumava, živnější TTP, ohrožen bezzásahovým sukcesním zarůstáním, §CZ(C2), §SK, §PI, §RUS, okr

Poaceae (Gramineae) / **Lipnicovité („Trávy“)**, 668 / přes 10000, nejúspěšnější skupina rostlin, téměř

Aira – **ovsíček, aira**, 4 druhy, otevřené lokality Středozeří a okolí, většinou jednoletý, i okr

- caryophylla – obecný, cirkumboreálně, j. Evropa, Krym, **ČR C1**, suché písčiny, pastviny, dnes téměř vyhynulý, na Šumavě likvidován bezzásahovou sukcesí, okr

- praecox – časný, cirkumboreálně, **ČR C2**, Polabí, Třeboňsko, písčiny, pastviny, sešlap. okraje cest, roztroušeně, likvidován bezzásahovou sukcesí

Anthoxanthum – **tomka, antoxantum**, 20 druhů, TTP, cirkumpolární, Eurasie, SAm,

- alpinum – alpská, cirkumpolární, hory Eurasie, SAm, ČR, TTP, Šumava, ohrožena bezzásahovým sukcesním zarůstáním

Avena – **oves, avena**, asi 25 druhů, v kultivaci 10 - 12 cv. mírné pásmo Eurasie, okr

- strigosa – hubený, (hřebíkatý), Evropa, až Ukrajina, Bělorusko a Rusko, kdysi pěst., rumiště, ČR roztroušeně arch nat, dnes vymizel

Botriochloa (Dichantium) – **vousatka (Andropogon, Ischaemum)**, **botriochloa**, asi 35 druhů, temperát. a trop. oblastí, okr

- ischaemum – prstnatá, cirkumboreálně, Írán, stř. a v. Asie, stř. a j. Evropa, stepní stráně, **ČR C3**, vzácně, likvidována bezzásahovým sukc zarůstáním

Bromus (incl Anisantha - sveřepec, Bromopsis - kostřavice, Ceratochloa - sveřepovka) – **sveřep, bromus**, asi 100 druhů, mírné pásmo světa, okr

- arvensis – rolní, cirkumboreálně, Írán, stř. Asie, úhory, arch, **ČR C2**, na Šumavě nezvěstný, likvidován bezzásahovou sukcesí,

- commutatus – luční, Evropa, úhory, suché stráně, **ČR C3**, vzácně, na Šumavě již vyhynul

- racemosus – hroznatý, Evropa, eutrof., vlhké TTP, **ČR C1** lokálně

- secalinus ssp secalinus – stoklasa pravý, cirkumboreálně, Írán, stř. a v. Asie, archeofyt, úhory, **ČR C1**, vzácně, na Šumavě již vyhynul

- squarrosus – kostrbatý, slunné stráně, Řecko, **ČR C1**, §SK

Calamagrostis – **třtina, kalamagrostys**, mlava, asi 280 druhů, Eurasie, okr

- phragmitoides (purpurea) – nachová, **ČR C1**, vzácně (rybník Olšina aj.), rašel. TTP, Šumava - hornovltavská kotlina, likvidována bezzásahovou sukcesí

- pseudophragmites – pobřežní, cirkumboreálně, Írán, stř. a v. Asie, Pákistán, pobřežní křoviny, §CZ(C2)

- purpurea – nachová, Skandinávie, **ČR C1**, vlhké TTP, likvidována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1),

- stricta – přehlížená, cirkumboreálně, Írán, stř. a v. Asie, Skandinávie, **ČR C1**, slatinné TTP, likvidována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1)

- varia – pestrá, cirkumboreálně, **ČR C2**, relik, slatinné TTP, likvidována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C2)
- Catabrosa – odemka, katabrosa**, namočilka, 1 druh
- aquatica – vodní, cirkumboreální, Středozeří, Evropa, Írán, stř. Asie, Pákistán, **ČR C1**, břehy čistých vod močálovité TTP, ohrožována aridizací a bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), § SK
- Cleistogenes – dvouřadec, kleistogenes**,
- serotina – pozdní, Eurasie, **ČR C1**, slunné stráně, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C2), §SK
- Coleanthus – puchýřka, koleantus**, lečkokvět,
- subtilis – útlá, cirkumboreální, drobná jednoleta trsnatá travička, bahnitá dna rybníků, Rakousko, Rusko, v. Asie, **ČR C1**, (ojed. i Rokycansko, Maňovický rybník u Nepomuku, Krušnohoří), potřebné tradiční letnění rybníků, §CZ(C1), §SK, §PI, §RUS, Bern, Smar, NAT
- Corynephorus – paličkovec, koryneforus**, písčiny, Eurasie
- canescens – šedavý, cirkumboreální, stř. a j. Evropa, **ČR(C4a)** písčiny, vzácně, ohrožen bezzásahovým sukcesním zarůstáním
- Crypsis** (incl Heleochoa - bahenka) – **skrytěnka, kripsis**, 8 druhů, Středozeří až jv Asie
- aculeata – bodlinatá, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, **ČR C1**, slaniska, ohrožena aridizací, §CZ(C1), §SK,
- alopecuroides - psárkovitá, **ČR C1**
- schoenoides - šášinovitá, Pákistán, **ČR C1**
- Cynodon – troskut, cynodon**, paličkovec, asi 10 druhů, tropy a subtr, Afrika, j. Asie a Austrálie, okr
- dactylon – prstnatý (Bermuda Grass), cirkumboreální, pův trop Afrika, sec. Středozeří, j. Asie, Írán, stř. a v. Asie, ostatní svět, **ČR(C4a)**, archeofyt, písčiny, sešlap. cesty, okr Čína
- Dactylis – srha, daktylis**, 5 druhů, mírné pásmo Eurasie, s. Afrika, okr
- glomerata ssp slovenica - laločnatá slovenská, **ČR(C4a)**
- Danthonia** (Sieglia) – **trojzubec, plevnatec, danthonie**, slunné stepi, pastviny, paseky
- alpina (calycina) – lesostepní, (alpský), cirkumboreální, **ČR C1**, slunné stepi, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), §SK
- Deschampsia** (Aira) – **metlice, deschampsie**, asi 60 druhů, oblasti arktické, mírného pásu i hor tropů, okr
- caespitosa ssp parviflora - trsnatá malokvětá, humózní lesy, **ČR(C4b)**
- Festuca** (incl Schedonorus, Drymochloa) – **košťava, festuka**, asi 400 druhů, vytrv. trav, mírné a subtr. pásmo obou polokoulí, okr
- amethystyana ssp amethystiana – amethystová pravá, cirkumboreální, j Evropa až Alpy, **ČR C1**, světlé lesy, písčité lok., 130 cm, stáloz, jemná, ohrožována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), §PI, okr
- arundinacea ssp uechtritziiana - rákosovitá drsná, pův jz Evropa, **ČR(C4b)**
- drymeja – horská, **ČR C1**, stinné humózní lesy, ohrožována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1)
- pallens – sivá, skalní výchozy v údolí řek, **ČR(C4a)** vzácně Šumava u Otavy, ohrožována bezzásahovou sukcesí
- psammophilla ssp dominii - písčinná Dominova, ohrožována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1),
- pseudodalmatica - pseudodalmatská, suché TTP, **ČR(C4a)**
- versicolor ssp versicolor – peřestá pravá, cirkumboreální, hory stř. a jv. Evropy od Rakouska po Rumunsko, **ČR C1** – Krkonoše, horské TTP, ohrožována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C2)
- Heleochoa** (Crypsis) – **bahenka, heleochoa**, břehy vod, slaniska, Eurasie, i ČR
- alopecuroides – psárkovitá, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, **ČR C1**, břehy vod, ohrožována aridizací a bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), §SK
- schoenoides – šášinovitá, cirkumboreální, Írán, stř. a v. Asie, **ČR C1**, slaniska, břehy vod, ohrožována aridizací a bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), §SK
- Helictotrichon – ovsíř, helictotrichon**, ovsec, okrasný oves, asi 60 druhů, vytrv. trávy, chudé půdy, stepi, mírné pásmo, j Afrika, Madagaskar, okr
- desertorum ssp basalticum – stepní čedičový, cirkumboreální, Eurasie, kontinentální, stř. a v. Evropa, stepi temperát. Asie, Írán, stř. Asie, Rusko, Altaj, Pamír, Čína, Mongolsko, **ČR C1**, kamenité stráně, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1),
- planiculme - dvouřizný, horské hole, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C2)
- pratense ssp pratense – luční pravý, **ČR(C4a)**, velmi vzácně, ohr. absencí pastvy a suc. zarůstáním,
- Hierochloa – tomkovice, hierochloa**, dvojosinec, asi 30 druhů, světlé doubravy, stepi, lesostepi, Eurasie, SAm
- odorata agg. - vonná, cirkumboreální, Eurasie, Írán, stř. a v. Asie, Skandinávie, SAm, **ČR C1**, TTP, světlé doubravy, stepi, lesostepi, ohrožována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1)

- repens – plazivá, cirkumboreální, **ČR C1**, stepní a lesostepní obl., TTP, ohrožována bezzásahovou sukcesí, §SK
- Koeleria – smělek, kélerijské**, asi 30 druhů, TTP, suché stráně, písčiny, mírný pás s. a j. polokoule a trop. Afrika, okr
- glauca – sivý, cirkumboreální, stř. Evropa až z. Sibiř, písčiny, chudší půdy, **§CZ(C1)**, hustě trsn, 30-50 cm, VI-VII, okr Evropa, cv Gracilis, pokryv
- Leersia – tajnička, lérsijské**, 20 druhů, tropy a subtr, písčiny, úhory, ČR
- oryzoides – rýžovitá, cirkumboreální, písčiny, úhory, Írán, stř. a v. Asie, Pákistán, **ČR C3**, zavř i Šumava
- Lolium – jilek, lolium**, 20 druhů, Evropa, s. Afrika, Přední a stř. Asie, okr, pícnina
- remotum – oddálený, Evropa, **ČR neznámý**, plevel ve lnu, arch, na Šumavě již vyhnul
- temulentum – máměv, cirkumboreální, Evropa, v. Asie, Pákistán, **ČR neznámý**, plevel obilí, na Šumavě již vyhnul
- Melica (Mellica) – strdivka, melika**, cca 100 druhů, suché teplé stráně, kontinentální druh, mírné pásmo, Eurasie, v. Sibiř, Dálný východ
- ciliata ssp ciliata – brvitá pravá, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, stř. a j. Evropa, **ČR C3** kamenité výslunné suché stráně, 50 cm, trsn, V-VII, ohrožena bezzásahovou sukcesí, okr. Evropa, ČR, SRN, H
- picta – zbarvená, cirkumboreální, Evropa, ČR C3, křoviny, teplé lesy, ohrožena bezzásahovou sukcesí
- transsilvanica ssp transylvatica – sedmihradská pravá, cirkumboreální, Eurasie, **ČR(C4a)**, Bulharsko,
- Phleum – bojíněk, fleum**, 11 druhů, Eurasie, s. Afrika, SAM, okr
- alpinum – alpský, cirkumboreální, Skandinávie, Pákistán, stř. a . Asie, **ČR C3**, ohrožován bezzásahovostí,
- rhaeticum – švýcarský, hory Eurasie, a celé Ameriky, **ČR(C4a)**, horské TTP, významný horský druh Šumavy, ohrožován bezzásahovou sukcesí
- Poa – lipnice, poa**, asi 500 druhů, vytrvalé trávy, chladná místa, Eurasie, Amerika, s. Afrika, okr
- alpina – alpská, cirkumboreální, SAM, Skandinávie, až stř. a v. Asie, hory stř. a j. Evropa, **ČR C1**, horské kamenité svahy, hole, sutě, pastviny, volně trsnatá, na Šumavě neznámá, i živorodá, ohrožena bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1)
- badensis – bádenská, cirkumboreální, **ČR C2**, suché stráně, Ca, ohrožována succ. bezzásahovostí
- laxa – plihá, cirkumboreální, hory stř. a j. Evropy, Kanada, **ČR C2** – Krkonoše, sutě
- picta – zbarvená, cirkumboreální, Evropa, ČR C3, křoviny, teplé lesy, ohrožena bezzásahovou sukcesí, §CZ(C2)
- remota – oddálená, Skandinávie, **ČR C3**, pobř. křoviny, vlhké listn. lesy, nižší polohy Šumavy, ohrožena bezzásahovou sukcesí
- riphaea – jesenická, cirkumboreální, **ČR C1**, Hrubý Jeseník (Petrovy kameny), vlhké skalky, ohrožena bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), Smar, Bern, NAT
- Sclerochloa – tužanka, sklerochloa**, tvrdotráva, polní cesty, sešlap. lokal. Eurasie
- dura – tyrdá, cirkumboreální, pův Středozeří, Pannonicum, jz Asie, Írán, SAM, Austrálie stř. Asie, sec Eurasie, **ČR C2** - j. Morava, Poohří, archeofyt, nat, polní cesty, sešlap. lokal., ohrožena sukcesí, §CZ(C2)
- Sesleria – pěchava, seslerijské**, asi 150 druhů, variabilní trávy, temperát. obl., subtr a tropy obou polokoulí, okr, pěst (senegalské/vlašské proso)
- uliginosa – slatinná, karpatská, cirkumboreální, **ČR C1**, slatiny, Ca stráně, ohrožena bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), §SK
- Stipa (Achnatherum) – kavyl, stypa**, cca 300 druhů, vytrvalé, trsnaté, pichlavé trávy, teplé, suché, slunné, kamenité a písčité stráně, Eurasie, Středozeří, j. Evropa, Ukrajina, Kavkaz, Přední a stř. Asie, Sibiř, Rusko, Kazachstán, NZ, okr, §D – všechny evrop. druhy kromě ..., §Pl – všechny druhy
- borysthena – písčný, cirkumboreální, Írán, Rusko, stř. Asie, **ČR C1**, písčiny, ohrožována bezzásahovostí, §CZ(C1), §SK, §D, §Pl
- capillata – vláskovitý, cirkumboreální, Eurasie, stř Evropa, Írán, Kavkaz, **ČR(C4a)**, suché výslunné. stráně, stepi, Rusko, Pákistán, 80-100 cm, VII-VIII, §Pl, okr Evropa
- dasyphylla – chlupatý, cirkumboreální, Evropa, z Sibiř, **ČR C1**, kamenité stráně, ohrožován bezzásahovostí, §CZ(C2), §SK, §D, §Pl, §R
- eriocaulis - skalní, kamenité stráně, **ČR C1**, ohrožen bezzásahovostí
- glabrata – olysá, cirkumboreální, **ČR C1**, ohrožen bezzásahovostí, §CZ(C1)
- pennata (ionnansis) ssp pennata – Ivanův (pěřitý) pravý, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, Eurasie, Evropa, Rusko, **ČR C2**, stepní lok., ohrožen bezzásahovostí, §CZ(C3), §D, §Pl, §RUS, okr. Evropa, ČR, SRN, H, VI-VIII,

- pennata ssp. puberula – Ivanův pýřitý, cirkumboreální, **ČR C1**, ohrožen bezzásahovostí, §CZ(C1)
- pulcherrima – sličný, cirkumboreální, Evropa, Kavkaz, Přední a stř. Asie, Írán, **ČR C2**, slunné stráně, Ca, ohrožen bezzásahovostí, §CZ(C3), §SK, §D, §Pl, §RUS
- smirnovii – Smirnovův, cirkumboreální, **ČR C1**, ohrožen bezzásahovostí, §CZ(C2), §SK
- tirsia – tenkolistý, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, Evropa, Kavkaz, Přední Asie, **ČR C1**, suché TTP, ohrožen bezzásahovostí, §CZ(C2) §SK, §D, §Pl
- Vulpia** – mrvka, **vulpíje**, asi 23 druhů, tropy a subtr., Starý svět, písčité půdy. Středozeří, Eurasie
- bromoides – sveřepovitá, písčiny, **ČR C1**, zavř., nat, **ČR**
- myuros – myší ocásek, cirkumboreální, celá Evropa (mimo Island), z. a stř. Asie, Írán, **ČR C3**, ohrožena bezzásahovostí

Potamogetonaceae, (Hydrogetonaceae, Zannichelliaceae) / **Rdesnovité** (Šejdraščkovité), 8 / 100, vodní rostliny, celý svět, obvykle jednoleté

Potamogeton – rdest, **potamogeton**, asi 90 druhů, vytrvalé vodní byliny, celý svět, okr

- acutifolius – ostrolistý, cirkumboreální, **ČR C2**, vodní plochy, Šumava zcela ojediněle, likvidován aridizací, §SK
- alpinus – alpský (červenavý), cirkumboreální, Skandinávie, Pákistán, **ČR C1**, vodní plochy, Šumava, rychle hyne vysušováním, §CZ(C2), §SK, rašelinné tůňky, chladné stojaté vody, ustupující taxon, dnes vzácně, Hornovltavská kotlina, Vltavský luh – Řasnice u Lenory a rybník Olšina
- coloratus – zbarvený, cirkumboreální, **ČR C1**, vodní plochy, ohrožován aridizací
- compressus – smáčkutý, vodní plochy, **ČR - vyhynulý**
- friesii – hrotitý, vodní plochy, **ČR C1 - dnes nezvěstný, §CZ(C1)**
- gramineus – trávolistý, cirkumboreální, Skandinávie, Pákistán, v, Asie, **ČR C1**, vodní plochy, ohrožován vysušováním, §SK, P
- lucens – světlý, cirkumboreální, Eurasie, Írán, stř. Asie, Pákistán, **ČR C3**, vodní plochy, na Šumavě mizí, likvidován aridizací, okr Evropa, **ČR**, Hornovltavská kotlina
- nodosus – uzlinatý, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, Pákistán, **ČR C3**, vodní plochy, ohrožován aridizací
- obtusifolius – tupolistý, cirkumboreální, JAm, v USA, Afrika, Pákistán, **ČR C3**, vodní plochy, na Šumavě v nižších polohách ojediněle, ohrožován aridizací, Hornovltavská kotlina
- perfoliatus – prorostlý, cirkumboreální, Skandinávie, vodní plochy, na Šumavě dnes nezvěstný, §CZ(C2), lokality zatopeny Lipenskou přehradou
- praelongus – dlouholistý, cirkumboreální, Skandinávie, v Asie, **ČR C1**, vodní plochy, likvidován aridizací, §CZ(C1)
- trichoides – vláskovitý, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, **ČR C2**, vodní plochy Šumavy - Boletice, ohrožován bezzásahovostí

Scheuzeriaceae / **Blatnicovité**, 1 / 2, mokřadní byliny

Scheuzeria – blatnice, **šeuzerije**, hrouznice, trvalky, mokřady, rašeliníště, Eurasie

- palustris – bahenní, cirkumboreální, rašeliníště, s. a stř. Evropa, Pyreneje, s. Itálie, s. Balkán, **ČR C1** - hory, na Šumavě likvidována vysušováním rašeliníšť, díky bezzásahovému odumření hřebenových smrčín, §CZ(C1), §SK, §D, §Pl, Šumava je významným areálem ČR, Šumavské pláně, Modravské slatě, Mrtvý luh

Sparganiaceae / **Zevarovité** – nově **Typhaceae** / **Orobincovité**, 1/14

Sparganium – zevar, **sparganyum**, asi 21 druhů, bujně rostoucí oddenkaté vysoké trvalky, okraje vodních ploch, mírné pásmo, Eurasie (téměř celá Evropa, stř. Asie, Rusko, Indie, Čína, Pákistán), okr

- angustifolium – úzkolistý, Skandinávie, **ČR C1** vzácně, horská jezera - Šumava Plešné a Čertovo jezero vyhynul, §CZ(C1), §SK
- erectum ssp. neglectum - vzpřímený přehlížený, **ČR(C4b)**
- erectum ssp. oocarpum - vzpřímený vejcoplodý, **ČR(C4b)**

Tofieldiaceae / **Kohátkovité**, 5 / 27, Eurasie, SAm, zčásti sz JAm, vytrvalé byliny s oddenky

Tofieldia – kohátka, **tofieldyje**, 4 druhy, slatinné TTP, cirkumpolární, s. polokoule, polokoule, mírný pás, Eurasie, **ČR**, hory, Pyreneje, Karpaty. Pobaltí, Skandinávie, Skotsko, Ukrajina, Dálný východ, Amerika, okr

- calyculata – kališkatá, mírný pás Evropa, střední, Pyreneje, Karpaty. Pobaltí, Ukrajina, **ČR C1** zcela ojediněle, slatinné TTP, na Šumavě vyhynula, §CZ(C1), §Pl, okr, na Šumavě nezvěstná, jediný výskyt

Typhaceae (Sparganiaceae) / Orobincovité (Zearovité), 2 rody, asi 25 druhů, většina světa, mokřady a vody

Sparganium – zevar, sparganyum, asi 21 druhů, bujně rostoucí oddenk vysoké trvalky, okraje vodních ploch, mírné pásmo, Eurasie (téměř celá Evropa, stř. Asie, Rusko, Indie, Čína, Pákistán), okr

- **angustifolium (affine)** - úzkolistý, **ČR C1**, na Šumavě již vyhynul (u ledovc. jezer) aridizací, §CZ(C1), býv. Plešné a Černé jezero

- **natans (minimum)** - nejmenší, **ČR C1**, ojediněle Šumava, kde mizí vysycháním rašelinných tůňek, Správa NPŠ má zajišťovat monitoring a management (dle Plánu péče), **§CZ(C2)**, NAT, na Šumavě téměř vyhynul, Šumavské pláň, Hornovltavská kotlina, zčásti likvidace Lipnem

Typha – orobinec, tyfa, (Bulrush), 15 druhů, oddenkaté vysoké mokřadní rostliny, mělké vody, tropy a temperátní oblasti, celý svět, Eurasie (Evropa, Turecko, Írán, Irák, Kavkaz, Sibiř, stř. Asie, Čína, Mongolsko, Japonsko), SAM, Austrálie, okr

- **minima** – nejmenší, z. Evropa, v ČR vyhynul, Podunají, ČR, Kavkaz, z. a stř. Asie, Kavkaz, Turecko, Írán, Irák, Čína, Pákistán, Mongolsko, břehy pomalu tekoucích vod, 30-80 cm, V-VI, ČR vyhynul, **§CH**, Bern, okr Evropa

- **shuttleworthii** – stříbrošedý, cirkumboreální, stř. Evropa, rybníky, mokré TTP, břehy vod, Bílé Karpaty, **ČR C1**, 1-3 m, VI-VIII, **§SK**, **§CH**, Bern

DVOUDĚLOŽNÉ ROSTLINY / ROSOPSIDA (DICOTYLEDONOPSIDA)

Amaranthaceae / Laskavcovité vč. býv. Chenopodiaceae / Merlíkovité. 175 /2300,

systematicky složitá skupina, již ve druhohorách, po celém světě, až Patagonie,

Amaranthus – laskavec, amarantus, asi 200 druhů, temperát. oblasti, tropy a subtr. stř. a JAm, Eurasie, ČR, exp byliny a polokeře, okr

- **graecizans ssp sylvestris** – úzkolistý planý, pův Středozeří, Pákistán, ČR, rumišť, dnes ČR vyhynulý, Atriplex – lebeda, atriplex, (býv. Chenopodiaceae), asi 100 druhů, zasol. půdy, mírné až subtr. pásmo, byliny i dřeviny, i ČR, okr

- **prostrata ssp latifolia (hastata)** – hrálovitá širokolistá, cirkumboreálně, téměř celá Evropa, **ČR(C4a)**, slaniska

- **rosea** – růžová, cirkumboreálně, j. a jv. Evropa, Írán, stř. Asie, **ČR C1**, rumišť, vzácně venkov, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1)

Bassia – bytel, basije, trnoplodník, (býv. Chenopodiaceae) asi 26 druhů bylin, teplé oblasti mírného pásu s. polokoule, i ČR, i dřeviny, okr

- **laniflora** – vlnokvětý, písečné bory, **ČR neznámý, §SK**,

- **prostrata** - rozprostřený, **ČR C1**, travnaté stráně, u cest, ohrožován bezzásahovou sukcesí

Dysphania (Chenopodium) - dysfanyje, merlík, (býv. Chenopodiaceae)

- **botrys** - hroznový, pův j a jz Asie, **léč**, pěst ČR, arch, **§CZ(C3)**, ohrožován bezzásahovou sukcesí

Chenopodium (incl Blixum Chenopodiastrum, Oxybasis) – merlík, chenopodyum, (býv. Chenopodiaceae), asi 100 druhů, zasolené půdy, mírné klima celého světa, okr

- **bonus-henricus** – všedob, cirkumboreální, celá Evropa, **ČR(C4a)** venkov. sídla

- **chenopoioides** – slanomilný, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, **ČR C1**, arch, nat, zasolená rumišť, ohrožován bezzásahovou sukcesí

- **murale** – zední, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, Pákistán, ČR archeofyt, rumišť, vzácně, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou sukcesí

- **opulifolium** – kalinolistý, cirkumboreální, Středozeří až stř. Asie, Írán, s. Afrika, **ČR C3**, rumišť, ohrožován bezzásahovou sukcesí

- **urbinum** – městský, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, **ČR C1**, archeofyt, nat, rumišť, ohrožován bezzásahovou sukcesí

- **vulvaria** – smrdutý, cirkumboreální, pův j Evropa, Přední Asie až Pamír, Írán, stř. Asie, Pákistán, sec ostatní svět, **ČR C1**, archeofyt, nat, rumišť, ohrožován bezzásahovou sukcesí, na Šumavě neznámá,

Kochia – bytel, kochije, letní cypřišek, (býv. Chenopodiaceae)

- **prostrata** – rozprostřený, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, Rusko, Pákistán, **ČR C1**, suché stráně, ohrožován

bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C1)**

Salicornia – slanorožec, salikornyje, (býv. Chenopodiaceae), byliny a polodřeviny, slaniska, Eurasie, ČR
- **perennans – rozprostřený, slaniska, ČR vyhynulý**

- **tragus ssp tragus – obecný pravý (draselný růžičkovitý), ruské stepi, inv. pouště USA, Pákistán, kulaté a lehké se větrem válí, klíčí ze semen, ČR C2, okraje písčitých borů**

Suaeda – solnička, sueda, (býv. Chenopodiaceae), byliny a dřeviny, slaniska, Eurasie, ČR

- **pannonica – panonská, cirkumboreální, ČR C1, ohrožen bezzásahovostí, §CZ(C1), §SRB,**

- **prostrata – rozprostřená, cirkumboreální, slaniska, Rusko, ČR vyhynulý**

Apiaceae (Daucaceae, Umbelliferae, Saniculaceae) / Miříkovité (Mrkvovité, Okoličnaté), 430 / 3750,

kosmopolité, hlavně suché subtr a teplejší temperátní centrum, byliny až polokeře, v tropech v horách, (vývoj. centrum Blízký východ), Eurasie, SAM, na j. polokouli malý počet, často aromatické

Angelica – andělíka, děhel, angelika, anjelika, matizna, koření svatodušní, asi 50 druhů, kontinentální druh, mírné chladnější oblasti s. polokoule, pův. z. Sibiř, Eurasie, mohutné byliny, kořen afrodiziakálně

- **palustris – bahenní, (matizna b.), cirkumboreálně, Írán, stř. Asie, slatinné TTP, Německo, Maďarsko, Rumunsko, Slovensko, ČR C1, jen NPR Hrdibořické rybníky na Moravě, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), §SK, §PI, Bern, Smar, NAT**

Anthriscus – kerblík, antriskus, třebule, 12 druhů bylin, temperát pásmo s. polokoule, okr, také jako kořenová zelenina

- **caucalis – obecný, jednoletý archeofyt, termofytikum, ČR C2, vzácně skalnaté stráně, §CZ(C2), ohrožen bezzásahovým sukcesním zarůstáním**

- **cerefolium var cerefolium – třebule pravý, pův jv. Evropa, Írán, stř. Asie, cirkumboreálně, archeofyt (pěst. kořeninová a aromatická zelenina, voní po anýzu, stráně, rudér. ČR C3, ohr. bezzásáh. succ. zarůstáním pozůstalých lokalit, okr. ČR, SRN, H, léč, vit C, tónikum aromat, afrodiziak**

- **nitidus – lesklý, cirkumboreálně, Amerika, ČR C3, eutrofní, vlhké suťové lesy Šumava, ohr. bezzásáh.**

Astrantia – jarmanka, astrancije, asi 5 druhů, mírné pásmo, vlhké humózní lesy, hory, Eurasie, okr

- **major – větší, (Master Wort), cirkumboreálně, submediteránně-subatlantický druh, hory stř. a j. Evropy, na z. Evropy, horské a podhorské TTP, ČR C3, křoviny, prosvětlené vlhké humózní lesy, ohr. bezzásahovým**

Berula – potočník, berula, dumbírec, břehy vod, Eurasie, SAM,

- **erecta – vzpřímený, cirkumboreálně, téměř celá Evropa, Írán, stř. Asie, eutrof. mělké vody, ČR(C4a)**

Bifora – štěničník, bifora, dvouplodec, Středozeří, Eurasie, sec SAM

- **radians – paprskující, cirkumboreálně, ČR C1, úhory, ohrožen bezzásahovou sukcesí**

Bupleurum – prorostlík, bupleurum, asi 190 druhů. s. polokoule, i j. Afrika, okr

- **affine – prutnatý, cirkumboreálně, ČR C1, ohrožen bezzásahovou sukcesí, křovinaté stráně, §CZ(C1)**

- **longifolium ssp longifolium – dlouholistý pravý, cirkumboreálně, hory stř. Evropy, Alpy, Karpaty, Balkán, RF, Švýcarsko, Balkán, Rumunsko, Bulharsko, ČR C1 – Krkonoše, Hrubý Jeseník, světlé humózní listn. lesy, vzácně, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §CZ(C2)**

- **longifolium ssp vapincense – dlouholistý fialový, ČR C1, horské nivy, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1)**

- **tenuissimum – nejtenčí, cirkumboreálně, slaniska, ČR C1, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), §SK,**

Caucalis – dejvorec, kaulkais, byliny, TTP, Eurasie

- **platycarpus ssp platycarpus – velkoplodý pravý, cirkumboreální, stř. a j. Evropa, stepní TTP, ČR lokálně, §CZ(C2), zřejmě vymírá**

Cicuta – rozpuk, cikuta, vytrv.byliny, mokřadní lokality, Eurasie

- **virosa – jízlivý, cirkumboreální, Eurasie, stř. a s. Evropa, SRN, Írán, stř. a v. Asie, Kavkaz, Rusko, ČR C2, bahňité břehy stojatých vod, vzácně Šumava, ohrožen bezzásahovou sukcesí, jed, okr Evropa**

Cnidium – jarva, knydyum, kosomáč, byliny, TTP, Eurasie

- **dubium – žilnatá, cirkumboreální, nívní TTP, Rakousko, ČR C2, lokálně, ohrožen bezzásahovou sukcesí,**

Conioselinum – šabřina, konyoselinum, jarvice, vyšší byliny, hory, Eurasie

- **tataricum – tatarská cirkumboreální, Írán, stř. Asie, Skandinávie, ČR C1, polostinné skály, ohrožena bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), §SK**

Eryngium – máčka, eryngium, asi 230 druhů, byliny, suché, pobřež. oblasti i slané, Středozeří, Evropa, s. Afrika, Turecko, stř. Asie, Čína, Korea, okr

- **campestre – ladní, cirkumboreální, stř. a j. Evropa, Alpy chybí, ČR C3, vzácně, slunné TTP, ohrožení bezzásahovým sukcesním zarůstáním §D, §CH**

- planum – plocholistá, modravá, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, **ČR C1**, suché TTP, ohrožení

Hacquetia (Dondia) – **hvězdnatec, hakvecije**, 1 druh, oddenk. trvalka, světlé, listn. lesy Evropy, okr

- **epipactis** – **zubatý, (čemeřicovitý), cirkumboreální, humózní listn. lesy, ČR(C4a), §PI, postglaciální šíření**

Hydrocotyle – **pupečník, hydrokotyle**, asi 75-100 druhů, vlhkomilné a vodní, břehy vod a bažiny, rašelinné TTP, Eurasie, SAm, NZ, okr, pěst - zpevňov. písč. půd, viz Araliaceae

- **vulgaris** – **obecný, cirkumboreální, téměř celá Evropa až Kavkaz, SAm, ČR C2, mokřadní lokality, břehy rybníků, Třeboňsko, ohrožení bezzásahovým sukcesním zarůstáním, §CZ(C3), §SK, okr**

Imperatoria (Peucedanum) – **všedobr, imperatorie**, všehoř, byliny, hory, Eurasie, pěst

- **ostruthium** – **horský, cirkumboreální, Alpy, Pyreneje, ČR obvykle sec Sudety u sídel, pěst jako léč., na Šumavě ohrožován bezzásahovou sukcesí, ČR(C4a)**

Laserpitium – **hladýš, laserpytyum**, 7 druhů, vzrůstné byliny, TTP, Středozemí, mírné pásmo Eurasie, SAm,

- **archangelica** – **andělikový, cirkumboreální, ČR C1, horské nivy, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1)**

- **latifolium** – **širolistý, cirkumboreální, téměř celá Evropa, ČR C3 vzácně, chybí GB, horské nivy, světlé listn. lesy, ohrožen bezzásahovou sukcesí**

- **prutenicum** – **pruský, cirkumboreální, slatinné TTP, ČR C2 vzácně, ohrožen bezzás. sukcesí (např. třtiny křovištní), §CZ(C2)**

Libanotis – **žebřice, libanotys**, byliny, horské teplé křovinaté stráně, Eurasie

- **pyrenaica** – **pyrenejská, cirkumboreální, křovinaté travnaté stráně, ČR(C4a)**

Ligusticum (Mutellina) – **koprničák, ligustikum, koromáček**, asi 50 druhů, hory, Eurasie, SAm

- **mutellina** (M. purpurea) – **bezobalný, cirkumboreální, hory stř. a j. Evropy – Pyreneje, Alpy, Karpaty, Bulharsko, Černá Hora, Makedonie, Albánie, ČR C3, horské TTP, Šumava - alpský migrant, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §CZ(C3)**

Meum – **koprník, meum**, 1 druh, pův hory stř. a j. Evropy, sec ostatní Evropa, Kavkaz, trsnatá trvalka, vlhčí horské svahy, TTP, Evropa, okr

- **athamanticum** – **štětinolistý, cirkumboreální, hory Evropy, GB, Skandinávie, RF, Apeniny, Balkán, Rumunsko, ČR C3, TTP, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C3)**

Orlaya – **paprška, orlaja**, byliny, slunné stráně, Eurasie

- **grandiflora** – **velkokvětá, cirkumboreální, stř., j. a jv. Evropa, ČR C2, slunné kamenité stráně, Ca, ohrožován bezzásahovou sukcesí**

Pastinaca – **pastinák, pastynaka**, 14 druhů, byliny, Eurasie, okr

- **sativa ssp sativa** – **setý pravý, cirkumboreální, pův z. Asie, sec téměř celá Evropa, ČR archeofyt, TTP, pěst. kořen. zelenina**

- **sativa ssp.urens** – **setý tmavý, cirkumboreální, západomediterránní, ČR C3**

Peucedanum (incl Thysekinum - olešníkoves, Imperatoria - všedobr) – **smládník, peucedanum**, asi 10 druhů, bylinné trvalky, vlhko, slunné stráně, Eurasie

- **alsaticum** – **alsaský, cirkumboreální, stř. Asie, ČR C3, stepní TTP, ohrožení bezzásahovým sukcesním zarůstáním**

- **arenarium** – **písečný, cirkumboreální, světlé lesy, ČR vyhynul, §SK**

- **carvifolia** – **kmínolistý, cirkumboreální, ČR C1, mezof. TTP, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1)**

- **cervaria** – **jelení, cirkumboreální, lesní lemy, ČR(C4a)**

- **oreoselinum** – **olešníkový, cirkumboreální, suché TTP, ČR(C4a)**

Pleurospermum – **mázdřinec, pleurospermum**, asi 15 druhů, byliny, TTP, řídké lesy, celá Eurasie, okr

- **austriacum** – **rakouský, cirkumboreální, Evropa – j. Skandinávie, Pobaltí, Alpy, Jura, Krkonoše-Sudety, Karpaty, Dalmácie, Bulharsko, Jugoslávie, Rumunsko, ČR C2, suťové lesy, ohrožen bezzásahovou sukcesí**

Scandix – **vochlice, skandyx**, byliny, rumišť, Eurasie

- **pecten-veneris** – **hřebeníť, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, téměř celá Evropa, Alpy chybí, ČR C1, rumišť, ČR vymírá**

Seseli (Bupon) – **sesel, miřičník, žebřice, Apiaceae**, asi 100 druhů, byliny, suché, slunné stráně, Středozemí, Eurasie, Krym, Kavkaz, okr

- **annum** – **roční, cirkumboreální, ČR C3, suché stráně, ohrožen bezzásahovou sukcesí,**

- **hippomarathrum** – **fenyklový, cirkumboreální, ČR C3, stepní stráně, ohrožen bezzásahovou sukcesí**

- **osseum** – **sivý, cirkumboreální, suché TTP a stráně, ČR(C4a)**

- **pallasii** – **pestrý, jv. Evropa, Balkán - Chorvatsko, Srbsko, Řecko, Bulharsko, Rumunsko, dále Ukrajina, Krym, ČR C2, slunné stráně, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §SK,**

- varium – pestrý, **ČR C2**, ohrožován bezzásahovým sukcesním zarůstáním, §CZ(C2)

Silaum – koromáč, silaum, byliny, vlhké TTP, Eurasie

- silaus – olešník, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, stř. Evropa, vlhké a rašelinné TTP, ČR, §CZ(C3)

Sium – sevlák, sium, potočník, byliny, mokřady a vlhké TTP, SAM, Eurasie

- latifolium – potoční, širolistý, cirkumboreální, stř. a j. Evropa, Sibiř, **ČR C2**, břehy vod, ČR, vysušováním mizí

Tordylium – zapalička, tordylium, byliny, křovinaté stráně, Eurasie

- apulum – apulská, pův Středozeří, zavl ČR

- maximum – největší, **ČR C1**, křovinaté stráně, ohrožována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), §SK

Torilis – tořice, torilis, byliny, rumiště, Středozeří, Eurasie

- arvensis – rolní, cirkumboreální, v Asie, **ČR C2**, rumiště, ČR, ohrožována bezzásahovou sukcesí

- japonica – japonská, cirkumboreální, téměř celá Evropa, stř. a v. Asie, rumiště, ČR

- nodosa – uzlovitá, pův Středozeří, zavl. ČR

Trinia – bezobalka, trinyje, stepi a suché stráně, Eurasie

- glauca – sivá, cirkumboreální, stř. a j. Evropa, **ČR C1**, stepní stráně, TTP ČR, ohrožována bezzásahovou sukcesí

- ucrainica – ukrajinská, Kitaibelova, cirkumboreální, Ukrajina, suché stráně, ČR vyhynula, §SK

Turgenia – štetináč, turgenyje, byliny, úhory, Eurasie

- latifolia – širolistý, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, úhory, v ČR vyhynula, §SK

Apocynaceae (incl Asclepiadaceae - klejichovité) / **Toješťovitě**, 415 / 4550, pantropické, sušší oblasti, většinou trop příp subtr lesy, chybí v chladných oblastech, byliny, dřeviny, i sukulenty a liány, indolové alkaloidy (latex), vůně, živné rostliny housenek babočkovitých motýlů, Afrika, Madagaskar, Středozeří často zplanělé, vlákna, kaučuk, insekticidy, léč, okr

Orobanche - záraza, orobanche

- alba – bílá, Írán, stř. Asie, **ČR C3**, na Šumavě ohrožena bezzásahovou sukcesí

- reticulata – síťnatá, Írán, stř. Asie, §CZ(C2)

Asteraceae (Compositae, incl Ambrosiaceae, Cichoriaceae) / **Hvězdicovité** (složnokvěté), 2000 / 33 000, všechny kontinenty, významný podíl domestikovaných rostlin: slunečnice, čekanka, salát, pestrý soubor obsahových látek

Adenostyles – havez, adenostyles, Eurasie, horské nivy

- alliarie – česnáčková, cirkumboreálně, hory z. a stř. a j. Evropa, Alpy, horské nivy, **ČR(C4a)**

Achillea – řebríček, achillea, asi 85 druhů, byliny, mírné pásmo, převážně Eurasie a SAM, okr

- millefolium ssp. sudetica – obecný sudetský, ČR horské TTP, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **ČR(C4a)**

- nobilis – sličný, j. Evropa, skalní stepi, **ČR C3**, ohrožován bezzásahovou sukcesí

- pannonica – pannonský, cirkumboreálně, suché TTP, **ČR C3** - Polabí, Pomoraví, ohrožován bezzásahovou sukcesí

- setacea – štetinolistý, cirkumboreálně, TTP, **ČR C3** Polabí, j. Morava, ohrožován bezzásahovou sukcesí

- styriaca – vratičolistý, středoevropský end, Rak, **ČR C3**, u Otavy, ohrožen sukcesním zarůstáním

Antennaria – kociánek, antenarije, asi 45 druhů, vytrv. kobere. byliny, otevř. stanoviště s. polokoule, okr

- dioica – dvoudomý (Pussy-toes), cirkumboreálně, téměř celá Evropa, na jihu jen hory, Skandinávie, Írán, stř. a v. Asie, **ČR C2**, Šumava, oligotrofní suché pastviny, lesní lemy, likvidován bezzásahovým sukcesním zarůstáním, §D, okr ČR, Čína

Anthemis (Cota) – rmen, antémis, asi 100 druhů bylin suchých slunných lokalit Středozeří až další Evropa vč. Kavkaz, okr

- austriaca – rakouský, cirkumboreálně. Írán, stř. Asie, stř. a jv. Evropa, úhory, **ČR(C4a)**

- cotula ssp. cretica – smrdutý, cirkumboreálně, Írán, stř. Asie, **ČR C2**, úhory, eutrofní venkovské plácky, dnes jen vzácně na teplejších lokalitách, na Šumavě nezvěstný

- cretica ssp. cretica – krétský pravý, cirkumboreálně, pův j. Evropa, písčité bory, ČR dnes nezvěstný, okr Evropa

- ruthenica – rusínský, (ukrajinský), cirkumboreálně, **ČR C3**

- tinctoria ssp. tinctoria – barvířský pravý (Golden Camomile), cirkumboreálně, téměř celá Evropa, zdomácněl GB, ČR výslunné skalnaté stráně, i Šumava, **ČR(C4a)**, okr Čína

- tinctoria ssp. subtinctoria – barvířský nepravý, **ČR(C4b)**

Aposeris – razilka, aposeris, 1 druh, růžic. trvalka, latex, stínomilná, vlhčí listn. a smíš. lesy, Evropa, okr - foetida – smrdutá, cirkumboreálně, hory stf. j. Evropy, Alpy, **ČR C1**, vlhčí list. lesy, ohrožována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1)

Arctium – lopuch, arkcium, asi 20 druhů, byliny, vlhčí živné lokality, Eurasie, SAM, okr, exp - nemorosum – hajní, vlhčí křoviny, paseky, **ČR(C4a)**

Arnica – prha, arnyka, 32 druhů, mírné až polár. pásmo s. polokoule, TTP - montana – arnika, (chlumní, horská, Mountain Arnica), cirkumboreálně, hlavně hory stf. Evropa od Portugalska přes RF, Alpy, Apeniny, Karpaty, Ukrajina, Pobaltí, Norsko, ČR, horské a podhorské oligotr. vlhčí TTP, **ČR C3**, na Šumavě i jinde likvidována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C3), §D, §Pl, NAT, okr Čína, léč. BZ Teplice

Arnoseris – písečnatka, arnoseris, písčiny, Evropa, SAM

- minima – nejmenší, cirkumboreálně, téměř celá Evropa, subatlantický druh, písčiny, Alpy – chybí, **ČR C1**, ohrožena bezzásahovým sukcesním zarůstáním

Artemisia – pelyněk, artemisijské, asi 500 druhů, kosmopolitní, hlavně s. polokoule, ale i JAm a j. Afriky, byliny, polokeře a keře, okr, §CH – všechny nízké druhy

- paniculata – Pančičův, panonský end, stepní TTP, **ČR C1**, pouze j. Morava), ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), §CH, Bern, Smar, NAT

- pontica – pontický, stepní svahy, teplé oblasti, **ČR C3**, ohrožen bezzásahovým succe zarůstáním

- scoparia – metlatý, cirkumboreálně, pův Eurasie, v. Asie, skály, **ČR C1**, archeofyt, nat, skaln svahy u hradů, ohrožen bezzásahovým succe zarůstáním, §CH

Aster (incl Galatella, Tripolium, Symphyotrichum) – **hvězdnice, astra**, asi 600 druhů, cirkumpolárně, s. mírný pás, hlavně SAM - tamní druhy jsou většinou vysoké a silně větvené, se středně velkými až drobnými úbory, v j. Africe keřovitě, okr

- alpinus – alpská (Starwort), cirkumboreálně, cirkumpolární, Eurasie, Alpy, Pyreneje, Harc, Karpaty, Balkán, SAM, Čína, Sibiř, **ČR C1** skalnaté svahy České středohoří, vzácně, ohrožována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), §D, okr. Evropa, ČR, SRN, H, (v cv), BZ Teplice

- amellus ssp amellus – chlumní pravá, cirkumboreálně, stf. a j. Evropa, Sibiř, **ČR C2**, teplé stráně, lesostepi, ohrožována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C3), §D, §Pl, okr. Evropa, BZ Teplice

- linosyris (Chrysocoma l., Crinitaria l.) – zlatovlásek obecný, stf. a j. Evropa, **ČR C3**, slunné stráně, ohrožována bezzásahovou sukcesí

Carduus – bodlák, karduus, vytrvalé byliny, ostnitě či pichlavé listy, úhory, břehy tok, Evropa, okr

- nutans ssp nutans – níčí pravý, (Musk Thistle, Nooding Thistle), cirkumboreální, USA – Alberta až Montana, Mesa Verde, téměř celá Evropa, j. Skandinávie, Sibiř, Rusko, úhory, zavř. Šumava, **ČR(C4a)**

Carlina – pupava, karlina, 28 druhů, chudé půdy, Eurasie

- acaulis ssp acaulis - bezlodyžná pravá, **ČR většinou vyhynula**

- acaulis ssp caulescens - bezlodyžná prodloužená, **ČR C1**, ohrožena bezzásahovou sukcesí

- biebersteinii ssp biebersteinii - Biebersteinova pravá, Eurasie, RF až Bajkal, **ČR C1** suťové stráně, ohrožována bezzásahovou sukcesí

- biebersteinii ssp brevibracteata . Biebersteinova prostřední, **ČR C1**, suťové stráně, ohrožována bezzásahovou sukcesí

- vulgaris - obecná, **ČR C3**, pastviny, na Šumavě dnes nezvěstná

Centaurea (incl Calcicarpa - sikavice, Cyanus, Colymbada - čekánek, Cnicus - bendikt, Acosta - čekanice, Jacea - chrpina, chrpice, Grossheimia - velechrpa) – **chrpa, centaurea**, benedikt, asi 700 druhů, byliny a polokeře, suché stráně a TTP, kosmopolitní, Středozemí, Eurasie, SAM, Austrálie, s. Afrika, okr

- cyanus – modrá, (polní, modrák, Corn Flower), cirkumboreální, pův Středozemí a j. Evropa a jz Asie, Írán, stf. Asie, sec téměř celá Evropa, ČR nepůvodní, úhory, pole, postupně mizí, ČR(C4a). okr. Evropa, ČR, SRN, H, Čína, Amerika, Austrálie, inv

- erdneri - Erdnerova, **ČR C3** Karpaty, Tatry, ohrožována bezzásahovou sukcesí

- jacea ssp angustifolia - luční úzkolistá, **ČR(C4a)**

- mollis – měkká, horské TTP, **ČR C1**, ohrožena bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1)

- montana – horská, cirkumboreální, hory stf. a j. Evropa, ČR – Šumava a Novohradské hory, Povltaví, lesní lemy, **ČR C2**, Šumava - ohrožena bezzásahovou sukcesí, §CZ(C2), okr. Evropa, ČR, SRN, H, Čína

- pseudophrygia (Jacea phrygia) – parukářka, cirkumboreální, hory stf. Evropy, vlhké bohatší mezofilní horské TTP, ČR lokálně, Šumava ohrožován bezzásahovou sukcesí, ČR(C4a), Bern

- stenolepis – úzkoperá, střední Evropa, **ČR C2**, slunné stráně, ohrožena bezzásahovým sukcesním

zarůstáním

- stoebe ssp stoebe (Centaurea rheana) – latnatá pravá (porýnská), cirkumboreální, **ČR C3**, teplé stráně, lokálně, ohrožena bezzásahovým sukcesním zarůstáním

- triumfettii – chlumní, cirkumboreální, teplé křovinaté stráně, **ČR C3**, ohrožena succ zarůstáním dřevinami, **§CZ(C3)**

Cicerbita (Mulgedium) – mléčivec, cicerbita, asi 20 druhů trvalek, s. temper a sualpin. oblasti, Eurasie,

- alpina – horský, cirkumboreální, v. Evropa, hory : Alpy, Pyreneje, Apeniny, Karpaty, Balkán, Skandinávie, Skotsko, Karélie, **ČR C4a**, alpský migrant, Šumava, u vodotečí, vlhké horské křoviny, likvidován aridizací a bezzásahovou sukcesí

Cirsium – pcháč, cirsium, asi 300 druhů, Eurasie, s. Afrika, s. mírné pásmo, exp - plevelné

- acaulon – bezlodyžný, cirkumboreální, slunné stráně, **ČR(C4a)**, vzácně, ohrožen bezzásahovým sukcesním zarůstáním pastvin

- brachycephalum – krátkohlavý, (žlutoostenný), úzkolistý, cirkumboreální, **ČR C1**, jv. Morava, slané TTP, ohrožen bezzásahovým sukcesním zarůstáním pastvin, **§CZ(C1)**, **§SK**, **NAT**

- canum – šedý, cirkumboreální, vlhké TTP, **ČR**, vzácně, ohrožen bezzásahovým sukcesním zarůstáním

- pannonicum – panonský, cirkumboreální, slunné stráně, **ČR C3**, na Šumavě ohrožen bezzásahovým sukcesním zarůstáním, **§PI**

- rivulare – potocní, cirkumboreální, hory stř. Evropy, **ČR C3**, vlhké TTP, lokálně, na Šumavě ohrožen bezzásahovým sukcesním zarůstáním, BZ Teplice

Crepis – škarda, krepis, asi 200 druhů, suché stráně, Eurasie

- conyzifolia – velkoúborná, cirkumboreální, Evropa - horské smilkové TTP, **ČR C2**, ne Šumava, ohrožen bezzásahovým sukcesním zarůstáním

- foetida ssp rhoeadifolia - smrdutá mákolistá, **ČR(C4a)**

- mollis ssp mollis – měkká pravá, cirkumboreální, horské TTP, **ČR C1**, ohr bezzásahovým succ zarůstáním

- mollis ssp. succisifolia, (hieracioides) – měkká čertkusolistá, horské TTP, **ČR C3** vzácně, Šumava, ohr bezzásahovým succ zarůstáním

- pannonica – panonská, cirkumboreální, **ČR C1**, suché TTP, ohrožen bezzásahovým sukcesním zarůstáním, **§CZ(C1)**, **§SK**

- praemorsa – okousnutá, cirkumboreální, slatiny, **ČR C2** vzácně, ohrožen bezzásahovým sukcesním zarůstáním

- setosa – štětinkatá, cirkumboreální, suché TTP, úhory, **ČR C1**, ohrožen bezzásahovým sukcesním zarůstáním

- sibirica – sibiřská, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, **ČR C1**, horské nivy, ohrožen bezzásahovým sukcesním zarůstáním, **§CZ(C1)**, **§SK**

- tectorum – střešní, cirkumboreální, Eurasie, panonské termofytikum, téměř celá Evropa, Skandinávie, Írán, stř. a v. Asie, **ČR C3** vzácně, úhory, likvidován bezzásahovým sukcesním zarůstáním, Smar, **NAT**

Doronicum – kamzičník, doronykum, 35 druhů, oddenk. bylin, Eurasie, okr

- austriacum – rakouský, cirkumboreální, hory stř. a z. Evropy, Alpy, Malá Asie, horské TTP obvykle s vodotečí, **ČR C1** - významný horský druh Šumavy, zčásti alpský migrant, na Šumavě převážně likvidován bezzásahovým sukcesním zarůstáním (M. Štech z JČU uvádí, že *na svých lokalitách je zpravidla ohrožen jen přímou destrukcí stanoviště*), **§CZ(C3)**, **§PI**, okr proniká údolími toků, horské louky, světlé lesy, Šumava - Knížecí Pláně, údolí Vltavy ke Zvíkovu, Povyďfí, Novohradské hory, i sec., ohr succ zarůstáním lad, Mo a Ma

Echinops – bělotrn, echinops, asi 120 druhů, trnité byliny, suché lokality, Eurasie, Středozeří, j. Evropa, stř. Asie, okr

- ritro – modrý, cirkumboreální, pův jv. Evropa, Středozeří, od Pyrenej. poloostrova do Palestiny, Írán, stř. Asie, garrigue, slunné stráně, suché lokality, okr a včelařsky, **ČR nevěstný**, okr Evropa, **ČR**, **SRN**, **H**

Erigeron – turan, erigeron, asi 200 druhů, suché a horské lokality, cirkumpolárně, hlavně SAm, okr

- angulosus – hranatý, TTP, **ČR** již vyhynul

- macrophyllus – velkolistý, skály, okraje komunikací, Šumava roztroušeně, likvidován bezzásahovou sukcesí, **ČR(C4a)**

- muralis – pozdní, (zední), cirkumboreální, slunné, kamenité xerothermní TTP, **ČR C3**, vzácně, ohrožen succ bezzásahovým zarůstáním

Eupatorium – sadec, eupatorium, konopáč, asi 40 druhů, hlavně Amerika, několik Eurasie, okr

- cannabinum – konopáč, cirkumboreální, arktalpínský evropský druh, celá Evropa až Kavkaz, Írán, Ural, stř. sz. a Afrika, zavř. SAM, Austrálie, **ČR C3**, vzácněji, vlhká lada, indik. podzemní vodu, ohrož. sukcesním zarůstáním, okr. Evropa, léč, jed

Filago (incl. Logfia - bělolístka) – **bělolíst, filago**, bělolístka, asi 80 druhů, byliny a polokeře, Afrika, okr. - arvensis – rolní, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, Pákistán, téměř celá Evropa, úhory, **ČR C3**, úhory, Šumava roztroušeně, ohrožována bezzásahovou sukcesí

- germanica - obecná, **ČR C1**, okraje polí, ohrožen vyhynutím

- lutescens – žlutavý, (německý), cirkumboreální, písčité úhory, **ČR C1**, vzácně, ohrožen suke. zarůstáním, **§CZ(C1)**, **§SK**

- minima – nejmenší (bělolístka n.), cirkumboreální, **ČR C3**, vlhké pastviny, písčiny, ohrožen suke. zarůstáním

Galatella (Aster) - **hvězdnice, slanice, galatela**, Eurasie

- cana - sívá, slaniska, **ČR** vyhynula

- lynosyris - cirkumboreální, hvězdnice zlatovlásek, Evropa, Malá Asie, sz. Afrika, teplé oblasti, ohrožena bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C3)**

Gnaphalium (incl. Omalotheca - protězec, Filaginella - protěženka, excl. Pseudognaphalium) – **protěž, gnafalium**, asi 20 druhů, trvalka, hory, Eurasie, SAM, okr. léč - antioxidant, antibakteriálně, antisepticky, protiplísňově, chrání před UV zářením, posilují pojivové tkáně

- norvegicum – norská, cirkumboreální, Grónsko, hory Evropy, Skandinávie, Sibiř, stř. Asie, Kanada, **ČR C3**, horské oligotrofní TTP, vrcholy Šumavy, **ČR C3**, likvidována bezzásahovou sukcesí lokalit, **ČR(C4a)**

- supinum – nízká, cirkumboreální, Grónsko, hory Evropy, Skandinávie, Sibiř, Kavkaz, Írán, pohoří stř. Asie, SAM, **ČR C1** – jen Krkonoše, kamenité sutě, likvidována bezzásahovou sukcesí lokalit, okr. Čína

Helichrysum – **smil, helichrysum**, slaměnka, asi 500 druhů, bylin až stáloz. polokeřů a keřů, i trsovitě sukul., sušší slunné lokality, polopouště a pouště, kosmopolitní, Eurasie, i Pákistán, Afrika, i Austrálie, okr.

- arenarium – písčný, cirkumboreální, Eurasie, Írán, stř. Asie, stř. j. a v. Evropa, **ČR**, Dánsko, j. Švédsko, **ČR C1**, skalnaté stráně, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C2)**, **§D**, **§Pl**, okr. léč

Hieracium (excl. Pilosella - chlupáček) – **jestřábník, hieracium**, asi 260 druhů, sušší TTP, hory, kosmopolitní, Evropa, SAM, okr. - cca 20 druhů end. **ČR** Krkonoše, Kralický Sněžník a Hrubý Jeseník

- albinum - labský, **ČR C1**, ohrožen sukcesním zarůstáním

- alpinum agg – alpský, cirkumboreální, Skandinávie, **ČR C2**, horské hole, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C2)**

- apiculatum - špičkatý, **ČR C2**, Krkonoše, ohrožován bezzásahovou sukcesí

- aurantiaca – oranžový (Orange hawkweed), cirkumboreální, Skandinávie, hory stř. a j. Evropy, nepůvodní, naturalizovaný ve střední Evropě, Čína, v. Asie, **ČR C3**, sudetská pohoří, likvidován bezzásahovostí, okr.

- bifidum – dvouklanný, cirkumboreální, **ČR C3**, hornatiny, likvidován bezzásahovou sukcesí

- caesium - sívý, **ČR C2**, likvidován bezzásahovou sukcesí

- corconticum - krkonošský, **ČR C1**, likvidován bezzásahovou sukcesí

- decipiens – klamný, cirkumboreální, **ČR C3**, Krkonoše, ohrožován bezzásahovou sukcesí

- diaphnoides (lachenalii, murorum) – průzračný, (Lachenalův, zední), téměř celá Evropa, v j. Evropě většinou chybí, **ČR(C4a)**, TTP, likvidován bezzásahovou sukcesí

- engleri - Englerův, **ČR C1**, Krkonoše, ohrožován bezzásahovou sukcesí

- flagelliferum - výběžkonosný, **ČR** neznámý

- fritzei - kopinatý, **ČR** Krkonoše **C2**, likvidován bezzásahovou sukcesí

- glaucinum - nasivělý, **ČR C3**, ohrožován bezzásahovou sukcesí

- grabowskianum - Grabowského, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou sukcesí

- hypochoeroides - Wiesbaurův, **ČR C2**, ohrožován bezzásahovou sukcesí

- chlorocephalum - zelenohlavý, **ČR C1**, Krkonoše, ohrožován bezzásahovou sukcesí

- chrysostyloides - zlatobliný, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou sukcesí

- inuloides - omanovitý, **ČR C1**, Krkonoše, ohrožován bezzásahovou sukcesí

- maculatum (glaucinum) – skvrnitý, cirkumboreální, kamenité svahy, **ČR(C4a)** vzácně

- melanocephalum – černohlavý, cirkumboreální, **ČR** horské TTP, **ČR C2**, ohrožován bezzásahovou sukcesí

- neoplatyphyllum - plocholístý, **ČR** neznámý

- nigrescens - černavý, **ČR C2**, ohrožován bezzásahovou sukcesí

- nigrum - načernalý, **ČR C2**, ohrožován bezzásahovou sukcesí

- nigrostylum - černoblizný, ČR Krkonoše ČR C1, ohrožován bezzásahovou sukcesí
 - nivimontis - sněžnický, ČR C1, ohrožován bezzásahovou sukcesí
 - obscuratum (umbrosum) – potměný, Alpy, ČR(C4b) vzácně – alpský migrant, Šumava, likvidován bezzásahovou sukcesí
 - onosmoides (schmidtii) – ruměnicovitý, subatlantický, Evropa, Španělsko až Skandinávie, Maďarsko, skalnaté lokality ČR C3 vzácně, ohrožen sukcesním zarůstáním
 - pedunculare - stopkatý, horské TTP, ČR C1, ohrožen sukcesním zarůstáním
 - pseudoalbinum - licholabský, ČR C1, ohrožen sukcesním zarůstáním
 - purkynei - Purkyňův, ČR již vyhynulý
 - racemosum - hroznatý, ČR(C4a), ohrožen sukcesním zarůstáním
 - rhiphaeum - chudolistý, ČR C1, ohrožen sukcesním zarůstáním
 - rohlenae - Rohlenův, cirkumboreální, ČR Krkonoše, C2, ohrožen sukcesním zarůstáním
 - saxifragum - lomikamenovitý, ČR C2, ohrožen sukcesním zarůstáním
 - schmidtii – bledý, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, skalní výchozy, ČR C1, na Šumavě ohrožen bezzásahovým sukcesním zarůstáním, ČR(C4a)
 - schneiderianum – Schneiderův, cirkumboreální, ČR Krkonoše C2, ohrožen sukcesním zarůstáním
 - silesiacum - slezský, ČR C1, ohrožen sukcesním zarůstáním
 - stygium - kalný ČR C2, ohrožen sukcesním zarůstáním
 - sudeticum - sudetský, ČR C3, ohrožen sukcesním zarůstáním
 - sudetotubulosum - trubkovitý, ČR C2, Krkonoše, ohrožen sukcesním zarůstáním
 - villosum – huňatý, cirkumboreální, hory stř. a j. Evropy, od RF po Albánii a Bulharsko, ČR C1, na Šumavě ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), okr Čína
 - wimmeri - Wimmerův, ČR C2, ohrožen sukcesním zarůstáním
- Hypochaeris** (incl Achyrophorus - náholník, Trommsdorffia) – **prasetník, hypočeris**, náholník, slunné TTP, hory, Evropa
- glabra – lysý, subatlantický, teplé rud. lokal., ČR C1, ohr. suk. zarůstáním, §CZ(C1)
 - maculata – plamatý, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, Skandinávie, ČR vzácně, slunné TTP, na Šumavě dnes nezvěstný
 - uniflora – jednoúborný, cirkumboreální, hory stř. Evropy, Alpy, ČR C3 Sudety, Karpaty, Krkonoše, TTP
- Chondrilla** – **radýk, chondrila**, bylina, Eurasie, sz. Afrika, slunné stráně, zavř. Amerika, Austrálie inv, i na salát, ČR C3
- juncea – prutnatý, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, slunné stráně, ČR C3, vzácně, ohrožen suk. zarůstáním
- Inula** (Conyza) – **oman, inula**, hnidák, asi 100 druhů, byliny až polokeře, mírná a subtr. pás Eurasie, SAm, okr
- ensifolia – mečolistý, cirkumboreální, ČR C2 slunné stráně, ohrožen bezzásahovou sukcesí, okr Evropa, Čína, BZ Teplice
 - germanica – německý, cirkumboreální, stř., v. a jv. Evropa, ČR C2, slunné stráně, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §CZ(C2), §SK, §D,
 - hirta – srstnatý, cirkumboreální, hlavně stř. a v. Evropa, ČR C3, slunné stráně, ohrožen bezzásahovou sukcesí
 - oculus-christi - oko Kristovo, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, ČR C2, stepní stráně, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §CZ(C3), BZ Teplice
 - salicina ssp salicina – vrbovitý pravý, cirkumboreální, stř. a v. Asie, stř. a v. Evropa, ČR(C4a), slunné stráně, křoviny, vlhké TTP, ohrožen sukcesním zarůstáním, §IRL, okr Čína
 - salicina ssp. aspera – vrbovitý drsný, ČR vyhynul, §SK
- Jurinea** – **sinokvět, jurinea**, asi 300 druhů, byliny, dřevnatější, slunné písčiny, slunné svahy, kosmopolitní, zejm. Eurasie a s. Afrika, okr
- cyanoides – chrpovitý, cirkumboreální, slunné Írán, stř. Asie, kontinentální Eurasie, ČR C1, přesýpavé písčiny, jen 2 lokality v Polábí, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), Bern, Smar, NAT
 - mollis – měkký, cirkumboreální, ČR C1, slunné písčité svahy, ohrožen nedostatečnou ochranou, §CZ(C2)
- Klasea** (Serratula) – **srpice, srpovník, klasea**, Eurasie
- lycopifolia – karbincolistá, (jednoúborná), ČR C2, vlhké TTP, ohrožen bezzásahovou sukcesí
- Lactuca** (incl Lagedium - locikovník) – **locika, laktuka**, šramatka, asi 40 druhů, vytrv. keřovité a stromovité sukul. rostliny, tropy a subtr., Afrika, Madagaskar, Arábie, okr
- perennis – vytrvalá, cirkumboreální, stř. a j. Evropa, chybí na vzdálené jv. Evropě, Ca, ČR C3 vzácně,

skalní sutě, BZ Teplice

- quercina – dubová, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, humózní lesní lemy, **ČR C3**

- **saligna – vrbová, nitrof. křoviny, ČR C1**

- viminea – prutnatá, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, stepní svahy, **ČR C3** vzácně, ohrožena suk. zarůstáním

Leontodon (Colobium, Thrincia - pupavík) - **máchelka, (pampeliška)**

- saxatilis ssp. taraxacoides – skalní pampelišková, **§CZ(C1)**

Ligularia – popelivka, ligularije, jazejčice, asi 150 druhů, robustní trvalky, mokřady, Eurasie, okr

- sibirica – sibiřská, cirkumboreální, kontinentální druh mírného pásma, mokřadní TTP, Eurasie – Japonsko, Poamuří, Sibiř, v. Evropa, Pákistán, do Evropy v ledové době, Polsko, Maďarsko, Bulharsko, **ČR C1** vzácně

- jen 2 lokality Dokesko a u rybníka Olšina v Pošumaví. ohrožena bezzásahovým suk. zarůstáním, §CZ(C3), §SK, §Pl, Bern, Smar, NAT okr

Petasites – devěsíl, petasites, asi 15 druhů, oddenkaté trvalky, mokřady, Eurasie, SAm, okr

- **kablíkianus – Kablíkové, cirkumboreální, u potoků, ohrožen sukcesním zarůstáním, ČR(C4a)**

Pilosella (Hieracium) – **chlupáček, pilophoides - sela**, asi 20 druhů, chlupaté vytrvalé byliny, Eurasie, s. Afrika, okr

- aurantiaca – oranžový, horské TTP, **ČR C3**, Šumavské pláně, likvidován bezzásahovou suk. cí

- bifurca - dvoukvětý, **ČR C2**, likvidován bezzásahovou suk. cí

- blyttina - Blyttův, **ČR C1**, zrašelinělé TTP, likvidován bezzásahovou suk. cí

- **calomastix - bičovitý, ČR vyhynul**

- **calymorphoides - šlahounovitý, ČR neznámý**

- **cochlearis - lžicolistý, ČR neznámý**

- **corymbulifera - vrcholičnatý, ČR neznámý**

- **cymiflora - dutonohý, ČR vymizel**

- cymosa ssp cymosa - chocholičnatý pravý, ohrožen sukcesním zarůstáním, ČR(C4a)

- cymosa ssp vailantii - chocholičnatý chocholikonosný, **ČR C3**, likvidován bezzásahovou suk. cí

- **dubia - severský, ČR neznámý**

- echiioides - hadincovitý, **ČR C3**, likvidován bezzásahovou suk. cí

- **euchaetia - tuhoštětinatý, ČR C2, likvidován bezzásahovou suk. cí**

- **euchusoides - pilátovitý, neznámý**

- flagellaris - výběžkatý, **ČR C3**, ohrožován bezzásahovou suk. cí

- fusca - tmavý, horské TTP, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou suk. cí

- fuscoatra - hnědočervený, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou suk. cí

- glomerata - klubkatý, **ČR(C4a)**, ohrožen sukcesním zarůstáním

- heterodoxa - různotvarý, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou suk. cí

- **iserina - pojizerský, ČR C3, ohrožován bezzásahovou suk. cí**

- kalksburgensis – skalkový, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou suk. cí

- lactucella – myší ouško, **ČR C2**, ohrožován bezzásahovou suk. cí

- leptophyton - lesostepní, **ČR(C4a)**, bezzásahovou suk. cí

- leucopsilon (macrantha) - velkoúborný, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou suk. cí, §CZ(C1)

- melinomes - černozeleň, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou suk. cí

- piloselliflora – dlouhokvětý, **ČR C3**, ohrožován bezzásahovou suk. cí

- pilosellina - nepravý, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou suk. cí

- polymastix - modrozelený, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou suk. cí

- rubra – červený, horské TTP, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou suk. cí

- rubripilosella - nachový, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou suk. cí

- ruthiana - štětinatý, **ČR C3**, ohrožován bezzásahovou suk. cí

- scandinavica – chluponohý, **ČR C2**, roztr Šumava, ohrožován bezzásahovou suk. cí

- **setigera - chlumní, ČR C1, ohrožován bezzásahovou suk. cí**

- **tubulascens - trubkatý, ČR C1, Krkonoše, ohrožován bezzásahovou suk. cí**

Pulicaria – blešník, pulikarije, byliny, vlhké, zasolené TTP, Evropa, jz Asie,

- **vulgaris – obecný, Eurasie, sv Afrika, ruderal., ČR C1, lužní lesy, ohrožován bezzásahovou suk. cí**

Scorzonera (incl Podospermum - hadí mordec) – **hadí mord, skorzonera**, byliny, silný kořen, slunné stráně, stepi, louky i slatinné a rašelinné, Evropa, okr

- **austriaca – rakouský, cirkumboreální, v. Asie, Evropa, suchá alpská údolí, stepi, ohrožován bezzásahovou**

sukcesí, ČR(C4a), §D,

- hispanica – španělský (černý kořen), cirkumboreální, Írán, stř. Asie, kořen. zelenina, **ČR C3**, §D, BZ Teplice

- humilis – nízký, cirkumboreální, stř. a j. Evropa, j. Skandinávie, **ČR(C4a)**, Šumava, alpský migrant, rašel. a slatin. louky, na Šumavě likvidován bezzásahovostí a vysoušením, §D

- parviflora – maloubořný, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, **ČR C1**, slaniska, ohrožena bezzásahovostí, **§CZ(C1)**, §SK

- purpurea – nachový, cirkumboreální, hory stř. a j. Evropa, **ČR C2**, TTP, alpský migrant Šumava, ohrožen bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C3)**, §SK, §D, §Pl

Senecio (incl Jacobaea) – **starček, senecio**, více než 1000 druhů, byliny i dřeviny, i keř. sukulenty, kosmopolitní - po celém světě, okr

- doria – zlatý, zlatožlutý, cirkumboreální, **ČR C1** zasolené vlhké TTP, ohrožena bezzásahovostí, **§CZ(C1)**, §SK

- erraticus – bludný, cirkumboreální, stř. a j. Evropa, **ČR C2**, zaplavované TTP, ohrožen sukcesním zarůstáním

- erucifolius – roketolistý, cirkumboreální, Evropa, **ČR C2**, vlhké TTP, ohrožena bezzásahovostí, **§CZ(C2)**

- paludosus ssp paludosus – bažinný pravý, cirkumboreální hlavně stř. Evropa, ČR, GB, Turecko, z. Sibiř, **ČR C1**, vlhké TTP, ohrožován aridizací, **§CZ(C1)**, §SK, okr

- paludosus ssp. angustifolius - bažinný úzkolistý, ČR dnes neznámý

- rupestris – skalní, cirkumboreální, **ČR C1**, lesní paseky, ohrožen sukcesním zarůstáním, **§CZ(C1)**

- sarracenus (fluviatilis) – poříční, (saracénský), cirkumboreální, **ČR C2**, pobřežní křoviny, likvidován aridizací, **§CZ(C2)**, §SK

- subalpinus – podalpský, cirkumboreální, Evropa – Alpy, Karpaty, Balkán, **ČR C2** Šumava, alpský migrant, u horských potoků a rašelinišť likvidován bezzásahovou sukcesí

- umbrosus - stinný, **ČR C2**, TTP, ohrožen sukcesním zarůstáním

Serratula – **srpice, seratula**, asi 70 druhů, trsnaté či oddenk trvalky, suché slunné travnaté svahy, i slatinné TTP, Středozeří, Eurasie (až v. Asie), s. Afrika, okr. §SK, §Pl, NAT,

- tinctoria - barvířská, vlhčí TTP, **ČR C4a**, Pošumaví, ohrožována bezzásahovým sukcesním zarůstáním

Sonchus – **mléč, sonchus**, vytrvalé byliny, břehové porosty. úhory, okraje cest, Evropa

- palustris – bahenní, cirkumboreální, břehové porosty, ČR C2, Bílé Karpaty, ohrožován bezzásahovou sukcesí

Taraxacum – **pampeliška, taraxakum**, (smetánka), asi 100 druhů (počet popsanych mikrospecií v Evropě je přes 1000), Evropa, i Island, v. Asie - Čína, Tibet, Mongolsko, Rusko, Korea, okr,

- alpestre - krkonošská, end ČR Krkonoše, ČR C1, ohrožován bezzásahovou sukcesí

- ambrosium - božská, ČR neznámá

- ancoriferum - kotvičná, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou sukcesí

- arachnoideum - pavučinatá, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou sukcesí

- arcuatum - obloučkatá, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou sukcesí

- austrinum – vlhkomilná, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou sukcesí

- bavaricum – bavorská, cirkumboreální, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou sukcesí

- bellicum - švestková, **ČR(C4a)**

- bessarabicum - besarabská, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C1)**, §SK

- boekmanii - Boekmanova, **ČR C3**, ohrožován bezzásahovou sukcesí

- bohemicum - česká, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou sukcesí

- bracteatum - listenatá, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou sukcesí

- clandestinum - tajuplná, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou sukcesí

- cognatum - příbuzná, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou sukcesí

- cristatum - hřebínkatá, **ČR(C4a)**

- dentatum - zubatá, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou sukcesí

- disseminatum – osténkatá, **ČR C1**, ohrožen sukcesním zarůstáním

- duplidentifrons - dvouzubá, **ČR C2**, ohrožován bezzásahovou sukcesí

- excellens - výtečná, **ČR C3**, ohrožován bezzásahovou sukcesí

- fartoris - drubeží, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou sukcesí

- fusciflorum - hnědouborná, **ČR(C4a)**

- gelertii - Gelertova, **ČR C3**, ohrožován bezzásahovou sukcesí
 - hamatum - hákovitá, **ČR C2**, ohrožován bezzásahovou sukcesí
 - hollandicum – nizozemská, z. Evropa, **ČR C2**, ohrožován bezzásahovou sukcesí
 - huterianum - Huterova, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou sukcesí
 - indigenum – domácí, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou sukcesí
 - inundatum - zaplavovaná, **ČR C2**, ohrožován bezzásahovou sukcesí
 - kernianum - Kernerova, **ČR C2**, ohrožován bezzásahovou sukcesí
 - lacistophylloides – třásnitá, **ČR C2**, ohrožován bezzásahovou sukcesí
 - lisocarpum - braniborská, **ČR C2**, ohrožován bezzásahovou sukcesí
 - litigiosum - pochybná, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou sukcesí
 - madidum – bažinná, cirkumboreální, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou sukcesí
 - maricum - pomoravská, **ČR C3**, ohrožován bezzásahovou sukcesí
 - mendax – klamavá, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou sukcesí
 - nordsteidtii – Nordstedtova, **ČR(C4a)**, vzácně Šumavské pláň
 - **olivaceum - olivová, ČR nevěstná**
 - palludum-ornans - zdobná, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou sukcesí
 - palustre agg. – bahenní, **ČR C3**, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C3)**, **§SK**
 - paucilobum – chudolaločnatá, **ČR C2**, ohrožován bezzásahovou sukcesí
 - pauckertianum - husí, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou sukcesí
 - porrigentilobatum - kozí brada, **ČR C2**, ohrožován bezzásahovou sukcesí
 - **portentosum - podivná, ČR nevěstná**
 - princeps - vznešená, **ČR C3**, ohrožován bezzásahovou sukcesí
 - proximum – spřízněná, **ČR C2**, ohrožován bezzásahovou sukcesí
 - pseudohamatum - hrbatá, **ČR C3**, ohrožován bezzásahovou sukcesí
 - pseudopalustre - zavlážená, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou sukcesí
 - pudicum - stydlivá, **ČR C3**, ohrožován bezzásahovou sukcesí
 - quadrans - hranatá, **ČR C3**, ohrožován bezzásahovou sukcesí
 - quaesitum - vybraná, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou sukcesí
 - ranunculus - žabička, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou sukcesí
 - **reichlingii – Reichlingova, ČR nevěstná**
 - rubicundum – červenavá, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou sukcesí
 - scandicum – skandinávská, **ČR C3**, ohrožován bezzásahovou sukcesí
 - serotinum - pozdní, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C1)**, **§SK**
 - skalinskanum – Skaliňské, **ČR C1**
 - sparsum - sporá, **ČR C2**, ohrožován bezzásahovou sukcesí
 - spurium - prostřední, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou sukcesí
 - subalpinum – sličná, cirkumboreální, **ČR C2**, ohrožován bezzásahovou sukcesí
 - subhamatum - odchylná, **ČR C3**, ohrožován bezzásahovou sukcesí
 - **trilobifolium – nevěstná, ČR C1**
 - turfosum – rašelinná, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou sukcesí
 - uvidum - šťavnatá, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou sukcesí
 - vindobonense – vídeňská, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou sukcesí
- Tephoseris** (Senecio) – **pastarček, tefoseris**, starček, byliny, travní porosty i slatinné a rašelinné, suché i vlhké, Evropa, okr
- aurantiaca – oranžový, cirkumboreální, **ČR C1**, keřnaté stráně, ohrožen bezzásahovostí, **§CZ(C1)**, **§SK**
 - crispa – potoční, cirkumboreální, ČR prameniště, mokřady, vlhké TTP, břehy potoků, Šumava likvidován bezzásahovou sukcesí a aridizací, **ČR(C4a)**, východoalpický migrant, vzácnější druh, mokřadní travní porosty, prameniště, celá Šumava, kotlina Valné
 - integrifolia – celolistý, cirkumboreální, v Asie, **ČR C2** suché stráně, ohrožen bezzásahovostí, **§CZ(C2)**
 - lepicephalum - NAT
 - longifolia – dlouholistý, cirkumboreální, středoevropský endemit, **ČR C1** TTP jen Bílé Karpaty, ohrožován bezzásahovým ukončením pastvy a zarůstáním, **§CZ(C1)**, **H, NAT**
 - longifolia ssp. moravica – dlouholistý moravský, end z. Karpat, **ČR C1**, **§(CZ(C1))**, **§SK**, NAT
 - palustris (congestus) – dutý, cirkumboreální, v. Asie, rašel. a slatin. louky, **ČR**, na Šumavě nevěstný.

vyhynulý (rybník Olšina na j. Šumavě)

Tragopogon – **kozí brada**, **tragopogon**, více než 100 druhů, byliny, silný kořen, TTP, slunné stráně, Evropa, s. Afrika, stř. a j. Asie, okr

- pratensis ssp. minor – luční menší, cirkumboreální, z. Evropa, ohrožen sukcesním zarůstáním, **ČR(C4a)**

Tripolium (Aster) – **hvězdnice**, hvězdnička, **tripolium**, Eurasie

- pannonicum ssp. pannonicum – panonská pravá, cirkumboreální, slániska, **ČR C1**, ohrožen bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C1)**, **§SK**

Willemetia (Calycorchus) – **pleška**, **vilemecie**, Asteraceae

- stipitata – stopkatá (žlaznatá), cirkumboreální, hory stř. a j. Evropy, Pyreneje, Alpy, Bavorský les, rašelinné TTP, **ČR C3**, Šumava kyselé podmáčené a rašelinné TTP, ohrožována bezzásahovou sukcesí,

§CZ(C3), spásané nebo kosené louky, na Šumavě ubývá opouštěním tradičního obhospodařování, Šumava je významným areálem ČR tohoto ohroženého druhu, podhůří Šumavy, kotlina Valné, Novohradské hory, ohr. sukc. zarůstáním dřevinami, vysycháním, Mo a Ma: TTP nepravidelné ručně kosit s odvozem biomasy po 20. červenci

Berberidaceae / Dříšťálovité, 15 / 700 druhů, hlavně s. mírný pás, celý svět mimo Austrálie, polokeře, keře (vzácně stromky) a byliny příp.

Berberis – **dříšťál**, **berberis**, asi 500 druhů, s. polokoule, hlavně stř. a v. Asie a JAm, pouze 6 druhů.

Evropa, s. Afrika a SAM

- vulgaris – obecný, cirkumboreálně, stř. a j. Evropa vč. Maroko, Krym, Kavkaz, Írán, stř. Asie, Čína, SAM, ČR teplejší, suché křovinaté stráně, nižší polohy Šumavy, **ČR(C4a)**, okr Evropa. léč kůra alkaloid berberin proti křečím, zánětům, lupénce, žlučopudný, na infekce močových cest, vaginální mykózy

Betulaceae (incl **Corylaceae / Liskovité**, **Carpiniaceae / Habrovité**) / **Břízovité** 7 / 145, s. mírný pás, expanduje do And a jv. Asie, ČR 11 druhů, dřeviny

Alnus (incl **Dusheckia** - křestice, olšička) – **olše**, **alnus**, asi 35 druhů, mírné a chladné pásmo s. polokoule, mírné a chladné pásmo s. polokoule, několik v horách stř. a JAm i Andy, vlhko, rychlý růst, symbiot. mikroorg., exp, dřevo

- viridis - zelená, **ČR C2**, na Šumavě může být až expanzivní, **§SRB**, **§U**

Betula – **bříza**, **betula**, asi 120 druhů, mírné až arktické pásmo s. polokoule, jižněji jen hory, pion. dřeviny, exp, okr, dřevo (allegianiensis, papyrofera, pendula)

- carpatica – karpatská, cirkumboreálně, hory stř. Evropa, Pyreneje, Alpy, Karpaty, ČR, horské lesy, na Šumavě blízká B. pubescens, **ČR(C4b)**

- humilis - nízká, cirkumboreálně, glaciální relikt, stř. a s. Evropa, Alpy, Pobaltí, v ČR asi vyhynul, slatiny, **§PI**, okr. či sbírk ČR, SRN, H, Rusko, s. a v. Asie až po Altaj, **§UA**

- nana – trpasličí, (zakrslá), cirkumboreálně, glaciální relikt, tundra, vlhké hor, stř. a s. a v. Evropa – Grónsko, Labrador, Kola, Sibiř, Dálný východ, Skandinávie, **ČR C1** - Šumava, Jizerské a Lužické h., na Šumavě likvidována bezzásahovým sukcesním zarůstáním plání a aridizací, **§CZ(C1)**, **§D**, **§PI**, **§F**

- pubescens ssp. pubescens - pýřitá pravá, cirkumboreálně, euroasijský druh, Eurasie, drsnější Evropa, Sibiř až Bajkal, hory, na jihu Evropy jen omezeně - s. Balkán, rašelinné a podmáčené lesy, ČR Šumava, **ČR(C4b)**, **§SRB**, **§U**

- pubescens ssp. carpatica - pýřitá karpatská, **ČR(C4b)**

- x intermedia (nana x pubescens), **ČR C1**, Šumava, asi vyhynula

- x seideliana (nana x carpatica), **ČR C1**, Šumava – Knížecí Pláně, asi vyhynula

Boraginaceae / Brutnákovité (Drsnolisté), 150 / 2750, hlavně Středomoří a Blízký východ, dále Eurasie a Amerika, v mírném pásmu byliny, v tropech i dřeviny, alkaloidy, řada léčiv

Anchusa (excl **Lycopsis**) – **pílat**, **anchusa**, asi 50 druhů, Středomoří, Evropa, ČR, jz Asie, s. a j. Afrika, okr

- officinalis – lékařský, cirkumboreálně, téměř celá Evropa, ČR, arch, nat, teplé suché stráně pahorkatin, i Šumava, likvidován bezzásahovostí, **ČR(C4a)**

Asperugo – **ostrolist**, **asperugo**, Evropa, rumišť

- procumbens – poléhavý, (rozložený), cirkumboreálně, pův hory v. Evropy a z. Asie, Írán, stř. Asie, Pákistán, sec Eurasie, Kypr, GB, Afrika, SAM, **ČR C3**, nepůvodní, zdomácněl, arch, nat, rumišť, lokálně, ustupuje, ohrožen sukcesním zarůstáním

Cerithe – **voskovka**, **cerinte**, asi 10 druhů, byliny, teplé obl. Eurasie, okr

- minor - menší, cirkumboreální, pův. subtr. stř. a jv. Evropa, Írán, stř. Asie, ČR hory a vrchoviny, úhory, rumišťe, křovinaté stráně, **ČR(C4a)**, vzácně, ohrožena sukcesí zarůstáním

Cynoglossum (Lithospermum) – **užanka, cynoglossum**, zlatokvět, asi 55 druhů, byliny, mírné a subtr. pásmo s. poloule, Eurasie atd, okr

- montanum – uherská, cirkumboreální, **ČR C2**, křoviny, skalnaté stráně, ohrožována bezzásahovou sukcesí

Echium – **hadinec, echium**, asi 40 druhů, byliny a keře, drsné listy, stepi, Středozemí, z. Evropa, Madeira, end Kanár.ovy, okr

- maculatum (russicum) – červený, (nachový), cirkumboreální, slunné stepní svahy, pův. jv. Evropa – Rusko, Ukrajina, pak na jih Makedonie, Srbsko, Bulharsko, Turecko, Írán a Turkmenistán a stř. Evropa – Rakousko, Slovensko, **ČR C1**, jz. Morava, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), §U, §RO, §SK, §PI, NAT

Hackelia (Lappula) – **lopušík, hakélije**, Boraginaceae, vlhké skály, Evropa

- deflexa – skloněný, Eurasie až Dálný východ, **ČR C1**, hlavně hory, vlhké skály, vzácně, na Šumavě i jinde ohrožen sukcesí zarůstáním, §CZ(C2)

Lappula – **strošek, lapula**, lopušík, 50 druhů, temperátní Eurasie, ČR, byliny, slunné stráně, hybridy

- semicincta – polopásý, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, **ČR C1**, výslunné stráně, GB, Afrika, ohrožován bezzásahovou sukcesí

- squarrosa – pomněnkový, cirkumboreální, Írán, stř. a v. Asie, Pákistán, téměř celá Evropa, chybí GB, **ČR C3**, v ČR asi vymizel, arch, nat, výslunné stráně,

Lithospermum (excl. Buglossoides) – **kamejka, litospermum**, byliny, podzemní hlízy, pobřežní křoviny, úhory, světlé listnaté lesy, Eurasie, okr

- officinale – lékařská, cirkumboreální, celá Evropa, Írán, stř. Asie, **ČR C2**, pobřežní křoviny, ohrožována bezzásahovou sukcesí

Myosotis – **pomněnka, myosotis**, asi 50 druhů, byliny, vlhké lokality, Eurasie, Amerika, Afrika, Austrálie, NZ, okr

- brevisetacea – štětinatá, u potoků, **ČR(C4b)**

- caespitosa – trsnatá, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, Pákistán, ČR bahnité břehy vod, i nižší Šumava, kde ohrožována bezzásahovou sukcesí s aridizací, **ČR(C4a)**

- discolor ssp. discolor – různobarvá pravá, (pestrá), cirkumboreální, **ČR C2**, kamenité stráně, suché úhory, ojediněle okraje Šumavy, ohrožována bezzásahovou sukcesí

- sparsiflora – řídkokvětá, cirkumboreální, říční aluvia, **ČR(C4a)**

- stenophylla – úzkolistá, cirkumboreální, **ČR C1**, ohrožována bezzásahovou sukcesí, skalnaté stráně, §CZ(C1), §U

Omphalodes – **pupkovec, omfalodes**, pupenka, asi 28 druhů, byliny, Eurasie, s. Afrika, okr

- scorpioides – pomněnkový, cirkumboreální, křoviny, **ČR(C4a)**

Onosma – **ruměnice, onosma**, asi 150 druhů, dřevnatější byliny, slunné kamenité lokality, písčiny, Středozemí až Turecko, okr, §D – všechny evropské druhy

- arenaria (arenarium) – písečná, cirkumboreální, **ČR C1**, písčiny, ohrožována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), v ČR asi vyhynula, §SK, §D, §U

Pulmonaria – **plicník, pulmonarije**, asi 14 druhů, oddenk. trvalky, pomalu se šířící, stinné, vlhké lok., Eurasie, okr

- angustifolia – úzkolistý, cirkumboreální, háje, křovinaté stráně, **ČR C2**, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §SK, §D, §U, okr. Evropa

Symphytum – **kostival, symfytum**, asi 30 druhů, drsné trvalky, vlhké stinné lokality, břehy toků, Evropa, Kavkaz až Írán, okr

- bohemicum – český, cirkumboreální, břehy toků, **ČR C2**, vlhké TTP, likvidován bezzásahovostí a vysušováním, §CZ(C2), §SK

Brassicaceae (Cruciferae) / **Brukvovité** (Kapustovité), 380/3000 (350/3200), ČR 42/150, byliny až nízké dřeviny, kosmopolitní, subtr. až chladné pásmo, hlavně mírné pásmo, v tropech vzácně (hory), málo na j. polokouli, významný podíl domestikovaných rostlin: brukev a mnoho zelenin, ředkev, řepka, hořčice, obsah kys. askorbové - vit.C, glukosinoláty

Alyssum (**Aurinia**) – **tařinka, tařice, alysum**, tařice, asi 150 druhů, Středozemí až stř. Asie, byliny a polokeře,

- montanum ssp. montanum – horská pravá, cirkumboreálně, hlavně stř. a j. Evropa, **ČR C3**, skalnaté svahy, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §SK, §D, okr. Evropa, ČR, SRN, H

Arabidopsis (Cardaminopsis) – **huseníček, arabidopsis**, 15 druhů, Eurasie, byliny, drobný plevel, pole
- petraea (saxatile) – skalní, **ČR C2**, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §D,
Arabis (incl Turritis - strmobýl, Fourraea - huseník) – **huseník, arabis**, asi 120 druhů bylin, Eurasie, SAM
- auriculata – ouškatý, cirkumboreálně, Írán, stř. Asie, **ČR C3**, xerot. trávníky, ohrožován bezzásahovou sukcesí
- nemorensis – hajní, cirkumboreálně, **ČR C1**, lužní lesy, vzácně, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C1)**, §SK,
- pauciflora – chudokvětý, cirkumboreálně, **ČR C3**, suché stráně, ohrožován bezzásahovou sukcesí
- sagittata – střelovitý, cirkumboreálně, j. a jv. Evropa, **ČR C3**, teplé lesy, ohrožován bezzásahovou sukcesí
- sudetica – sudetský, **ČR C1**, subalpínské louky, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C1)**
- turrita – převíslý, (věžitý), cirkumboreálně, Alpy, Jura, Karpaty, j. a stř. Evropa, **ČR C2**, suché háje,
Armoracia – **křen, armoracie**, 3 druhy, vlhké lokality Eurasie, v USA, pochutina
- macrocarpa – velkoplodý, **ČR C3**, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §U, Bern, Smar,
Aurinia (Alyssum) – **tařice, aurinyje**, 7 druhů Evropa a Malá Asie
- saxatilis ssp saxatilis (Alyssum s.) – skalní pravý, (Basket of Gold), cirkumboreálně, jv. a stř. Evropa, vč. Středozeří, Malá Asie, xerothermní, **ČR C3**, end. skal a říčních kaňonů, likvidována bezzásahovou sukcesí, **ČR(C4a)**, §D, §U, okr Evropa, Čína,
- saxatilis ssp arduini – skalní Arduinova, **ČR(C4a)**, Šumava likvidována bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C3)**
- utrechtiana – utrechtská, Bern
Barbarea (Campe) – **barborka, barbarea**, asi 12 druhů, vlhké temperát. obl s. polokoule
- stricta – přitisklá, tuhá, cirkumboreálně, celá Evropa, Island, SRN, Írán, Rusko, stř. a v. Asie, **ČR C3**, nívní louky u větších toků, lokálně, na Šumavě ojediněle, likvidována bezzásahovou sukcesí, **ČR(C4a)**
Biscutella – **dvojjšítek, biskutela**, bylina, skaliska, Eurasie, okr
- laevigata ssp varia – hladkoplodý proměnlivý, cirkumboreálně, stř. a j. Evropa, SRN, ČR, skaliska, **§CZ(C3)**, §D, okr Čína
Camelina – **lnička, kamelina**, byliny, zasolené lokality, Eurasie, rumišť, i pěst olej
- alyssum ssp alyssum – **tařicovitá pravá, ČR polní plevel lnových polí, asi vyhynula**
- sativa var zingeri – **setá Zingerova, ČR rumišť, vyhynula**
Cardamine – **řeřišnice, kardamine**, řeřicha, asi 150 druhů, vlhké TTP, chladné prostředí, téměř celý svět, okr
- amara ssp opicii – hořká Opizova, **ČR C1**, horská prameniště, likvidována vysušováním a bezzásahovou sukcesí, **§CZ(CZ1)**,
- dentata – bahenní, (zoubkatá), sz a střední Evropa, Sibiř, SAM, **ČR C3**, břehy vod, luhy, lokálně likvidována vysušováním a bezzásahovou sukcesí, §SK,
- matthioli – Matthioliho, cirkumboreální, **ČR(C4a)**, nívní TTP
- parviflora – malokvětá, cirkumboreální, v. Asie, **ČR C1**, světliny, likvidována vysušováním a bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C1)**, §SK,
- resedifolia – rýtolistá, cirkumboreální, jz. a stř. Evropa, likvidována vysušováním a bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C1)**
- trifolia – trojlístá, cirkumboreální, pohoří stř. a j. Evropy, **ČR C3**, Šumava, suťové lesy, květnaté bučiny,
Cardaminopsis – **řeřišničník, kardaminopsis**, byliny, vlhké lokality, Eurasie
- petraea – skalní, cirkumboreální, **ČR C1**, skalnaté břehy, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C1)**
Conringia – **hořinka, konringije**, 8 druhů, byliny, výslunné stráně, Evropa
- austriaca – **rakouská, cirkumboreální, Rakousko, ČR, výslunné stráně, vyhynul, §SK**
- orientalis – východní, cirkumboreální, Pákistán, stř. a jv. Evropa, **ČR C1**, neofyt, arch ČR, výslunné
Crambe – **katrán, krambe**, 20 druhů, dřevnatější byliny, stepi, Eurasie, Afrika, okr
- tataria, (tatarica) – **tatarský, cirkumboreální, ponticko-panonský druh, stř. a v. Evropa, světlé panon. stepi Eurasie, Írán, stř. Asie, Ukrajina, Maďarsko, Rumunsko, Sibiř, ČR C2, živné půdy, jen Morava, ohrožována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), §SK, §RO, §U, NAT**
Dentaria – **kyčelnice, dentarije**, zubeň, byliny, pacibulky, stinné lesy, Evropa
- enneaphyllos – devítelistá, cirkumboreální, hory stř. a j. Evropy, **ČR C3**, květnaté bučiny, ojediněle Šumava, likvidována bezzásahovou sukcesí, **ČR(C4a)**
- glandulosa – žláznatá, cirkumboreální, Rusko, **ČR C3**, květnaté bučiny, likvidována bezzásahovou sukcesí
Diploxis – **křez, dyplotaxis**, svojsímeč, 20 druhů, byliny, rumišť, Evropa

- muralis - zední, cirkumboreální, stř. a j. Evropa vč **ČR(C4a)**, Írán, stř. a v. Asie, rumišť, Itálie,
Draba – osívka, chudina, draba, hladověnka, asi 300 druhů, sutě, arktic. a mírné pásmo s. polokoule, i JAm, §D – všechny evrop. druhy kromě muralis a nemorosa
- muralis – zední, cirkumboreální, **ČR C2** výslunné kamenité stráně, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §CZ(C2), §SK, §D
- nemorosa – hajní, (Wolly Draba), cirkumboreální, SAm - Skalisté hory, Skandinávie, Írán, stř. a v. Asie, **ČR C1**, suchá rumišť, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §D, okr Čína, Pákistán
- Erophila – osívka, erofila**, 10 druhů, drobné byliny, skalní stepi, rumišť, Eurasie
- spathulata – kulatoplodá, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, **ČR(C4a)**, skalní stepi, lokálně
- Erysimum** (Cheirantus - chejr) – **trýzel, erysimum**, asi 90 druhů, byliny i dřevnatějící, suché, slunné (Ca) stráně, Středozemí, Eurasie, s. Afrika, i SAm, okr
- crepidifolium – škardolistý, cirkumboreální, **ČR(C4a)**, slunné stráně, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §SK, §U
- diffusum (canescens) – rozvětvený, stř., jv. a v. Evropa, Kavkaz, stř. Asie, Sibiř, Mongolsko, z. Čína, **ČR C3**, písčiny, ohrožen bezzásahovou sukcesí
- odoratum – vonný, cirkumboreální, **ČR C3** vzácně, křovinaté stráně, Ca, ohrožení succ. zarůstáním, §U
- Euclidium – rukevníček, euclidium**, byliny, rumišť, Středozemí, jz Asie
- syriacum – **syřský**, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, jz. Asie, Pákistán, **ČR**, zavř. arch, rumišť, **vymizel**
- Hesperis – večernice, hesperis**, noční fiala, asi 30 druhů, vytrv. byliny, chudé půdy, mírné pásmo, Eurasie, okr
- tristis - smutná, cirkumboreální, Rumunsko, Bulharsko, Kavkaz, Povolží, **ČR C2**, výslunné svahy, ohrožován bezzásahovou sukcesí
- Lepidium** (Cardaria - vesnovka, Coronopus - vranožka) – **řeřicha, lepidium**, 150 druhů, byliny, suché TTP, rumišť, Středozemí, sv. Afrika, Eurasie, SAm
- coronopus - vranožka šupinatá, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, **ČR C2**, arch, nat, pastviny, ohrožována bezzásahovou sukcesí
- Lunaria – měsíčnice, lunarije**, 3 druhy, byliny, suťové lesy, narušené půdy a úhory, Eurasie, okr
- rediviva – vytrvalá, cirkumboreální, téměř celá Evropa, **ČR C4a**, suťové lesy, údolní luhy, na Šumavě ohrožena bezzásahovou sukcesí, §CZ(C3), §D
- Nasturtium – potočnice, nasturtium**, křezice, asi 6 druhů, s. polokoule, břehy vod, pův. Evropa a s. Asie, okr, dnes plevel toků SAm a oblastí mírného pásma j. polokoule, §Pl – všechny druhy, léč
- microphyllum – drobnolistá, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, Pákistán, **ČR C1**, břehy vod, ohrožena aridizací a bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), §Pl
- officinale – lékařská, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, roztroušeně celá Evropa mimo sever (jen j. Švédsko), Pákistán, SRN, **ČR C2**, břehy toků, ohrožena aridizací a bezzásahovou sukcesí, §CZ(C2), §Pl, okr, Evropa, salátová zelenina
- x sterile (microphyllu x officinale) – zkřížená, cirkumboreální, **ČR(C4b)**, §Pl
- Noccaea (Thlaspi) - nocea, penízek**
- montana - horský, **ČR C3**, reliktní bory, ohrožena bezzásahovou sukcesí
- Teesdalia – nahoprutka, tésdalije**
- nudicaulis – písečná, cirkumboreální, téměř celá Evropa kromě jv. a Alpy, SRN, **ČR C2**, písčiny, Třeboň, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §SK, §U

Callitrichaceae / Hvězdošovitě, 1 rod, dnes součást Plantaginaceae / Jitrocelovitě

Callitriche – hvězdoš, kalitriche, žabí vlas, 25 druhů, vodní rostliny, bažiny, rašelin, Eurasie, SAm, okr

- hermaphrodita – podzimní, cirkumboreálně, Skandinávie, **ČR C1**, okraje rybníků, Malé Dářko, v **ČR** rychle mizí, §CZ(C2)

- stagnalis – kalužní, cirkumboreálně, Írán, stř. Asie, **ČR C1**, kaluže, mělké vodní plochy, aridizací mizí

Campanulaceae / Zvonkovité, 90 / 2400, téměř po celém světě, vč. Lobeliaceae / Lobelkovité,

Havajské ovy cca 130 endemitů, hlavně okr, léč. druhy s alkaloidy

Adenophora – zvonovec, adenofora, asi 40 druhů bylin, ztlusté kořeny, Eurasie

- liliifolia – liliolistý, vonný, v. Asie až stř. Evropa, Karpaty, Polsko, Švýcarsko, Jugoslávie, Írán, stř. Asie, cirkumboreálně, světlé lesy, křoviny, **ČR C1**, České středohoří, ohrožován succ. bezzásahovostí, §CZ(C1), §SK, §Pl, §RO, §U, NAT

Campanula – **zvonek, kampanula**, 420 druhů, mírné pásmo s. polokoule, i Island

- barbata – vousatý, cirkumboreálně, Alpy, Skandinávie, Norsko, Karpaty, **ČR C2** – Sudety, ne Šumava, horské TTP, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C2), §PI

- bohémica – český, cirkumboreálně, **ČR C2**, end ČR - Krkonoše, vlhké horské TTP, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C2), §PI, NAT

- bohémica ssp. gelida – český jesenický, **ČR C1**, end Jeseníky (Petrovy kameny), ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), NAT

- bononiensis – boloňský, cirkumboreálně, **ČR C2**, kamenité stráně, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C3), §D, §PI

- cervicaria – hadincovitý, cirkumboreálně, od Francie k Uralu a Sibiř, vlhké TTP, **ČR C1** velmi vzácně - Šumava vymírající, likvidován aridizací a bezzásahovou sukcesí, §CZ(C2), §D, §F

- gentilis – jemný, cirkumboreálně, skalnaté svahy, subendemit ČR, C3

- glomereata ssp. farinosa - klubkatý pomoučený, **ČR C2**, křovinaté stráně, ohrožován bezzásahovou sukcesí

- moravica – moravský, cirkumboreálně, **ČR C3**, lesostep, Bílé Karpaty, ohrožován bezzásahovou sukcesí

- rotundifolia ssp. sudetica – okrouhlostý skalní, **ČR C1**, Krkonoše, Jeseníky, ohrožován sukcesí bezzásahovostí, §CZ(C1)

- sibirica ssp. sibirica – sibiřský pravý, cirkumboreálně, **ČR C3**, lesostepi, ohrožován sukcesí bezzásahovostí, §CZ(C3), §PI

Phyteuma – **zvonečník, fyteuma**, zerva, asi 40 druhů, trvalky, horské TTP, Eurasie, hory stř. Evropa, okr

- nigrum – černý, cirkumboreální, Evropa, **ČR C3**, end ČR (Šumava), TTP, světlé lesy, na Šumavě ohrožován bezzásahovou sukcesí

- orbiculare – hlavatý, (Horned rampion), cirkumboreální, stř. a j. Evropa, od RF po Litvu, Balkán, Apeniny, Karpaty, **ČR C2**, horské mokré svahy, TTP, již jen Hrubý Jeseník, ohrožován bezzásahovou sukcesí §CZ(C2), §PI, §U, okr Čína

- orbiculare ssp. montanum - hlavatý horský, **ČR C2**, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §CZ(C2)

Caryophyllaceae (Silenaceae, Dianthaceae, Alsiniaceae incl. Illecebraceae - Nehtovcovité) / **Hvozdíkovité** (Silenkovité) + 90 / 3000, celosvětově, max. mírné pásmo s. polokoule, celosvětově, i Arktida, mimo pouště Austrálie či tropy Amazonie a stř. Afriky, byliny až polokeře

Agrostemma – **koukol, agrostema**, asi 4 druhy, Středozemí, letničky, plevel polí

- githago – polní, (Corncockle), cirkumboreálně, pův. Malá Asie, Írán, stř. Asie, sec. celá Evropa, v. Asie, plevel obilných polí, čištěním osiva mizí, archeofyt, **ČR C1**, Šumava vyhynul, rumišť, okr. Čína, BZ Teplice

Arenaria (incl. Cernohorskya - skalnatka) – **písečnice, arenárie**, měsícnice, asi 250 druhů, mírné až polární pásmo s. polokoule, Evropa, Ukrajina, Pákistán, okr

- grandiflora - velkokvětá, cirkumboreálně, kalcyfit, Ca skály, od Pyrenejí po Apeniny, Sicílie, Alžírsko, **ČR C1**, ohrožována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1)

Armeria – **trávníčka, armerie**, Randworts, 50 druhů, byliny, písčiny, hory, mořské pobřeží, Eurasie, Alpy, Pyreneje, Karpaty, Balkán, okr. §CH – všechny druhy

- vulgaris ssp. srpentinii – obecná hadcová, cirkumboreálně, Evropa, SAm, **ČR C3**, ohrožena bezzásahovou sukcesí

Cerastium (incl. Dichodon - rožinec) – **rožec, cerastium**, Mouse-ear chickweeds, asi 100 druhů, chladné pásmo s. polokoule, ČR

- alsinifolium - kuříčkolistý, cirkumboreální, **ČR C1**, end Slavkovský les - hadce, prameniště, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), Bern, Smar, NAT

- brachypetalum ssp. brachypetalum – krátkoplátečný pravý, cirkumboreální, **ČR C3**, vzácně, slunné stráně, ohrožen bezzásahovým suk. zarůstáním

- dubium – pochybný, cirkumboreální, Kypr, **ČR C2**, zaplavované TTP, mizí vysušováním

- fontanum – prameniště, hory stř. Evropy, cirkumpolární, Skandinávie, Pákistán, **ČR C2**, horské TTP, mizí bezzásahovostí

- lucorum – hajní, cirkumboreální, **ČR(C4a)**, křovinaté háje

- pumilum – nízký, cirkumboreální, **ČR C3**, kamenité bazické stráně, ohrožován bezzásahovou sukcesí

- tenoreanum – Tenoreův, cirkumboreální, **ČR C1**, suché TTP, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1)

Corrigiola – **drobnokvět, korrigiola**, byliny, šterkové náplavy, pobřeží, Eurasie

- litoralis – pobřežní, **ČR C1**, šterkové náplavy, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), §PI

Dianthus – **hvozdík, dyanthus, karafiát**, Carnations and Pinks, asi 300 druhů, Eurasie, ČR, j. Afrika i JAM, okr, §D – všechny evropské druhy

- *arenarius ssp. arenarius*, – písečný, ČR, písčité TTP, §CZ - vyhynul bezzásahovostí, §D, §PI, Smar, NAT, okr
- *arenarius ssp. bohemicus* – písečný český, cirkumboreální, **ČR C1**, end Říp (malé oblasti Roudnických písků), zanikl opuštěním pastvy a sekání !, §CZ(C1), §D, NAT
- *armeria* – svazčitý, cirkumboreální, **ČR(C4a)**, kamenité stráně, vzácnějiž jen rakouská strana, ohrožen bezzásahovým suke zarůstáním, §D, §PI
- *carthusianorum ssp. capillifrons* – k. hadcový (úzkolistý), cirkumboreální, **ČR C1**, TTP a světlé bory na hadcích, vzácně, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C2), NAT
- *carthusianorum ssp. capilifrons* – k. úzkolistý, **ČR C1**, borové lesy na hadcích, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C2)
- *carthusianorum ssp. latifolius* – k. širolistý, **ČR C2**, vlhké TTP, likvidován bezzásahovostí a aridizací, §CZ(C3)
- *carthusianorum ssp. sudeticus* – k. sudetský **ČR C1**, end, Velká kotlina v Jeseníkách, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1),
- *gratiopolitanus (caesius)* – sivý, cirkumboreální, **ČR C1**, skály, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C2), §D, §CH, §PI, §UA, okr ČR, SRN, H
- *lumnitzeri* – Lumnitzerův, cirkumboreální, end sz. Panonie, Slovensko, Rakousko, Maďarsko, **ČR C1**, skalní Ca stepi, j. Morava - Pálava, §CZ(C2), §D, NAT
- *moravicus* – moravský, cirkumboreální, **ČR C1**, end jz. Morava (skaln. říční údolí jv. Morava), ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), §D, NAT
- *pontederæ* – Pontederův, cirkumboreální, **ČR(C4a)**, skalní stepi, §D
- *superbus ssp. superbus* – pyšný pravý, (pýřitý), stf. Evropa, Skandinávie, Pobaltí, Evropa – Alpy, Karpaty, Sudety, Vogézy, Skandinávie, Čína, Japonsko, v. Rusko, Sibiř, Mandžusko, Sachalin, **ČR C1**, vzácně, TTP, na Šumavě převážně vymizel, likvidován bezzásahovou sukcesí a vysycháním mokřích lokalit (potřebuje obnovovat ze semen), Správa NPŠ má zajišťovat monitoring a management, §CZ(C2), §SK, §D, §CH, §PI, §F, §SRB, §U, NAT, léč TČM
- *superbus ssp. alpestris (speciosus)* – pyšný alpský, **ČR C1**, horské nivy, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), §SK
- *sylvaticus* – lesní, cirkumboreální, **ČR C1**, vzácně, sušší TTP a světlé lesy, na Šumavě mizí spolu se zánikem pastvin - Hornovltavská kotlina likvidován bezzásahovým sukcesním zarůstáním a expanzí konkurenčně silnějších druhů, §CZ(C3), §D

Gypsophila (incl Psammophiliella) – **šater, gypsofila**, závojíček, nevěstin závoj, Gypsophilas, Baby's Breath, asi 100 druhů bylin, Středozemí, Eurasie – stf. Asie, ČR, Čína, okr

- *fastigiata ssp. fastigiata* - svazčitý pravý, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou sukcesí, Ca písčiny, §CZ(C2)
- *fastigiata ssp. arenaria* - svazčitý písečný, **ČR C1**, suché TTP, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C2)
- *paniculata* - latnatý, ("nevěstin závoj"), **ČR C1**, světlé bory, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), okr ČR

Minuartia – **kuřička, minuarcije**, Sandworts, Stitchworts, 120 druhů, byliny, písčiny, skalní stepi, hory, Eurasie. s. temperát pásma

- *caespitosa* – hercynská, (trsnatá), cirkumboreální, **ČR C1**, skalní bory, písčiny, ohrožována bezzásahovou sukcesí
- *corcontica* – krkonošská, cirkumboreální, **ČR C1**, end ČR - Krkonoše, ohrožována bezzásahovou sukcesí
- *gerardii* - Gerardova, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1)
- *rubra* - svazčitá, **ČR C2**, skalnaté TTP, ohrožována bezzásahovou sukcesí
- *setacea* – štetinkatá, cirkumboreální, **ČR C3**, skalní stepi, ohrožována bezzásahovou sukcesí
- *smejkalii* – hadcová, Smejkalova, cirkumboreální, **ČR C1**, end ČR - hadce u Borovska u přehrady Želivka, Mladé Vožice, dříve i u Chotěboře, skalní šterbiny hadce, ohrožována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), Smar, NAT
- *verna* – jarní, **ČR C1**, ohrožována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1)

Moehringia – **mateřka, meringije**, Sandworts, byliny, písčiny, stinné skály, Eurasie, okr

- *musciosa* – mechovitá, cirkumboreální, Pyreneje, Alpy, Apeniny, Karpaty, Balkán, Malta, býv. Křivoklátsko, ČR vyhynul, §U, stinné skály, Ca a dolomit. hory

Moenchia – **bělíčka, menchijs**, Upright chickweeds, byliny, suché písčiny, Eurasie, ČR

- *erecta* – vzpřímená, stř. Evropa, byv Manětín a j. část ČR, suché písčiny, ČR vyhynula

Petrorhagia (Tunica, incl Kohlrauschia) – **hvozdíček, petrorhagije**, hvozděnka, 30 druhů, bylin, skaln. a písčité biotopy, Eurasie, ČR, okr

- *prolifera* – prorostlý, cirkumboreální, **ČR(C4a)**, skalnaté písčiny

Sagina – **úrazník, sagina**, krmnivka, asi 25 druhů, jv Afrika, Himálaj, N. Guinea, Andy, kompaktní nízké byliny, písčiny, skaliska, sešlap. lokality, mírný pás s. polokoule, okr

- *alexandrae* – šídlovitý, úhory, ČR nezvěstný

- *apetala ssp apetala* – brvitý pravý, (bezplátečný), cirkumboreální, Írán, stř. Asie, stř. a j. Evropa, Kypr, Pákistán, písčité úhory, **ČR C1**, ČR asi vyhynul

- *apetala ssp erecta* – brvitý bezkorunný, písčité úhory, **ČR C1**, nezvěstný

- *nodosa* – uzlovitý, téměř celá Evropa, **ČR C1**, vlhké TTP, ČR dnes nezvěstný, §CZ(C2)

- *saginoides* – skalní, Skandinávie, Pákistán, **ČR C3**, horské skalnaté TTP, Šumava, likvidován bezzásahovou sukcesí, vlhké, sešlapávané skalní lokality, Královský hvozd, Šumavské pláně

Scleranthus – **chmerek, sklerantus**, Knawels, asi 10 druhů, trsnaté byliny, štěrkov. lokality, výslunné

- *polycarpus* – mnohoplodý, **ČR C3**, štěrk. lokality, ohrožován bezzásahovou sukcesí

- *verticillatus* – přeslenitý, ČR, výslunné stráně, ČR vyhynul

Silene (Melandrium, Lychnis, incl Cucubalus - nadmutice, Melandrium - knotovka, Oberna - měchýřnatka, Otites - ušnice, Pleconax - mnohožilka, excl Atocion - silenka, Eudianthe - koukolenka) – **silenka, silene**, knotovka, kohoutek, Campions, Catchflies, asi 600 druhů, s. polokoule, většinou hory, byliny i polokeřovitě, Středozeří, Evropa, tropická Afrika a Amerika, okr

- *baccifera* – bobulnatá, **ČR C3**, luhy, nitrofilní, ohrožována bezzásahovou sukcesí

- *bupleuroides* – dlouhokvětá, v ČR vyhynula, skalní stepi, §SK

- *conica* – kuželoplodá, (kuželovitá), cirkumboreální, Středozeří, Kanár. ovy, Írán, stř. Asie, píseč duny, písčiny, v ČR vyhynula, sec SAM, NZ, Tasmánie

- *gallica* – francouzská, (galská), cirkumboreální, celé Středozeří, j. a stř. Evropa, Itálie, Sardinie, Írán, stř. Asie, **ČR C1**, vyhynula, úhory, u cest, pole, písčité rumiště

- *nemoralis* – hajní, cirkumboreální, hory j. Evropy, **ČR C2**, háje, ohrožen bezzásahovou sukcesí

- *noctiflora* – noční, cirkumboreální, Evropa, sec SAM, **ČR(C4a)**, rumiště

- *otites ssp otites* – ušnice pravá, cirkumboreální, z a stř. Evropa, Ukrajina, Balkán, **ČR C3**, suché stráně, ohrožena bezzásahovou sukcesí

- *rupestris* – skalní, cirkumboreální, hory Evropy, Skandinávie, Ruská Karelíe, poloost. Kola, ČR vymizel, skály, §RUS

- *viscosa* – lepkavá, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, Mongolsko, jv a v Evropa, §SRB, **ČR C1**, písčiny,

Spergula – **kolenec, spergula**, Spurreys, písčiny, slunné lokality, rumiště, Eurasie, ČR

- *arvensis ssp linicola* – rolní lnový, ČR vyhynul

- *arvensis ssp. maxima* – rolní největší, ČR vyhynul

- *morisonii* – Morisonův, (jarní), cirkumboreální, stř. a j. Evropa, **ČR C3**, písčité lokality, §SK

- *pentandra* – pětimužný, **ČR C1**, písčiny, ohrožován bezzásahovostí, §CZ(C1), §SK

Spergularia – **kuřinka, spergularije**, 40 druhů, břehy vod, slaniska, dna rybníků, Eurasie, kosmopolitní

- *echinosperma ssp echinosperma* – ostnosemenná pravá, středoevropský endemit, cirkumboreální, SRN, **ČR C2**, dna rybníků, ohrožována aridizací a bezzásahovou sukcesí

- *media (maritima)* – obroubená, (přímořská), cirkumboreální, j. Evropa, Středozeří, Írán, s. Afrika, Černomoří, stř. Asie, Pákistán, **ČR C1**, slaniska, halofyt, ohrožována aridizací a bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), §SK

- *salina* – solná, slanomilná, cirkumboreální, Středozeří, Kypr, Írán, stř. Asie, **ČR C1**, halofyt, slaniska, ohrožována aridizací a bezzásahovou sukcesí, §SK

Stellaria – **ptačinec, stelárije**, Chickweeds, Stichworts, asi 120 druhů, mírné pásmo celého světa, Středozeří, Evropa, ČR, s. Afrika, z. Asie, Čína, Tibet, okr

- *longifolia* – dlouholistý, cirkumboreální, Skandinávie, v Asie, **ČR C3**, rašelinné lesy, na Šumavě likvidován bezzásahovostí a aridizací, §RO, jv. Šumava - Hornovltavská kotlina

- *neglecta* – přehlížený, cirkumboreální, Írán, stř. a v. Asie, **ČR C3**, stinné lužní lesy, ohrožován bezzásahovou sukcesí

- *palustris* – bahenní, cirkumboreální, stř. a s. Evropa, **ČR C2**, bahna, rašelinné TTP, likvidován vysušováním

Vaccaria – **kravinec, vakarije**, 4 druhy, byliny, rudérální lokality, Středozeří, jz. Asie

- *hispanica* var *hispanica* (pyramidata) - španělský pravý, (polní, jehlancovitý), cirkumboreální, Írán, stř. Asie, Středozeří, j. a stř. Evropa, Španělsko, Kypr, Pákistán, chybí GB, pole, ruderalní lokality, v ČR a na Šumavě již vyhynul, CITES

Celastraceae – Jesencovité, 90 / 1300, kosmopolitně, tropy a subtr, byliny, liány, dřeviny

Parnassia – tolije, parnasije (býv. Paranssiaceae), asi 15 druhů, trvalky, vlhké TTP, bažiny, mírné klima, s. polokoule, Eurasie, s. Afrika, okr

- *palustris* - bahenní, Írán, stř. a v. Asie, Pákistán, **ČR C2**, vlhké TTP u prameništ', na Šumavě likvidována bezzásahovostí, §CZ(C3)

Ceratophyllaceae / Růžkatcovité, 1 rod, vodní byliny

Ceratophyllum – růžkatec, ceratofyllum, růžkovitce, asi 30 druhů, vodní trvalky, Eurasie, trop. Afrika, USA, okr

- *submersum* – bradavčitý, potopený, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, stř. a j. Evropa, **ČR C2**, pomalé mělké vodní plochy, ohrožen vysoušením a bezzásahovostí, §CZ(C2), §SK

Cistaceae / Cistovité, 8/170, ČR 2/4, byliny až keře, teplé slunné lokality, mírné pásmo a subtr

Fumana – devaterka, fumana, skalní stepi, Eurasie

- *procumbens* – poléhavá, rozprostřená, cirkumboreální, stř. a j. Evropa, Írán, stř. Asie, **ČR C2**, skalní stepi, §CZ(C2), §SK

Helianthemum (incl *Rhodax* - devaterníček) – **devaterník, heliantemum**, devaretníček, devaterka, asi 110 druhů, Středozeří, s. Afrika, stř. a s. Evropa, Eurasie, Amerika, obvykle stáloz. keřiky, horské slunné TTP, okr

- *canum* ssp *canum* - šedý pravý, cirkumboreální, Balkán, stř. a j. Evropa, Středozeří, Španělsko až Turecko, Malá Asie, sz. Afrika, Maroko, Arménie, Krym, Kavkaz, **ČR C2** slunné stráně, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §UA

- *grandiflorum* ssp. *grandiflorum* - velkokvětý pravý, cirkumboreální, z., stř., j. Evropa, Balkán, Apeniny, Alpy, Kavkaz, Malá Asie, Írán, **ČR C1**, nízké slunné TTP, likvidován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1)

- *rupifragum* - skalní, cirkumboreální, Balkán, Malá Asie, Krym, Kavkaz, **ČR vyhynulý**, §CZ(C1)

Cornaceae / Dřínovité (s.s.), 7 / 110 druhů, mírný pás s. polokoule, ojed. až tropy, dřeviny,

nově vč. Alangiaceae / Alángiovité, Davidiaceae/ Davidiovité a Nyssaceae / Tupelovité

Cornus (incl *Swida*, *ynoxylon*) / **svída, dřín, kornus**, asi 45 druhů, keř, Eurasie, SAM

- *mas* – dřín. (s. jarní), cirkumboreální, pův. stř. a jv. Evropa, Malá Asie, Rusko, Kavkaz, Arménie, **ČR C4a**, teplé křovinaté stráně, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C3), okr. Evropa, ČR, SRN, H

Crassulaceae / Tlusticovité, 35 / 1500 druhů, celý svět, Eurasie, max Mexiko a Kapsko, a Polynésie, suchomilné sukulenty, alkaloidy, okr skalničky

Hylotelephium (*Sedum*) – **rozchodníkovce, hylotelefium**, rozchodník, množství druhů, Eurasie, okr

- *telephium* – nachový, cirkumboreální, subatlantický, téměř celá Evropa, zejména stř. a s., SRN, **ČR(C4a)**, křoviny, ohrožován bezzásahovou sukcesí

Jovibarba – netřeskovce, jovibarba, netřesk, nechrastec, 6 druhů, sukulenty s listovou růžicí, Eurasie, evropské hory, ČR, okr, §D – všechny evropské druhy

- *globifera* ssp *globifera* – výběžkatý pravý, cirkumboreální, sukulenta, Alpy, **ČR C2**, skalnaté lok., ohrožován sukc zarůstáním dřevinami, §D, okr

- *globifera* ssp *glabrescens* - výběžkatý olýsalý, **ČR C2**, pův i sec, na Šumavě likvidován bezzásahovou sukcesí

Rhodiola – rozchodnice, rodyola, asi 70 druhů trvalek, slunné skalnaté lokality, s. polokoule – Eurasie, ČR, SAM, okr

- *rosea* – růžova, cirkumboreální, s. polokoule, arktó-alpínská, Euroasie, Pyreneje, Alpy, Vogézy, Apeniny, Sudety, Karpaty, Balkán, Skandinávie, SAM, **ČR C1**, ne Šumava, skály bazické, ohrožována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1)

Sedum (*Hylotelephium*) – **rozchodník, sedum**, asi 470 druhů, často dost odlišné, stáloz. byliny, polokeře a keře, trsovitě sukulenty, pokryvné, hory s. polokoule - Eurasie, ČR, Amerika, Afrika, suché oblasti JAm, okr

- *alpestre* – horský, cirkumboreální, Evropa hory stř. Evropy, ČR ne Šumava, skalnaté lok., §CZ(C2)

- telephium (Hylotelephium t.) – nachový, stf. a s. Evropa až Sibiř, **ČR C1**, na Šumavě ohrožen bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), okr ČR, SRN, H
- villosum – huňatý, (pýřitý), cirkumboreální, Evropa, Itálie, Skandinávie, Grónsko, **ČR C1**, subatlantický migrant, rašel. TTP, Šumava, likvidován bezzásahovou sukcesí, Správa NPŠ má zajišťovat monitoring a management (dle Plánu péče), NAT, okr, rašelinné louky, prameniště, na Šumavě vyhynulý, recentně přežívající na Šumavě – sz. část, u Srní
- Tillaea – masnice, tylea**, Evropa, ČR
- aquatica – vodní, cirkumboreální, v. Asie, **ČR C1**, ohrožena bezzásahovým sukcesním zarůstáním, §CZ(C1)

Cuscutaceae / Kokoticovité, dnes Convolvulaceae / Svlačcovité

- Cuscuta** (incl Grannica - otočka, Monogynella - užerka) – **kokotice, kuskuta**, asi 150 druhů, parazit. byliny, ovíjivé, mírné i trop. oblasti, křoviny, pole i deštné lesy, Eurasie, ČR, Amerika, karanténní plevel
- *approximata* – žlutavá, (křovištní, sbíhavá), cirkumboreální, Írán, stf. Asie, okraje pouště Thár – Indie, Pákistán, **ČR C1**, křovin. stráně, paraz., ČR asi vyhynula
 - *epilinum* – hubilen, lenotoč, polní plevel (parazit na lnu), arch, v ČR vyhynula
 - *lupuliformis* – chmelová, Pákistán, **ČR C1**, pobřežní křoviny,

Dipsacaceae / Štětkovité, 12 / 300, subtr a mírné pásmo, Eurasie, Afrika, nově řazeny ke Caprifoliaceae / Zimolezovité

- Knautia** (incl Trichera) - **chrastavec, knaucije**, Dipsacaceae, 50 druhů, Středomoří, Eurasie, jz Asie, z Afrika, trvalky, okr
- *arvensis* ssp. *annonica* - rolní panonský, **ČR (C4b)**, mezof TTP
 - *arvensis* ssp. *pseudolongifolia* – rolní krkonošský, **ČR C1**, Krkonoše, ohrožována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1)
 - *dipsacifolia* (*sylvatica*) – lesní, hlavně hory stf. Evropa, **ČR(C4a)**, vlhčí mýtiny, na Šumavě alpský migrant, kde likvidován bezzásahovou sukcesí
 - *drymeia* ssp. *drymeia* – křovištní pravý, cirkumboreální, mezof. lesy, Evropa, **ČR(C4a)**
 - *kitaibelii* - Kitaibelův, cirkumboreální, subendemit z. Karpaty, křovinaté stráně, **ČR(C4a)**
 - *pseudolongifolia* - krkonošský, **ČR C1**, end ČR - Krkonoše, ohrožován bezzásahovou sukcesí
 - *serpenticola* - hadcový, **ČR C2**, reliktní bory, end Český masiv, ohrožován bezzásahovou sukcesí
- Scabiosa** – **hlaváč, skabiosa**, chrastavec, kavias, asi 100 druhů, byliny, xerotermní lokality, slunné, suché TTP a kamenité svahy, Středomoří, temperátní Evrasie, Kavkaz, v. Afrika, Asie – Japonsko, okr
- *canescens* (*suavolens*) – šedavý, cirkumboreální, většina Evropy, GB chybí. **ČR C3**, skalnaté xerot svahy, ohrožován bezzásahovou sukcesí
 - *columbaria* – fialový, cirkumboreální, hory j. a stf. Evropa, **ČR C3**, xerot, svahy, ohrožován bezzásahovou sukcesí
 - *lucida* (*nitens*) ssp. *lucida* – lesklý pravý, cirkumboreální, hory stf. a j. Evropa - Pyreneje, Alpy, Karpaty, Rodopy, **ČR C1**, kamenité svahy, ohrožován bezzásahovou sukcesí
 - *lucida* ssp. *calcicola* - lesklý vápnomilný, **ČR C1**, Ca svahy, ohrožován bezzásahovou sukcesí

Droseraceae / Rosnatkovité, 4 / 175, po celém světě, masožravé byliny, vlhká stanoviště

§CH – všechny druhy

Aldrovanda – **aldrovandka**, (Water Bugtrap), 1 druh, Eurasie, ČR vyhynula, nově vysazovaná Třeboňsko, Afrika, Austrálie, tůň, bezkořenná vodní rostlina, masožravá, tůň, okr

- *vesiculosa* – měchýřkatá (puchýřkatá, Water Bugtrap), cirkumboreální, Eurasie, v. Asie, Afrika, Austrálie, **ČR C2**, ČR vyhynula (reintrodukce j. Čechy), tůň, ohrožena bezzásahovou sukcesí, CZ(C2), Bern, NAT, okr Čína

Drosera – **rosnatka, drosera** asi 100 druhů, hmyzožr., velká ekolog. amplituda, hlavně Austrálie, Eurasie, Afrika, okr, §D – všechny domácí druhy, §CH – všechny druhy, §Pl – všechny druhy

- *anglica* – anglická, cirkumboreální, stf. a s. Evropa, Skandinávie, Alpy, Pyreneje, Karpaty, SRN, ČR, Japonsko, SAM, **ČR C1** rašeliniště, na Šumavě ohrožena vysycháním rašelinišť, Správa NPŠ má zajišťovat monitoring a management dle Plánu péče, §CZ(C1), §SK, §D, §CH, §Pl, NAT, okr, subatlantický migrant, rašeliniště, slatiny, okraje rašelinných jezírek, masožravá, ojediněle přežívající na Šumavě, rašeliniště Šumavských plání, na Šumavě převážně vyhynula, recentní výskyt - Modravské slatě, Mlýnářská slatě

Blatenská slat', Luzenská slat', Rokytské slatě, Slat' na Roklanském, potoce aj

- intermedia – prostřední, cirkumboreální, mírné zóny Evropy, Ameriky, **ČR C1**, rašeliniště, ohrožena vysycháním rašelinišť, §D, §CH, Pl, okr, přechodová rašeliniště, u Jezerního potoka k Prášílskému jez., Třeboňská pánev

- rotundifolia – okrouhlostá, cirkumboreální, Eurasie - téměř celá Evropa, Skandinávie, SAm, **ČR C2**, rašeliniště, na Šumavě ohrožena vysycháním rašelinišť, **§CZ(C2)**, §SK, §D, §CH, §Pl, okr, **Buková slat'**, jezero Laka, Šmauzy aj.

- x obovata (anglica x rotundifolia) – obvejčitá, cirkumboreální, ČR, ohrožena vysycháním rašelinišť, §Pl,

Droserapollis - droserapollis, asi vymřela

Droserapites - droserapites, asi vymřela

Droseritides - droseritides, asi vymřela

Fischeriopollis - fischeriopollis, asi vymřela

Paleoalldrovanda - paleoalldrovanda, asi vymřela

Saxonipollis - saxonipollis, asi vymřela

Elatinaceae / Úporovité, 4 / 40, kosmopol - celý svět, hory, vodní a bahenní byliny až polodřeviny

Elatine – úpor, elatyne, oupor, asi 10 druhů, mokřady, okraje mělkých stojatých vod, bahnitá dna rybníků, všechny kontinenty, Eurasie, s. Afrika, ne Antarktida, §Pl – všechny druhy

- alsinastrum – kuříčkovitý, přeslenitý, cirkumboreální, Eurasie, Írán, stř. a v. Asie, s. Afrika, **ČR C2** roztroušeně, vzácně, mokřady, zaplavované lokality, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C1)**, §SK, §Pl

- hexandra – šestimůžný, cirkumboreální, **ČR C2**, hlavně Třeboňsko, vzácně, bahnitá dna rybníků, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §Pl

- hydropiper – pepřný (peprník), cirkumboreální, **ČR C1**, okraje stojatých vod, Šumava Olšina, Velké Dářko, většinou již vyhynul, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §Pl

- orthosperma – rovnosemenný, **ČR C2**, Třeboňsko, bahnitá dna rybníků, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §Pl,

- triandra – trojmůžný, cirkumboreální, **ČR C1**, hlavně j. Čechy, vzácně, okraje mělkých stojatých vod

Ericaceae / Vřesovcovité, 125 / 4500, z toho 670 v j Africe

vč. býv. Epacridaceae / Epakridovité, druhy j, polokoule, **nově vč. Monotropaceae / Hnilákovité**,

Pyrolaceae / Hruštičkovité, Ericaceae / Vřesovcovité, Vacciniaceae / Brusnicovité, glykosidy, temperát. oblasti, dřeviny až polodřeviny, hory

Andromeda – kyhanka, andromeda, bahnitka, 2 druhy, s. polokoule, SAm, rašel., nízký stález. keřík

- polifolia – sivolistá, bažinná, cirkumboreálně, cirkumpolárně, j. stř. a s. Evropa vč. ČR a Skandinávie, Alpy, Pyreneje, Karpaty, Sibiř, s. a v. Asie, SAm, rašeliniště, **ČR C2**, glaciální relikt, na Šumavě likvidována bezzásahovostí – vysycháním díky odumření hřebenových smrčů, **§CZ(C3)**, §SK

Arctostaphylos (Arctous) – medvědice, arktostafylos, tolokňenka, polárníček, asi 60 druhů, stález. keře až keř. stromky, chaparall, stř. a SAm, okr

- uva-ursi – lékařská, (Bear Berry), cirkumboreálně, cirkumpolární, Eurasie, téměř celá Evropa – Island, GB, Španělsko, Karpaty, Alpy, Skandinávie, ČR, Kavkaz, Ural, Sibiř, Sachalin, SAm od Aljašky po Mexiko **ČR C1**, skalnaté bory, likvidována bezzásahovým sukcesním zarůstáním, **§CZ(C1)**, §SK, §D, §Pl, okr Čína

Empetrum – šicha, empetrum, (Crowberry), asi 15 druhů, mírné až subarktic. pásmo s. polokoule a JAm, stález., dřevinaté, rašeliniště, vrchoviště, cirkumpolární, Eurasie, Skandinávie, Skotsko, Island, Alpy, Sibiř, SAm, ČR – Šumava, okr Evropa

- hermaphroditum - oboupohlavná, (obojaká), cirkumboreální, cirkumpolární, subarkt. a boreál. pásmo s. polokoule, jižněji jen hory Eurasie, Skandinávie, Skotsko, Island, Alpy, Sibiř, Kanada, SAm, **ČR C1** vzácně Šumava, na Šumavě převážně odumřela vysycháním rašelinišť, (díky prosazenému uschnutí hřebenových smrčů), **§CZ(C3)**, okr Evropa

- hermaphroditum - oboupohlavná, **ČR C3**, vzácně, **§CZ(C3)**

- nigrum – obecná, (černá), cirkumboreální, cirkumpolární, hory j. , z., stř. a s. Evropa, s. Asie, Rusko, Sibiř, SAm, **ČR(4a)**, rašeliniště, Krušné Hory, Krkonoše, na Šumavě likvidována bezzásahovým suc. zarůstáním a vysychajících rašelinišť, **§CZ(C2)**, okr Evropa

- nigrum - černá, rašeliniště s. Evropa, **ČR C2**, Krušné hory, Krkonoše, Šumava, likvidována bezzásahovým suc. zarůstáním a vysychajících rašelinišť

Erica – vřesovec, erika, bano, 860 druhů, z toho 670 v j Africe, stález. keřiky, suché mírné oblasti Eurasie,

temperátní Afrika (hlavně jižní), okr

- carnea (herbacea) – pleťový, cirkumboreální, perialpské rozšíření, hory stř. a j. Evropa, **ČR C2**, kamenité sutě, ohrožen bezzásahovostí a vysoušením, **§CZ(C3)**, okr. ČR, SRN, H

- tetralix – čtyřřadý, (ladní), cirkumboreální, s. a z. Evropa, Černý les, **ČR C1**, vlhké rašeliniště, na Šumavě likvidován vysycháním mokřadů, Správa NPŠ má zajišťovat monitoring a management (dle Plánu péče), **§CZ(C1)**, §Pl, **NAT**, okr. ČR, SRN, H, Evropa

Chimaphila – zimozelen, chimafila,

- umbellata – okoličnatý, (okolíkatý), cirkumboreální, stř. a s. Evropa, na j. po Itálii a s. RF, chybí na GB, **ČR C1**, vzácně, světlé lesy, likvidován bezzásahovostí, ohrožen zarůstáním ostružiníky, **§CZ(C1)**, §SK, §D, §Pl

Mercurialis – bažanka, merkurialis

- ovata – vejčitá, (okrouhlá), cirkumboreální, **§CZ(C1)**

- uniflora – jednokvětý, velekvětý, cirkumboreální, cirkumpol, pův. s, polokoule, většina Evropy, Pyreneje, až Balkán, Skandinávie, ČR vzácně, z Asie - Sibiř, Čína, Pákistán, SAM, **ČR C2**, stinné lesy, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C2)**

Oxycoccus – klikva, oxykokus, 10 druhů, mírné až subarktické pásmo s. polokoule, rašeliniště, hory – SAM, s Eurasie, okr

- microcarpus - maloplodá, **ČR C1** Šumava, likvidována vysušováním rašelinišť

- palustris – žoravina, s Evropa vč. Česka, SAM, **ČR C2**, na Šumavě likvidována vysušováním rašelinišť, díky bezzásahovému odumření hřebenových smrčů, **§CZ(C3)**

Rhododendron (incl Ledum - rojovník) – **pěníšník, rododendron**, azalka, alpská růže, asi 1000 druhů, hory, dřeviny, Eurasie, Himálaj, Čína, N.Guynea, Australasie, SAM, toxický grayanotoxin, okr

- tomentosum (Ledum palustre) - rojovník bahenní, cirkumboreální, s. Evropa, Skandinávie, Sibiř, ČR, stř., s. a v. Asie, Kamčatka, Čína, Rusko, **ČR C1**, rašelinné bory, na Šumavě likvidována vysušováním rašelinišť, díky bezzásahovému odumření hřebenových smrčů, **§CZ(C3)**, §SK, §D, §Pl, okr Evropa

Vaccinium – brusnice, (vč. vlohyně), **vaccinium**, (býv. Vacciniaceae), asi 450 druhů, polokeře až stromy, mírné až arktické pásmo, cirkumpolární, Eurasie, Amerika, hlavně chladnější oblasti s. polokoule, ale druhy i na Madagaskaru a Havaj

- microcarpum - maloplodá, hory, rašeliniště, **ČR C2**, likvidována vysycháním rašelinišť

- oxycoccus - bahenní, (klikva obecná), cirkumpolární, Evropa, sAsie, SAM, Grónsko, **ČR C3**, na Šumavě likvidována vysoušením rašelinišť, **§CZ(C3)**,

- uliginosum – vlohyně (v. bahenní), cirkumboreální, Sibiř, v. Asie, Japonsko, s SAM, s. a stř. Evropa, **ČR C2**, na Šumavě likvidována vysušováním rašelinišť, díky bezzásahovému odumření hřebenových smrčů,

- vitis-idaea – brusinka, světlé lesní lokality, brusinkové plantáže byly např. pod Můstkem, na Hofmanských loukách, na Slučím Tahu, v sedle Jedlového vrchu (Schürer, Planina), další plochy byly u Zhůří, Hůrek a Vysokých Lávek, rusinky se vyvážely do Bavorska, Itálie a Skandinávie, lístky bývaly jako diuretikum (močopudný čaj) prodávány v býv. barokní lékárně v Klatovech, jako „brusinkový král“ byl označován Franz Fischer (1871-1941), který byl majitelem Schürerova (Fišerova) Dvora, dnes Šukačka, v současnosti žádané brusinkové výrobky dovážíme, významný druh, potřebný i pro tetřeva, sukcesí ustupuje

Euphorbiaceae / Pryšcovité, 300 / 7500, hlavně humidní tropy - sezónní lesy, aridní území, ale i deštné pralesy a subtr, celosvětově, alkaloidy, sukulentní, významný podíl domestikovaných rostlin: maniok, skočec, kaučukovník

Euphorbia (incl Tithymalus, Chamaesyce - pryška, Agaloma - pryšovec) – **pryšec, euforbije**, asi 2000 druhů, mírný, téměř po celém světě, subtr. i tropy, jed latex, okr, některé CITES

- amygdaloides – mandloňovitý, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, stř. a j. Evropa, **ČR(C4a)**, listn. lesy, okr Evropa, ČR, SRN, H

- angulata (Tithymalus a.) – hranatý, cirkumboreální, **ČR C2**, vzácně, křovinaté stráně, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C2)**, §SK

- exigua – drobný, cirkumboreální, pův. j. Evropa, dnes téměř celá Evropa, **ČR(C4a)**, rumiště, drobný plevel

- falcata – srpovitý, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, Pákistán, **ČR C3**, úhory,

- illirica - kosmatý, **ČR C3**, ohrožován bezzásahovou sukcesí

- lucida (Tithymalus l.) – lesklý, cirkumboreální, **ČR C2**, vlhké TTP, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C1)**, §SK, §D,

- palustris – bahenní, cirkumboreální, téměř celá Evropa, Kavkaz, Sibiř, **ČR C3**, zaplav. louky, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C2), §D, okr. Evropa, jed
- salicifolia – vrbolistý, cirkumboreální, **ČR C1**, křovinaté stráně, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1)
- stricta – tuhý, cirkumboreální, **ČR C3**, náplavy vodních toků, ohrožován bezzásahovou sukcesí
- villosa (Tithymalus v.) – huňatý, kosmatý, cirkumboreální, **ČR C3**, pobřežní křoviny, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §SK
- Mercurialis** – **bažanka, merkurialis**, asi 5 druhů, byliny, stinné lesy, exp, Evropa, ČR
- ovata – vejčitá, **ČR C1**, lesní lemy, ohrožena bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1)

Fabaceae (Leguminosaceae, Viciaceae, Papilionaceae, Caesalpiniaceae) / **Bobovité** (Motýlokvěté, Vikvovitě), 760 / 20000, třetí nejpočetnější čeleď cévnatých rostlin, kosmopolitní, v Evropě a Středozeří zejména Trifolium, Lotus a Madicago, ve Středozeří Cercis s Gleditsia, ve stř. Asii Astragalus, v savanách, poloopadavých monzun. lesích a v suchých tropech Acacia, Colophospermum, Gilbertodendron, mykorhiz. symbióza s hlízk. bateriemi (Rhizobium, N z atmosféry), významný podíl domestikovaných rostlin: hrách / Pisum, čočka / Lens, cizrna / Cicer, sója / Glycine, fazol / Phaseolus, podzemnice / Arachis, bob / Lupinus, vigna / Vigna, píceřina – vojteška / Medicago, jetel / Trifolium, vikev / Vicia, mnoho je využíváno okrasně, např. Lathyrus, Laburnum, Cytisus, Genista, Senna, Wisteria, Robinia, Albizia, Bauhinia, Caesalpinia, Erythrina, na dřevo zejména Acacia, Albizia, Afzelia a Sophora. významný podíl domestikovaných rostlin: hrách, cizrna, sója, podzemnice, bob, fazol, čočka, vigna, píceřina – vojteška, jetel, vikev, mykorhiz. symbióza s hlízk. bateriemi (Rhizobium, N z atmosféry), **vč. Mimosaceae / Citlivkovité**, (dnes podčeď hlavně dřevin, 75 / 200, tj. nejvíce po Orchidaceae a Asteraceae), dnes přičleňovány i **Sapindaceae / Sapanovité** – uvedeny zvlášť

Anthyllis – **úročník, antylis**, asi 20 druhů bylin a polokeřů, hlavně Středozeří, okr

- vulneraria ssp. carpatica - bolhoj karpatský, Bílé Karpaty, **ČR(C4b)**

- vulneraria ssp. polyphylla - bolhoj mnoholistý, **ČR(C4b)**

Astragalus – **kozinec, astragalus**, asi 2000 druhů, chladné oblasti s. polokoule, hory, okr

- arenarius – písečný, cirkumboreálně, **ČR C1**, suché stráně, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), §D

- austriacus – rakouský, cirkumboreálně. **ČR C1**, suché stráně, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C2), §SK

- danicus – dánský, cirkumboreálně, Rusko, **ČR C1**, suché stráně, ohrožován bezzásahovou sukcesí.

§CZ(C3), §IRL

- excapus – bezlodyžný, cirkumboreálně, Alpy, v. a j. Evropa, suché stráně, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C2), §SK

- onobrychis – vičencovitý, cirkumboreálně, suché stráně, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C3)

Coronilla – **čičorka, koronyla**, asi 20 druhů, Středozeří, j. Evropa, jz. Asie, s. Afrika, okr

- vaginalis – pochvatá, cirkumboreální, **ČR C2**, ohrožována bezzásahovou sukcesí, stráně, §CZ(C2)

Dorycnium – **bílojetel, doryknyum**, asi 20 druhů, polokeř, suché, slunné stráně, Středozeří a okolí

- germanicum – německý, cirkumboreální, Alpy, v. a jv. Evropa, SRN, **ČR C3**, slunné svahy, ohrožován bezzásahovou sukcesí

- herbaceum – bylinný, cirkumboreální, **ČR C3**, suché stráně, ohrožován bezzásahovou sukcesí

Genista (Genistella) – **kručinka, genysta**, asi 90 druhů, trnité dřeviny, Středozeří, Evropa, Afrika, Malá Asie, Sibiř

- pilosa – chlupatá, cirkumboreální, Evropa, **ČR C3** - vzácně, slunné TTP, křovinaté stráně, ohr. sukc. zarůstáním, okr. Evropa, ČR, SRN, H

- sagittalis (Genistella s.) – křídlatá (kručinečka k.), cirkumboreální, pův. j. , stř. a z. Evropa, sec na s. po Německo a Rakousko, **ČR C3**, zavlék., §CZ(C3), ohrožován bezzásahovou sukcesí, okr Evropa

Hedysarum – **kopyšník, hedysarum**, asi 100 druhů, vytrv. byliny až polokeře, hory s. polokoule, okr

- hedysaroides – tmavý, cirkumboreální, Eurasie, hory stř. a j. Evropy, Alpy, Karpaty, Sudety, Rusko., Sibiř, Írán, stř. Asie, **ČR C1** Krkonoše, Hrubý Jeseník, (ne Šumava), kamenité svahy, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), §SK

Hippocrepis – **podklovka, hipokrepis**, asi 20 druhů, byliny, Eurasie, s. Afrika, okr

- comosa – chocholatá, cirkumboreální, stř. Evropa, z. Evropa kromě Irska, jih kromě Portugalska, SRN, **ČR C1**, Bílé Karpaty, suché TTP, ohrožován bezzásahovou sukcesí.

Chamaecytisus (Citisus) – **čilimník, chamecytisus**, asi 50 druhů, Středomoří a okolí (vč. Malé Asie), Kanár.ovy, keř

- albus – bílý, cirkumboreální, stř. a j. Evropa, **ČR C2**, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), §PI,
- austriacus – rakouský, cirkumboreální, **ČR C3**, teplé stráně, ohrožován bezzásahovou sukcesí,
- ratisbonensis – řezenský, cirkumboreální, jv. a stř. Evropa, SRN, z. Sibiř, Kavkaz, **ČR(C4a)** vzácně, z. teplé stráně, ohrožen zastíněním

Lathyrus – **hrachor, lytyrus**, 150 druhů, byliny, pnoucí, lesy, TTP, písčiny pobřeží, mírný pás, Evropa, Afrika, JAm, okr

- heterophyllus – různolistý, cirkumboreální, **ČR C2**, úhory, ohrožen bezzásahovou sukcesí
- linifolius (montanus) – horský, cirkumboreální, téměř celá Evropa kromě jv., Skandinávie, SRN, **ČR C3**, TTP, na Šumavě likvidován bezzásahovou sukcesí
- palustris – bahenní, cirkumboreální, s. a stř. Evropa, Rusko, v. Asie, **ČR C1**, vlhké TTP, ohrožen bezzásahovým suc. zarůstáním a vysoušením, §CZ(C1), §SK, §D
- pannonicus ssp pannonica – panonský pravý, cirkumboreální, **ČR C1**, TTP, ohrožen bezzásahovou sukcesí §CZ(C1), §SK, §D
- pisiformis – hrachovitý, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, **ČR C1**, křoviny, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), §SK, §PI

Lotus (Dorycnium, incl Tetragonolobus - ledenc) – **štírovník, lotus**, asi 150 druhů bylin a polokeřů, travn. a skalnaté lokality, vlhké i slané lokality, mírné klima obou polokoulí

- borbasii – Borbásův, cirkumboreální, křoviny, **ČR C2**, ohrožen bezzásahovou sukcesí
- tenuis – úzkolistý, (tenkolistý), cirkumboreální, Írán, stř. Asie, **ČR C2**, slané TTP, ohrožen bezzásahovou sukcesí

Medicago (incl Trigonella - pískavice) – **tolice, medikago**, asi 60 druhů, byliny až malé keře, suché slunné TTP, i zasolení, Středomoří, Evropa, Malá Asie, stř. Asie, okr, pěst

- minima – nejmenší, cirkumboreální, Írán, stř. a v. Asie, stř. a j. Evropa, skalnaté svahy, **ČR C3**, ohrožen bezzásahovou sukcesí
- prostrata – rozprostřená, cirkumboreální, kamenité svahy, **ČR C2**, ohrožen bezzásahovou sukcesí
- altissimus – nejvyšší, cirkumboreální, vlhké pastviny, **ČR C3**, ohrožen bezzásahovou sukcesí
- dentatus – zubatá, cirkumboreální, Írán, stř. a v. Asie, vlhké TTP, **ČR C2**, ohrožen bezzásahovou sukcesí
- monspeliaca (Trigonella m.) – thesalská, (provensálská), cirkumboreální, Skandinávie, **ČR C1**, mokřady, rašeliniště, stráně, jediná původní, ohrožena bezzásahovou sukcesí §CZ(C1)

Onobrychis – **vičenec, onobrychis**, (Holy Clover), suché písčité TTP, jv. Evropa, domest. pěst,

- arenaria ssp arenaria – písečný pravý, suché písčité TTP, **ČR(C4b)**, neo, nat

Ononis – **jehlice, ononys**, babí hněv, asi 75 druhů, byliny a keře, suché lokality, úhory, Středomoří, Evropa, Kanárské ovy, s. Afrika, z. Asie po Írán, okr, §PI – částečná ochrana všech druhů

- arvensis – rolní, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, Evropa vč. ČR, Balkán. s. Afrika, **ČR C3**, TTP, pastviny, ohrožen bezzásahovou sukcesí

- repens – plazivá, cirkumboreální, **ČR C3**, kamenité travnaté svahy, ohrožen bezzásahovou sukcesí,

Oxytropis – **vlnice, oxytropis**, hory, suché stráně, end Karpat, Pyreneje, Alpy, Karpaty, Balkán, stř. a v. Evropa, okr, pěst

- pilosa – chlupatá, stř. a v. Evropa, na j. po stř. Itálii, SRN, Asie až Bajkal a Mongolsko, **ČR C3**, suché stráně, Ca, sušicko- horažďovické vápence, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §SK, §D, §PI

Trifolium (incl Amorpha - jetelovec, Calycomorphum - podzemník, Xhrysaspis - dětel, Xerosphaera - jetelík) – **jetel, trifolium**, asi 240 druhů, byliny, TTP, travnaté a křovinaté svahy, celý svět – Euroasie, Amerika, hlavně s. polokoule, mimo Austrálie, okr

- hybridum ssp hybridum - zvrhl pravý, švédský, (Alsike Clover), cirkumboreální, pův. palearktická oblast, téměř celá Evropa, Rusko, Skandinávie, okr, Čína, **ČR C3**, nepůvodní, neofyt, rumiště, ohrožen bezzásahovou sukcesí, okr. Čína

- ochroleucum – bledožlutý, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, stř. a j. Evropa, Rusko, TTP, **ČR C3**, ohrožen bezzásahovou sukcesí

- patens – otevřený, vlhčí TTP, **ČR C1**, ohrožen bezzásahovou sukcesí

- retusum – malokvětý, (tupolistý), cirkumboreální, Írán, stř. Asie, slunné stráně, **ČR C1**, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §SK

- rubens – načervenalý, červenavý, cirkumboreální, stř. Evropa, slunné stráně, **ČR C3**, ohrožen bezzásahovou sukcesí

- spadiaceum – kaštanový, cirkumboreální, Evropa, Rusko, Skandinávie, **ČR C2**, TTP Šumava, ohrožen bezzásahovou sukcesí
- striatum – žíhaný, pruhovaný, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, stř. a j. Evropa, SRN, **ČR C1**, slunné TTP, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §SK
- Vicia** (incl Faba - bob) – **vikev**, **vicia**, bob, asi 140 druhů, byliny, TTP, křoviny, mírný pás s. polokoule, Eurasie, SAM, ale i JAM
- cassubica – kašubská, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, stř. Evropa, Španělsko, křoviny **ČR C3**, ohrožen bezzásahovou sukcesí
- dalmatica – dalmatská, křoviny **ČR(C4b)**
- dumetorum – křovištní, cirkumboreální, stř. Evropa, křoviny, **ČR(C4a)**
- lathyroides – hrachorovitá, cirkumboreální, TTP, **ČR C3**, ohrožen bezzásahovou sukcesí
- oreophila – horská, (horomilná), Evropa - Skandinávie, Island, Polsko, Karpaty, **ČR(C4b)**, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), Slovensko, TTP,
- pannonica ssp pannonica – panonská pravá, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, **ČR C2**, TTP,
- pisiformis – hrachovitá, cirkumboreální, **ČR C3**, křoviny, ohrožen bezzásahovou sukcesí

Fagaceae / Bukovité, 10 / 800, s. mírné pásmo, hory tropů, max. j. Čína, jv. Asie, Mexiko, chybí Austrálie a NZ, dřeviny, třísliviny

- Quercus** – **dub**, **kverkus**, (Oak), asi 600 druhů, mírné a subtr. pásmo s. polokoule, Středozeří, Eurasie, Čína, jv. Asie, Indonésie, Mexiko, SAM, Mexiko, dřeviny, stinný, okr, žaludy (až 50 tis ks / strom), pro zvěř, ale kdysi i výživná potravina (18 % sacharidů, 7 % bílkovin, až 46 % tuků, ale hojně hořký tanin - leč mokvající rány a opruzeniny), i káva, dřevo - sudy na víno aj. (alba, rubra)
- cerris – cer, cirkumboreální, Středozeří, j. Evropa, Libanon, Malá Asie, **ČR C1**, teplomilné doubravy, okr. ČR, SRN, H
 - pubescens – pýřitý, (šipák), cirkumboreální, teplá údolí stř. Evropy, Malá Asie, Kavkaz, **ČR C3**, teplomilné doubravy, §CZ(C3)

Fumariaceae / Zemědýmivité, 19 / 450 druhů, byliny, **dnes Papaveraceae / Makovité**

Corydalis – **dymnivka**, **korydalis**, asi 300 druhů, hlíz. a oddenk. trvalka, mírný pás s. polokoule, Eurasie, okr

- intermedia – bobovitá, (prostřední), cirkumboreální, Skandinávie, **ČR(C4a)**, humóz háje, efemer, také v nižší Šumavě, ohrožována bezzásahovou sukcesí
- pumila – nízká, cirkumboreální, **ČR C3**, humóz háje, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §Pl,
- solida – plná, cirkumboreální, stř. Evropa, j. Evropa hory kromě Španělska a Portugalska, **ČR(C4a)**, domest. GB, Dánsko, Švédsko, j. Norsko, křoviny a listn. lesy, okr Evropa

Fumaria – **zemědým**, **fumarije**, rautička, úhory, Evropa

- officinalis ssp wirtgenii - lékařský Wirtgenův, **ČR(C4b)**, arch, nat
- rostellata – zobánkatý, cirkumboreální, **ČR C3**, úhory, ohrožen bezzásahovou sukcesí
- schleicheri – Schleicherův, cirkumboreální, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, **ČR(C4a)**, arch, nat, úhory

Gentianaceae / Hořcovité, 90 / 1660, celý svět mimo pouští, hořčiny, žlutá barviva, léč, okr

Centaureum – **zeměžluč**, **centaurium**, 50 druhů, trvalky, Středozeří, Eurasie, Amerika, Austrálie, s. Afrika, okr, §D – všechny domácí druhy, §Pl – všechny druhy

- erythraea (minus) – okolkatá, (lékařská, menší), cirkumboreální, lada, téměř celá Evropa, j. Skandinávie, Írán, stř. Asie, ČR Šumava lokálně, ohrožena sukc zarůstáním, **ČR(C4a)**, §D, BZ Teplice
 - litoralle ssp. compressum – přímořská slatinná (pobřežní), cirkumboreální, slaniska, **ČR C1**, v ČR převážně vyhynula, §CZ(C1), §D, §SK
 - pulchellum – spanilá, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, slatinné TTP, **ČR C3** vzácně, zaniká bezzásahovým sukc zarůstáním, §SK, §D, §IRL Pákistán, BZ Teplice
- Gentiana** (incl Pneumonanthe - hořepník, Tretorhiza - prostřelenec, Cimicifida - modrohořec, Calathiana - hořepníček, Dasystephana) – **hořec**, **genciana**, asi 800 druhů, byliny, mírné pásmo, hory, SAM, Japonsko, Evropa, okr, §D – všechny druhy kromě lutea, §Pl – všechny druhy
- acaulis – bezlodyžný, (Kochův), cirkumboreální, hory stř. a j. Evropy, horské TTP, v ČR vyhynul, §D, §Pl, okr ČR, SRN, H, okr Evropa
 - asclepiadea – tolitovitý, cirkumboreální, hory stř. a j. Evropa, Turecko, Alpy, Sudety, Karpaty, Balkán,

ČR C3, emblémová rostlina KRNAP, zcela ojed Šumava, horské TTP, jako heliofilní u sjezdovek, §CZ(C3), §D, §Pl, okr Evropa

- crutiata – křížatý, cirkumboreální, hory j. a stř. Evropy, Francie, Itálie, stř. ne jz Evropa, Ukrajina, stř. Asie,

ČR C2 vzácně, TTP, na Šumavě likvidován bezzásahový sukc zarůstáním TTP, §CZ(C3), §D, §Pl, okr Evropa, BZ Teplice, Sušicko, Kašperskohorsko

- pannonica – pannonský, (šumavský), cirkumboreální, end stř. Evropy, Alpy, Šumava **ČR C2** - alpský migrant, horské TTP, na Šumavě likvidován bezzásahovým sukc zarůstáním, §CZ(C2), §D, §Pl, léč. likér
- pneumonanthe (Pneumonanthe vulgaris) – hořepník (luční), cirkumboreální, téměř celá Evropa, jih Skandinávie, na jihu jen hory, **ČR C2** vzácně, vlhké TTP, ustupuje bezzásahovým sukc zarůstáním, §CZ(C2), §SK, §D, §CH, §Pl, NAT
- punctata – tečkovaný, cirkumboreální, hory stř. a j. Evropy, Alpy, Sudety, Karpaty, Balkán, **ČR C1**, horské TTP, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), §SK, §D, §Pl
- verna ssp verna – jarní pravý, cirkumboreální, hory stř. a j. Evropa – GB, Pyreneje, Alpy, Apeniny, Karpaty, Balkán, **ČR C1** vzácně, AM, vlhké horské TTP, příklad likvidace bezzásahovým sukc zarůstáním, na Šumavě již vyhynul, v ČR blíží vyhynutí, §CZ(C1), §D

Gentianella (Gentiana) – hořeček, gencianela, asi 400 druhů, hlavně hory Evropa, SAm, Japonsko, okr **§D – všechny druhy, kromě ..., §Pl – všechny druhy** **Gentianella (Gentiana) – hořeček, gencianela, asi 400 druhů, hlavně hory Evropa, SAm, Japonsko, okr**

- amarella ssp amarella – hořký pravý, (nahojklý, Northern Gentian), cirkumboreální, Yukon až N.Mexiko, Skandinávie, **ČR C1** vzácně, suché svahové pastviny, slatinné TTP, mizející - typický příklad likvidace bezzásahovým sukc zarůstáním, §CZ(C2), §Pl
- amarella ssp lingulata - nahojklý jazykovitý, krátkostébelné TTP, ČR vyhynul
- campestris ssp caepstris – ladní pravý, cirkumboreální, téměř celá Evropa, Pyreneje, Alpy, Abruzzi, Skandinávie, **ČR C1**, svahové TTP, v ČR vyhynulý, §CZ(C1), §D, §Pl
- campestris ssp. baltica – ladní pobaltský, Skandinávie, Polsko, Německo, GB, **ČR C1**, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1)
- campestris ssp. suecica – ladní švédský, cirkumboreální, **ČR C1**, v ČR dnes vyhynulý
- germanica ssp germanica – německý pravý, cirkumboreální, střední a z. Evropa, Alpy, pastviny, ČR, TTP, v ČR zřejmě vyhynulý, §D, §Pl
- germanica ssp solstitialis - německý letní, pastviny, v ČR vyhynul
- lutescens ssp lutescens – žlutavý pravý, cirkumboreální, **ČR C1**, TTP, pastviny, bezzásahovostí vymírá, §CZ(C2), §D, §Pl
- lutescens ssp. carpatica - žlutavý karpatský, dnes vymírá, §CZ(C2)
- obtusifolia ssp sturmiana – drsný Sturmu, (tupolistý), cirkumboreální, **ČR C1**, vzácně, vlhké pastevní TTP, rychle mizí, likvidován bezzásahovým sukc zarůstáním, §CZ(C1), §D
- praecox ssp praecox – mnohotvarý pravý, (mnohobarvý), cirkumboreální, ČR, TTP, na Šumavě bezzásahovostí již vyhynul, „hořečkům dnes schází pastva, drobné maloplošné narušování půdního povrchu, kdy krajina byla pestrou mozaikou, ve které se suverénně pohyboval, šest poddruhů již v ČR vyhynulo“ (Rostliny ve svitu evropských hvězd – Natura 2000 v ČR, Sagittaria Praha 2004), potřebný management: likvidace náletových dřevin, kosení či pastva přelom května a června a pak přelom října a listopadu po vysemenění, narušování drnu vláčení či hrábě
- praecox ssp. bohémica – mnohotvarý český, s, Rakousko, j Polsko, dvouletý druh pastvin, kdysi v širokém pásmu Šumavy a Vysočiny, **ČR C1**, Český masiv, Šumava, Pošumaví, ojed. ČMV, Lužické hory, Orlické podhůří, end Česka – zejména Šumavy, na Šumavě díky vnucené bezzásahovostí zanikl, možný i dosev a časově řízené kosení, §CZ(C1), §D, §Pl, **NAT - prioritní druh chráněný NATURA 2000 , 4094** ***Hořeček český (Gentianella praecox subsp.bohémica)**

Gentianopsis (Gentiana) – trličník, gencianopsis, hořkovník, hořec, asi 35 druhů, vlhké TTP a Eurasie, Amerika, okr

- ciliata – brvitý, (hořeček brvitý), cirkumboreální, stř. a j. Evropa, **ČR C3**, vzácně, svahové TTP, na Šumavě likvidován bezzásahovým sukc zalesněním

Swertia – kropenáč, svercije, asi 150 druhů, prameniště, hory, Evropa - Pyreneje, Alpy, Karpaty, Balkán Pobaltí, Irsko, GB, Bělorusko, Grónsko, SAm, Austrálie

- perennis ssp perennis – vytrvalý pravý, (Star Gentian), cirkumboreální, hory stř. a j. Evropa – Pyreneje, Alpy, Karpaty, Balkán Pobaltí, Bělorusko, Rusko, **ČR C1**, i Šumava, prameniště, likvidován bezzásahovou sukcesí, mizí spolu s prameništi, Správa NPŠ má zajišťovat monitoring a management (dle Plánu péče).

§CZ(C2), §D, §PI, §RUS, NAT, okr, na Šumavě převážně vyhynul, Luzenské údolí u Březníku, Modravské slatě

Geraniaceae / Kakostovitě, 10 / 800, mírné a subtr pásmo, byliny

Geranium – **kakost, granyum**, asi 430 druhů, byliny, chladnější mírné pásmo, po celém světě a horách tropů SAM, Evropa, i Island, okr

- **bohemicum** – český, lesní světliny, ČR (Doupov, Bezděz) vyhynul

- **divaricatum** – rozkladitý, (rozsochatý), cirkumboreální, Írán, stř. Asie, ČR C1, křovinaté stráně, nitrofilní lemy, ohrožen bezzásahovou sukcesí

- **lucidum** – lesklý, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, Pákistán, ČR C1, křoviny, ČR vyhynul, §CZ(C1)

- **molle** ssp **molle** – měkký pravý, cirkumboreální, Írán, stř. a v. Asie, většina Evropy, úhory, ČR C2, archeofyt, ohrožen bezzásahovým suke zarůstáním

- **sanguineum** – krvavý, (Red cranes Bill), cirkumboreální, stř. a j. Evropa, ČR(C4a), slunné stráně, okr Evropa, ČR, SRN, H, Čína

Globulariaceae / Koulenkovitě, 2 / 30, Středozeří

Globularia – **koulenska, globularie**, asi 20 druhů, stález. koberec. trvalky až polokeře, hlavně Středozeří, Evropa, okr, §D – všechny evropské druhy

- **bisnagarica** (**elongata**) – prodloužená, cirkumboreální, stř. a j. Evropa, vzácně s. Evropa, ČR C3, slunné stráně, ohrožena bezzásahovou sukcesí, §D,

- **punctata** – tečkovaná, ČR C3, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §D, §RUS

Grossulariaceae / Meruzalkovitě, 1 / 170

Ribes (incl **Grossularia** - srstka) – **meruzalka, ribes, rybíz**, srstka, 185 druhů, s. chladnější mírné pásmo, Eurasie, s. Afrika, SAM, keře, křoviny, hory, vlhké chladné lokality, okr, pěst. ovoce

- **nigrum** – r. černý, (Black Currant), Eurasie, pův. sv. Evropa, stř. Asie, j. Sibiř, Čína, Pákistán, i okr s. a stř. Evropa vč. ČR(C4b), vlhčí stinné lok, §PI – částečná ochrana

- **petraeum** – r. skalní, cirkumboreální, Evropa, ČR C1, svahy horských toků, ohrožen bezzásahovou sukcesí

Haloragaceae (Haloragidiaceae) / Zrnulovitě, 9 / 150, kosmopolitní, zejména Austrálie, vodní rostliny

Myriophyllum – **stolístek, myriofylum**, kroceň, asi 45 druhů, byliny, vody a mokřady, hlavně Austrálie, NZ, Eurasie, Amerika, okr, akvaria

- **alterniflorum** – střídavokvětý, cirkumboreální, Skandinávie, ČR C2, horské vody, Český les, ohrožován vysoušením

Hippuridaceae / Prustkovité nově do Plantaginaceae, 3 druhy

Hippurus – **prustka** (truskavec), **hipurus**, (Marstail), vodní plochy, Eurasie, Amerika, okr

- **vulgaris** – obecná, (Marstail), cirkumboreální, Evropa roztroušeně, Skandinávie, s. a v. Asie, SAM, ČR C1, vodní plochy, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), §SK, okr Evropa, ČR, Čína, okr

Holoragaceae / Zrnulovitě, 9 / 150, hlavně j. polokoule, vodní byliny, akvarijně

Myriophyllum – **stolístek, myriofylum**, Č5 druhů, hlavně Austrálie, akvária, některé inv

- **alternifolium** – střídavokvětý, Šumava Vltava aj. ČR C2, ohrožován vysoušením,

Hypericaceae (Clusiaceae, Glutiferae) / Třezalkovitě, 14 / 700, tropy, subtr až mírné pásmo

Hypericum – **třezalka, hyperikum**, asi 370 druhů, mírné až subtr. oblasti s. polokoule, byliny až dřeviny, okr

- **dubium** – přítupá, ČR C1, TTP, málo známé rozšíření

- **elegans** – ozdobná, (sličná), cirkumboreální, ČR C2, stepi, ohrožena bezzásahovou sukcesí, §CZ(C2), §SK, §PI

- **humifusum** – rozprostřená, cirkumboreální, stř. a j. Evropa kromě východu, ČR C3, nutné drobné narušování vegetace (výskyt i u sjezdovek), na Šumavě likvidována bezzásahovou sukcesí

- **pulchrum** – pěkná, cirkumboreální, téměř celá Evropa, jv. Evropa chybí, ČR C1, lesní světliny, ohrožena bezzásahovou sukcesí, §PI

Lamiaceae (Labiatae) / Hluchavkovité (Pyskaté), 245 / 7900, otevřená stanoviště, max Středozeří a stř.

Asie, koření bazalka, tymián, oregáno, rozmarýn, šalvěj, silice – levadule, máta, dřevo teka, léčivky

Ajuga – zběhovec, ajuga, asi 50 druhů, mírné pásmo Eurasie, ale i Afrika a Austrálie, vytrvalé byliny, i okr

- chamaepitys ssp chamaepitys – trojklaný pravý, (yva), pův Středozeří, sec stř a z. Evropa, Balkán – černomoř. pobřeží, ČR i střední Pootaví – Horažďovicko, Strakonicko, cirkumboreálně, úhory, suché kamenité stráně, výslunné meze, arch, nat, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou sukcesí
- chamaepitys ssp chia - trojklanný olýsalý (chijský), Írán, stř. Asie, cirkumboreálně, **ČR** pěst, dnes nezvěstný
- pyramidalis – jehlancovitý, cirkumboreálně, s. Evropa, hory stř. a j. Evropy, Skandinávie, **ČR C2**, křovinaté TTP, Šumava vyhynul, likvidován bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C2)**, **§SK**

Dracocephalum – včelník, drakocefalum, stáloz. byliny až polokeře, suché slunné lok., Středozeří, Eurasie, s. Afrika, USA, okr, **§CH** – všechny druhy

- austriacum – rakouský, cirkumboreální, Evropa – v. Pyreneje, Francie, Itálie, Rakousko, Švýcarsko, Slovensko, Maďarsko, Rumunsko, Ukrajina, Předkavkazí, **ČR C1**, slunné stráně, lokální end, České středohoří **ČR** asi již vyhynul, - bezzásahovým zarůstáním bezlesí, **§CZ(C1)**, **§SK**, **§CH**, Bern, Smar, **NAT**

Galeopsis (incl Ladanella - konopička) – **konopice, galeopsis**, asi 20 druhů, byliny, Eurasie, okr

- angustifolia – úzkolistá, cirkumboreální, stř. a j. Evropa, **ČR C3**, slunné stráně, úhory, vzácně, ohrožen bezzásahovou sukcesí, **§IRL**
- ladanum – širolistá, cirkumboreální, slunné stráně. stř. Asie, Uzbekistán, TanŠan, **ČR(C4a)**
- hirsuta – chlupatý, cirkumboreální, **ČR C3**, křoviny, ohrožen bezzásahovou sukcesí

Leonurus (incl Chaiturus) – **buřina, leonurus, srdečník**. byliny, křoviny, rumiště, Eurasie, i Afrika a SAM,

- cardiaca ssp cardiaca – obecná pravá, (buřina srdečník), cirkumboreální, Írán, stř. Asie, téměř celá Evropa, rumiště, **ČR(C4a)**, BZ Teplice

Lophanthus – lofantus, asi 20 druhů, byliny, stř. Asie, okr

- exaltatus – statný, cirkumboreální, stř. Asie, **ČR C2**, aluviální louky, ohrožen bezzásahovou sukcesí
- peregrinum – cizí, rumiště, **ČR C1**, ohrožen bezzásahovou sukcesí
- vulgare – obecný, cirkumboreální, téměř celá Evropa, zdomácnělá s. Evropa, stř. Asie, pěst., **ČR C1**, archeofyt, ohrožen bezzásahovou sukcesí

Melittis – medovník, melitis, meduňka, mediška, dobronitka

- melisophyllum – meduňkolistý, cirkumboreální, z., j. a stř. Evropa, Alpy do 1400 m, stř. Asie, Pamiro-Alaj, TanŠan, **ČR(C4a)**, křovinaté stráně, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C3)**, **§PI**

Mentha – máta, menta, polej, 25 druhů, arom. oddenkaté trvalky, Eurasie, Afrika, okr, léč, afrodiziak i antikoncepce

- pulegium - obecná, polej, **ČR** býval, **§CZ(C1)**, **§IRL**

Nepeta – šanta, nepeta, asi 250 druhů, byliny, travn. lokality, horské svahy, subtropy a mírný pás, Eurasie, Středozeří, stř. Asie, s. Afrika, okr

- nuda (pannonica) – lesostepní, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, **ČR C2**, suché stráně, ohrožován bezzásahovou sukcesí

Phlomis – sápa, flomis, asi 100 druhů, byliny, polokeře až keře (podobné šalvěji), kamenité lokality, Euroasie, s. Afrika, okr

- tuberosa – hlíznatá, cirkumboreální, Írán, stř. a v. Asie, slunné svahy, **ČR C2**, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **§SK**, okr Evropa, **ČR**, SRN, H

Prunella – černohlávek, prunela, 7 druhů, trvalky, suché TTP, Eurasie, s. Afrika, SAM, okr

- grandiflora – velkokvětý, (Self Heal), hlavně stř. Evropa, Ca, **ČR C3**, ohrožován bezzásahovou sukcesí, okr Evropa, Čína
- laciniata – dřípený, cirkumboreální, **ČR C3**, slunné stráně, ohrožován bezzásahovou sukcesí

Pulegium (Mentha) – **polej, pulegium, máta**, TTP, Evropa

- vulgare – obecná, (sivá), cirkumboreální, Írán, stř. Asie, **ČR C1**, nivní TTP, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **§SK**

Salvia – šalvěj, salvia, asi 900 druhů, termální až trop. pásmo obou polokoulí, hlavně stř. Amerika (hlavně Mexiko) a jz. Asie, Středozeří, arom. byliny až keře, slunné (ne vlhké) lokality, okr

- aethiopsis – etiopská, vlnatá, Írán, stř. Asie, Pamiro-Alaj, TanŠan, **ČR C1**, suché TTP, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **§SK**
- austriaca – rakouská, cirkumboreální, rumiště, Rumunsko, **ČR**, Rusko, **§CZ(C1)**, zřejmě vyhynul

Scutellaria – šišák, skutelarije, asi 300 druhů, byliny a polokeře, mírné pásmo s. polokoule - Eurasie a hory v subtr a tropech (Kostarika), okr

- hastifolia – hrálovitý, (hrálolistý), cirkumboreální, Írán, stř. Asie, Evropa, **ČR C1**, rud., ohrožena bezzásahovostí, **§CZ(C2)**

Stachys – čistec, stachys, asi 300 bylin, i stáloz. keřů, některé hlízy jedlé, suché slunné stráně, Středozeří, Eurasie, okr

- alpina – alpský, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, **ČR C3**, horské TTP, ohrožován bezzásahovou sukcesí

- annua – roční, cirkumboreální, zdomácnělý stř. s. Evropa a GB, stř. Asie, Írán, TanŠan. **ČR C2**, archeofyt, nat, úhory, mizí, ohrožován bezzásahovou sukcesí,

- germanica – německý, cirkumboreální, **ČR C2**, křoviny, rumiště, ohrožován sukc. bezzásahovostí, okr ČR, SRN, H,

Teucrium – ožanka, teucrium, asi 300 druhů, byliny až keře, suché TTP, Středozeří, j. a stř. Evropa, s. Afrika, Malá a stř. Asie, Kazachstán, Sibiř, Pamiro-Alaj, Tan-Šan, okr

- botrys – hroznatá, cirkumboreální, **ČR C3**, suché TTP, ohrožena bezzásahovým sukcesním zarůstáním

- chamaedrys – kalamandra, cirkumboreální, Středozeří, j. a stř. Evropa, **ČR(C4a)**, s Afrika, Malá Asie, zdomácnělá GB, slunné stráně

- montanum – horská (chlumní), cirkumboreální, stř. a j. Evropa, chybí Skandinávie a GB, **ČR C2**, chlumpy, ohrožena bezzásahovým sukcesním zarůstáním, **§CZ(C2)**

- scordonia (scorodonium) – čpavá, (česneková, lesní), cirkumboreální, Írán, stř. Asie, Kazachstán, Evropa zdomácnělá, GB, **ČR C2**, bažinaté TTP, světlé lesy, ohrožen bezzásahovým sukcesním zarůstáním, **§SK**

Thymus – mateřídouška, thymus, asi 350 druhů, arom. byliny až polokeře, slunné TTP, suché meze, kamenité stráně, stepi, hory, Středozeří, Euroasie, Karpaty, Sudety, Pamiro-Alaj, TanŠan, Sibiř, Kazachstán, Kirgystán, stř. Asie, Čína, Mongolsko, Japonsko, okr

- alpestris – alpská, cirkumboreální, hory stř. Evropy, Karpaty, **ČR C2** – jen Krkonoše, TTP, ohrožena bezzásahovým sukcesním zarůstáním

- glabrescens – olýsalá, cirkumboreální, slunné TTP, **ČR C3**, ohrožena bezzásahovým sukcesním zarůstáním,

- pannonicus – panonská, cirkumboreální, Írán, Rusko, stř. Asie, suché TTP, **ČR(C4a)**

- pulcherrimus ssp. sudeticus (carpaticus) - ozdobná sudetská (karpatská), cirkumboreální, end ČR - Karpaty a v. Sudety (Hrubý Jeseník), suché stráně, **ČR C1**, ohrožena bezzásahovým sukc. zarůstáním, **§CZ(C1)**

- pulegioides ssp. carniolicus – vejčitá kraňská, **ČR C1**, ohrožena bezzásahovým sukcesním zarůstáním

- serpyllum – úzkolistá, (Lemon Thyme), cirkumboreální, téměř celá Evropa, Skandinávie, Rusko, Čína, **ČR(C4a)**, suché TTP, okr okr. Evropa, Čína

Lentibulariaceae / Bublinatkovité, 3 / 320, celý svět, vlhké až vodní biotopy, masožravé

Pinguicula – tučnice, pinkvikula, asi 80 druhů, hmyzožravé, listové sukulenty (růžice), chladnější oblasti Země, mokřady, s. polokoule, Eurasie, Island, Skandinávie, Pyreneje, Alpy, Karpaty, Balkán, Středozeří, Sibiř, Dálný východ, Himálaj, j. USA, stř. Amerika, a také JAM, okr, masožr., **§PI** – všechny druhy

- vulgaris ssp. vulgaris – obecná pravá, (Common Butter Wort), cirkumboreální, Evropa, Skandinávie, Sibiř, SAM, **ČR C2**, vlhké biotopy, na Šumavě likvidována aridizací, díky bezzásahovému odumření hřebenových smrčů, **§CZ(C2)**, **§SK**, **§D**, **§PI**, **§U**, **§** Bělorusko, Litva a Lotyšsko, okr ČR, Čína

- vulgaris ssp. bohemica – obecná česká, cirkumboreální, end **ČR C1** Šumava, likvidován bezzásahovou sukcesí, což znamená zánik mnoha současných výskytů, **§CZ(C1)**

Utricularia – bublinatka, utrikularije, asi 220 druhů, celý svět - Eurasie, Afrika, Amerika, vodní rostliny, stojaté mělké vody, i rašel. tůň, ale i na stromech v deštných pralesích, masožravé (komáří larvy), okr **§PI** – všechny druhy

- australis – jižní, cirkumboreální, Eurasie, Středozeří, Austrálie, Írán, stř. a v. Asie, Eurasie, Pákistán, s. Afrika, Austrálie, ČR okraje stojatých mělkých vodních ploch, na Šumavě Hornovltavská kotlina, ohrožována aridizací a bezzásahovostí, **ČR(C4a)**, **§PI**

- breinii – vícekvětá, (Bremova), Evropa, od GB po Rumunsko a Karelii, **ČR C1** - Plzeňsko, j. Čechy Mimoň-Doksy, cirkumboreální, rašelinné šlenky, ohrožována vysušováním, **§CZ(C1)**, **§SK**, **§D**, **§PI**

- intermedia (neglecta) – prostřední, cirkumboreální, Eurasiem SAM, stř. Asie, Írán, TanŠan, stř. Asie, Pamiro-Alaj, Tanšan, stř. a s. Evropa, Skandinávie, **ČR C1**, vody, v ČR likvidována vysušováním, **§CZ(C2)**, **§SK**, **§PI**, Třeboňsko

- minor – menší, cirkumboreální, Eurasie, Středozeří, SAM, stř. Asie, Pamiro-Alaj, Tanšan, Pákistán, Skandinávie, **ČR C2** - Třeboňsko, Šumava, rašelinné šlenky, likvidována vysušováním, **§SK**, **§PI**

- ochroleuca – bleďožlutá, (jižní ?), s Eurasie, SAM, cirkumboreální, Írán, stř. a v. Asie, Skandinávie, **ČR C1**,

rašel. tůň, Šumava likvidována vysušováním - mizí spolu s mělkými vodami, Správa NPŠ má zajišťovat monitoring a management (dle Plánu péče), §CZ(C1), §D, §Pl, NAT, Teplá Vltava, Vltavský luh, dystrofní vody, Třeboňsko – rybník Hliníř u Ponědrážky na Třeboňsku

- vulgaris – obecná, (Greater Bladderwort), cirkumboreální, Eurasie, Aljaška až N. Mexiko, téměř celá Evropa, Skandinávie, Malá Asie, Sýrie, stř. a v. Asie, ČR C1, tůň, ohrožována vysušováním, §CZ(C1), §SK, §Pl, okr ČR, Čína

Linaceae / Lnovité, 12 / 300 druhů, Eurasie, Afrika,

Linum – len, linum, (vč. Mesynium, Mesyniopsis), asi 230 druhů, byliny až keře, suché svahy a TTP, mírné oblasti s. polokoule, text. vlákna, olej, okr, §D – všechny evrop. druhy kromě ...

- austriacum ssp austriacum – rakouský pravý, cirkumboreální, slunné stráně, ČR(C4a), §D, §Pl,

- flavum – žlutý, cirkumboreální, ČR C2, výslunné stráně, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §CZ(C3), §D, §Pl, okr. Evropa

- hirsutum ssp hirsutum – chlupatý pravý, cirkumboreální, ČR C1, výslunné stráně, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), §SK, §D, §Pl

- perenne ssp perenne – vytrvalý pravý, (Perennial Flax), cirkumboreální, stř. a jv. Evropa, Karpaty, na z. po GB, slatiny, v ČR vyhynul, §SK, §D, okr Evropa, Čína, Pákistán

- tenuifolium – tenkolistý, cirkumboreální, ČR C2, výslunné stráně, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §CZ(C3), §D

Radiola – stozrník, radyola, vodní plochy, Eurasie

- linoides – lnovitý, řanovitý, cirkumboreální, vodní plochy, ČR C1, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §SK, obnažená dna rybníků, Třeboňsko

Linnaeaceae / Zimozelovité, 6 / 36 , nově řazeny ke Caprifoliaceae

Linnaea – zimozel, lineea, linnéovka, (Linnaeaceae), 1 druh, stáloz. keř, tundra, severní, arktické a boreální oblasti, s. polokoule, s. Eurasie, SAM, okr

- borealis – severní, (horská, Twinflower), cirkumpolární, arktické a boreální oblasti, s. polokoule, SAM, Aljaška až N. Mexiko, Skalisté hory, Eurasie, Skandinávie, stř. Asie, Írán, s. a stř. Evropa, ČR vzácně, rašel. lok. zřejmě vyhynul, §SK, §D, §Pl, §F, §UA, okr. Evropa

Loranthaceae / Ochmetovité, 68 / 1300, poloparazitické zelené keře i liány, celý svět

Loranthus – ochmet, loranus, 450 druhů, tropy starého Světa, 1 druh Evropa

- europaeus – evropský, cirkumboreální, stř. a jv. Evropa, ČR(C4a), parazit. dub, kaštanovník

Lythraceae (incl Trapaceae - kotvicovité) / Kyprejovité, 31/620, ČR 3/5, hlavně tropy a subtr, byliny a dřeviny, sem vřazeny kotvicovité, marhaníkovité a kuželovnikovité

Lythrum – kyprej, lytrum, 38 druhů, byliny, vlhké lokality, s. mírný pás, okr, v SAM inv

- virgatum – prutnatý, cirkumboreální, Evropa, z. Asie, Írán, stř. Asie, ČR C2, mokřady, ohrožen bezzásahovou sukcesí, okr

- natans – plovoucí, cirkumboreální, stř Evropa, jv Evropa, j Asie, Pákistán, trnitý, ČR C1, ohrožována vysušováním, §CZ(C1), okr, Evropa

Malvaceae / Slézovité, 250/4300, (Bombacaceae, Byttneriaceae, Sterculiaceae, Tiliaceae), ČR 5/12, většina tropy a subtr, omezeně mírné pásmo, velká druhová diverzita Africký roh, velmi rozmanitý vzhled, nejčastěji byliny, ale i dřeviny, v tropech mohutné stromy, bizarní strom Adansonia, ostnité kmeny Ceiba, Pachira, stromy - Tilia, Sterculia, keře Hibiscus, dřevité liány Gossypium, polokeře - Melhania, kosmopolitní, významný podíl domestikovaných ovocných stromů (hlavně mírné pásmo): jablonoň, hrušeň, slivoň, broskvoň, mandloň, meruňka, jahody, bavlník, ibišek, kenaf, okra, alkaloidy Cola, Theobroma

Althaea – proskurník, altea, topolovka, 12 druhů, Eurasie, bylina, okr

- officinalis – lékařský, panonské termofytikum, Írán, stř. Asie, stř. a jv. Evropa, ČR C2, vlhké pastviny, ohrožen bezzásahovým suke zarůstáním, §D, Pákistán, okr Evropa

Hibiscus – ibišek, hibiskus, Malvaceae, asi 300 druhů, tropy a subtr, pantropicky, nejvíce trop Afrika, ale i Afrika a Pacifik, keře či byliny, chtějí slunce, okr

- trionum – trojdílný, cirkumboreální, Írán, stř. a v Asie, Pákistán, ČR C1, úhory, arch, nat, ohrožován bezzásahovou sukcesí

Malva (incl Bismalva - slézovec) – **sléz, malva**, asi 100 druhů, byliny, suchá otevřená stanoviště, temperátní Eurasie, s. Afrika, okr

- alcea – velkokvětý, cirkumboreální, téměř celá Evropa, na Šumavě již vyhynul, **ČR(C4a)**, rumiště, léč
- pusilla – nizounký, cirkumboreální, stf. a v. Asie, **ČR C2**, vzácně, archeofyt, rumiště, ohrožen
bezzásahovou sukcesí

Tilia – **lípa, tilia**, (pův. Tiliaceae), asi 50 druhů, opad. stromy, mírné až subtr, pásmo s. polokoule, Eurasie, Čína 20, SAm 5, okr

- ptytyphyllos ssp cordifolia - velkolistá srdcolistá, **ČR(C4b)**
- platyphyllos ssp pseudorubra - velkolistá načervenalá, **ČR(C4b)**

Menyanthaceae / Vachtovitě, 5 / 58 druhů, vodní a bahenní vytrvalé rostliny, celosvětově

Menyanthes – **vachta, menyantes**, třilístník, 1 druh, vodní a obojživelná trvalka, s. polokoule, zejména Evropa, okr

- trifoliata – trojlístá, (Bog Bean), cirkumboreální, Kavkaz, Sibiř, stf. a v. Asie, Pákistán, s. a stf. Evropa, Skandinávie, Středozemí většinou chybí, **ČR C3**, tůně a bažiny, na Šumavě likvidována aridizací, **§CZ(C3)**, §SK, §D, §Pl, okr Evropa, ČR, Čína

Nymphoides – **plavín, nymfoides**, asi 40 druhů, oddenk vodní rostliny, po celém světě, Eurasie, Amerika, Afrika, okr

- peltata – štítnatý, (Floating Heart), cirkumboreální, Eurasie - téměř celá Evropa i j. Skandinávie, GB a Irsko, v Asie, Čína, Pákistán, **ČR C1**, stojaté vody, ustupuje, ohrožen bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C1)**, §SK, §D, §Pl, okr Evropa, ČR

Monotropaceae / Hnilákovité, 10 / 13 druhů, s. polokoule mimo tropické oblasti, nezelené vytrvalé byliny viz Ericaceae

Monotropa (incl Hypopitys) – **hnilák, monotropa**, samovratec, humózní lesy, parazit, Eurasie, okr

- hypopitys – smrkový, cirkumboreální, téměř celá Evropa, v j. Evropě, Írán, stf. a v. Asie, mnohde chybí, **ČR C3** humózní lesy, na Šumavě likvidován bezzásahovostí

- hypophegea – lysý, cirkumboreální, **ČR C2**, vzácně, humózní lesy, likvidován bezzásahovostí, okr Čína

Montiaceae / Zdrojovkovité, 15 / 220, Amerika, Eurasie, Austrálie, NZ, byliny až polokeře, často sukulentní

Montia – **zdrojovka, montyje**, i Evropa

- arvensis – rolní, cirkumboreální, **ČR C1**, dna rybníků aj. v ČR téměř vyhynula

- fontana ssp fontana – hladkosemenná pravá, (prameniště), cirkumboreální, Evropa, v. Asie, **ČR C1**, _ prameniště horských potoků, v ČR téměř vyhynula, **§CZ(C1)**

- fontana ssp amporitana (hallii) - hladkosemenná potoční, cirkumboreální, **ČR C1**, pohraniční hory, Šumava před vyhynutím, **§CZ(C1)**

Oleaceae / Olivovníkovité, 24 / 615, celý svět, hlavně v Asie, dřeviny

Fraxinus – **jasan, fraxinus**, (Ash), 70 druhů, mírné až subtr. oblasti s. polokoule, Eurasie, SAm, s Afrika, Indonesie, Guatemala, pevné pružné dřevo, pěst, okr

- angustifolia ssp danubialis – úzkolistý podunajský, j. Evropa, s. Afrika, Malá Asie, pěst. **ČR(C4a)**

Onagraceae / Pupalkovité, 22/650, ČR 5/30, byliny a keře, kosmopolitní, byliny a keře, hlavně SAm, v Evropě mnoho zdomácnělo

Circaea – **čarovník, circea**, 7 druhů, byliny, vlhké lesy,

- alpina – alpský, cirkumboreální, s. a stf. Evropa, Skandinávie, Alpy, Pyreneje, Apeniny, Balkán, Korsika, Írán, stf. a v. Asie, ČR, prameniště, vlhké, suťové a roklinové lesy, na Šumavě likvidován bezzásahovou sukcesí a aridizací, **ČR(C4a)**

Epilobium (incl Chamaenerion, Chamerion . verbka) – **vrbovka, epilobium**, vrstice, Onagraceae, asi 200 druhů, degrad. půdy, mírné pásmo, obě polokoule, Eurasie, Amerika, Austrálie, NZ, okr

- alpestre – alpská, cirkumboreální, Pyreneje až Karpaty, Balkán, Kavkaz, **ČR C3**, horské nivy, ohrožována bezzásahovou sukcesí

- alsinifolium – žabínolistá, (ptačincolistá), cirkumboreální, Skandinávie, **ČR C1**, vzácně, Šumava, prameniště, břehy horských toků, ohrožena vysušováním Šumavy, §IRL

- anagallidifolium – drchničkolistá, (Alpine Willdherb), cirkumboreální, Eurasie, téměř celá Evropa, od Islandu před Skandinávií, pohoří stf. a j. Evropy, Kavkaz, pohoří Asie, SAm - Aljaška až Kolorado, **ČR C2**, velmi vzácně, horská prameniště a toky, na Šumavě již vyhynul, likvidován vysušováním Šumavy
- lamyi – Lamyova, svahy, TTP, vyšší polohy, **ČR(C4b)**
- lanceolatum – kopinatá, lesní světliny, v ČR již vyhynula
- nutans – níci, cirkumboreální, od Pyrenejí přes přes Alpy, Sudety, Karpaty, **ČR C1** pohran. pohoří vč Šumava, prameniště, bezprostředně likvidována vysušováním Šumavy a bezzásahovým suc zalesněním mokřadů
- obscurum – tmavá, cirkumboreální, mokřady, vlhké TTP, **ČR C3** vzácně, likvidována vysoušením Šumavy a bezzásahovým suc zarůstáním
- palustre – bahenní, cirkumboreální, Írán, stf. a v. Asie, Skandinávie, Pákistán, **ČR C4a**, mokřadní TTP, na Šumavě ohrožována bezzásahovou sukcesí a vysoušením
- parviflorum – malokvětá, cirkumboreální, Pákistán, v. Asie, **ČR C3**, mokřady, břehy vod, vzácně, Šumava, likvidována vysoušením a bezzásahovým zarůstáním, ale i hybridizací, zejména s inv E. adenocaulon, léč (prostata, čaj)
- Ludwigia – zakucelka, ludvigije**, nadhomka, asi 80 druhů, vytrvalé pobřežní a vodní rostliny, bahnité mokřady, celý svět, Evropa, teplejší oblasti SAm, okr
- palustris – bahenní, stf. a j. Evropa po Dánsko a GB, SRN, v ČR již vyhynula, bahnité mokřady, inv

Orobanchaceae (incl Scrophulariaceae - krtičníkovité) / **Zárázovité**, v současném pojetí 100 / 2100, v klasickém 15 / 200, část dříve Scrophulariaceae, kosmopolitně, max s. mírné pásmo, dále Afrika a Madagaskar, parazité či poloparazité na kořenech cévnatých rostlin, glykosidy

Bartsia – lepnice, bartsije

- alpina - alpská, **ČR C2**, prameniště, alpské trávníky, Krkonoše a Hrubý Jeseník, ustupuje
- Euphrasia – světlík, eufrasie**, zahořanka, (býv. Scrophulariaceae), asi 300 druhů, i ČR
- coerulea – modravý, **ČR C2**, lesní a horské TTP, ustupuje bezzásahovou sukcesí
- micrantha – drobnokvětý, vřesovcová lada, suché TTP, ČR velmi vzácně, Třeboňsko, ohrožen vyhynutím, §SK,
- nemorosa – hajní, (větvený), suché TTP, **ČR C2**, na Šumavě ohrožována bezzásahovou sukcesí,
- officinalis ssp picta - lékařský pestrý, **ČR C1**, subalpin. a horské TTP, ustupuje bezzásahovou sukcesí,
- slovaca – slovenský, **ČR C1**, TTP, ohrožena bezzásahovou sukcesí,
- tatrea - tatranský, **ČR C2**, Krkonoše, Tatry, ohrožena bezzásahovou sukcesí

Melampyrum – černýš, melampyrum, Evropa, byliny, háje, křoviny, úhory, lesní okraje, světlé lesy, Evropa, okr

- arvense – rolní, cirkumboreální, téměř celá Evropa, **ČR C3** úhory, na Šumavě nezvěstný,
- bohemicum - český, cirkumboreální, **ČR C2**, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C3)
- cristatum var cristatum - hřebenitý pravý, cirkumboreální, Írán, stf. Asie, **ČR C3**, doubravy, ohrožován bezzásahovou sukcesí
- cristatum var solstitialle - hřebenitý časný, **ČR C2**, ohrožován bezzásahovou sukcesí
- nemorosum var praecox - hajní časný, (moravicum), **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou sukcesí
- sylvaticum - lesní, cirkumboreální, **ČR C3**, Šumava, lesní lemy, horská lada, ohrožen bezzásahovostí

Odontites (incl Orthanthia) - **zdravínek, odontytes**, zahořanka,

- luteus - žlutý, **ČR C2**, stráně, pastviny, ohrožován bezzásahovou sukcesí
- vernus ssp vernus – červený pravý, Eurasie, zavl SAm, **ČR C2**, úhory, písčité trávníky, ohrožován bezzásahovou sukcesí

Orobanche – zářaza, orobanche, 150 druhů, parazit. bylina, úhory, písčiny, Středozemí, Eurasie, §Pl – všechny druhy

- alba ssp alba – bílá pravá, cirkumboreální, **ČR C2**, ohrožena bezzásahovou sukcesí, §Pl
- slba ssp major - bílá šalvějová, **ČR C2**, ohrožena bezzásahovou sukcesí
- alsatica – alsaská, cirkumboreální, **ČR C2**, ohrožena bezzásahovou sukcesí, §SK §Pl
- artemisiae-campestris - šupinatá, cirkumboreální, **ČR C1**, ohrožena bezzásahovou sukcesí, §SK, §Pl
- coerulescens – namodralá, (Broom Rape), cirkumboreální, **ČR C1**, ohrožena bezzásahovou sukcesí, §SK, §Pl, okr Čína
- coryophyllacea - hřebíčková, **ČR C3**, ohrožena bezzásahovou sukcesí
- elatior – vyšší, cirkumboreální, **ČR C1**, ohrožena bezzásahovou sukcesí §Pl

- flava – devětsilová, (rusá), cirkumboreální, **ČR C3**, ohrožena bezzásahovou sukcesí, §PI
 - kochii – zardělá, cirkumboreální, **ČR C3**, ohrožena bezzásahovou sukcesí
 - lutea – žlutá, cirkumboreální, **ČR C3**, ohrožena bezzásahovou sukcesí, §PI
 - picridis – hořčikovná, cirkumboreální, **ČR C2**, ohrožena bezzásahovou sukcesí, §SK, §PI,
 - reticulata – síťnatá, cirkumboreální, **ČR C1**, ohrožována bezzásahovostí, §CZ(C1), §PI
 - teucarii – ožanková, cirkumboreální, hory stř. a j. Evropy, **ČR C1**, §SK, §PI
- Pedicularis – všivec, pedikularis**, (býv. Scrophulariaceae), asi 700 druhů, poloparazit
- §D – všechny evrop. druhy kromě ..., §PI – všechny druhy
- exaltata - statný, **ČR C1**, vlhké TTP, Bílé Karpaty, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1)
 - palustris ssp palustris – bahenní pravá, cirkumboreální, téměř celá Evropa, Skandinávie, chybí Středozeří a jv. Evropa, **ČR C2**, Šumava, rašelinné TTP, likvidován bezzásahovostí a aridizací, §CZ(C2), §SK, §D, §PI
 - palustris ssp obsiantha - bahenní pozdní, ČR rákosové slatiny, §CZ(C1), ohrožen vysušováním
 - sceptrum-carolinum – žezlovitý, cirkumboreální, z., stř. a sz. Evropa, Skandinávie, **ČR C1**, vlhké TTP, na Šumavě i v ČR již vyhynul, §CZ(C1), §SK, §D
 - sudetica ssp sudetica – krkonošský pravý, cirkumboreální, cirkumpol., arкто-alpinský, Rusko, Sibiř, Dálný východ, SAM, **ČR C1**, end Krkonoše, rašel. TTP, glaciální relikt, přesun ledovcem k jihu, ohrožen zarůstáním a vysušováním, §CZ(C1), §D, §PI, Smar, Bern, NAT
 - sylvatica ssp sylvatica – lesní (mokřadní) pravý, ladní, cirkumboreální, mokřadní, vlhké TTP, **ČR C3**, Českomor. vrchovina, Beskydy, Sudety, na Šumavě ohrožován bezzásahovou sukcesí a vysušováním, §CZ(C2), §SK, §D, §PI
- Phelipanche (Orobanchaceae) – mordovka, zárazovec, pelipanche**, Eurasie, parazité cévnatých rostlin
- arenaria – písečný, **ČR C2**, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §SK
 - bohémica - česká, **ČR C1**, ohrožen bezzásahovou sukcesí
 - caesia - sivá, **ČR C1**, ohrožen bezzásahovou sukcesí
 - purpurea – nachový, Eurasie, od Atlantiku po stř. Asii, **ČR C1**
 - ramosa - větevnatý, **ČR dnes nezvěstný**
- Rhinanthus – kokrhel, rhinanthus**, Orobanchaceae, Scrophulariaceae, poloparazit
- alectorolophus - luštinec, Evropa, **ČR C3**, i plevel, ustupuje, ohrožena bezzásahovou sukcesí
 - rhiphaeus - sličný, hory stř., j. a jv Evropy, Karpaty, **ČR C2**, horské TTP, likvidace bezzásahovostí

Papaveraceae / Makovité, 44 / 770, mírné a subtr. pásmo s. polokoule, ale i JAm mimo Amazonii a v. a j. Afrika, byliny, ale i dřeviny

Papaver – mák, papaver, asi 100 druhů, byliny, nížiny až hory, hlavně Středozeří, dále mírné pásmo Eurasie a Afriky, ale i SAM, Austrálie a subarkt. oblasti, okr, pěst, droga - opium, (end na Islandu)

- confine – časný, cirkumboreální, **ČR C3**, ohrožen bezzásahovou sukcesí, výslunné stráně,
- lecoqii – Lecoqův, cirkumboreální, **ČR C1**, suché lokality, ohrožena bezzásahovou sukcesí
- maculosum ssp maculosum – bělokvětý pravý, cirkumboreální, **ČR C1**, suché stráně, ohrožen bezzásahovou sukcesí
- maculosum ssp austromoravicum - bělokvětý jihomoravský, **ČR C2**, ohrožena bezzásahovou sukcesí

Parnassiaceae / Tolijovité, dnes Celastraceae

Parnassia – tolíje, parnasije, asi 15 druhů, trvalky, vlhké TTP, bažiny, mírné klima, s. polokoule, Eurasie. s. Afrika, okr

- palustris – bahenní, cirkumboreální, mírné zóny Eurasie, Skandinávie až Středozeří, s. Afrika, Sibiř, Japonsko, Aleuty, Ameriky, **ČR C3**, vlhké TTP, rašeliniště, ohrožena aridizací a bezzásahovou sukcesí, §CZ(C3), §D, okr Evropa

Plantaginaceae (incl Globulariaceae - koulénkovité, Scrophulariaceae - krtičníkovité) / Jitrocelovité, původně 4 rody, sem převedeno množství rodu ze Scrophulariaceae a dále Globulariaceae, Callitrichaceae, Hippuridaceae

Littorella – pobřežnice, lotorela, březnička,

- uniflora – jednokvětá, cirkumboreální, téměř celá Evropa, Skandinávie, **ČR C1**, břehy vod, mokřady, na Šumavě již vyhynula, v ČR mizí, §CZ(C1), §P, okr

Plantago (incl Psyllium - chmelík) – jitrocel, plantago, asi 200 druhů, byliny a keře, přízemní listové růžice, některé inv, celý svět, Středozeří, Eurasie, okr

- *altissima* – nejvyšší, cirkumboreální, vlhké TTP, ČR vymizel, §SK
- *atrata* ssp. *sudetica* – černavý sudetský, cirkumboreální, ČR C1 end Velká kotlina v Jeseníkách. ohrožen bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1)
- *maritima* ssp. *ciliata* – přímořský brvitý, cirkumboreální, Eurasie, Středozeří, Evropa, Malá Asie, střední Asie, Kavkaz, Skandinávie, pobřeží, ČR C1, slaniska, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), §SK, §PI
- *media* ssp. *longifolia* - prostřední dlouholistý, ČR(C4b)

Plumbaginaceae / Olověncovité, 24 / 775, všechny kontinenty, byliny až keře

Armeria – **trávníčka**, **armeria**, asi 80 druhů, nízké trvalky a polodřev., mírné pásmo Eurasie, z. pobřeží Ameriky, okr

- *elongata* ssp. *elongata* (*vulgaris*) - obecná pravá, Rusko, ČR, písč. TTP, ohrožena bezzásahovou sukcesí ČR(C4a), §RUS
- *elongata* ssp. *serpentina* - obecná hadcová, ohrožena bezzásahovou sukcesí, §CZ(C3)

Polemoniaceae / Jirnicovité, 20 / 380, Eurasie, Amerika, byliny, příp. keře či liány

Polemonium – **jirnice**, **polemonium**, asi 50 druhů, keříčkov.byliny, suché skaln.l okality, s. mírné pásmo - Amerika - USA, stř. a s.JAm, okr

- *caeruleum* – modrá, cirkumboreální, stř. a s, Evropa, Skandinávie, ČR C2 - Šumava, vlhké TTP, glaciální relikv, na Šumavě likvidována bezzásahovostí a aridizací §D, §PI, okr Evropa, ČR, SRN, H, Čína, Pákistán, BZ Teplice

Polygalaceae / Vítodovité, 48 / 1200, téměř kosmopolitní, byliny a polokeře, saponiny

Polygala (incl *Chamaebuxus* - zimostrázek, *Polygaloides*) – **vítod**, **polygala**, asi 500 druhů, byliny a keře, celý svět kromě NZ, Polynésie a Arktida

- *amarilla* ssp. *austriaca* - nahořklý rakouský, ČR C1, vlhké oligotr TTP, ohrožován bezzásahovou sukcesí
- *chamaebuxus* (*Chamaebuxus alpestris*) – (zimostrázek) alpský, (nízký), Alpy, hory stř. a j. Evropa, ČR C1, Šumava okraje šumavských Plání, likvidován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C3)
- *multicaulis* (*oxyptera*) – ostrokrídý, cirkumboreální, oligotr. ČR C3, TTP, vzácně Šumava, ohrožen bezzásahovou sukcesí, ČR(C4a)
- *serpyllifolia* – douškolistý, cirkumboreální, ČR C1, oligotr. TTP, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1)

Polycnemaceae / Chruplavníkovité

Polycnemum – **chruplavník**, **polycnemum**, (býv. *Chenopodiaceae*), pole, úhory, výslunné travnaté stráně, i dřevina, Eurasie, ČR

- *arvense* – rolní, ČR, pole, úhory, ČR vyhynul
- *heuffelii* – Heuffelův, travnaté stráně, ČR nezvěstný
- *majus* – větší, cirkumboreální, pův j Evropa, z Asie, Írán, stř. Asie, sec Evropa, SAm, ČR C1, archeofyt, nat, výslunné stráně, ohrožován bezzásahovou sukcesí

Polygonaceae / Rdesnovité, 80 / 1150, většinou s. polokoule, byliny a liány,

Rumex (incl *Acetosa* - kyseláč, *Acetosella* - kyselka) – **šťovík**, **rumex**, asi 200 druhů, byliny, křov. kořen, s. mírné pásmo, okr, některé zavlečené inv

- *acetosella* ssp. *multifidus* - menší dřepný, ČR(C4b)
- *palustris* – bahenní, ČR C2, slaniska, dna rybníků, ohrožen aridizací a bezzásahovou sukcesí
- *stenophyllus* – úzkolistý, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, Mongolsko, ČR C2, slaniska, ohrožen aridizací a bezzásahovou sukcesí

Portulacaceae / Šruchovité, 30/500, nově jen 1 rod *Portulaca*, tropy a subtr

Montiaceae – viz *Montiaceae*

Montia – **zdrojovka**, **montie**, (*Montiaceae*), vlhké lokality, Eurasie, okr

- *fontana* – prameniště, hladkosemenná, téměř celá Evropa, Skandinávie, ČR C2, vlhké lokality, ohrožován aridizací a bezzásahovou sukcesí, §PI
- *fontana* ssp. *amporitana* – hladkosemenná potoční, otevřená luční prameniště, ČR C3, vzácně, ohrožován aridizací a sukcesí

- hallii – pobřežní, potoční, **ČR C2**, prameniště, ohrožován aridizací, §SK

Primulaceae / Prvosenkovitě, 60 / 2600, celosvětově, hlavně mírné a subtr. pásmo s. polokoule, vč. samostatná čeleď **Maesaceae**

Anagallis – drchnička, anagallis, 28 druhů, Středozeří, z. až stř. Evropa, trop. Afrika, kosmopol., polštáře, okr

- foemina – modrá, cirkumboreálně, SAm, Eurasie, Makaronésie, Malá a stř. Asie, Írán, **ČR C3**, pole, úhory, ohrožena bezzásahovou sukcesí

- elongata – prodloužený, cirkumboreálně, **ČR C3**, trávníky, ohrožena bezzásahovou sukcesí, §CH,

- maxima – největší, cirkumboreálně, Írán, stř. Asie,, **ČR C1**, úhory, ohrožen bezzásahovou sukcesí, **ČR nezvěstný**, §SK, §CH

- septentrionalis – severní, cirkumboreálně, hlavně stř. Evropa, Skandinávie, Alpy k 2000 m, **ČR C1**, písčiny, ohrožena bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C1)**, §CH, Pákistán, BZ Teplice

Cortusa – kruhatka, kortusa, 10 druhů, Eurasie, Himálaj, Japúonsko, Sachalin, vlhké skály, okr

- matthioli ssp moravica – Matthiolova, cirkumboreální, hory stř. a jv. Evropy, evr. Rusko, **ČR C1**, vlhké skály, ohrožena bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C1)**, §D, §PI

Cyclamen – brambořík, cyklamen, 20 druhů, hlízn.trvalky, vlhké lesy, zejména v. Středozeří, Malá Asie, Írán, Eurasie, Čína, Somálsko, hlízy hledají divoká prasata, okr. trvalka, CITES

- purpurascens – nachový, cirkumboreální, asi z Persie, hory stř. a j. Evropy, Balkán, Maďarsko, Dolní Rakousko, Ca Alpy, Jury, FR-pohoří Cevenny, **ČR C1** (j. Morava, Čechy sec), humózní háje, listn lesy, ohrožen bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C3)**, §PI, §U

Glaux – sivěnka, glaux, 1 druh, temperfátní s. polokoule, slaniska, mořská pobřeží

- maritima – přímořská, cirkumboreální, Írán, stř. a v. Asie, Pákistán, Mongolsko, evropské pobřeží moře, **ČR C1**, slaniska,, **§CZ(C1)**, §SK, §PI

Hottonia – žebratka, hotonyje, 2 druhy, vodní a bahenní rostliny, mírné obl, Eurasie, vUSA, okr

- palustris – bahenní, cirkumboreální, střední a téměř celá Evropa, Skandinávie, Alpy chybí, Malá Asie, Sibiř, **ČR C2**, tůň, likvidována aridizací a bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C3)**, §SK, §D, okr Evropa

Lysimachia (incl Naumburgia - bazanovec) – **vrbina, lysimachije**, asi 200 druhů, byliny až keře, vlhké a rašel. lokality, lužní lesy, s. mírný pás, v. Asie, SAm, i subtr j. Afrika, ne Arktida a NZ, okr. trvalka

- thysiflora (Naumburgia t.) – kytkokvětá (bazanovec .k.), cirkumboreální, s. mírná zóna, stř. a s. Evropa, Kavkaz, chybí Středozeří, **ČR C2**, světlé rašelinné louky, na Šumavě likvidována bezzásahovostí a aridizací, **§CZ(C2)**, okr Evropa

Primula – prvosenka, primula, asi 500 druhů, byliny i dřeviny, TTP, slatinné louky, háje, kamenité svahy, celá s. polokoule, ale i j. polokoule, Evropa, hory – Alpy, Jura, Karpaty, Apeniny, Balkán, Malá Asie po Kavkaz, Sýrie, Asie stř. a jižní, Himálaj, Čína, s. Afrika – Alžírsko, okr

§D – všechny evropské druhy, §PI – všechny druhy kromě elatior, veris – ty jen částečná ochrana

- auricula – lysá, cirkumboreální, hory Evropy – Alpy, Jura, Karpaty, Apeniny, Karpaty, Balkán, **ČR C1**, ohrožena bezzásahovou sukcesí, §SK, §D, §A, §PI, §H, §CH, §SLO, okr. Evropa, **ČR**

- elatior ssp corcontica - vyšší krkonošská, horské TTP, **ČR(C4b)** - Krkonoše, **Kašperskohorsko**

- elatior ssp tatrensis - vyšší tatranská, **ČR(C4b)** - Karpaty

- farinosa, (farinacea) – pomoučená, cirkumboreální, s. Evropa a hlavně hory Evropa, Jura, Alpy, Pyreneje, Karpaty, Bodamské jez., **ČR**, až po Albánii, Sibiř, Mongolsko, Kamčatka, slatinné louky, §SK, §D, §PI, okr Evropa, **ČR vyhynula**

- minima – nejmenší, cirkumboreální, hory stř. a j. Evropy, Alpy, **ČR C1**, Krkonoše, ohrožena bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C2)**, §SK

- veris ssp veris – jarní pravá, (petrklič), cirkumboreální, téměř celá Evropa, po stř. Švédsko, **ČR(C4a)**,

Samolus – solenka, samolus, žilenec, dolénka, 15 druhů, slané TTP, hlavně j. polokoule, j. Afrika, Amerika, Eurasie, kosmopol

- valerandi – Valerandova, cirkumboreální, všechny kontinenty, v. Asie, Florida, téměř celá Evropa, **ČR C1**, slané TTP, mokré úhory, ohrožována bezzásahovou sukcesí

Soldanella – dřípatka, soldanella, asi 10 druhů, drobné stáloz. trvalky, světlé vlhké lesy, horské rašelinné TTP, hory Evropy – Pyreneje, Alpy, Karpaty, Rila, Apeniny, Stará Planina, Šumava, malá

konkurenceschopnost, okr, §D – všechny původní druhy

- montana - horská, cirkumboreální, **ČR C3**, vlhké smrkové lesy, Šumava - alpský migrant, likvidována bezzásahovostí, vyskytuje se pouze u zakazovaných stezek, **§CZ(C3)**, **Modravsko, Svaroh, Povydí**

Trientalis – sedmikvítek, trientalis, Primulaceae,

- europaea – evropský (European star Flower, Northern Starflower), cirkumboreální, cirkumpol, boreální Evropa – hory s. a stř. Evropa, Skandinávie, Asie, v. Asie, SAM - Yukon až Idaho a Alberta, **ČR(C4a)**, horské smrčiny a bučiny, rašelinné březiny, na Šumavě likvidován bezzásahovostí, okr. Čína, **Novohůrecké slatě, rozmnožování zejména vegetativními hlízkami na podzemních výběžcích**

Pyrolaceae / Hruštičkovité, 4 / 300, po celém světě, byliny

dnes Monotropaceae a Ericaceae

Chimaphila (Pyrola) – zimozelen, chimafila, stř. a s. Evropa, na j. po Itálii a s. RF, ČR, chybí na GB, světlé lesy

- umbellata – okoličnatý, (okolikatý), cirkumboreální, stř. a s. Evropa, na j. po Itálii a s. RF, chybí na GB, **ČR C1**, vzácně, světlé lesy, býv. Předšumaví, Třeboňsko, likvidován bezzásahovostí, ohrožen zarůstáním (ostružiníky aj), **§CZ(C1)**, §SK, §D, §PI

Moneses (Pyrola) – jednokvítek, monoses, opuštěnka, Ericaceae, stinné lesy, cirkumpol, většina Evropy, Pyreneje, až Balkán, Skandinávie, ČR, Asie, SAM,

- uniflora – jednokvětý, velekvětý, cirkumpol, pův. s. polokoule, většina Evropy, hlavně s. a stř. Pyreneje, až Balkán, Skandinávie, z Asie - Sibiř, Čína, Pákistán, SAM, **ČR C1**, vzácně, horské stinné lesy, Šumava, likvidován bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C2)**

Orthilia – hrušnice, ortylje, 2 druhy, lesní okraje, Evropa

- secunda – jednostranná, téměř celá Evropa. Skandinávie, v. Asie, **ČR C2**, horské vlhké stinné lesy, lesní okraje, likvidována aridizací a bezzásahovostí

Pyrola – hruštička, pyrola, asi 35 druhů, plazivé oddenkaté stáloz. trvalky, lesy a vřesoviště, s. polokoule, Evropa, SAM, okr

- chlorantha (secunda) – zelenavá, (zelenokvětá, jednostranná, zelená, Greenish flowered Wintergreen), SAM - Yukon až N. Mexiko, téměř celá Evropa, Skandinávie, **ČR C1**, bory, Šumava, likvidována bezzásahovou sukcesí, §SK, **na Šumavě došlo k rozsáhlé redukci jejího výskytu, Pravětín, býv. u Hamrů**

- media (rotundifolia) – prostřední, stř. a s. Evropa, Skandinávie, **ČR C1**, polostinné lesy, Šumava, likvidována bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C2)**, **na většině lokalit Šumavy již vymizela, dnes ojediněle na přechodu mezi Šumavou a Předšumavím**

- minor – menší, téměř celá Evropa, hlavně stř. a s., Skandinávie, **ČR C3**, polostinné lesní okraje, likvidována bezzásahovou sukcesí

- rotundifolia ssp. rotundifolia - okrouhlohlístá pravá, s. a stř. Evropa, Skandinávie, **ČR C1**, stinné lesy, Šumava, likvidována bezzásahovou sukcesí, §IRL

Ranunculaceae (incl. Helleboraceae - Čemeřovitě) – Pryskýřníkovité, 60 / 2000, kosmopol, hlavně mírné pásmo, byliny, polokeře, příp. liány

Aconitum – oměj, akonytum, vlčí mor, přes 250 druhů, hlavně hory mírné pásmo s. polokoule, travn. lokality, jed. okr., §D – všechny evropské druhy, §PI – všechny druhy

- anthora – jedhoj, cirkumboreálně, **ČR C2**, světlé okraje biotopů, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §SK, §PI, **- firmum ssp. moravicum – tuhý moravský, cirkumboreálně, Slovensko, Polsko, **ČR C2**, end **ČR** -**

Ondřejník, Beskydy, §SK, NAT

- lycocotum ssp. lycocotum agg. – vlčí mor pravý, cirkumboreálně, hory stř. a j. Evropa, **ČR C3**, suťové lesy, roztroušeně, i Šumava, likvidován bezzásahovostí, §PI, okr. Evropa

- lycocotum ssp. vulparia – vlčí mor žláznatý, **ČR C3(C4b)**, Šumava, likvidován bezzásahovou sukcesí

- napellus (callibotryon) agg. – šalamounek, cirkumboreálně, hory stř. Evropy, Alpy, Pyreneje, **ČR C3**, hory, end Českého masivu, heliofyt, vlhké TTP, likvidován bezzásahovou sukcesí, okr. Evropa, ČR, SRN, H, Čína

- plicatum (callibotryon) ssp. plicatum – šalamounek pravý, cirkumboreálně, **ČR C3**, end Českého masivu (Šumava) a přilehlé Polsko a Německo, horské vlhké TTP, likvidován bezzásahovou sukcesí, §PI, BZ Teplice

- variegatum ssp. variegatum agg. – pestrý pravý, cirkumboreálně, **ČR C3** Šumava, end Českého masivu, likvidován bezzásahovostí, vysokostébelné nivy, u vodních toků, vlhké lesy, §PI

Actaea (incl. Cimicifuga - ploštičník) – samorostlík, aktea, 8 druhů, mírné pásmo Eurasie a SAM, mrazuvzdorné vytrvalé byliny

- europaea – evropský, cirkumboreální, **ČR C1**, j. Morava, ohrožován aridizací a bezzásahovou sukcesí, §PI,

Adonis – hlaváček, adonys, 20 druhů, Eurasie, horské TTP, okr

- aestivalis ssp aestivalis – letní pravý, pův j Evropa, RF, jih Ruska, Turecko, Írán, stř. Asie, z Himálaj, s. Afrika, sec stř. Evropa, archeofyt, nat, **ČR C3**, úhory, pole, Ca, suché lokality, plevel, likvidován bezzásahovou sukcesí, okr. Evropa, Čína, Pákistán

- vernalis – jarní, Středozeří, stř. j, a jv. Evropa, SRN, **ČR C2**, výslunné stráně v oblastech mandloní, likvidován bezzásahovou sukcesí §CZ(C3), §SK, §PI, §CH, Červený seznam, okr. Evropa, ČR, SRN, H, Čína, CITES

Anemonastrum (Anemone) – **větrnice, amemonastrum**, sasanka

- narcissiflorum - narcisokvětá, **ČR C1**, subalpin, TTP, ustupuje, likvidována bezzásahovou sukcesí, i okr

Anemone (incl Anemonoides - excl Amemonastrum) – **sasanka, anemone**, sasankovka, větrnička, sasankovka, asi 150 druhů, mírné a temperát. pásmo s. ale i j. polokoule, okr

- narcissiflora – narcisokvětá, cirkumboreálně, Eurasie, SAM, hory stř. a j. Evropy, Sibiř, **ČR C2** (ne Šumava), variabilní, několik ssp., horské TTP, likvidována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C2), §D, §PI

- sylvestris – lesní, cirkumboreálně, mírné oblasti Evropy a Asie, stř. Evropa, na s. po j. Švédsko, SRN, ČR, chybí GB a Středozeří, v. Asie, Sibiř, Dálný východ, Čína, heliofyní, Ca, **ČR C2**, likvidována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C3), §D, §CH, §PI, okr Evropa

Aquilegia – **orlíček, akvilegie**, asi 100 druhů, mírné pásmo Eurasie, okr,

§D všechny evropské druhy kromě A. ottonis

- viridiflora (viride) - zelený, cirkumboreálně, asijský druh, široký areál, Čína, Mongolsko, v. Asie - Rusku, Zabajkálí, Poamuří, Japonsko, vlhčí vyšší lokality, vytrvalá bylina až 50 cm, **ČR C3**, sec Šumava, ohrožována bezzásahovou sukcesí, okr Evropa

Ceratocephala – **rohohlavec, ceratocefala**, batinka, 2 druhy, Eurasie,

- orthoceras (testiculata) - rovnorohý, v ČR vyhynulý

Clematis (incl Viorna) – **plamének, klematys**, asi 350 druhů, kosmopol, pnoucí, mírné a subtr. oblasti, dřeviny, v. Asie (Čína, Japonsko, Himálaj), Amerika, Australasie, i Evropa, okr

- integrifolia – celolistý, cirkumboreální, stř. a jv. Evropa, z. Sibiř, Írán, stř. Asie, Kavkaz, **ČR C1**, zaplavované TTP, v ČR - vyhynul, §CZ(C1), §SK, okr Evropa

- recta – přímý, cirkumboreální, stř., j. a v. Evropa, od Španělska do Ruska, Francie, Německo, Polsko, SAM, **ČR C3**, křovinaté teplé stráně, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C3), §PI, okr Evropa

Delphinium – **stračka, delfinium**, ostrožka, asi 270 druhů, vysoké byliny vlhkých hor, hlavně mírný pás s. polokoule, Eurasie, Amerika, ne Austrálie, okr

- elatum – vyvýšená, Eurasie, Írán, stř. Asie, hory Evropy, Asie, Sibiř, Čína, Mongolsko, **ČR C1** - horské nivy, ne Šumava, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C2), §SK, §D, §CH, okr ČR, SRN, H,

Ficaria – **orzej, fikarie**, vlhké lokality, Eurasie, okr,

- calthifolia – blatoucholistý, cirkumboreální, **ČR C3**, vlhké TTP a lesy, ohrožován bezzásahovou sukcesí

Isopyrum – **zपालice, isopyrum**, kukvík, 12 druhů

- thalictroides – žlutěuchovitá, cirkumboreální, **ČR(C4a)**, humózní, stinné, vlhké lokality

Myosurus – **myší ocásek, myosurus**, vlhké světlé lokality, Evropa

- minimus – nejmenší, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, téměř celá Evropa, chybí v Alpách, **ČR C3**, vlhké světlé lokality, ohrožován bezzásahovou sukcesí

Nigella – **černucha, nygela**, 20 druhů, byliny, suché kamenité svahy, Středozeří, Malá Asie, z. Asie, s. Afrika, okr

- arvensis – rolní, cirkumboreální, j. a stř. Evropa, GB, SRN, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou sukcesí, pole, lada, dnes mizí

Pulsatilla – **koniklec, pulsatyla**, asi 30 druhů, trsnaté zatahující trvalky, krátkostébelné trávníky, Eurasie, SAM, okr, §D - všechny evropské druhy kromě

- alpina (austriaca) ssp alba – alpský pravý, cirkumboreální, vysoké hory stř. a j. Evropy, alpské TTP, **ČR C2** – Krkonoše, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §D, **Třeboňsko**

- grandis ssp grandis – velkokvětý pravý, cirkumboreální, Slovensko, Maďarsko, Rakousko, **CR C1**, skalní stepi, j. Morava, ohrožen bezzásahovým suke zarůstáním, §CZ(C2), §SK, §D, **NAT**

- patens – otevřený, (Prairie Crocus, Pasqueflower), cirkumboreální, Aljaška až N. Mexiko, Skalisté hory, Rusko, Ukrajina, Polsko, Írán, stř. a v. Asie, výslunné stráně, **ČR C1** – ojediněle sz. a stř. Čechy, ohrožen bezzásahovým suke zarůstáním, §CZ(C1), §SK, §D, §PI, Bern, Smar, **NAT**

- pratensis ssp bohémica – luční český, cirkumboreální, Rusko, stepní stráně, **ČR C2**, stepní stráně, ohrožen bezzásahovým suke zarůstáním, §PI, §RUS, §SK

- schleiferi (alba) – bílý, Evropa – Alpy, Vogózy až Karpaty, **ČR C3**, ohrožován bezzásahovou sukcesí, není

Šumava, §D, §PI

- vernalis ssp vernalis – jarní pravý, cirkumboreální, Evropa - Skandinávie, Alpy, Pyreneje, Bulharsko, evr. Rusko, **ČR C1**, ne Šumava, světlé TTP, hole, ohrožen vyhynutím, **§CZ(C1)**, §SK, §D, §PI, §RUS

- vernalis ssp alpestris - jarní alpský, **ČR C1**, ohrožen bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C1)**

Ranunculus (incl Batrachium - lakušník, Ficaria - orsej) – **pryskyřník, ranunkulus**, vojenské růžičky, asi 400 druhů, po celé zeměkouli, většinou mírné a chladnější pásmo s. polokoule, ale i subtr, ozdobné hlavně vysokohorské druhy

- aconitifolius – omějolistý, cirkumboreální, hory j. a stř. Evropy, Alpy, **ČR C3** - alpský migrant, Šumava, Novohradské hory, vlhké TTP, prameniště, ohrožen bezzásahovou sukcesí a aridizací, **Eu-Fagion**, **Hornovltavská kotlina, Trojmezenská hornatina, Šmauzy, Suché Studánky**

- aquatilis – vodní, téměř celý svět, Skandinávie, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **ČR(C4b)**, okr Evropa

- arvensis – rolní, cirkumboreální, celá Evropa zřídka, Írán, stř. Asie, Pákistán, **ČR C3**, ohrožován bezzásahovou sukcesí, teplejší pole

- baudotii (Batrachium b) – trojdílný, (lakušník Baudotův), cirkumboreálně, **ČR C1**, teplé vody, ohrožován aridizací a bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C1)**, §SK, §PI,

- circinatus - okrouhlý, mokré lok, **ČR C3**, ohrožen bezzásahovou sukcesí

- fluitans - vzplývavý, z. Evropa, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **ČR(C4a)**, okr, v něm tření ryb

- illyricus – ilýrský, cirkumboreální, **ČR C2**, suché TTP, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C2)**, §PI,

- lingua – velký, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, téměř celá Evropa, Sibiř, **ČR C1**, mokřady, likvidován aridizací, **§CZ(C1)**, §SK, §D, okr Evropa

- penicillatus - štětíkovitý, **ČR C2**, vodní toky, ohrožen aridizací

- platanifolius – platanolistý, cirkumboreální, Evropa hory stř. a j. Evropy, Skandinávie, pohraniční hory i Šumava, alpský migrant, vlhké horské nivy, ohrožen aridizací a bezzásahovou sukcesí, **ČR(C4a)**, **vzácně pouze na Šumavě a Novohradských horách**

- rionii (Batrachium r) – Rionův, (lakušník plihý), cirkumboreálně, **ČR C1**, rybníky, teplejší vody, ohrožován aridizací, **§CZ(C1)**, §PI, Pákistán

- sardous ssp xatardii - sardinský hrbolkatý, **ČR(C4b)**

- trichophyllus - nit'olistý, vody, ohrožován aridizací a bezzásahovou sukcesí, **ČR(C4a)**

Thalictrum – **žluťucha, thaliktrum**, asi 150 druhů, oddenk trvalky, vlhké lokality, nivy, celý svět mimo Austrálie, okr

- flavum – žlutá, (slatinná), cirkumboreální, téměř celá Evropa, **ČR C2**, slatinné TTP, ohrožena bezzásahovým sukcesním zarůstáním

- foetidum – smrdutá, Pákistán, **ČR C2**, křovinaté stráně, ohrožena bezzásahovým sukcesním zarůstáním, **§CZ(C3)**

- lucidum – lesklá, cirkumboreální, stř. a jv. Evropa, **ČR C3**, vlhké TTP, křoviny, lesy, ohrožena bezzásahovou sukcesí

- minus ssp flexuosum - menší křivolaká, **ČR C1**, ohrožena bezzásahovou sukcesí

- simplex ssp simplex – jednoduchá pravá, cirkumboreální, Írán, stř. a v. Asie, Skandinávie, **ČR C1**, výslunné stráně, ohrožena bezzásahovým sukcesním zarůstáním, **§CZ(C1)**, §SK

Trollius – **upolín, trolius**, Ranunculacea, asi 25 druhů, sev. mírné pásmo, oddenk trvalky, vlhké TTP, Eurasie (Evropa až Čína), SAM, okr, §PI – všechny druhy

- altissimus (Europaeus) – nejvyšší, (evropský), cirkumboreální, zejména sv. Evropa, na z. až k Rýnu, Švýcarsko, severní GB, německá středohoří, Alpy, Kavkaz, **ČR C3**, vlhké TTP, prameniště, na Šumavě likvidován vysušováním a bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C3)**, §SK, §PI, okr, jed, **chybí ve vyšších polohách Šumavy, na většině lokalit již vymizel, Městišská rokle**

Resedaceae / Rýtovité, 6 / 85, **ČR 1 / 3**, hlavně subtropy, max Středozemí, Eurasie, Arábie, SAM, Afrika, byliny, příp. keře

Reseda - **rýt, rezeda**, asi 60 druhů, byliny, slunné kamenité a křovin .lokality, úhory, rumiště, jz Asie, sv. Afrika, domest. Evropa,

- luteola – barvířský, cirkumboreální, téměř celá Evropa kromě s. Skandinávie, SRN, Pákistán, **ČR C3**, úhory, arch, nat, ohrožována bezzásahovou sukcesí

- phyteuma – velkokališní, cirkumboreální, **ČR C1**, xerothermní trávníky, arch, nat, ohrožována bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C1)**, §SK,

Rosaceae (Malvaceae) / Ružovité (Jabloňovité) vč. Spiraeaceae / Tavelníkovicovité

120 / 4850, ČR 5 / 12, kosmopolitní, max s.mírný pás, byliny i dřeviny, významný podíl domestik rostlin: jabloň, hrušeň, slivoň, broskvoň, mandloň, meruňka, jahody, většina ovocných dřevin

Alchemilla – kontryhel, alchemila, asi 300 malých druhů, Eurasie, horské TTP s. polokoule, hory Afriky a také asi zavl. Austrálie a NZ, několik alpských druhů i v Austrálii a NZ, v ČR výhradně nepohlavně se rozmnožující (apomikticky) byliny, okr

- baltica – baltský, Sibiř od Uralu po Bajkal, sv. Evropa, TTP, **ČR C1**, jen ojediněle, Šumava likvidována bezzásahovou sukcesí

- crinita – vlasatý, cirkumboreálně, ČR lokálně, horské TTP, ohrožen sukcesním zarůstáním

- effusa – medvědí, horská prameniště, **ČR C2**, ohrožen sukcesním zarůstáním

- filicaulis ssp filicaulis – tenkolodyžný pravý, Skandinávie, ČR TTP, lokálně, Šumava ohrožen succe zarůstáním, **ČR(C4b)**

- fissa – rozeklanný, cirkumboreálně, **ČR C1**, TTP, ohrožen bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C1)**

- flabellata – vějířovitý, ČR býval v TTP na šumavských Pláních kde vyhynul, zlikvidován bezzásahovým succe zarůstáním

- glabricaulis – lysolodyžný, cirkumboreálně, sv. Evropa, evropské Rusko, **ČR(C4b)** – šumavské Pláně, likvidován bezzásahovým succe zarůstáním

- gruneica – grůňský, **ČR C3**, TTP, ohrožen sukcesním zarůstáním

- obtusa ssp obtusa – tupý pravý, cirkumboreálně, **ČR C2**, vlhké TTP, na Šumavě likvidován bezzásahovým succe zarůstáním

- obtusa ssp trapezialis – tupý lichoběžníkovitý, **ČR(C4b)**

- plicata – řasnatý, **ČR C3**, TTP, na Šumavě likvidován bezzásahovým succe zarůstáním

- propinqua – příbuzný, Skandinávie, **ČR(C4b)**, TTP

- reniformis – ledvinitý, **ČR C2**, TTP, likvidován bezzásahovým succe zarůstáním

- straminea – slámožlutý, cirkumboreálně, **ČR C3**, vlhké TTP, na Šumavě likvidován bezzásahovým succe zarůstáním

- suavis – příjemný, **ČR C2**, TTP, ohrožen sukcesním zarůstáním

Amygdalus (Prunus) – mandloň, amygdalus, asi 36 druhů od Středozeří do Číny, teplomilná pěst. peckovina

- nana – nízká, (**P. tenella**), ponticko – panonský druh, Balkán, Kavkaz, Rusko – z. Sibiř, stř. Asie, Maďarsko, **ČR C3**, ohrožována bezzásahovou sukcesí, **§SK**, okr

Aphanes – nepatrnek, afanes, písčiny, úhory, Eurasie

- arvensis – rolní, cirkumboreálně, Írán, stř. Asie, téměř celá Evropa, **ČR C3**, úhory, písčité obilná pole, býv i Šumava, ohrožován bezzásahovou sukcesí

- australis – drobnoplodý, (pískomilný), cirkumboreálně, **ČR C1**, písčité pole a úhory, ohrožován bezzásahovou sukcesí

Aremoria – řepíček, aremorie

- agrymonoides – řepíkovitý, křoviny, **ČR C2**, ohrožován bezzásahovou sukcesí

Aruncus – udatna, arunkus, 3 druhy mírné až subarkt. pásmo s. polokoule, okr

- dioicus (sylvestris, vulgaris) – lesní, (dvoudomá, domácí, Goatsbeard), cirkumboreálně, hory stř. Evropy, Alpy, Pyreneje, Apeniny, Balkán, Írán, stř. a v. Asie, **ČR(C4a)**, suťové lesy, na Šumavě likvidován bezzásahovou sukcesí a přesazováním do zahrádek, **§PL**, okr, SRN, H, Čína

Comarum (Potentilla) – zábělník, komarum

- palustre – bahenní, močály, Šumava, v ČR likvidován vysušováním, **ČR(C4a)**

Cotoneaster – skalník, kotoneaster, více než 200 druhů, temperátní Eurasie, s. Afrika, dřeviny, okr

- integerrimus – celokrajný, cirkumboreální, Eurasie, stř. a j. Evropa, Rusko, s. Asie, Korea, **ČR(C4a)**, hory, výslunné skalnaté svahy, **§D**

- laxiflorus – černoplodý, cirkumboreální, Írán, stř. a v. Asie, **ČR C2**, ohrožen bezzásahovou sukcesí

Crataegus – hloh, krategus, více než 200 druhů, mírný a subtr. pás s. polokoule

- lindmanii – Lindmanův, Eurasie, cirkumboreální, stráně **ČR(C4b)**, **§SK**,

Drymocallis (Potentilla) – vřeteník, drymokalis, mochna

- rupestris (Potentilla r) – skalní, kamenité stráně, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou sukcesí

Filipendula – tužebník, filipendula, více než 10 druhů, mokřady, s. mírný pás, okr

- ulmaria ssp pihaueri – jilmový Pichauerův, **ČR(C4b)**

Geum (incl Parageum – kukúice) – kuklík, geum, asi 50 druhů, vytrv. oddenkaté byliny, mírné klima, vlhké

hory, arktické lok., Eurasie, Amerika, NZ, okr

- **montanum** – horský, (Mountain Avens), cirkumboreální, hory stř. a j. Evropy, Alpy, **ČR C2** – Krkonoše, horské hole, okr Čína

Malus – **jabloň, malus**, asi 50 druhů, opad. dřeviny, křoviny, Eurasie, SAM, ovoc, okr

- sylvestris – lesní, (obecná, Apple), cirkumboreální, pův. stř. a z. Asie, téměř celá Evropa, intr. USA, Kanada, Rusko, **ČR C3**, archeofyt, chlumní lesy

Potentilla (excl. Dasyphora - mochnovec, Comarum - zábělník, Drymocallis - vřeteník, Duchesnea - jahodka) – **mochna, potentyla**, (Cinquefoil), Rosaceae, asi 500 druhů, vytrv. byliny a keře, chladnější a temperátní oblast, s. polokoule, okr

- alba – bílá, cirkumboreální, stř. a v. Evropa, **ČR C3**, teplé háje, ohrožena bezzásahovou sukcesí, okr. Evropa, ČR

- anglica - anglická, vlhké TTP, **ČR(C4a)**

- aurea – zlatá, cirkumboreální, hory stř. a j. Evropy, Pyreneje, Alpy, Sudety, Karpaty, Apeniny, Balkán, **ČR C3**, horské TTP, ohrožena bezzásahovou sukcesí, okr Evropa, ČR, SRN, H

- collina (argentea x incana) – chlumní, **ČR C2**, teplé stráně, skalky, ohrožována bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C3)**

- crantzii – Crantzova, zlatá, cirkumboreální, cirkumpolární, Eurasie – Island, Skandinávie, GB, **ČR C1**, horské TTP. dnes asi ne, likvidována bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C1)**

- lindackeri (argentea x verna) – Lindackerova, **ČR C2**, teplé stráně, skalky, ohrožována bezzásahovou sukcesí

- micrantha – malokvětá, (drobnokvětá), cirkumboreální, Írán, stř. Asie, **ČR C2**, ohrožena bezzásahovou sukcesí, **CZ(C1)**, **§SK**

- palustris (Comarum p.) - bahenní (mokřadní, zábělník b., Cinquefoil), Eurasie, cirkumboreální, SAM, téměř celá Evropa, Alpy, Skandinávie, SRN, kromě jv. a Portugalska, Sibiř, v. Asie, vzácně, Šumava, likvidován bezzásahovým sukcesním zarůstáním, trvalé mokřady, **ČR(C4a)**, **§SK**, okr Evropa, ČR, Čína

- parviflora ssp. thuringiaca - zlatokvětá duryňská, **ČR C2**, ohrožena bezzásahovou sukcesí, **CZ(C3)**

- patula – rozkladitá, rozložitá, cirkumboreální, **ČR C1**, stepní stráně, ohrožována bezzásahovou sukcesí, **CZ(C1)**, **§SK**

- recta – přímá, cirkumboreální, stř. a jv. Evropa, Írán, stř. Asie, **ČR** kamenité stráně, ohrožována bezzásahovou sukcesí, **ČR(C4a)**, okr Evropa, , SRN, H,

- rupestris (Drymocallis r.) – skalní (vřeteník s.), cirkumboreální, s. polokoule, stř. a j. Evropa, **ČR C2**, kamenité stráně, ohrožena bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C3)**, **§SK**, okr. Evropa, až 50 cm, P

- sterilis – jahodovitá, jahodníkokvětá, cirkumboreální, stř. Evropa, **ČR C1**, doubravy, ohrožována bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C1)**

- thuringiaca – duryňská, **ČR C1**, paseky, lesní světliny, ohrožována bezzásahovou sukcesí

Prunus (incl Amygdalus - mandloň, Armeniaca - meruňka, Cerasus - třešeň, Lurocerasus - bobkovišeň / vavřínovec, Padellus - mahalebka, Padus - střemcha, Persica - broskvoň, Cerasus) – slivoň, meruňka, (Plum) aj, asi 350 druhů, Rosaceae, (Amygdalaceae), mírný až trop. pás, v. Asie – Himálaj, Čína, několik JAM, jeden v Austrálii, trnité opadavé keře, jedlé plody, pěst i okr

- fruticosa (Cerasus f.) – třešeň křovitá, cirkumboreální, Eurasie, Malá Asie, Írán, stř. Asie, Rusko, Sibiř, s. Afrika, slunné stráně, **ČR C2**, ohrožována bezzásahovou sukcesí, **§Pl**,

- mahaleb ssp mahaleb (Padellus) – mahalebka obecná pravá, (Mahaleb Cherry), cirkumboreální, teplejší oblasti Eurasie - stř. a j. Evropa, z. Asie, Malá Asie, Írán, stř. Asie, Kavkaz, Pákistán, sz. Afrika, intr. Kanada, **ČR(C4b)**, slunné stráně

- mahaleb ssp. simonkaii - mahalebka obecná Simonkaiova, **ČR C3**, ohrožována bezzásahovou sukcesí

- tenella – mandloň nízká, cirkumboreální, Eurasie, jv. Evropa, Sibiř, Kavkaz, Írán, stř. Asie, Asie, **ČR C1**, ohrožena bezzásahovostí, **§CZ(C1)**, okr

Pyrus – **hrušeň, pyrus**, asi 30 druhů, mírný pás Eurasie – Evropa, z. a v. Asie, ojed. s. Afrika, většinou opadavé dřeviny, chlupy, okr

- nivalis – sněžná, **ČR(C4b)**, **§SK**,

- pyraeaster (achras) – polnička, cirkumboreální, Evropa. **ČR(C4a)**, Turecko, křovin. háje, teplomilná

Rosa – **růže, rosa**, (Rose, Wild Rose), Rosaceae, asi 200 druhů, již ve třetihorách, temperátní až subtrop. pás s. polokoule, Eurasie, SAM, sAfrika. vytrv. keře a opěrné liány, slunné lokality, okr, omamná vůně, aromat. silice

- agrestis var agrestis – polní pravá, Evropa, **ČR(C4b)**, s Afrika, meze, pastviny,

- gallica – galská, keltská, cirkumboreální, Euroasie, Kavkaz, slunné stráně, **ČR C3**, ohrožována sukcesním zarůstáním, §Pl,
 - majalis – májová, cirkumboreální, s. a stf. Evropa, Skandinávie, Sibiř, **ČR C2** slunné stráně, ohrožována sukcesním zarůstáním, okr v cv, **starý kulturní taxon Šumavy**
 - marginata – Jundzillova, drsnolistá, Evropa, Kavkaz, Malá Asie, **ČR C3**, ohrožována sukcesním zarůstáním,
 - micrantha – malokvětá, **ČR C3**, slunné stráně, ohrožována sukcesním zarůstáním
 - sherardii – Sherardova, cirkumboreální, **ČR C3** výslunné stráně, ohrožována sukcesním zarůstáním **skalnaté stráně, Pučanka**
 - spinosissima – bedrníkolistá, cirkumboreální, **ČR C2** slunné stráně, ohrožována sukcesním zarůstáním
 - tomentosa – plstnatá, **ČR C3** slunné stráně, ohrožována sukcesním zarůstáním
- Rubus – ostružiník, rubus**, (Blackberry, Raspberry, Bramble), Rosaceae, více než 1000 druhů, celosvětově, liány, keře, trvalky, ostnitě, celý svět, okr, **inv**
- chamaemorus – moruška, cirkumboreální, s. Evropa, Skandinávie, s. Rusko, Sibiř, **ČR C1 – Krkonoše**, ohrožována vysoušením, **§CZ(C1)**, §D, §Pl,
 - saxatilis – skalní (ostružiníček s.), stf. a v. Asie, Evropa zřídka, **ČR C3**, lesy, roztroušeně Šumava, ohrožována sukcesním zarůstáním
- Sorbus – jeřáb, sorbus**, (Mountain Ash), asi 250 druhů, chladné mírné pásmo s. polokoule, Eurasie - Himálaj, Čína, Japonsko, Korea, Evropa, SAm, hornatiny v Mexiku a Thajsku, opad. dřeviny, okr
- albensis – labský, cirkumboreální, **ČR C2**, end České středohoří, ohrožována sukcesním zarůstáním
 - alnifrons (alnifolia) – olšolistý, (Mountainash), hybridogenní (danubialis x torminalis), Čína, Korea, Japonsko, **ČR C1**, end Templštejn u Moravského Krumlova, ohrožována sukcesním zarůstáním, okr
 - barrandienica – barrandienský, hybridogenní, cirkumboreální, **ČR C1**, ohrožována sukcesním zarůstáním
 - bohemica – český, cirkumboreální, **ČR C1**, end České středohoří, ohrožován bezzásahovostí, **§CZ(C1)**, hybridogenní
 - collina - chlumní, **ČR C3**, ohrožována sukcesním zarůstáním
 - cucullifera - kornoutolistý, **ČR C1**, end, ČR, ohrožována sukcesním zarůstáním
 - danubialis – dunajský, cirkumboreální, **ČR C3**, doubravy, ohrožována sukcesním zarůstáním
 - eximia – krasový, hybridogenní, cirkumboreální, **ČR C2**, end Český kras, ohrožována sukcesním zarůstáním
 - gemella – džbánský, cirkumboreální, **ČR C1**, end ČR, ohrožována sukcesním zarůstáním
 - milensis – milský, cirkumboreální, **ČR C1**, end vrch Milá v Českém středohoří, ohrožována sukcesním zarůstáním
 - moravica - moravský, **ČR C1**, end, ČR, ohrožována sukcesním zarůstáním
 - omissa – opominutý, hybridogenní, cirkumboreální, **ČR C1**, end, ČR, ohrožována sukcesním zarůstáním
 - gemella - džbánský, **ČR C1**, end ČR - Konětupy u Loun, ohrožována sukcesním zarůstáním
 - pauca - bezděžský, **ČR C1**, end, ČR, ohrožována sukcesním zarůstáním
 - pontis-satanae - **ČR C1**, end ČR Moravský kras, ohrožována sukcesním zarůstáním
 - portae-bohemicae – soutěskový, **ČR C1**, end České středohoří, ohrožována sukcesním zarůstáním
 - querneae – dubolistý, cirkumboreální, **ČR C1**, end PP Jablůňka a Bílá skála na s. okraji Prahy, ohrožována sukcesním zarůstáním
 - rhodanthera – manětínský, **ČR C1**, end Chlumská hora u Manětína, ohrožována sukcesním zarůstáním
 - sudetica – sudetský, cirkumboreální, **ČR C1**, end Krkonoše, ohrožována sukcesním zarůstáním, **§CZ(C1)**
 - thayensis - podyjský, **ČR C1**, end, ČR, ohrožována sukcesním zarůstáním
 - torminalis – břek, stf. a j. Evropa, Malá Asie, s. Afrika, **ČR(C4a)**, teplejší lok., §Pl
- Spiraea – tavolník, spirea**, asi 100 druhů, mírné pásmo, Eurasie vč. Čína a Japonsko a SAm vč. Mexiko a Guatemala, opad keře, okr, řada **inv** druhů podzemními výběžky
- salicifolia – vrbolistý, (Willow leaved Spiraea), cirkumboreální, Evropa, Sibiř, Čína, Korea, Japonsko, v. Asie, pobřežní křoviny, **ČR C3**, Šumava, j. Čechy, glaciální relik, ohrožován sukcesním zarůstáním, §SK, okr vysazován - Alžbětín, **Hornovltavská kotlina**

Rubiaceae / Mořenovitě, 611 / 13 000, tropy a subtr, trop. Amerika 5000 druhů, čtvrtá nejpočetnější čeleď, převážně dřeviny, méně byliny a liány, většinou alkaloidy, intr okr,

Asperula – mařinka, asperula, asi 130 druhů, Eurasie, trop. Asie, Středozeří, Afrika, Austrálie, okr

- arvensis – rolní, cirkumboreálně, Írán, stf. Asie, Rusko, Pamiro-Alaj, Tanšan, stf. a j. Evropa, **ČR C3**,

archeofyt, úhory, ojediněle, dnes vyhynulá

- tinctoria ssp tinctoria – barvířská pravá, cirkumboreálně, stř. Evropa, Rusko, světlé lesy, **ČR C3**, ohrožena bezzásahovou sukcesí

Cruciata (Galium) – svízelka, (svízel), kruciata, TTP, Evropa

- pedemontana – piemontská, cirkumboreální, Írán, Rusko, stř. Asie, **ČR C2**, suché kamen TTP, ohrožována bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C1)**

Galium (Asperula) – svízel, galium, mařinka, (Aparinaceae), asi 400 druhů, byliny, temperátní mírné pásmo, Evropa

- boreale ssp boreale – severní pravý, cirkumboreální, stř. a s. Evropa, hory j. Evropy, Skandinávie, Sibiř, Pákistán, vlhké TTP, **ČR(C4a)**

- boreale ssp exoletum – volýňský, **ČR C3**, TTP, na Šumavě ohrožován bezzásahovou sukcesí, **CZ(C4a)**

- elongatum – prodloužený, mokřady, **ČR(C4a)**

- mollugo – povázka, téměř celá Evropa, **ČR(C4b)**, Rusko, Sibiř, vlhké TTP, hojně

- rivale – potoční, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, aluvia řek, **ČR(C4a)**

- sudeticum – sudetský, cirkumboreální, end Krkonoše – suť Čertova zahrádka (ČR a Polsko) a Slavkovský les, horské TTP, **ČR C1**, jen Krkonoše a Slavkovský les, likvidován bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C1)**, **§Pl, NAT**

- tricornutum – trojrohý, cirkumboreální, Rusko, Pákistán, **ČR C3**, úhory, ohrožován bezzásahovou sukcesí

- valdepiilosum – moravský, cirkumboreální, **ČR C3**, teplé lesy, likvidován bezzásahovou sukcesí, **§Pl**,

Rutaceae / Routovité, 150/1800, **ČR 1/1**, hlavně tropy a subtr i temperátní mírné pásmo, dřeviny, vzácně byliny, významný podíl domestik rostlin: pomerančovník, citroník, mandarinka,

Dictamnus – třemdava, dyktamnus, 6 druhů, teplé lokal., Eurasie, okr

- albus – bílá (Gas Plant), cirkumboreální, hlavně j. a stř. Evropa, Írán, stř. Asie, Pákistán, **ČR C1**, lesostep, převážně již zlikvidována bezzásahovým suke zarůstáním, **§CR(C3)**, **§SK, §Pl, §D, §CH**, okr, Evropa i Čína

Salicaceae – Vrbovité, 55 / 1000, celý svět, málo Austrálie (zřejmě vyprahlý kontinent), dřeviny

Populus – topol, populus, asi 100 druhů, boreální, mírné až subtr. pásmo s. polokoule, Eurasie, SAM, sv Afrika, opad. stromy, vodní břehy, lehké dřevo, celuloza, plantážnický, i okr

- nigra - černý, (Black Poplar, Lombardy Poplar), stř. a j. Evropa, (ne severní), sz. Afrika, Malá Asie, Rusko, Čína, Pákistán, Kavkaz, z. Sibiř, **ČR C1**, téměř vyhynul, okr, ČR

Salix – vrba, salix, rokyta, vetla, asi 520 druhů, hlavně mírný pás s. polokoule, po celém světě, několik j Afrika, JAM, trop. hornatiny v. Afriky, opadavé dřeviny, snadno se kříží, okr, antipyret. kys. salicilová

- appendiculata – velkolistá, cirkumboreální, **ČR C1**, alpský migrant, Šumava - kary Plešného a Černého jezera, likvidována bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C2)**, v Novohradské horách dosahuje v. hranice celosvětového rozšíření, ohr souvislým zalesněním a genetickou erozí (x *S. caprea* a *S. aurita*)

- bicolor – dvoubarvá, **ČR C1**, prameniště, likvidována aridizací, **§CZ(C1)**

- daphnoides – lýkovecová, (Violet Willow), cirkumboreální, stř. Evropa až stř. Asie, Himálaj, **ČR C2**, šterk náplavy, vysazovaná ne břehy vodotečí, včelařská, jen bavorská Šumava

- eleagnos – šedá, (hlošinová), cirkumboreální, j. a stř. Evropa, Malá Asie, sz. Afrika, **ČR C2**, Karpaty, skaln pobřeží vod, okr Evropa

- hastata ssp vegeta – hrotolistá, (šípová) svěží, Skandinávie, Karpaty, Rusko-Kamčatka, **ČR C1** - Jeseník, vlhké horské TTP, ohrožena vysoušením a bezzásahovostí, **§SK**, okr Evropa

- herbacea – bylinná, (zakrslá, Pygmy Willow), cirkumboreální, cirkumpol, s. Evropa - Skandinávie, Skotsko, Pyreneje, Alpy, Apeniny, Karpaty, Balkán, arktická SAM, **ČR C1** - Krkonoše, Hrubý Jeseník, ne Šumava, vlhké skály, likvidována aridizací, **§CZ(C1)**, **§SK**

- lapponum – laponská, cirkumboreální, pohoří stř. a s. Evropy, Skandinávie, **ČR C1**, Hrubý Jeseník, horské rašelinné TTP, likvidován aridizací, **§CZ(C1)**, **§Pl**

- myrsinifolia – černající, cirkumboreální, téměř celá Evropa, Skandinávie, **ČR C1**, alpský migrant, pobřežní křoviny, Šumava, likvidována bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C1)**, mokrý až rašelinné TTP, přechodová rašeliniště, okraje vrchovišť, pobřežní křoviny, Šumava je významným areálem ČR kde dosahuje sv. hranici středoevropské arely rozšíření, na Šumavě vymírající, Zhůří na Šumavě, Knížecí Pláně, ohr suke souvislým zalesněním, vysoušení, Mo a Ma: zamezení suke zarůstání mokřých rašelinných luk

- myrtilloides (myrtilifolia) - borůvkovitá, (Blueberry Willow, Worthleberry Willow), cirkumboreální, cirkumpol vč. SAM, Skandinávie, **ČR C1**, rašelinné TTP, na Šumavě již vyhynula, likvidována aridizací,

§CZ(C1), §SK, §Pl, okraje vrchovišť, na Šumavě prakticky vyhynula, bývala u Zhůří, Borových Lad, Zvonkové, Knížecích Pláních

- pentandra – pětimužná (mandlovka), cirkumboreální, Írán, stř. Asie, s. a stř. Evropa - Skandinávie, až Kavkaz, Kamčatka, **ČR(C4a)**, Předšumaví, mokřadní olšiny, okr Evropa, **Kvilda**

- repens – plazivá, zakrslá, Eurasie, Evropa téměř celá, Rusko, tundra, **ČR C2**, Českomoravská vysočina, mokřadní a rašelinné TTP, likvidována bezzásahovostí a vysoušením, **§CZ(C3), §SK**, okr Evropa

- rosmarinifolia – rozmarýnolistá, cirkumboreální, Eurasie, Írán, stř. Asie, Sibiř až Bajkalsko, Kamčatka, Kurily, **ČR C3**, slatinné TTP, na Šumavě vytěsňována bezzásahovou sukcesí a aridizací, **§SK**, slatinné a rašelinné TTP, rašelinné březiny, Královský hvozd, Šumavské pláň

- silesiaca – slezská, cirkumboreální, Evropa – hory stř. a j. Karpaty, Balkán, Sudety, **ČR(C4a)** ne ale Šumava, strže vodních toků

- x lymnogenica (appendiculata x caprea) – v. palistinná, karové stěny u jezera Laka a Prášilského

Santalaceae / Santalovitě (Santalovníkovité), asi 35 rodů, 500 druhů, hlavně tropy a subtr, poloparazit dřeviny a byliny,

Thesium – lněnka, tesium, 325 druhů, byliny, horské TTP, stepní svahy, slatiny, Evropa, j Afrika, Austrálie

- alpinum – alpská, cirkumboreální, vysoké hory Evropy, až j. Švédsko, **ČR C3**, horské TTP, Krkonoše aj., ohrožena aridizací a bezzásahovou likvidací TTP

- dollineri – Dollinerova, cirkumboreální, **ČR C1**, stepní stráně, ohrožen bezzásahovou likvidací TTP, **§CZ(C1), §SK**,

- ebracteatum – bezlistenná, cirkumboreální, sarmatský migrant, pův. východoevropský druh, až do stř. Evropy, **ČR C1**, jen několik lokalit ve stř. Čechách – Kersko, Mělnicko, slatinné TTP, ohrožen aridizací a bezzásahovou likvidací TTP, **§CZ(C1), §SK, §Pl**, Bern, Smar, **NAT**

- linophyllon – lnolistá, cirkumboreální, teplé TTP, **ČR C1**, Morava, ohrožen bezzásahovou likvidací TTP

- pyrenaicum – pyrenejská, cirkumboreální, stř. a j. Evropa, TTP, **ČR C2**, ohrožen bezzásahovou sukcesí TTP

- ramosum (arvense) – rolní, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, **ČR C1**, stepní svahy, ohrožena bezzásahovou likvidací TTP

- rostratum – zobánkatá, cirkumboreální, slatiny, Alpy, **ČR C1**, ohrožen aridizací a bezzásahovou likvidací TTP, **§CZ(C1)**

Viscum – jmelí, viskum, (dříve Viscaceae, Loranthaceae), až 400 druhů, hlavně tropy Afriky a Austrálie, i Eurasie, polopar. keřík na stromech

- album ssp album – bílé pravé, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, stř. a j. Evropa, Skandinávie, Kavkaz, Malá Asie, Pákistán, **ČR C1** Šumava, **ČR C4a**

- album ssp. abietis – bílé jedlové, cirkumboreální, Evropa, **ČR C3** i na Šumavě

Saxifragaceae / Lomikamenovitě, 38 / 600, hlavně hory, mírné až arktické pásmo s. polokoule, byliny,

Chrysosplenium – mokřýš, chrysosplenium, asi 60 druhů bylin, Eurasie, SAm, JAm, lužní lesy, okr

- oppositifolium – vstřícnolistý, cirkumboreální, prameniště, lokálně, na Šumavě likvidován bezzásahovým sukc zarůstáním a aridizací, **ČR(C4a)**

Saxifraga – lomikámen, saxifraga, asi 440 druhů, hojně hybridů, polštářovité skalničky, hory s. polokoule, Eurasie, Amerika - Aljaška až N. Mexiko, j. Afrika, okr, **§D** – všechny evrop. druhy mimo tridactyles,

- bulbifera – cibulkatý, cirkumboreální, **ČR C2**, výslunné stráně, ohrožen bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C3)**, **§D**

- decipiens – růžicovitý, **ČR C1**, ohrožen bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C2)**

- oppositifolia ssp oppositifolia – vstřícnolistý pravý, (Purple mountain Saxifrage), cirkumboreální, cirkumpol arкто-alpínský, SAm - Skalisté hory, Kanada, Grónsko, GB, Skandinávie, Pyreneje, Alpy, Karpaty, Balkán, Pákistán, Indie, Himálaj, s. Evropa, hory stř. a j. Evropa, **ČR C1** - Krkonoše, skaln lok, ohrožen bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C2), §D**

- paniculata – vždyživý, (latnatý), cirkumboreální, Evropa - Skandinávie, hory - Alpy, Pyreneje, Balkán, Kavkaz, **ČR C1**, skaln. lok. (dealpínský), ohrožen bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C2)**, **§D, §Pl**

- rosaceae ssp. steinmannii – trsnatý vlnatý, cirkumboreální, end ČR, **ČR C1**, ohrožen bezzásahovou sukcesí

- tridactylites – trojprstý, cirkumboreální, téměř celá Evropa, na j. častější, SRN, **ČR C1**, skalní stepi, ohrožen bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C2)**

Scrophulariaceae / Krtičníkovité (vč. Buddlejaceae, Myoporaceae), 280 / 3000 .

dnes Orobanchaceae a Plantaginaceae

Gratiola – konitřud, graciola

- officinalis – lékařský, cirkumboreální, Evropa střední, chybí Dánsko, GB a s. Evropa, malá Asie, Ural, z. a stř. Asie, Pamiro-Alaj, Tanšan, Syrdarja, **ČR C1**, vlhké rašelinné TTP, mokřady, vysušováním a zarůstáním převážně zanikl, **§CZ(C2)**, §SK, §D, §Pl, okr, léč, jed

Kickxia – úporek, kickxijs, zvěšinec, Plantaginaceae, (Scrophulariaceae)

- elatine ssp elatine – hrálavý pravý, cirkumboreální, stř. Asie, Tanšan, Frganská dolina, KopetDag, stř. a j. Evropa, **ČR C2**, archeofyt, nat, úhory, ohrožován bezzásahovou sukcesí

- spuria ssp spuria – pochybný pravý, zvrhlý, cirkumboreální, **ČR C2**, úhory, ohrožován bezzásahovou sukcesí

Limosella – blatěnka, limosela, břehy vod, Eurasie,

- aquatica – vodní, cirkumboreální, stř. a v. Asie, Pamiro-Alaj, Tanšan, Kazachstán, **ČR C3**, břehy vod, na Šumavě ohrožena bezzásahovostí, **ČR(C4a)**, §IRL

Lindernia – puštíčka, lindernyje, asi 50 druhů, byliny, Eurasie, SAM, okr

- procumbens – pouzdernatá, (rozprostřená), cirkumboreální, Írán, stř. a v. Asie, **ČR C1**, Třeboňsko, u vod, vzácně, ohrožována bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C1)**, §SK, §CH, §Pl, Bern, **NAT**

Melampyrum – černýš, melampyrum, nově do Orobanchaceae

Misopates – šklebivec, misopates, Plantaginaceae

- orontium – přímý, cirkumboreální, pův Írán, stř. Asie, **ČR C2**, úhory, plevel písč. polí, arch, ohrožován bezzásahovou sukcesí, na Šumavě již vyhynul, §IRL

Pseudolysimachion - viz Veronica

Rhinanthus – kokrhel, rhinanthus, byliny polopar., Eurasie, nově do Orobanchaceae

- minor var stenophyllus - menší pozdní, **ČR C1**, Šumava, likvidován bezzásahovou sukcesí

Scrophularia – krtičník, skrophularije, asi 200 druhů, trvalky a polokeře, bažiny a vlhké TTP, mírný pás s. polokoule, několik druhů tropy Ameriky, okr

- scopolii – žlázanatý, (Skopoliho), cirkumboreální, Írán, stř. Asie, **ČR C3**, vlhké lesní lemy, ohrožován bezzásahovou sukcesí,

- umbrosa ssp umbrosa (alata) – křídlatý pravý, cirkumboreální, stř. Asie, Írán, Kazachstán, Kaspicko, Pamiro-Alaj, Tan-Šan, Evropa, **ČR(C4a)**, vlhké TTP, mokřady

- umbrosa ssp neesii - křídlatý Neesův, **ČR(C4b)**

- vernalis – jarní, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, **ČR C1**, vlhké lesy, ohrožen bezzásahovostí, **§CZ(C1)**, §SK,

Verbascum (Cebia) – divizna, verbaskum, marnucha, asi 350 druhů, většinou dvouleté, suché, slunné kamenité stráně i hory, Eurasie, s. Afrika, okr

- blattaria – švábovitá, cirkumboreální, stř. Asie, Írán, Pamiro-Alaj, Tanšan, KaraKum, **ČR C2**, ohrožována bezzásahovou sukcesí, okr Evropa, BZ Teplice

- densiflorum (thapsiforme) – velkokvětá, cirkumboreální, stř. a j. Evropa, zdomácněla GB, **ČR(C4a)**, rumišť, okr Evropa, BZ Teplice

- chaixii ssp. austriacum – jižní rakouská, cirkumboreální, danubiální migrant, **ČR(C4a)**

- phoeniceum – brunátná, fialová, cirkumboreální, stř. Asie, Alaj, Tanšan, Čína, Kaspické stepi, jv Evropa, Apeniny, Porýnská nížina, **ČR C2**, slunné svahy, ohrožována bezzásahovou sukcesí, okr

- speciosum – ozdobná, **ČR C1**, slunné stráně, ohrožována bezzásahovou sukcesí, §SK

Veronica (incl Pseudolysimachion - čestec, úložník, veronykovec) – rozrazil, veronyka, nově do Plantaginaceae, asi 250 druhů, byliny až polokeře, hlavně Eurasie, okr

- agrestis – polní, úhory, Eurasie, sz. Afrika, Malá Asie, **ČR C2**, pole, arch, nat, ohrožován bezzásahovou sukcesí

- anagalloides – bažinný, stř. Asie, Pamiro-Alaj, Tanšan, **ČR C2**, břehy vod, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §SK

- austriaca – rakouský, cirkumboreální, stř. a v. Evropa, slunné stráně, **ČR C2**, Český kras, ohrožován bezzásahovou sukcesí, okr. Evropa

- bellidioides – chudobkovitý, **ČR C1**, Krkonoše hole, ohrožován bezzásahovou sukcesí,

- cuneata - vodní, (pobřežní), **ČR C3**, pomalu tekoucí vody, ohrožován aridizací

- dillenii – Dilleniův, cirkumboreální, ladní, stř. Asie, Kazachstán, Tadžikistán, **ČR(C4a)**, slunné stráně

- hederifolia – břečťanolistý (asi sublobata x triloba), pův jz Asie, Středozeří, sec téměř celá Evropa, stř. Asie, Pamiro-Alaj, Tanšan, **ČR(C4b)**, arch, neofyt, rumišť

- maritimum (Pseudolysimachion m) – dlouholistý, cirkumboreální, **ČR C1**, aluviální TTP. Šumava býv. niva horní Vltavy, ohrožována bezzásahovou sukcesí, likvidován vysušováním, CITES
- montana – horský, cirkumboreální, **ČR C3**, stinné lesy, Šumava prameniště, suťové lesy, likvidován bezzásahovou sukcesí, **ČR(C4a)**
- opaca – matný, úhory, **ČR C1**, arch, nat, ohrožován bezzásahovou sukcesí
- orchidea - vstavačovitý, **ČR C3**, Karpaty, ohrožován bezzásahovou sukcesí
- praecox – časný, cirkumboreální, Ca, **ČR C3**, u Horažďovic, ohrožován bezzásahovou sukcesí
- prostrata – rozprostřený, cirkumboreální, slunné stráně, **ČR(C4a)**, ustupuje
- pumila – nízký, Krkonoše hole, v ČR vyhynul
- scardica – slavný, drobnolistý, **ČR C1**, mokřady, vlhké zasolené TTP, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), §SK
- scutellata – štítkovitý, (štítnatý), cirkumboreální, Skandinávie, ČR vlhké rašelinné TTP, na Šumavě ohrožován bezzásahovou sukcesí, **ČR(C4a)**, §SK
- spicata ssp spicata (Pseudolysimachion s.) - klasnatý pravý, stř. Evropa, **ČR(C4a)**, §D, okr. Evropa
- spuria ssp foliosa (Pseudolysimachion s.) – latnatý širolistý, (pochybný), cirkumboreální, stř. Asie, Kazachstán, Tanšan, **ČR C1**, Karpaty, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1)
- teucrium – ožankový, cirkumboreální, stř. Evropa, stř. Asie, Kazachstán, **ČR(C4a)**, sušší TTP
- triloba – trojlaločný, cirkumboreální, Ca, **ČR C2**, ohrožován bezzásahovou sukcesí, Předšumaví, arch, nat,
- verna – jarní, cirkumboreální, Rusko, stř. Asie, Írán, Pamiro-Alaj, Tanšan, ČR slunné stráně, na Šumavě ohrožován bezzásahovou sukcesí, **ČR(C4a)**

Staphyleaceae / Klokočovitě, 5 rodů, 60 druhů, dřeviny, mírné pásmo až tropy

Staphylea – klokoč, stafylea, 12 druhů, mírné pásmo s. polokoule, příp. tropy, Eurasie – Evropa, Malá Asie, Sýrie, Turecko, Kavkaz, Japonsko, Korea, Mandžusko, Čína, SAm, Mexiko, Peru, opad. keře a malé stromy, teplé lesy, okr

- pinnata – zpeřený, cirkumboreální, jv. Evropa – Karpaty až Švýcarsko, Malá Asie, Sýrie, Írán, stř. Asie, , Kavkaz, teplé suťové lesy, **ČR C2**, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §PI, §RUS

Tamaricaceae / Tamaryškovité, 5 / 110, dřeviny a polokeře, stepi, přímořské pouště, Středozeří, stř. Asie, Eurasie, Afrika

Myricaria – židovník, myrikarije, (Nut Meg), 11 druhů, šterkovité náplavy, Eurasie, okr

- germanica – německý, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, Skandinávie, Alpy, Pyreneje, Abruzzi, Balkán, Pákistán, **ČR C1**, šterk, náplavy, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1),

Thymeleaceae / Vrabečnicovitě (Lýkovecovité, Aquilariaceae, Daphnaceae), 50 / 1100, ČR 2/3, kosmopolitní, hlavně tropy, hojně subtr j. polokoule, hlavně Afrika a Austrálie, převážně keře a keřiky, příp. byliny, vzácně stromy

Daphne – lýkovec, dafne, asi 70 druhů, Eurasie – mírné a subtr. p., Eurasie, s. Afrika, Austrálie, §D – všechny evropské druhy, jed

- cneorum – vonný, cirkumboreální, stř. a j. Evropa, Rusko, **ČR C1**, světlé teplé lesy, mizí zastíněním, §CZ(C1), §SK, §D, §CH, §PI, §RUS, okr. ČR, SRN, H

- mezereum – jedovatý, cirkumboreální, téměř celá Evropa, Skandinávie, Malá Asie, Írán, stř. Asie, Kavkaz, Sibiř, Rusko, z. Čína, vlhčí lesy, ČR i Šumava, likvidován bezzásahovou sukcesí, aridizací i vyrýváním do zahradek, **ČR(C4a)**, §D, §PI, okr

Thymelaea – vrabečnice, thymelea, 20 druhů, výslunné úhory, Eurasie, Středozeří, z a stř. Asie

- passerina – roční, cirkumboreální, Pákistán, **ČR C1**, výslunné úhory, ohrožována bezzásahovou sukcesí

Ulmaceae / Jilmovitě, dnes 8 / 35 (dříve 18 / 200), mírné až tropické pásmo, jv. Asie, Amerika, stromy

Ulmus – jilm, ulmus, (Elm), asi 45 druhů, mírný a subtropický pás s. polokoule (Eurasie – Evropa, Čína, Korea, SAm), opadavé stromy, příp. keře, křoviny a lesy, na jih do Thajska a Kostariky, opad. a poloopad. stromy, pěst, pevné dřevo - tesařské konstrukce, sportovní nářadí, i okr (avšak grafioza)

- glabra (montana, scabra) – drsný, (horský), cirkumboreální, Evropa, z. Asie (s. a stř. Evropa, Skandinávie, v ČR původní a nejběžnější, Malá Asie, Rusko), ČR suťové a stinné lesy, převážně vyhynul grafiozou, ČR(C4a), okr. ČR, SRN, H

- laevis – vaz, cirkumboreální, z., stř. a jv. Evropa, Rusko - Kavkaz, Ural, **ČR(C4a)**, lužní lesy, převážně

vyhynul grafiózou

- minor (carpinifolia, campestris) - habrolistý, (polní), cirkumboreální, stf. a j. Evropa, sz Afrika, Turecko, stf. Asie, Írán, Kavkaz, vysazován na hrázích rybníků, světlé listn. lesy, **ČR(C4a)**, lužní lesy, převážně vyhynul grafiózou

Urticaceae – Kopřivovitě, 54 / 2600, kosmopolitně, hlavně tropy a subtr Asie, málo v Africe, byliny a dřeviny, čeled' Cecropegiaceae byla přidružena

Parietaria – drnavec, parietarije, bouchvec, 30 druhů, subtr a tropy

- *officinalis* – lékařský, cirkumboreální, stf. a j. Evropa, ne GB a Pyren. poloostrov, Írán, stf. Asie, lužní lesy, **ČR C2**, ohrožován bezzásahovou sukcesí

Urtica – kopřiva, urtyka, asi 100 druhů, subtr a tropy, byliny se žahavými chlupy, výjim. dřeviny, Evropa, okr

- *kiovensis* – lužní, kyjevská, cirkumboreální, **ČR C1**, lužní lesy, §SK

- *urens* – žahavka, cirkumboreální, Írán, stf. Asie, téměř celá Evropa, **ČR C3**, arch, nat, rumiště

Vacciniaceae / Brusnicovitě – dnes Ericaceae / Vřesovcovitě

Vaccinium - brusnice, borůvka, vakcinyum, (Blueberry, Bilberry), Ericaceae, (Vacciniaceae), asi 450 druhů, mírné až arktické pásmo, cirkumpol, Eurasie, hlavně Asie, Amerika, hlavně chladnější oblasti s. polokoule, ale druhy i na Madagaskaru a Hawai, polokeře až stromy

- *oxyoccos* – klikva bahenní (žoravina), **ČR C3**, na Šumavě likvidována vysoušením rašelinišť díky vynucované výrobě „divočiny“ §SK

- *uliginosum* – vlochyně, (v.bahenní, borůvka bahenní, Bog Blueberry), cirkumpol, Eurasie – s.Evropa, Skandinávie, Rusko - Sibiř, Kamčatka, Japonsko, Korea, SAM, **ČR C3** - na Šumavě likvidována vysoušením rašelinišť díky vynucované výrobě „divočiny“, §SK

Valerianaceae / Kozlíkovitě, 15 / 315, hlavně s. mírné pásmo, hlavně Středozemí, dále JAm - Andy a trop. Afrika, chybí Austrálie, byliny až keře, převážně aromatické, nově řazeny ke Caprifoliaceae

Valeriana – kozlík, valeriana, odoln, více než 150 druhů, Eurasie, i ČR, Amerika, Afrika, trvalky, keře, liány, okr

- *dioica* – dvoudomý, cirkumboreální, většina Evropy, ČR slatinné a rašelinné TTP, alpský migrant, na Šumavě ohrožován bezzásahovou sukcesí a aridizací, **ČR(C4a)**, vzácný druh, Křemelná, kotlina Valné

- *excelsa* ssp *excelsa* – výběžkatý pravý, olšiny, **ČR(C4a)**

- *excelsa* ssp *sambucifolia* - výběžkatý bezlistý, ČR horské nivy, ohrožován bezzásahovou sukcesí a aridizací, **ČR(C4a)**

- *excelsa* ssp *transiensis* - výběžkatý přechodný, lesní prameniště i Šumava, ohrožován bezzásahovou sukcesí a aridizací, **ČR(C4a)**

- *simplicifolia* – celolistý, cirkumboreální, vlhké lesy, **ČR C3**, ohrožován bezzásahovou sukcesí a aridizací

- *stolonifera* ssp. *angustifolia* – ukrajinský chlumní, cirkumboreální, **ČR(C4a)**, ohrožován bezzásahovou sukcesí a aridizací

- *tripteris* var *austriaca* - trojený rakouský, cirkumboreální, **ČR C3**, olšiny, ohrožován bezzásahovou sukcesí a aridizací

Valerianella – kozlíček, valerianela, tenura, asi 80 druhů, byliny, Středozemí, Eurasie, s. Afrika, SAM, okr

- *carinata* - kýlnatý, narušované TTP, **ČR C2**, ohrožován bezzásahovou sukcesí a aridizací

- *dentata* ssp *dentata* – zubatý pravý, cirkumboreální, Írán, Pákistán, stf. Asie, Evropa, Pákistán, ČR, ruder. lok., pěst., **ČR(C4a)**, arch, nat

- *rimosa* - štěrbínatý, plevel obil, rumiště, **ČR C1** arch, nat, ohrožován bezzásahovou sukcesí

Verbenaceae / Sporýšovité, 75 / 2500, po celém světě, nejvíce JAm, glykosidy, alkaloidy, okr, léč

Verbena – sporýš, verbena, asi 300 druhů, tropy a subtr, hlavně Amerika, Eurasie, Středozemí, byliny i polokeře, otevřené slunné lokality, prerie, okr

- *officinalis* – lékařský, cirkumboreální, Írán, stf. a v. Asie, Pákistán, Eurasie, téměř celá Evropa, **ČR C3**, rumiště, na Šumavě již vyhynul, ohrožován bezzásahovou sukcesí, léč TČM, afrodiziak, okr. Evropa

Violaceae / Violkovitě, 23 / 1100, kosmopol, dřeviny, liány a byliny, saponiny či alkaloidy

Viola (Erpetion) – violka, viola, asi 500 druhů, byliny až polokeře, temperát klima, Eurasie, SAM, okr

- alba ssp alba – bílá pravá, **ČR C1**, teplé lesy, ohrožována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1)
- ambigua – obojetná, (obojaká), proměnlivá, cirkumboreální, **ČR C2**, lesostepi, ohrožována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C2), §SK
- biflora – dvoukvětá, cirkumboreální, Euraie, cirkumpol, Alpy, Skandinávie, subarkt. Evropa, stř. a v. Asie, SAM. hory stř. a j. Evropy, Kavkaz, Japonsko, Pákistán, **ČR(C4a)**, ne Šumava, vlhké skály
- canina ssp. ruppii – psí horská, **ČR C3**, i Šumava, ohrožována bezzásahovou sukcesí, ČR(C4b)
- elatior – vyvýšená, (vyšší), cirkumboreální, Eurasie, Írán, stř. Asie, **ČR C1** - Polabí, j. Morava, lužní nivy, ohrožována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), §SK
- kitaibeliana – nejmenší, cirkumboreální, **ČR C1**, bazické substráty, ohrožována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1)
- lutea ssp lutea – žlutá pravá, cirkumboreální, hory z. Evropy, Sudety, Karpaty, Alpy, **ČR C2**, ne Šumava. horské TTP, ohrožována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C2)
- lutea ssp. sudetica – žlutá sudetská, cirkumboreální, **ČR C2**, ohrožována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C2)
- mirabilis – divotvárná, cirkumboreální, v. Asie, téměř celá Evropa, Skandinávie, **ČR(C4a)**, listnaté háje
- pumila – nízká, cirkumboreální, Evropa, Írán, stř. Asie, **ČR C2** - Polabí, j. Morava, prameniště, ohrožována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C2), §SK
- rupestris ssp rupestris – písečná pravá, skalní, cirkumboreální, mírné a boreální pásmo Eursie, s. Evropa, Alpy, Pyreneje, Cevenny, Kavkaz, Írán, stř. Asie, Pákistán, **ČR C3**, Předšumaví, ohrožována bezzásahovou sukcesí
- stagnina – slatinná, cirkumboreální, Evropa, na jihu chybí, **ČR C2**, vzácně, hlavně Polabí, Pomoraví, lužní lesy, ohrožována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C3), §SK, §PI
- tricolor ssp tricolor – trojbarevná, (Garden Pannsy), cirkumboreální, téměř celá Evropa až Ural, Skandinávie, Rusko, SRN, chybí Středozeří, **ČR(C4b)**, pole, zahrady, okr Evropa, Čína, Pákistán, léč - detoxikace, afrodiziak
- tricolor ssp. polychroma – trojbarevná různobarevná, cirkumboreální, **ČR C3**. Šumava, TTP, ohrožována bezzásahovou sukcesí

Poznámka

V uvedeném seznamu rostlinných taxonů je sdílen nový, zcela aktualizovaný Klíč ke květeně České republiky, Academia Praha 2019 - Kaplan Z. (ed.).

Závěr

Obecně je podceňován význam a vliv vegetačního pokryvu, přestože je základem jak pro existenci lidí, tak živočichů. Tristní skutečnost současné fatálně likvidované biodiverzity Šumavy je možno snadno ověřit srovnáním rámcového botanického mapování AOPK na počátku tohoto století, zpracovaného jako podklad pro vyhlášení EVL Šumava (v rámci programu Natura 2000) a současného stavu. Zásadním problémem je rozsáhlá likvidace genofundu v důsledku nerealizování vhodného managementu k zachování ohrožených a chráněných biotopů a taxonů. Jedinečné přírodní území Národního parku Šumava, včetně Evropsky významné lokality Šumava, Rašelinišť chráněných Ramsarskou úmluvou, Biosférické rezervace Šumava a Chráněné oblasti přirozené akumulace vod jsou kriticky ohrožena !

Ideologickou nezodpovědností je neprovádění vodného managementu a monitoringu - zcela nezbytné pravidelné analýzy stavu chráněných hodnot Šumavy Správou NPŠ a MŽP a také její oponentura. Současnou snahou ideologů výroby "divočiny" v kulturní Šumavě je co nejrychleji rozšířit prokazatelně škodlivou bezzásahovost na většinu území Šumavy, bez ohledu na vzrůstající stresové faktory klimatických změn a rozšiřování ekologické nestability, pomocí nově vnucované zonace. Proto se dlouhodobě usilovně propaguje obecná prospěšnost bezzásahovosti. Pravidelný biomonitoring se fabuluje prohlašování, že po 10-leteém sledování vzešlé smrčky (z náletu předchozí semenné generace) dobře rostou - pochopitelně lokálně, problémem však je jejich další vývoj při absenci ochranných vzrostlých stromů. Jako vzorový příklad se prezentuje obnova lesa na karu Plešného jezera, kde díky geomorfologické ochraně před převládajícími jihozápadními větry je příznivé mikroklima, které umožnilo jedinečnou obnovu. U pramenů Vltavy docházelo k dílčím dosadbám a dalším úpravám k příznivému ovlivnění návštěvníků. Ostatní, kdysi jedinečná vegetace, jakoby

neexistovala - což je již téměř pravda. Další snahou je fabulace prospěšnosti bezzásahovosti např. u ledovcových jezer medializací nálezů jednoho druhu nálevníků na ponořených větvích smrku, avšak zamlčování pravdivého vývoje, kdy došlo k vymření nejen řady botanických taxonů, ale i většiny zooplanktonu a také nepřiznání skutečnosti, že bez lidského zásahu by některé druhy, ale i vodní plocha již zanikly (podobně je tomu s perlorodkou). Bezzásahovost se však propaguje např. pomocí nově zjištěných dvou dřevožijných hub či dvou brouků na suchých stromech. Zcela se zamlčují minulé pozitivní lidské vlivy. Tak např. fotogenické, trvale v publikacích prezentované jezírko v přísně chráněné Chalupské slati, vzniklo při těžbě rašeliny, přičemž vzniklá vodní zdrž umožnila přirozenou obnovu cenných rašeliništních taxonů. Dalším příkladem je umělá vodní plocha - často publikované Boubínské jezírko. Ostatní vodní nádrže (klauzy, švele) byly převážně zlikvidovány protržením hráze. Nejnavštěvovanější jsou pak plavební vodní kanály Vchynicko-tetovský a Schwarzenberský. Možno je také jmenovat pramen Hauswaldské kaple či upravovaný pramen Vltavy. Nejcennější retenční biotopy rašelinišť vysychají, hřebenové smrčiny a pralesová torza byly záměrně disturbovány kůrovcem, horské květnaté louky a pastviny podléhají bezzásahové sukcesi. Ještě v šedesátých letech minulého století bylo možno při poznávání Šumavy každý den nalézt pramen. Dnes prakticky většina již zanikla, přičemž ochranná pásma vodních zdrojů pro zásobování obyvatel obcí nejsou vymezována. Obec Srní ztrácí vodu a zřejmě bude muset budovat hloubkový vrt, přičemž řada obcí je na tom podobně. Příklady bezzásahovosti v kulturních územích, ať ve Středozeří či jinde ve světě ideologie výroby divočiny nezajímají.

Jedinou "koncept" současné správy NP Šumava je vytěsňování obyvatel a turistů. Obce, které nebyly vyjmuty z území NPŠ, tak jak je to světově obvyklé (a realizované i v přeshraničním NP BW), se staly vazaly současného vedení, neboť to rozhoduje o všem (vč. toho, jestli pozůstalé, kteří se již obtížně pohybují, může někdo odvézt ke hřbitovu v zakázaném území). Velká část turistických tras, např. staletí využívaná obchodní cesta z Březníka k "Modrému sloupu" (kterou požaduje i německá strana), či Klubem českých turistů jedinečně vyskládané Dámská cesta (v CHKO Šumava) jsou zakázané. Podobně je tomu s většinou pěších hraničních přechodů a to zřejmě abychom se "nenakazili" přístupem k obyvatelům a turistům (nechráněná šumavská rekreační území Hochficht v Rakousku či Velký javor v Bavorsku). Přístupy na velkou část šumavských vrcholů jsou zamezené, rozhledny či vyhlídky jsou zakazované (dlouhodobý boj byl o ponechání vyhlídkové věže na Poledníku či obnovu rozhledny na Boubíně), mnohé, již vybudované, byly strženy (Kostelní vrch, Zelená Hora, ...), obnova kapličky je obrovský problém. Placené militantní Hnutí DUHA se stalo zelenými milicemi Správy NPŠ. Někdejší doktrína bezzásahové výroby divočiny se stala ideologií, zamezením oponentury a "vyřazením" jinověrců z významných pozic. Protagonisty se staly kariérní osoby, které se nyní obhajují tituly ne pracemi.

Katastrofická celonárodní kůrovcová kalamita se svádí na vysoký podíl smrků, vysoké teploty a sucho. Běžná otázka veřejnosti, kdo zaspal při kůrovcové kalamitě se zamlžuje, skutečností však je, že k jejímu rozvoji došlo ochranou kůrovce v NP Šumava (kde vznikla jeho množárna, na což si stěžovala i rakouská strana), se záměrem bezzásahové evoluční výroby "divočiny". Zásadní skutečností je, že MŽP si legislativně vyhradilo vrchní dozor nad lesy, tedy je zcela jasné, kdo včas nereagoval.

PŘÍLOHA 1 EVROPSKY VÝZNAMNÁ LOKALITA ŠUMAVA CZ0314024

Předmět ochrany: Druhově bohaté smilkové louky na silikátových podložích v horských oblastech (a v kontinentální Evropě v podhorských oblastech), aktivní vrchoviště, lesy svazu Tilio-Acerion na svazích, sutích a v roklicích, rašelinný les, smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy, oligotrofní až mezotrofní stojaté vody nížinného až subalpínského stupně kontinentální a alpínské oblasti a horských poloh a jiných oblastí, s vegetací tříd Littorelletea uniflorae nebo Isoëto-Nanojuncetea, přirozené eutrofní vodní nádrže s vegetací typu Magnopotamion nebo Hydrocharition, nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů Ranunculion fluitantis a Callitriche-Batrachion, evropská suchá vřesoviště, formace jalovce obecného na vřesovištích nebo vápnitých travnicích, bezkolencové louky na vápnitých, rašelinných nebo hlinito-jílovitých půdách, vlhkomilná vysokobylinná lemová společenstva nížin a horského až alpínského stupně, extenzivní sečené louky nížin až podhůří, horské sečené louky, přechodová rašeliniště a třasoviště, chasmo-fytická vegetace silikátových skalnatých svahů, bučiny asociace Luzulo-Fagetum a Asperulo-Fagetum, acidofilní smrčiny, lokalita hořečku českého, střevlíka Ménetriešova, mihule potoční, netopýra velkého, perlorodky říční, rysa ostrovida, vranky obecné, vrápence malého, vydry říční, srpnatky fermežové.

V současném pojetí domácí státní ochrany přírody je kategorie EVL jakoby nadřazována a současně vymezovaná ochrana považována za neměnnou, v případě Šumavy však tato skutečnost zásadně není reflektována, což vyplývá ze specifikace chráněných biotopů.

Předměty ochrany - chráněné biotopy / habitaty (dle Směrnice o stanovištích 92/43/EHS)

3130 - Oligotrofní až mezotrofní stojaté vody nížinného až subalpínského stupně kontinentální a alpínské oblasti a horských poloh aj. oblastí s vegetací tříd Littorelletea uniflorae nebo Isoëto-Nanojuncetea, (V6 vegetace šidlatek - Isoëtes)

Jedná se o vegetaci oligotrofních vod (Littorella uniflorae), původně společenství oligotrofních jezer boreálně-arktických oblastí, oblastí s vegetací tříd Littorelletea uniflorae nebo Isoëto-Nanojuncetea. u nás zastoupená pouze jednodruhovým ponořeným porostem šidlatek (Isoëtes). Porosty šidlatek mají v ČR stanoviště pouze v ledovcovém Černém jezeře – šidlatka jezerní (Isoëtes lacustris) v hloubce 3-8 m a Plešném jezeře – šidlatka ostrovýtrusná (Isoëtes echinospora) do hloubky 2 m, **ohrožení** eutrofizací, vč. splachů z rozpadlých smrčů, nepříznivý může být kritický pokles hladiny jezer (v minulosti došlo ke zvýšení hladin navýšením karové hráze). Potřebný management: při kritickém omezení výskytu šidlatek vhodné zvážit jejich kultivační záchranu, udržování existujících podmínek, příp. záchranná kultivace šidlatek, omezení kyselosti vod, v rozporu s proklamovanou bezzásahovostí.

VDA01 Isoëtetum echinosporae: Vegetace dna karového mezotrofního ledovcového Plešného jezera s porostem glaciálního reliktu šidlatky ostrovýtrusné (Isoëtes echinospora), C3. Kritický vzrůst acidifikace a koncentrace toxického iontu hliníku (Al) byly zastaveny, **ohrožení v souvislosti s bezzásahovým režimem a odumřelým lesem nad jezerem lze očekávat vyšší splachy dusičnanů a hliníku z půd a s tím spojené okyselení a zvýšení koncentrace Al s nepříznivým dopadem na stávající populaci.**

VDA02 Isoëtetum lacustris: Vegetace dna karového mezotrofního ledovcového Černého jezera, tvořená porostem glaciálního reliktu šidlatky jezerní (Isoëtes echinospora), C3. Kritický vzrůst acidifikace a koncentrace toxického iontu hliníku (Al) byly zastaveny, **ohrožení v souvislosti s bezzásahovým režimem a zčásti odumřelým lesem nad jezerem lze očekávat vyšší splachy dusičnanů a hliníku z půd a s tím spojené okyselení a zvýšení koncentrace hliníku s nepříznivým dopadem na stávající populaci.**

3150 - Přirozené eutrofní vodní nádrže s vegetací typu Magnopotamion nebo Hydrocharition, (V1A Makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod s vodňankou žabí Hydrocharis morsus-ranae, V1F makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod – ostatní porosty)

Makrofytní vegetace mezotrofních až eutrofních stojatých či mírně tekoucích vod, ale vzhledem k omezeným vodním plochám a ideologickému zákazu jejich obnovy jako antropogenním prvkům velmi omezená. Vegetace volně plovoucích vodních rostlin (Lemnetea) - vegetací typu rdestů (Magnopotamion) nebo vodňanky (Hydrocharition). Zcela ojediněle tůň či okraje rybníků v Pošumaví, **ohrožení** v rámci prosazované bezzásahovosti nedochází k obnově zazemněných nebo vypuštěných vodních ploch. Management: při zazemnění tůň obnovy či vytvoření nových tůň (v rozporu s bezzásahovostí)

VAB02 Vegetace mělkých vod s bublinatkou jižní (Utriculariteum australis): Výskyt v Hornovltavské kotlině (730 m) a Blanském lese, porosty vytvářejí vhodné podmínky pro život řady vodních živočichů, **ohrožení** narušením vodního režimu Šumavy, eutrofizací - možné i rozsáhlým rozpadem lesního krytu (přivalové splachy).

Potřebný monitoring, a management – možná i citlivá revitalizace.

VAC03 Vegetace mělkých eutrofních vod s růžkatcem ostnitým (Ceratohyllum demersum): Na Šumavě až do 800 m. Potřebný monitoring a management: k zachování vhodné extenzivní hospodaření bez významnějších disturbancí, příp. zamezení zazemňování. Vegetace vodních rostlin zakořeněných ve dně (Potametea)

VBA01 Vegetace stojatých a mírně tekoucích vod se stulíkem žlutým (Nuphar lutea) Nymphaeae - Nupharetum luteae: aluviální tůň, mrtvá ramena a klidné úseky Vltavy a Otavy. Potřebný monitoring a management, v některých případech vhodné odstranit část sedimentů a obnovit průtočnost, ojediněle i zpětné dosadby.

VBA03 Vegetace mezotrofních vod chladnějších oblastí s leknínem bělostným (Nymphaea candida) Nymphaetum candidae: klidné úseky vodních toků, aluviální vody, extenzivně obhospodařované rybníky Novohradské hory, Třeboňsko, Klatovsko. **Ohrožení** zazemňování, vysychání, eutrofizace vč. atmosférického dusíku.

VBA04 Vegetace oligomezotrofních vod se stulíkem malým (Nuhar pumila) Nupharetum pumilae: mrtvá ramena horních toků řek – horní Vltava mezi Volary a Želnavou, příp. extenzivně využívané rybníky, **ohrožení** vyschnutím, eutrofizací – splachem živin (i depozicí atmosférického dusíku), konkurence validně schopnějších taxonů makrofytů, znečištění toxickými látkami, přítomnost hybridního $N. \times intermedia = N. pumila \times lutea$ je symptomem degradace biotopu. Potřebný monitoring a management: ochrana před eutrofizací, omezování konkurenčnější vegetace (růžkatec - *Ceratophyllum* aj.).

VBB01 Vodní vegetace chladnějších oblastí s rdestem vzplývavým (Potamogeton natans) Potametum natantis: dnes stabilizovaný výskyt na Šumavě a v Pošumaví

VBB09 Vegetace mělkých vod s rdestem alpským (Potamogeton alpinus) Potamogeton tenuifolii: průhledné vody chladnějších poloh na Šumavě do 800 m, potenc. **ohrožení** eutrofizací vod či regulací toků.

3260 - Nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů Ranunculion fluitans a Callitricho-Batrachion, (V4A makrofytní vegetace vodních toků – porosty aktuálně přítomných vodních makrofytů)

Makrofytní vegetace vodních toků svazů lakušník vzplývavý a hvězdoši / *Ranunculion fluitans*, *Callitricho-Batrachion*. Kamenité a šterkovité menší toky v Pošumaví a na Šumavě se stolístkem střídavokvětým (*Myriophyllum alterniflorum*). **Ohrožení** eutrofizací vod vč. vyplavování živin z vynuceně rozpadlých smrkových porostů, příp. nevhodnými vodohospodářskými úpravami toků. Potřebný management: citlivá revitalizace říčních systémů ve znečištěných úsecích (což je v rozporu s požadovanou bezzásahovostí).

VBC02 Vegetace horských toků se stolístkem střídavokvětým (Myriophyllum alterniflorum) Miriophylletum alterniflori: horní tok Vltavy (od Lenory po České Budějovice), indikátor znečištění vod, **ohrožení** eutrofizací, vodáctví (umírněné vodáctví i přes odlamování částí lodyh s listy při nižší vodní hladině však vitalitu a celkovou pokryvnost nenarušuje).

VBC03 Vegetace menších toků chladnějších oblastí s hvězdošem háčkatým (Callitriche hamulata) Callitricho hamulatae-Ranunculetum fluitans: drobné toky a rybníčky v podhůří a chladných pahorkatinách – toky a ramena Vltavy, indikátor kvality vody, přispívá k okysličení vod, význam i pro chov pstruha a dalších chladnomilných ryb, **ohrožení** zvýšenou trofíí, rychleji rostoucích makrofytů, oteplováním vod, příp. technickými úpravami toků.

4030 - Evropská suchá rašeliniště a vřesoviště, (T8.2B sekundární podhorská a horská vřesoviště bez jalovce obecného, T8.3 Brusnicová vegetace skal a drolin)

Suchá podhorská a horská vřesoviště, příp. brusnicová vegetace drolin a skal jsou na Šumavě sekundární specifickou formací (sv. Genistion), asociace *Calluno-Vaccinietum* a pro Šumavu typické as. *Arnica-montanae-Callunetum*. Obvykle vzniklá po odlesnění na místech acidofilních bučin, horských smrčín, příp. ochuzených opuštěných pastvinách.

TEF01 Podhorská a horská brusnicová vřesoviště Vaccinio-Callunetum vulgaris: Obvyklý vznik ve středověkém a raně novověkém odlesnění (bučin, horských smrčín a borů) nebo na ochuzených pastvinách, na Šumavě a Pošumaví i záměrné brusnicové „plantáže“, **ohrožení** sukcesní zarůstání dřevinami, obohacování dusíkem z atm. spadů, absence pastvy. potřebný monitoring a management: odstraňování náletových dřevin zejména u jalovců, pastva ovci, občasné narušování půdního povrchu či odstraňování pokryvných porostů (vřesovcovité, brusnicovité polokeřky), příp i silné vrstvy povrchového humusu z opadu vřesu a brusnic – např. pro podporu plavuní - *Diphasiastrum* (v rozporu s požadovanou bezzásahovostí).

5130 - Formace jalovce obecného (Juniperus communis) na vřesovištích nebo vápnitých trávnících, (T8.2A sekundární podhorská a horská vřesoviště s jalovcem obecným, T2.3A podhorské a horské smilkové trávníky s jalovcem obecným)

Sekundární podhorská a horská vřesoviště v širokolístých trávnících a na vřesovištích nebo vápnitých trávnících. Převážně opuštěné, sukcesně zarůstající pastviny.

Ohrožení sukcesní zarůstání. Management: pravidelná pastva, příp. kosení či likvidace náletových dřevin (což je v rozporu s požadovanou bezzásahovostí).

TEC02 Suché podhorské a horské smilkové trávníky Campanulo rotundifoliae-Dianthetum deltoideis: oligotrofní a chladnější stanoviště, obvykle v minulosti vypásaná, mnohdy jako obecní pastviny, tzv. draha. Pošumaví a Šumava. Potřebný Monitoring a Management: obnova seče, příp. extenzivní pastva (ovce, mírné organické vyhnojení) a odstraňování náletových dřevin zejména v okolí jalovce, občasné maloplošné narušení půdního povrchu (odstraňování vrstvy povrchového humusu), odstranění vřesovcových a brusnicových keřků pro podporu výskytu plavuníku - *Diphasiastrum* sp.

6230 - Druhově bohaté smilkové louky na silikátových podložích v horských oblastech - prioritní typ přírodního stanoviště, (T2.3B podhorské a horské smilkové trávníky bez jalovce)

Krátkostébelné trvalé travinné smilkové porosty (sv. *Violion caninae*) na mezických a subxerických stanovištích montánního stupně, porosty s jalovcem na býv. pastvinách v Pošumaví. Ve vyšších polohách Šumavy vázána i na kontaktní zóny rašelinišť a pramenišť (sv. *Nardo-Juncion squarrosi*), ve středních polohách je zastoupena asociacemi *Hyperico-Polygaletum*, *Gymnadenio-Nardetum* a níže *Thymo-Festucetum ovinae*. Výskyt na živinami chudších a sušších polohách (horní části svahů, konvexní tvary reliéfu), často tvořící náhradní vegetaci po horských třtinových smrčínách či acidofilních bučinách, **ohrožení** eutrofizace, sukc zalesňování, zánik obhospodařování smilkových luk a pastvin. Management: nutná pravidelná seč či extenzivní pastva (ovce) – v rozporu s požadovanou bezzásahovostí.

TEC01 Mezofilní podhorské a horské smilkové trávníky *Festuco capillatae*-*Nardetum strictae*: Druhově bohaté porosty nízkých acidofilních trávníků s dominantní trsnatou smilkou tuhou (*Nardus stricta*) na oligotrofních a chladnějších stanovištích, dříve sekané či spásané. Pošumaví a Šumava.

Potřebný monitoring a management: pravidelná či občasná seč a příležitostná extenzivní pastva (nejlépe ovce, mírné organické vyhnojení), odstraňování náletových dřevin zejména v okolí jalovce, občasná maloplošná narušení půdního povrchu, odstranění vřesovcových a brusnicových keřů pro podporu výskytu plavuníku - *Diphasiastrum* sp. (což je v rozporu s požadovanou bezzásahovostí).

6410 - Bezkolencové louky na vápnitých, rašelinných nebo hlinito-jílovitých půdách (*Molinion caeruleae*), (T1.9 střídavě vlhké bezkolencové louky)

Cenné, antropogenně podmíněné střídavě vlhké či středně vlhké bezkolencové louky (sv. *Molinion*) na slínech a jílech se zachovaly podél vodních toků a v mírných svahových polohách střední a nižší Šumavy. Oligotrofní vlhké bezkolencové louky na slínech a jílech (vápnitých, rašelinných nebo hlinito-jílovitých půdách s bezkolencem modrým - *Molinion caeruleae*). Výskyt na oglejených půdách s kolísající hladinou podzemní vody na obvodech rašelinišť či odvodněných slatinách, **ohrožení** eutrofizací (hnojení, atmosférický spad dusíku, vyplavené živiny z násilně rozpadlých smrčín), vysušování, ukončení obhospodařování a následné sukcesní zarůstání. Po eutrofizaci nárůst dominance konkurenčně silných trav (*Alopecurus pratensis*, *Dactylis glomerata*, *Festuca pratensis* a *Molinia* spp.), příp. nepůvodních druhů (*Calamagrostis epigeios*, *Rumex* spp.). Potřebný management kosení 1x ročně (v 2. polovině vegetačního období) bez pastvy (což je v rozporu s požadovanou bezzásahovostí).

TDD01 Bazifilní bezkolencové louky *Molinietum caeruleae*: Velmi bohatý typ naší sekundární luční vegetace na pseudogleji, luvizemi či fluvizemi, obvykle jednosečně využívané, **ohrožení** opuštěním extenzivního obhospodařování, sukcesním zalesněním či vysušováním,

6430 - Vlhkomilná vysokobylinná lemová společenstva nížin a horského až alpínského stupně, (A.4.2 subalpínských vysokobylinných niv, A.4.3. Subalpínských kapradinových niv, T1.6 vlhká tužebníková lada)

6430 – Devěsilové lemy horských potoků, vlhkomilná vysokobylinná lemová společenstva nížin a horského až alpínského stupně, (EVL Šumava, EVL Boletice). Submontánní a montánní stupeň Šumavy, s *Petasites albus* a *Cicerbita alpina*, kde jsou ochuzené o subalpínské druhy, **ohrožení** regulací vodních toků, eutrofizací, ruderalizací, šířením invazních druhů – křídlatka (*Reynoutria* sp.agg.), netýkavka žláznatá (*Impatiens glandulifera*). Žádoucí management: občasná kosení, odstranění náletových dřevin, likvidace invazních druhů (což je v rozporu s požadovanou bezzásahovostí).

ADD05 Mléčivcové nivy montánního stupně *Chaerophyllo hirsuti*-*Cicerbitum alpinae*: Stinná a vlhká a živná místa údolních horských potoků s proudící podzemní vodou, nevyhovující dřevinám. Potřebný monitoring.

6510 - Extenzivní sečené louky nížin až podhůří (*Arrhenatherion*, *Brachypodio-Centaureion nemoralis*),

(T1.1 mezofilní ovsíkové louky, A1.4 aluviální psárkové louky)

Mezofilní ovsíkové louky (sv. *Arrhenatherion*) se vyskytují v nižších polohách Šumavy (nížiny až podhůří, ovsík vyvýšený - *Arrhenatherion*, válečka, chrpa - *Brachypodio-Centaureion nemoralis*), **ohrožení** přehnožování, ruderalizace, opuštění pozemků a následné sukcesní zarůstání. Potřebný management: pravidelné kosení (příp. rozfázovaná do několika termínů), občasná přepásání, odstraňování náletových dřevin (což je v rozporu s požadovanou bezzásahovostí), jinak zarůstají nejprve dominantními druhy přítomnými v

porostech , následně pak expanzivními druhy, zejména třtinou křovištní (*Calamagrostis epigeios*). Jejich obnova je obtížná a může trvat i několik let. Ochrannýsky jsou nejvýznamnější druhově bohaté louky chudších půd s košťavou červenou (*Festuca rubra* agg.) a zejména reliktní vegetace z doby předintenzivního hospodaření se zvonečníkem hlavatým pravým (*Phyteuma orbiculare* ssp. *orbiculare*) a mochnou bílou (*Potentilla alba*).

TDA01 Eutrofní ovsíkové louky *Pastinaco sativae*-*Arrhenatherum elatioris*: Druhově bohaté ovsíkové louky na Šumavě a Pošumaví rychle mizí, nebo již podlehly sukcesi, a proto si zasluhují ochranu extenzivním hospodařením. Ma: tradiční extenzivní obhospodařování (v rozporu s požadovanou bezzásahovostí).

TDA02 Suché ovsíkové louky *Ranunculo bulbosi*-*Arrhenatherum elatioris*: Druhově bohaté květnaté louky na Šumavě a Pošumaví, na svažitých a výslunných stanovištích na hlinitopísčitéch a písčitohlinitých kambizemích, **ohrožení** zanedbáním obhospodařování, zarůstají expanzivními druhy. Nutný management: tradiční extenzivní hospodaření - min. jedna seč ročně, příp. omezené přihnojení (v rozporu s požadovanou bezzásahovostí).

TDA03 Podhorské košťavovo-trojštětové louky *Poo*-*Trisetum flavescens*: Mezofilní květnaté louky a extenzivní pastviny v podhůří a vrchovinách Pošumaví a Šumavy do 800 m, obvykle na oligotrofních kambizemích. Řada ohrožených druhů (*Phyteuma orbiculare*, *Orchis morio*), **ohrožení zanedbáním obhospodařování na Šumavě rychle mizí** (expanzivní trávy *Calamagrostis epigeios*, *Arrhenatherum elatius* a dřevinami). Nezbytný management a monitoring: pravidelné tradiční extenzivní obhospodařování (v rozporu s požadovanou bezzásahovostí).

6520 - Horské sečené louky, (T1.2 horské trojštětové louky)

Antropogenně podmíněné, horské sečené trojštětové louky (svaz *Polygono-Trisetion*) cca od 600 m n.m. zejména v okolí býv. horského osídlení, po horní hranici lesa, příp. i nad ní, jsou cenným, dlouhodobě zanedbávaným a mizejícím společenstvem Šumavy, na něž je vázána největší biodiverzita Šumavy, **ohrožení** opuštěním a následné sukcesní zarůstání, příp. přehnojování. Management: pravidelná seč a příležitostné přepásání, příp. citlivé přihnojování (při vyčerpání živin), odstraňování náletových dřevin (v rozporu s bezzásahovostí). Druhová kombinace: středně vysoké luční porosty s dominantními travami (*Agrostis capillaris*, *Anthoxanthum odoratum* s.l., *Festuca rubra* agg., *Phleum rhaeticum*, *P. chaixii*, *Trisetum flavescens*) a širokolistými horskými bylinami (*Bistorta major*, *Cirsium heterophyllum*, *Crepis mollis* ssp. *hieracioides*, *Geranium sylvaticum*, *Meum anthamanthicum*, *Silene dioica*), přičemž jsou přítomné i další horské druhy běžně rostoucí ve smilkových trávnících (*Phyteuma nigrum*, *Gentiana asclepiadea*, *Potentilla aurea*), vysokobylinných nivách (*Ranunculus plataniifolius*), *Rumex arifolius*, *Silene vulgaris*).

TDB01 Horské trojštětové louky s kakostem lesním *Geranio sylvatici*-*Trisetum flavescens*: Druhově bohaté, květnaté louky vyžadující tradiční obhospodařování. Nezbytný Ma: pravidelná seč 1-2x /rok příp. občasné přepásání, odstraňování náletových dřevin, v případě, že se začnou objevovat druhy smilkových trávníků přihnojování a vápnění, zajištění alespoň náhradního obhospodařování, nutného pro zachování celých společenstev i chráněných a ohrožených druhů (v rozporu s požadovanou bezzásahovostí).

7110 - Aktivní vrchoviště - prioritní typ přírodního stanoviště, (R3.1 otevřená vrchoviště, R3.3 vrchovištní šlenky)

Otevřená vrchovištní rašeliniště a vrchovištní šlenky jsou typická společenstva pro hercynská pohoří vč. Šumavy. Vyskytují se na trvale zamokřených stanovištích sycených srážkovou vodou, kde dochází k hromadění rašeliny a lokálně i rašelinných jezírek. Je zde vegetační mozaika společenstev sv. *Sphagnion medii* (as. *Andromeda polifoliae*-*Sphagnetum magellanicum*, *Eriophoro vaginati*-*Sphagnetum recurvi*), boreálních typů bultových společenstev sv. *Oxycocco-Empetrion hermaphroditi* (as. *Empetro hermaphroditi*-*Sphagnetum fuscum*). Vrchoviště s klečí v komplexu s otevřeným vrchovištěm je např. na Chalupské slati. Charakteristická vegetace vrchovištních šlenků sv. *Leuco-Sphagnetum cuspidati* je např. na Rokytské slati u Modravy. Vrchovištní rašeliniště jsou významné zadržováním vody v krajině a celosvětově jako zásobárna uhlíku. Při rozkolísanějším chodu srážek a teplot se lépe vyvinuje struktura bultů a šlenků. Okrajově jsou vyvinuta společenstva rašelinné kleče (*Pinus x pseudopumilio*). Horské polohy s vysokým úhrnem srážek, pouze nebo převážně zásobena srážkovou vodou, mocné vrstvy rašeliny, silně kyselé, oligotrofní až distrofní, vysoká hladina spodní vody blokuje rozvoj stromového patra. Správa NP zrevitalizovala cca 500 ha rašelinišť, **ohrožení** vysušování, těžba, eutrofizace, atmosférické depozice, stavba vodních nádrží. Management: v případě potřeby hrazení zbytků melioračních rýh, příp. revitalizace těžených lokalit

(zavodnění), zabezpečení proti nežádoucím vlivům z okolí, v rámci znepřístupňování jsou převážně nepřístupná pro návštěvníky.

RCA01 Koberce rašeliníku křivolistého (*Sphagnum recurvum*) se suchopýrem pochvatým (*Eriophorum vaginatum*) *Eriophoro vaginati* – *Sphaghenetum recurvi*: Vegetace minerotrofní části vrchovišť (laggy) nebo lemuje rašeliništní jezírka. Příp. na vytěžených regenerujících vrchovištích, jako rané sukcesní stadium z přechodových rašelinišť. Na Šumavě časté, **ohrožení** vysušováním může docházet k ústupu rašeliničů, zarůstání bezkolencem modrým nebo zarůstání dřevinami. V hodný rámcový monitoring.

RCA02 Bultová vegetace subkontinentálních a kontinentálních vrchovišť *Andromeda polifoliae*-*Sphagnetum magellanicum*: V centrálních částech ombrotrofních rašelinišť s vysokou hladinou podzemní vody na vrchovištní rašelině. Častá na Šumavě (Blatenská slat' aj.). Vhodný rámcový monitoring.

RCA03 Vrchoviště s klečí *Vaccinio uliginosi*-*Pinetum mugo* (příp. *Pinus x pseudopumilio*): vysokohorská rašeliniště vázaná zejména na srážkovou vodu a obohacovaná minerálně chudou podzemní vodou, často jako přechodná zóna mezi otevřenými vrchovišti a okolními lesními porosty (hladiny podzemní vody 20 cm pod povrchem a níže, vrstva rašeliny cca 1 m a méně). Na Šumavě časté, krajinářsky – esteticky významné. Management: udržování existujícího vodního režimu.

RCA05 Vrchovištní blatkové bory *Ledo palustris*-*Pinetum uncinatae*: Nezapojená zalesněná vrchoviště s kolísáním hladiny podzemní vody. **Ohrožení** omezením vodní dotace, při delším nedostatku odumírání stromů příp. introgresivní hybridizace *Pinus rotundata* či přechod do rašelinných borů. Lokálně na Šumavě. Vhodný rámcový monitoring.

RCC02 Boreální vrchoviště s bulty rašeliníku hnědého (*Sphagnum fuscum*) *Empetro nigri*-*Sphaghetum musci*: Na otevřených vrchovištích s nízkým stupněm rozkladu rašeliny, ovlivněná především srážkovou vodou, zejména v nivě horního toku Vltavy (Mrtvý luh, Malá niva u Lenory aj.). Vhodný rámcový monitoring.

7140 - Přechodová oligotrofní rašeliniště a třasoviště, (R2.2 nevápnitá mechová slatiniště, R2.3. přechodová rašeliniště, M1.6 mezotrofní vegetace bahnitých substrátů)

Jedná se o trvale zamokřená stanoviště syčená podzemní vodou, se špatnou přístupností živin s vrstvou nerozložené organické hmoty – minerotrofní rašeliniště, kde pH je významným ekologickým faktorem. Nevápnitá mechová slatiniště byla silně redukována či převážně zanikla. Oligotrofní přechodová rašeliniště jsou tvořena nejčastěji asociací *Carici rostratae*-*Sphagnetum apiculati* i laggů vrchovišť, lučních pramenišť a okrajů oligotrofních vodních ploch.

V chladnějších oblastech na minerálně chudém podloží svahová prameništní a údolní minerotrofní rašeliniště, syčená převážně podzemní vodou (chudou na minerální ionty a Ca). Nízká až středně vysoká ostřicovo rašeliničková vegetace s dominancí rašeloinků, příp. ploníků, střic, příp. šachorovitých rostlin, sítin, trav a keříčků (*Oxycoccus palustris* s.l., *Vaccinium myrtillus*, *V. vitis-idaea*). Často zčásti odtěžená, vysušená, příp. zalesněná, **ohrožení** sukcesním zarůstáním dřevinami, vysušováním, eutrofizací (i z rozpadu smrčín).. Mo a Ma: na vybraných lokalitách občasné kosení cca 1x/3 roky (v pozdním létě), odstranění biomasy, přihnojování, vyřezávání náletů (ručně, příp. křovinořezem) zejména kde expanze dominantních druhů, zabránění přístupu hospodářských zvířat, sukcesnímu zalesňování, příp. úprava vodního režimu, zahrazení odvodňovacích stružek, kácení náletových dřevin (v rozporu s požadovanou bezzásahovostí).

RBB01 Minerálně bohatá slatiniště s kalcitolerantními rašeliníky *Sphagno warnstorffii*-*Eriophoretum latifolii*:

Rašelinné louky na Šumavě a v Pošumaví (vrstva rašeliny do 1 m), **ohrožení** poklesem hladiny podzemní vody, sukcesí (obvykle vrby, olše), eutrofizací (někdy zvyšováním dusíku a fosforu v prostředí). Potřebný management: tradiční extenzivní obhospodařování.

RBC01 Mezotrofní rašelinné louky s ostřicí obecnou (*Carex nigra*) *Caricetum nigrae*: Rašelinné louky s nízkými ostřicemi a suchopýrem, s velkou druhovou bohatostí (vstavačovitě rostliny - *Dactylorhiza*) na glejových půdách,

Šumava i Boleticko, nutný Ma: občasné kosení či přepásání, odstraňování náletových dřevin (v rozporu s požadovanou bezzásahovostí).

RBC03 Mezotrofní rašeliniště s boreálními ostřicemi *Agrostio caninae*-*Caricetum diandrae*: Rašeliniště s dvouvrstevným bylinným patrem – ve vyšší vysoké ostřice (*Carex diandra*, *C. lasiocarpa*, *C. rostrata*) s řadou boreálních druhů, vzácně na Šumavě, potřebný management: odstraňování konkurečně zdatnějších druhů (v rozporu s požadovanou bezzásahovostí)

RBD01 Trvale zamokřená přechodová rašeliniště s ostřicí zobánkatou (*Carex rostrata*) *Sphagno recurvi*-

Caricetum rostratae: Zvodněná rašeliniště s dvouvrstevným bylinným patrem – ve vyšší ostřici zobánkatá (*Carex rostrata*), Šumava, **ohrožení** poklesem hladiny vody, příp. sukcesním zarůstáním vřkamilnými dřevinami, potřebný management: zabezpečení dostatku vody, zamezení sukcese dřevinami (v rozporu s požadovanou bezzásahovostí).

RBD02 Přechodová rašeliniště s ostřicí plstnatoplodou (*Carex lasiocarpa*) Sphagno recurvi-Caricetum lasiocarpae: Na okrajích horských a podhorských rašelinišť s dobře vyvinutou vrstvou rašeliny, s dvouvrstevným bylinným patrem – ve vyšší ostřici plstnatoplodá (*Carex lasiocarpa*), výskyt Vltavský luh, Třeboňská pánev, **ohrožení** odvodňováním, eutrofizací. Management: zamezení zarůstání dřevinami (v rozporu s požadovanou bezzásahovostí).

RBD03 Přechodová rašeliniště s nízkými ostřicemi Carici echinatae-Sphagnetum: Kyselé svahové louky s mělkou vrstvou rašeliny na gleji obvykle podmíněné pravidelnou sečí nebo příležitostnou pastvou, nutný management: obnova tradičního extenzivního obhospodařování (v rozporu s požadovanou bezzásahovostí).

RBE01 Vegetace vrchovištních šlenků s ostřicí mokřadní (*Carex limosa*) na hlubokých vrchovištích Drepanoclado fluitans-Caricetum limosae: Tůňky a jezírka hlubokých vrchovišť hor Šumavy, **ohrožení** poklesem hladiny vod ve vazbě na rozsáhlou bezzásahovou disturbance horského lesního pásma Šumavy.

RBA01 Vápnitá slatiniště s ostřicí Davallovou (*Carex davalliana*) Valeriano dioicae-Caricetum davallianae:

Rozvolněné ostřico-mechové porosty s převládajícími nízkými ostřicemi v údolních slatinách, na vápnatých svahových prameništích, příp. zazemňujících březích rybníků na Ca podloží, obvykle jako sekundární luční vegetace. Plochá údolní i svahová prameništní rašeliniště, celoročně zásobovaná vodou bohatou na Ca a další ionty, význam krajinářský, biotopový i retenční pro zadržování vody, v Pošumaví i střední Evropě patří k nejohroženějším biotopům, **ohrožení** sukcesními změnami po ukončení extenzivního obhospodařování, nutný management: tradiční extenzivní obhospodařování - kosení v pozdním létě v místech s nižší hladinou spodní vody a tam, kde hrozí zvýšený přívod dusíku, odstraňování dřevin, hrazení odvodňovacích struh - v rozporu s požadovanou bezzásahovostí.

8220 - Chasmoxytická vegetace silikátových skalnatých svahů, (S1.2 štěrbinová vegetace silikátových skal a drolin, A5 skalní vegetace sudetských karů)

Štěrbínová vegetace kyselých silikátových skal a drolin (sv. *Androsation vandellii*) je charakteristická v jezerních karech a v hluboce zaříznutých údolích. Management: vyřezávání stínících dřevin, regulace turistiky a horolezectví.

SAC01 Vegetace výslunných silikátových skal se sleziníkem severním (*Asplenium septentrionale*) a kapradinkou skalní (*Woodsia ilvensis*) Woodsia ilvensis-Asplenietum septentrionalis: společenstvo otevřených osvětlených skal a skalních terásěk minerálně chudých silikátových hornin s blokovanými sukcesními procesy, **ohrožení** zarůstáním, pastvou přemnožené zvěře, eutrofizací, živelnou turistikou či horolezectvím. Potřebný monitoring, příp. management: zamezení zarůstání, omezení působnosti přemnožené vysoké zvěře - v rozporu s požadovanou bezzásahovostí.

9110 – Acidofilní bikové bučiny asociace Luzulo-Fagetum, (L5.4 acidofilní bučiny a jedliny)

Porosty acidofilních bučin se vyvinuly na přechodu mezi květnatými bučinami a acidofilními smrčinami ve výškách 1000 – 1300 m, v nižších polohách Šumavy a Šumavském podhůří obvykle přešla v náhradní společenstva smrkových monokultur (*Picea abies*), příp. ruderalní společenstva s nitrofilním pláštěm (*Rubus plicatus* aj.). Významné expanzivními druhy zde jsou zejména třtina chloupkatá (*Calamagrostis villosa*) a maliník (*Rubus idaeus*). **Ohrožení** převod na jehličnaté převážně smrkové porosty, přezvěření (vysoké stavy zvěře brání přirozené obnově pomalu rostoucích listnáčů - buků), ruderalizace bylinného patra. Management: vnášení jedle, udržování stavu zvěře neohrožující přirozenou obnovu, ochrana přirozeného zmlazení, podpora stanovištně původních dřevin (ochrana proti okusu zvěří, příp. individuálním oplocením), extenzivní lesní hospodaření, ponechání části odumírajících a mrtvých stromů, zpětná obnova acidofilních bučin neřešena, nebyly udržovány nízké stavy zvěře, nedocházelo k ochraně přirozeného zmlazení, neřešena ruderalizace – zřejmě v rámci bezzásahovosti.

9130 - Bučiny asociace Asperulo – Fagetum, (L5.1 květnaté bučiny)

Květnaté bučiny a jedliny (svaz Fagion) se pouze ojediněle dochovaly v nadmořských výškách 600 – 1100 m. Na eutrofních, obvykle kambizemních půdách s rychlou mineralizací humusu, v nižších a středních nadmořských výškách. Zčásti byly převedeny na hospodářské smrčiny. Diagnostické druhy v podrostu jsou

samorostlík klasnatý – *Actaea spicata*, kyčelnice devítilistá a cibulkonosná – *Dentaria enneaphyllos*, *D. bulbifera*, kokořík přeslenatý – *Polygonatum verticillatum*, věsenka nachová – *Prenanthes purpure*, krtičník hlíznatý – *Scrophularia nodosa*, ječmenka evropská – *Hordelymus europaeus*. **Ohrožení** převod na smrčiny, přezvěření, Management: vnášení jedle, kleny a jilmu horského, udržování stavu zvěře neohrožující přirozenou obnovu, podpora stanovištně původních dřevin (ochrana proti okusu zvěři, příp. indiv. plocením), extenzivní lesní hospodaření, ponechání části odumírajících a mrtvých stromů, zpětná obnova květnatých bučin neřešena, nebyly udržovány nízké stavy zvěře, nedocházelo k ochraně přirozeného zmlazení, neřešena ruderalizace – zřejmě v rámci bezzásahovosti.

9140 - Středoevropské subalpínské bučiny s javorem (*Acer*) a šťovíkem horským (*Rumex arifolius*), (L5.2 horské klenové bučiny)

Horské klenové bučiny na Šumavě pouze fragmentárně (středoevropské subalpínské) s javorem (*Acer pseudoplatanus*) a šťovíkem horským (*Rumex arifolius*) v oblasti šumavských bučin, ve svahových polohách sutí do cca 1100 m n.m. Diagnostické druhy v podrostu: oměj šalamounek – *Aconitum plicatum*, havez česnáčková – *Adenostyles alliariae*, papratka horská – *Athyrium distentifolium*, krabilice chlupatá – *Chaerophyllum hirsutum*, mléčivec horský – *Cicerbita alpina*, devěsil bílý – *Petasites albus*, pryskyřník platanolistý – *Ranunculus platanifolius*, šťovík áronolistý – *Rumex arifolius*, vrbina hajní – *Lysimachia nemorum*, žluťucha orlíčkolistá – *Thalictrum aquilegifolium*. **Ohrožení** převod na hospodářské smrčiny, přezvěření, ruderalizace, acidifikace. Management: podpora přirozené obnovy stanovištně původních dřevin, vnášení jedle, individuální oplocení proti zvěři, zpětná obnova klenových bučin neřešena, nebyly udržovány nízké stavy zvěře, nedocházelo k ochraně přirozeného zmlazení - zřejmě v rámci bezzásahovosti.

9180 - Lesy svazu Tilio-Acerion na svazích, sutích a roklich, prioritní typ přírodního stanoviště, (L4 suťové a roklinové lesy)

Suťové a roklinové lesy (sv. Tilio-Acerion) se vyvinuly v zaříznutých roklinách a zazemněných sutích, na svazích, sutích a roklich v kolinních až montánních polohách (do 800-900 m n.m.), roztroušeně, maloplošně např. jako měsíčnicové javořiny (Lunario-Aceretum). Převládají zde rychle rostoucí dřeviny. Mají retenční a půdoochrannou funkci, na méně extrémních stanovištích někdy přešly ve smrčiny (*Picea abies*), sukcesně navazují na květnaté bučiny. Expanzivní druhy svízel přítula (*Galium aparine*), netýkavka malokvětá (*Impatiens parviflora*). Diagnostické druhy v podrostu: udatna lesní – *Aruncus vulgaris*, měsíčnice vytrvalá – *Lunaria rediviva*, hluchavka skvrnitá – *Lamium maculatum*, kapradina laločnatá – *Polystichum aculeatum*, jelení jazyk celolistý – *Phyllitis scolopendrium*. **Ohrožení** těžba. Přezvěření, výsadba nepůvodních dřevin. Management: zabezpečit přirozenou obnovu jedle – ochrana proti okusu zvěři (příp. individuální oplocení), podpora přirozené druhové skladby, doplnění odolných klenů jilmu, tis, nebylo sledováno zachování přirozené skladby stromového patra, omezení nepůvodních dřevin, podpora zmlazení ušlechtilých listnáčů, asanace grafiozních jilmů (*Ulmus glabra*) - zřejmě v rámci bezzásahovosti.

91D0 - Rašelinný les, prioritní typ přírodního stanoviště, (L9.2A rašelinné smrčiny, L10.1 rašelinné březiny, L10.2 rašelinné brusnicové bory, L10.4 blatkové bory, R3.2 rašeliniště s klečí)

Rašelinné smrčiny hojně na Šumavě, časté na trvale zamokřených okrajích vrchovištních rašelinišť na glejových podzolech, pseudoglejích a organozemních (rašelinných) glejích jako *Sphagno-Piceetum*. Diagnostické druhy v podrostu: vlochyň – *Vaccinium uliginosum*, přeslička lesní – *Equisetum sylvaticum*, suchopýr pochvatý – *Eriophorum vaginatum*, bezkolenec modrý – *Molinia caerulea*, rojovník bahenní – *Ledum palustre*. Často přeměněny na smrkové monokultury. Lokálně byly narušeny kůrovcovými kalamitami v rámci bezzásahovosti. **Ohrožení** vysušováním, příp. imisemi, po vysušení je expanzivní bezkolenec modrý (*Molinia caerulea*), dále ostřice třeslicovitá (*Carex brizoides*), třtina křovištní (*Calamagrostis epigejos*), či ostružiník (*Rubus fruticosus* sp. agg.). Management: dle potřeby hrazení zbytků melioračních rýh.

91E0 - Smlíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*), prioritní typ přírodního stanoviště, (L2.1 horské olšiny s olší šedou, L2.2 údolní jasanovo-olšové luhy)

Horské olšiny s olší šedou (sv. *Alnion-incanae*) se vyskytují podél břehů bystřin s prudce tekoucí vodou. Jasanovo-olšové luhy se vzácněji vyskytují podél středních úseků toků (převážně as. *Stellario-Alnetum glutinosae* a *Arunco sylvestris-Alnetum glutinosae*). Jasanovo-olšové (*Alno-Padion*), horské s olší šedou (*Alnion incanae*), příp. měkké luhy (*Salicion albae*). Okrajově v Šumavském podhůří a horských údolích,

břehy vodních toků, obvykle omezeny jen na úzké doprovody. Diagnostické druhy v podrostu: oměj šalamounek – *Aconitum plicatum*, mléčivec alpský – *Mulgedium alpinum*, pryskyřník platanolistý – *Ranunculus platanifolius*, kamzičník rakouský – *Doronicum austriacum*, žluťucha orlíčkolistá – *Thalictrum aquilegiifolium*, chrastavec lesní – *Knaucia dipsacifolia*, šťovík áronolistý – *Rumex arifolius*, čarovník alpský a prostřední – *Cicerbita alpina*, *C. intermedia*, mokřýš střídavolistý a vstřícnolistý – *Chrysosplenium alternifolium*, *Ch. oppositifolium*, přeslička lesní – *Equisetum sylvaticum*, vrbina hajní – *Lysimachia nemorum*. Lokálně náhradní topoly, keřovité vrby, příp. zruderalizované, **ohrožení** vysušením a expanzivními a invazními druhy: ostřice třeslicovitá (*Carex brizoides*), svízel povázka (*Galium aparine*), křídlatka (*Reynoutria* sp.agg.), zlatobýl (*Solidago canadensis*, *S. gigantea*), kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*), bez černý (*Sambucus nigra*). Management: redukce sukcesních smrků, doplňování autochtonní olše šedé, prosvětlení v místech významného výskytu chráněných a ohrožených druhů bylinného podrostu (bledule jarní aj.), nenarušovat vodní režim, není řešena přirozená skladba dřevin v rámci bezzásahovosti.

9410 - Acidofilní horské smrčiny (Vaccinio-Piceeta), (L9.1 horské třtinové smrčiny, L9.2B podmáčené smrčiny, L9.3 horské papratkové smrčiny)

Acidofilní smrčiny (svaz *Piceion excelsae*) jsou vázány pouze na nejvyšší vrcholové a hřebenové partie v polohách převážně nad 1200 m, na severních svazích nad 1150 m n.m. Převážná část těchto porostů přísluší do široké asociace *Calamagrostio villosae-Piceetum*. Zakrslé řídké rašelinné smrčiny jsou vyvinuty na obvodu mnohých vrchovišť (as. *Sphagno-Piceetum*). Diagnostické druhy v podrostu: podbělice alpská – *Homogyne alpina*, bika lesní – *Luzula sylvatica*, čípek objímavý – *Streptopus amplexifolius*, sedmikvítek evropský – *Trientalis europaea*, suchopýr pochvatý – *Eriophorum vaginatum*, papratka horská – *Athyrium distentifolium*, mléčivec horský – *Cicerbita alpina*, podbělice alpská – *Homogyne alpina*, bika lesní – *Luzula sylvatica*, šťovík áronolistý – *Rumex arifolius*, ptačinec hajní – *Stellaria nemorum*, žebrovice různolistá – *Blechnum spicant*, sedmikvítek evropský – *Trientalis europaea*, přeslička lesní – *Equisetum sylvaticum*, vlochyň – *Vaccinium uliginosum*. **Ohrožení:** byly rozsáhle rozvráceny větrnými a následnými kůrovcovými kalamitami zejména vlivem proklamované a vyžadované bezzásahovosti k „výrobě“ virtuální divočiny, neautochtonní populace, změna vodního režimu - sucho, imise, acidifikace horských půd, eutrofizace (degradace bylinného patra). Management: dosadba listnatých dřevin, udržování různověkových porostů, podpora přirozené obnovy, omezení fragmentace porostů, v případě potřeby hrazení zbytků melioračních rýh.

Druhy chráněné podle přílohy II Směrnice o stanovištích NATURA 2000 (* prioritní druh):

- 1029 Perlorodka říční (*Margaritifera margaritifera*)
- 1096 Mihule potoční (*Lampetra planeri*)
- 1163 Vranka obecná (*Cottus gobio*)
- 1303 Vrápenec malý (*Rhinolophus hipposideros*)
- 1324 Netopýr velký (*Myotis myotis*)
- 1355 Vydra říční (*Lutra lutra*)
- 1361 Rys ostrovid (*Lynx lynx*)
- 1393 Srpnatka fermežová (*Hamatocaulis vernicosus*)
- 1914 *Střevlík Ménétřiésův (*Carabus menetriesi pacholei*)
- 4094 *Hořeček český (*Gentianella praecox subsp.bohemica*).

Asistenční ekosystémové lesnické zásahy by měly sledovat zvýšení ekologické stability podporou vytváření přírodě blízkých lesů hercynské skladby odpovídajících jednotlivým lokalitám. Zásadní problematika spočívá v běžných plošných disturbancích díky nadměrnému podílu ekologicky labilního smrku – oproti přirozené skladbě až o 20 – 30 %, acidifikaci půd (dlouhodobými emisemi oxidů síry) a novodobě deposicím dusíku (z dopravy až 30 kg / ha / rok). Ponechání části dřevní hmoty k zetlení a následnému hnojení (např. i Ca) má opodstatnění jen v některých odůvodněných lokalitách nad 1200 m, níže pouze lokálně (množárna dřevokorního hmyzu a lignikolních hub). Potřebné je i zajištění genofondových zdrojů a místních ekotopů (boubínský smrk, frauentská borovice). Na Rokytě mělo vzniknout veřejně přístupné genofondové arboretum.

Plán péče NPS, 2000

BUDOUCNOST ŠUMAVY

- prosazený ideologický hazard?

POZNATKY ZE 70. LETÉHO VÝVOJE

Pavel Valtr - UrbioProjekt Plzeň
ateliér urbanismu, architektury a ekologie

Legislativní ochrana

BR UNESCO, NP, CHKO, EVL, Ptačí oblast, CHOPAV,
Rašeliniště chráněná Ramsarskou úmluvou

versus

- **prosazovaná bezzásahovost**
- **ochrana přírodních procesů v rozporu se světovou realitou evolučního vývoje biodiverzity v odpřírodněných / zkulturněných územích - viz publikace Udržitelný vývoj světových regionů? Ekologická vazba vývoje lidské populace a vegetace I-VIII**

Ochrana zdrojů a retence vody?

Ochrana zdrojů a retence vody?

Ochrana zdrojů a retence vody?

Ochrana zdrojů a retence vody?

Ochrana zdrojů a retence vody?

Ochrana zdrojů a retence vody?

Ochrana zdrojů a retence vody?

Ochrana zdrojů a retence vody?

Ochrana zdrojů a retence vody?

Ochrana zdrojů a retence vody?

Ochrana zdrojů a retence vody?

Ochrana zdrojů a retence vody?

Ochrana zdrojů a retence vody?

Ochrana zdrojů a retence vody?

Ochrana biodiverzity?

Tradiční extenzivní využívání bezlesí – pastva a seč (blokováná sukcese)

Ochrana biodiverzity?

Zachování biodiversity – ohrožené a chráněné rostliny, monokultura „smrčáku“ a bezlesí

Ochrana biodiverzity?

Ochrana biodiverzity?

Ochrana biodiverzity?

Ochrana biodiverzity?

Ochrana biodiverzity?

Ochrana lesního pokryvu?

dřevina	cca 1850	současná	přirozená (dle ÚHUL)
smrk ztepilý	51,-	83,7	41,9
jedle bělokorá	13,-	0,9	17,3
borovice blatka, kleč	2,4	2,7	0,7
borovice lesní	2,-	4,3	3,1
modřín opadavý	0,05	-	-
ostatní jehličnany (vč. tis)	0,05	0,02	0,1
Jehličnany celkem	68,5	91,62	63,1
buk lesní	21,-	5,8	27
pionýrské listnáče (bříza, jeřáb)	8,-	2,3	7
javor klen	2,-	0,2	1,7
ostatní listnáče (jilm, jasan, olše)	0,5	0,08	1,2
Listnáče celkem	31,5	8,38	36,9

Ochrana lesního pokryvu?

Specifičnost smrkových porostů Šumavy

- potřeba stabilizace horských porostů

Ochrana lesního pokryvu?

Ochrana lesního pokryvu?

Ochrana lesního pokryvu?

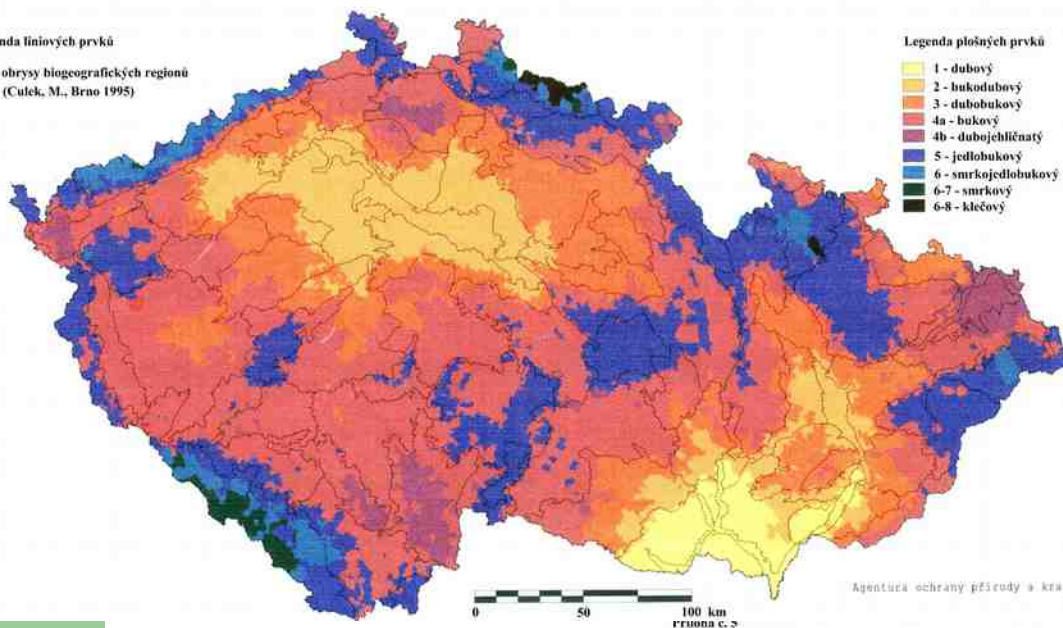

Ochrana lesního pokryvu?

Legenda liniových prvků

obrysy biogeografických regionů
(Culek, M., Brno 1995)

Legenda plošných prvků

- 1 - dubový
- 2 - bukodubový
- 3 - dubobukový
- 4a - bukový
- 4b - dubojehličnatý
- 5 - jedlobukový
- 6 - smrkojedlobukový
- 6-7 - smrkový
- 6-8 - klečový

A.Buček (1998): Vegetační stupňovitost a její změny v důsledku změn klimatu

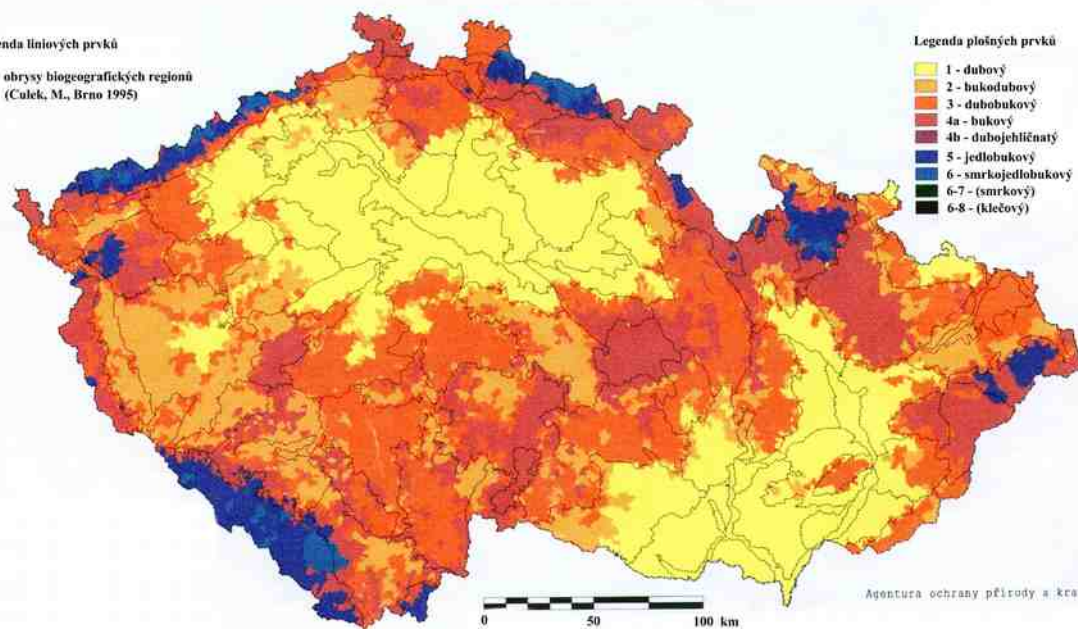
**Změna lesních
typů do značné
míry závisí na
vodním deficitu
lokalit**

(zde výpočet založen na
poměru srážek a teploty)

Vegetační stupňovitost ČR - trend 2030, regionální scénář

Legenda liniových prvků

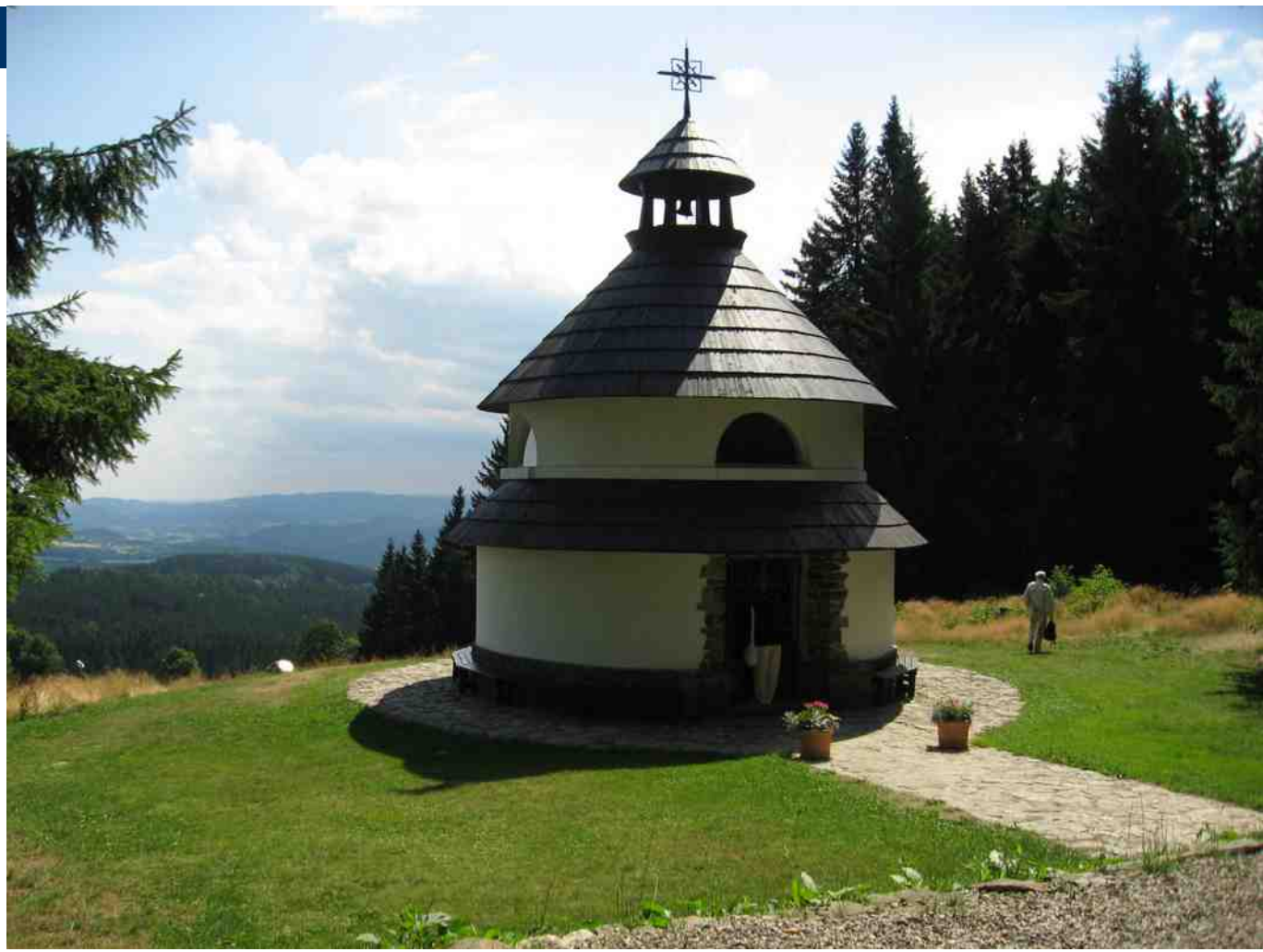
obrysy biogeografických regionů
(Culek, M., Brno 1995)

Legenda plošných prvků

- 1 - dubový
- 2 - bukodubový
- 3 - dubobukový
- 4a - bukový
- 4b - dubojehličnatý
- 5 - jedlobukový
- 6 - smrkojedlobukový
- 6-7 - (smrkový)
- 6-8 - (klečový)

Spolupráce s lidmi?

Spolupráce s lidmi?

Spolupráce s lidmi?

Spolupráce s lidmi?

Spolupráce s lidmi?

Spolupráce s lidmi?

Spolupráce s lidmi?

Spolupráce s lidmi?

Národní rozdíly využití Šumavy?

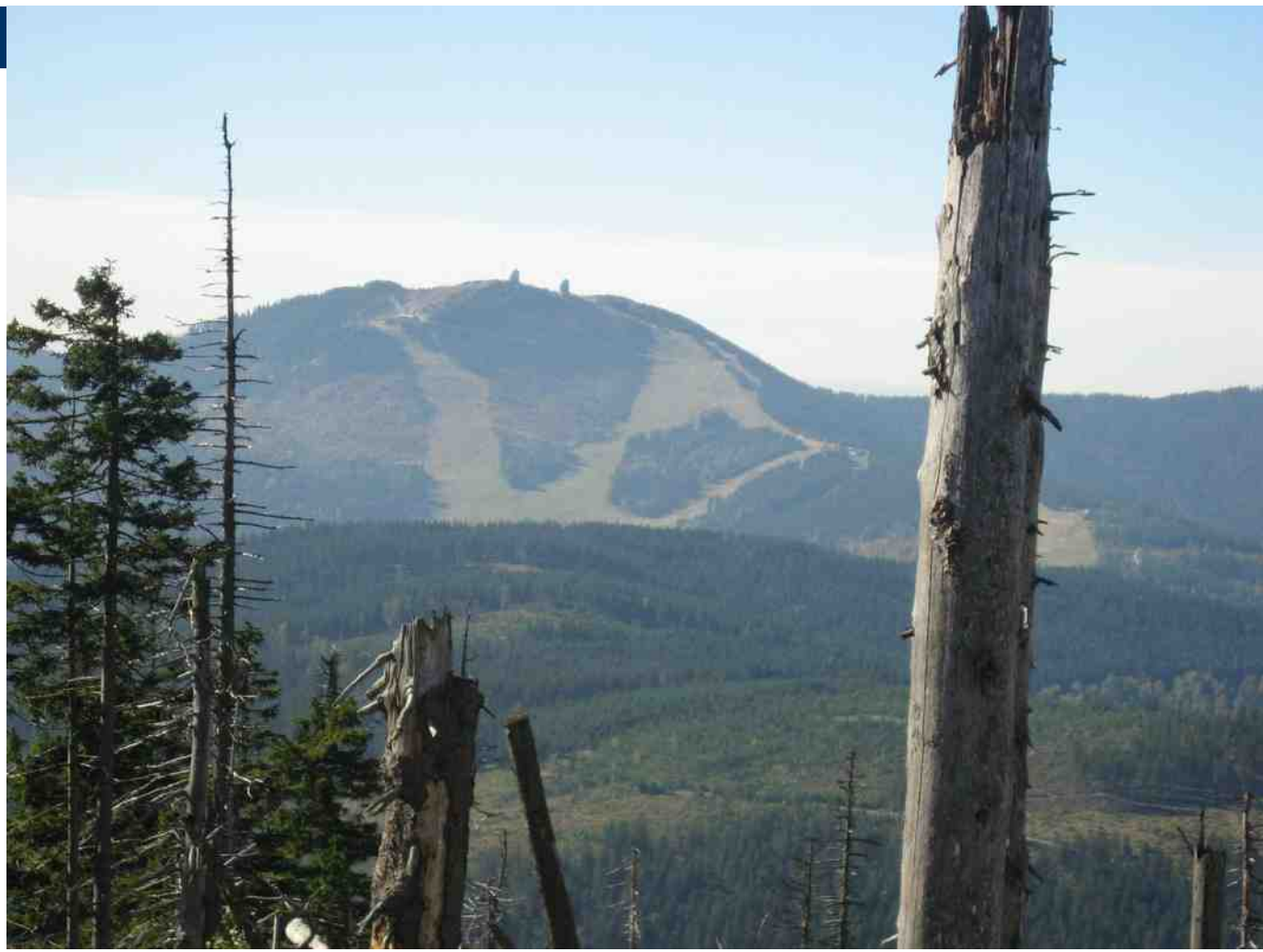
Přeshraniční spolupráce: středověké cesty a nekonečný příběh hraničních zákazů - Modrý sloup

Národní rozdíly využití Šumavy?

Národní rozdíly využití Šumavy?

Národní rozdíly využití Šumavy?

Národní rozdíly využití Šumavy?

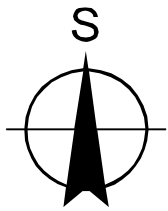

Přeshraniční porovnání využití Šumavy

1 : 200 000

0 2,5 5 10 15 20 km

Mapový podklad © Český úřad zeměměřický a katastrální

Navrhované úpravy:
a - převod NP do CHKO
b - most z Horní Plané

státní hranice

navrhované úpravy

NP Šumava (většina území nepřístupná)

CHKO Šumava
(Královský hvozd, Boletice - většinou nepřístupné)

území nevymezené rekreace v CHKO
(Špičák - Hojsova Stráž, Churáňov - Zadov)

NP Bayerischer Wald

I - zóna - přírodní

II. zóna - a

II. zóna - b

II. zóna - c

III. zóna (okrajová)

zóna rekreace

obytné území

plochy "volné rekreace"

1 Lipno - Vyšší Brod

2 Hochficht

3 Třístoličník/Dreisesselberg - Nové Údolí/Haidmühle - Bučina/Finsterau

4 Velký Javor - Ostrý

výskyt tetřeva uváděný správou NP (v Bavorsku je vymezen v rekreačním území)